

**UCHWAŁA Nr VIIIk/XLVI/615/2023
RADY MIASTA WEJHEROWA**

z dnia 16 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033

Na podstawie art. 10e ust. 1-4 i art. 10f ust. 4 i art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 18 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 225 z późn. zm.)

**Rada Miasta Wejherowa
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wejherowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Wejherowa

Jacek Gafka

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA WEJHEROWA

NA LATA **2023 - 2033**

Spis treści

	Str.
Wstęp	3
1 Stan i wyzwania rozwoju miasta Wejherowa	5
1.1 Charakterystyka miasta	5
1.2 Ocena jakości życia w mieście – badania ankietowe	7
1.3 Wnioski z diagnozy	18
1.3.1 Wnioski z diagnozy społecznej	18
1.3.2 Wnioski z diagnozy gospodarczej	22
1.3.3 Wnioski z diagnozy przestrzenno-środowiskowej	24
2 Wizja rozwoju miasta	27
3 Cele strategiczne i kierunki działań	28
4 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Wejherowa	32
5 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w mieście	35
6 Obszary Strategicznej Interwencji	36
7 Wdrażanie, monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii	37
8 Ramy finansowe	40
9 Spójność kierunków rozwoju miasta z założeniami i wytycznymi dokumentów wyższego rzędu	43
Spis rysunków	48
Spis wykresów	48
Spis tabel	48

Załącznik 1 – Diagnoza społeczna, gospodarcza i przestrzenno-środowiskowa miasta Wejherowa

WSTĘP

Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Miastem. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Miasta w perspektywie do 2033 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Miasta, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych.

Strategia wspomaga również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak np.: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby infrastrukturalne czy środki finansowe. Jedną z jej ważniejszych funkcji jest fakt, iż stanowi ona formalną podstawę do przygotowania wniosków o finansowe środki zewnętrzne.

Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Wejherowie, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań z działalności podległych jednostek oraz dostępnych danych statystycznych. Głównym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto przy jej tworzeniu wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa, która obowiązywała do 2022 roku. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Istotnym czynnikiem przy pracy nad Strategią był udział, doradztwo i wsparcie Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033, w skład którego wchodziłi reprezentanci władz miejskich, wydziałów Urzędu Miasta, podległych jednostek organizacyjnych oraz społeczności lokalnej.

Pracę nad Strategią rozpoczęto w marcu 2022 roku, kiedy to Zarządzeniem nr 55/2022 Prezydenta Miasta Wejherowa z dnia 15.03.2022 r. powołany został horyzontalny zespół zadaniowy do spraw opracowania Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033. Następnym etapem było przyjęcie przez Radę Miasta Wejherowa uchwały nr VIIIk/XXXI/452/2022 z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Powołany zespół zadaniowy opracował szczegółową diagnozę sytuacji miasta Wejherowa na podstawie której wyznaczono główne priorytety rozwoju. Wynikają z nich dalsze cele strategiczne, cele operacyjne oraz wyznaczone dla nich działania. Wybrane priorytety dotyczą wymiaru społecznego, wymiaru gospodarczo-turystycznego oraz wymiaru przestrzenno-środowiskowego. Dopetnieniem diagnozy były badania ankietowe mające na celu poznanie opinii mieszkańców na temat rozwoju Wejherowa. Badania wśród mieszkańców miasta przeprowadzono w okresie od 25.06.2022 r. do 27.07.2022 r. Ankieta przeprowadzana została w formie tradycyjnej (papierowej) oraz w formie elektronicznej za pomocą formularza on-line umieszczonego na stronie internetowej miasta. Ankieta składała się z 5 pytań oraz metryczki zawierającej dane o płci, wieku, wykształceniu, pozycji na rynku pracy, dzielnicy zamieszkania

oraz okresie zamieszkiwania w Wejherowie. Pytania zawarte w ankiecie odnosiły się do kwestii społecznych, gospodarczych oraz przestrzenno-środowiskowych w mieście.

Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 została przygotowana zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 559) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i danych uzyskanych w trakcie diagnozy.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033:

Etap I

- Opracowanie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta, przygotowanej na potrzeby strategii.
- Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033, zgodnego z przepisami, standardem i spójnego z wytycznymi dokumentów nadrzędnych.

Etap II

- Ogłoszenie i przeprowadzenie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033 oraz przygotowanie sprawozdania z ich przebiegu.
- Przekazanie projektu Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033 do zarządu województwa w celu wydania opinii.

Etap III

- Przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji i opiniowania.

Etap IV

- Przygotowanie i wysłanie wniosku o wydanie opinii w trybie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 2373 z późn. zm.) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie konieczności lub braku konieczności sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.
- W przypadku uzyskania udokumentowanej zgody na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033, odstępuje się od czynności wynikających z ustawy i nie sporządza się prognozy oddziaływania na środowisko.

Etap V

- Przyjęcie Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033 w drodze uchwały Rady Miasta

1 STAN I WYZWANIA ROZWOJU MIASTA WEJHEROWA

1.1 CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Wejherowo jest miastem ukształtowanym historycznie, któremu przywileje miejskie nadał król Jan Kazimierz w 1650 roku. Natomiast założycielem Wejherowa, jedyne na Pomorzu miasta prywatnego, w roku 1643 był Wojewoda Malborski Jakub Wejher, który stał się również inicjatorem budowy Kalwarii Wejherowskiej.

Obecnie miasto liczy niespełna 50 tys. mieszkańców, a jego granice administracyjne obejmują teren niecałych 27 km². W strukturze użytkowania miasta dominują grunty leśne oraz tereny zadrzewione i zakrzewione, które stanowią około 51%, natomiast grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią około 32% powierzchni miasta.

Wejherowo jest siedzibą Powiatu Wejherowskiego, w mieście funkcjonują urzędy administracji publicznej gminnej, powiatowej, sąd rejonowy, szpital specjalistyczny. Razem z Rumią i Redą tworzy Małe Trójmiasto Kaszubskie. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego Gmina Miasta Wejherowa stanowi obszar funkcjonalny aglomeracji, bezpośrednio silnie powiązany z Trójmiastem relacjami: miejsce pracy – miejsce zamieszkania – obszary rekreacji weekendowej. Wejherowo jest jednym z 4 ośrodków węzłowych poza centrum aglomeracji.

Rysunek 1. Położenie Wejherowa na tle gmin powiatu wejherowskiego

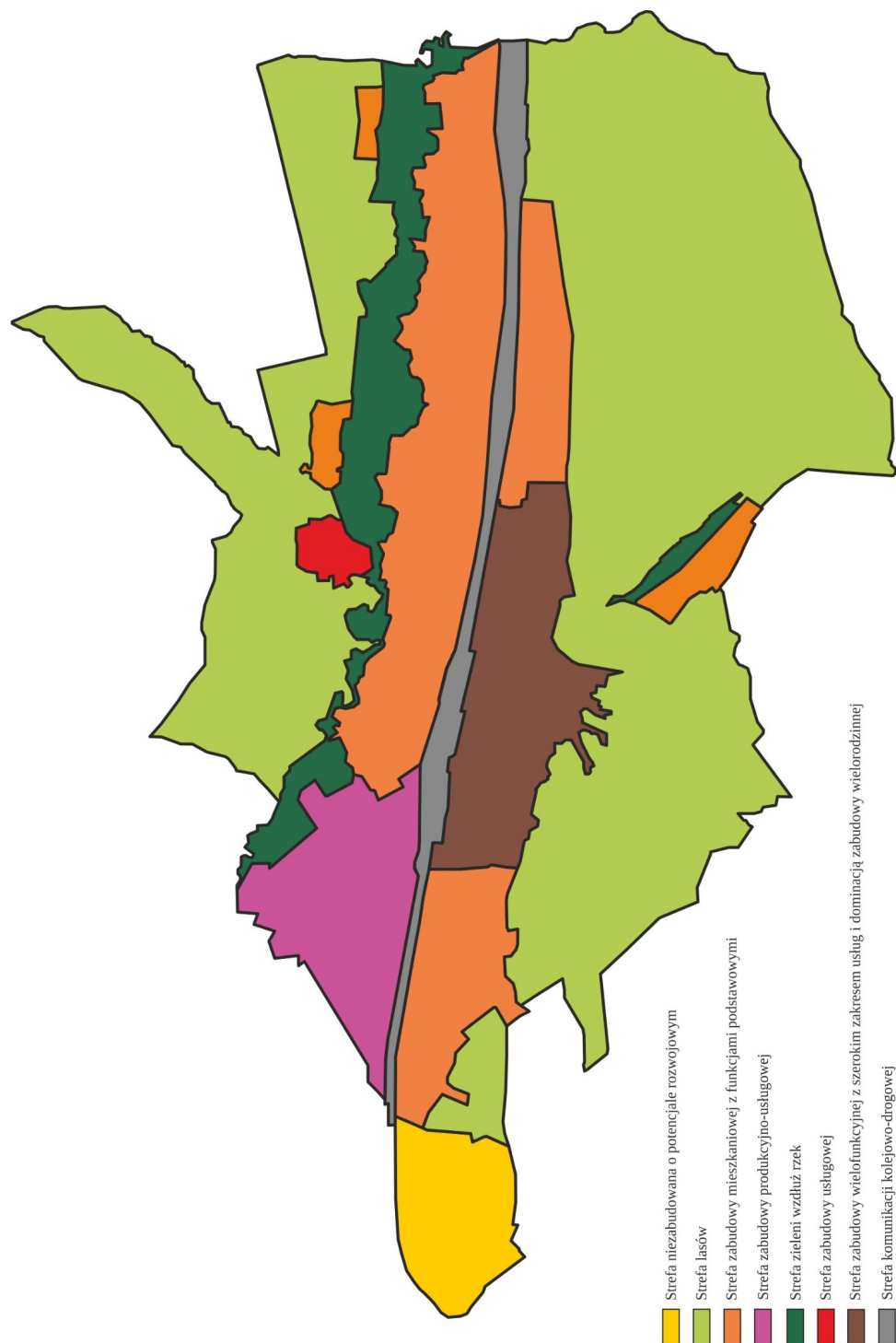
Źródło: Opracowanie własne

Wejherowo wyróżnia się urozmaiconą historią, dobrze zachowaną strukturą przestrzenną starego miasta, bogatą architekturą sakralną oraz barokowym założeniem parkowo-pałacowo-ogrodowym. Wejherowo powszechnie znane jest jako duchowa stolica Kaszub z sanktuarium Pasyjno-Maryjnym i cudownym obrazem Matki Boskiej Wejherowskiej.

Miasto położone jest w Pradolinie Redy-Łedy, ograniczone od północy Obszarem Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżlubskiej a od południa lasami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Przez miasto przepływa rzeka Reda, rzeka Cedron, potok Srebrna i potok Pętkowicki. Główny układ komunikacyjny miasta opiera się na drodze krajowej szybkiego ruchu nr 6 o kierunku Gdynia- Szczecin (z końcem 2022 r. droga ta na odcinku od skrzyżowania w Strzebielinie do skrzyżowania z drogą ekspresową S6 w Gdyni zmieniła kategorię na wojewódzką) oraz linii kolejowej nr 202 relacji Gdynia-Szczecin.

Rysunek 2. Obecny obszar funkcjonalny Wejherowa

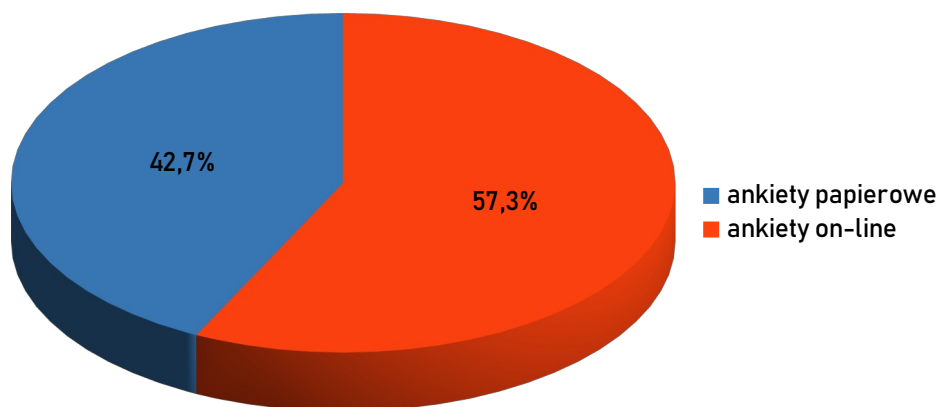

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM

1.2 OCENA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE – BADANIA ANKIETOWE

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Wejherowa w okresie od 25.06.2022 r. do 27.07.2022 r. przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców miasta. Ankieta przeprowadzona została w formie tradycyjnej (papierowej) oraz w formie elektronicznej za pomocą formularza on-line umieszczonego na stronie internetowej miasta. Ankieta składała się z 5 pytań oraz metryczki zawierającej dane o płci, wieku, wykształceniu, pozycji na rynku pracy, dzielnicy zamieszkania oraz okresie zamieszkiwania w Wejherowie. Pytania zawarte w ankiecie odnosiły się do kwestii społecznych, gospodarczych oraz przestrzenno-środowiskowych w mieście. W pierwszym pytaniu respondenci mogli odnieść się do kwestii związanych z obecnymi warunkami rozwoju miasta. Zaproponowane stwierdzenia można było ocenić w 3 kategoriach: dobrze, średnio i źle. Dodatkowo ankieta umożliwiała zaproponowanie własnych stwierdzeń. Pytanie drugie dotyczyło wskazania różnych problemów jakie występują w Wejherowie, a w pytaniu trzecim należało wskazać priorytetowe aspekty dla rozwoju miasta. W pytaniu 4 należało dokończyć zdanie „Wejherowo to miasto...” korzystając z zaproponowanych odpowiedzi lub dopisania własnej. Ostatnie pytanie dotyczyło wizji jakim miastem powinno być Wejherowo w 2033 r. Łącznie uzyskano 440 ankiet, z czego 42,7% stanowiły ankiety złożone drogą tradycyjną a 57,3% drogą on-line.

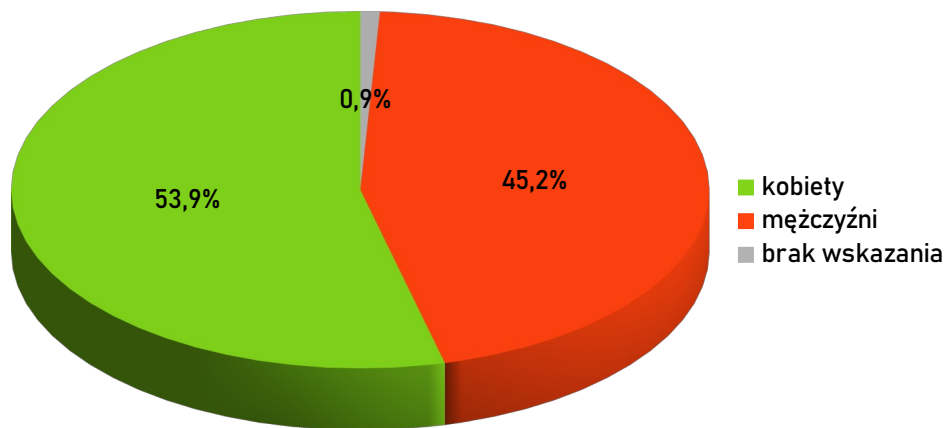
Wykres 1. Liczba uzyskanych ankiet w podziale na ich rodzaj

Źródło: Opracowanie własne

W badaniu ankietowym wzięło udział 53,9% kobiet i 45,2% mężczyzn. W przypadku 0,9% ankiet płeć nie została przez respondentów wskazana.

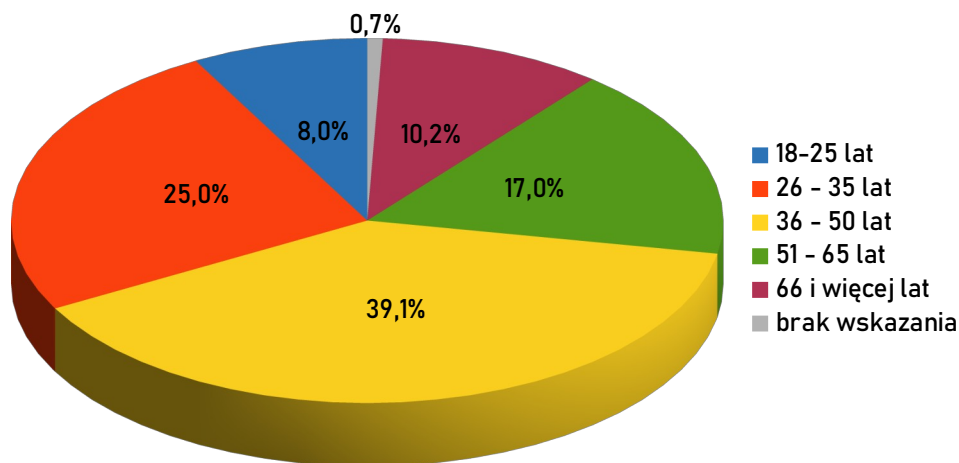
Wykres 2. Płeć respondentów

Źródło: Opracowanie własne

Najliczniejszą grupą wśród badanych były osoby w przedziale wiekowym 36–50 lat którzy stanowili 39,1% wszystkich badanych. Drugą co do wielkości grupą były osoby w wieku 26–35 lat z wynikiem 25% wszystkich badanych. Najmniej reprezentatywną grupę stanowiły osoby w wieku 18–25 lat – 8%, a 0,7% respondentów nie odpowiedziało na to pytanie.

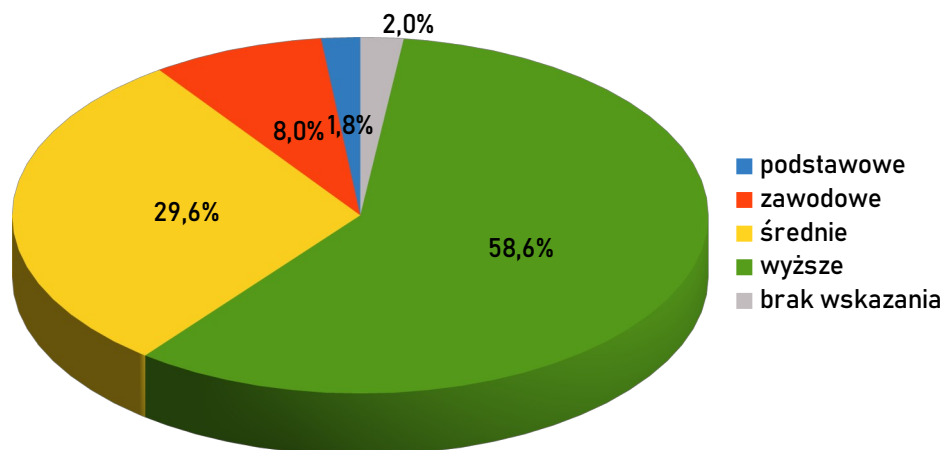
Wykres 3. Wiek respondentów

Źródło: Opracowanie własne

Najczęstszymi respondentami przeprowadzonego badania były osoby z wyższym wykształceniem i stanowiły one 58,6% wszystkich badanych. Wysoki odsetek zanotowano również w przypadku osób z wykształceniem średnim - 29,6% grupy badawczej. Najmniejszą grupą były osoby z wykształceniem podstawowym, które stanowiły 1,8% wszystkich respondentów. 2% badanych nie podało w ankiecie swojego wykształcenia.

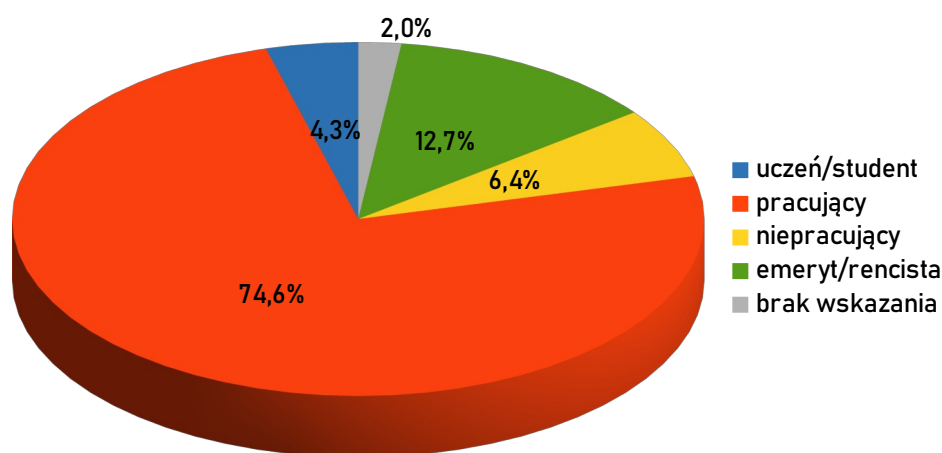
Wykres 4. Wykształcenie respondentów

Źródło: Opracowanie własne

Większość osób badanych stanowiły osoby pracujące i zgodnie z uzyskanymi wynikami było to 74,6% wszystkich badanych. Drugą co do wielkości grupą byli emeryci i renciści, których odsetek wyniósł 12,7%. Odpowiedź „uczeń/student” zaznaczyło 4,3% badanych natomiast 2% osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

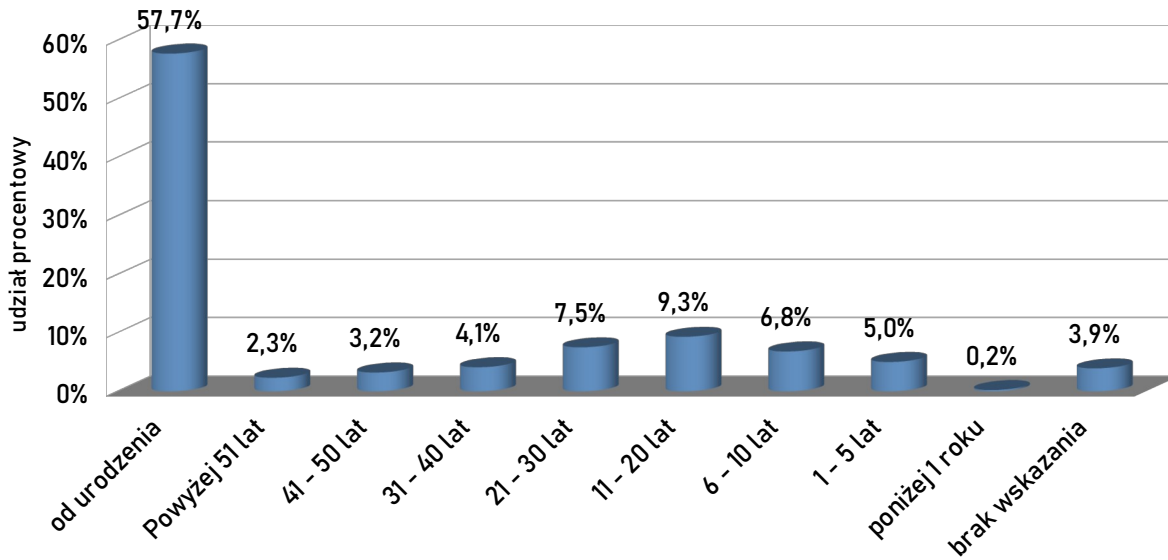
Wykres 5. Pozycja na rynku pracy

Źródło: Opracowanie własne

Ankieta przeznaczona była wyłącznie dla mieszkańców Wejherowa i udział w niej w przeważającej części wzięły osoby zamieszkujące w Wejherowie od urodzenia lub dłużej niż 10 lat. 3,9% badanych osób nie wskazało żadnej odpowiedzi w tym pytaniu.

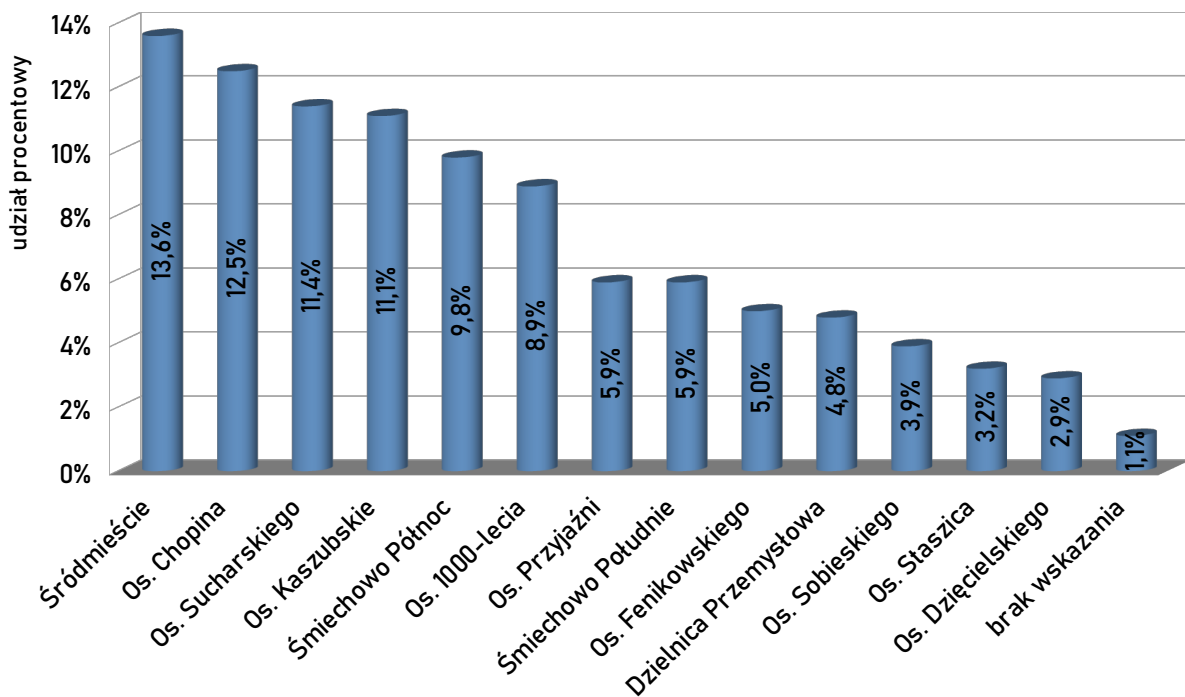
Wykres 6. Okres zamieszkiwania w Wejherowie w latach

Źródło: Opracowanie własne

Najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby zamieszkujące Śródmieście Wejherowa a następnie na osiedlu Chopina, os. Sucharskiego, osiedlu Kaszubskim oraz w północnej części Śmiechowa. Najmniejsza liczba ankietowanych zamieszkuje osiedle Dzięcielskiego. 1,1% z badanych osób natomiast nie wskazało swojego miejsca zamieszkania.

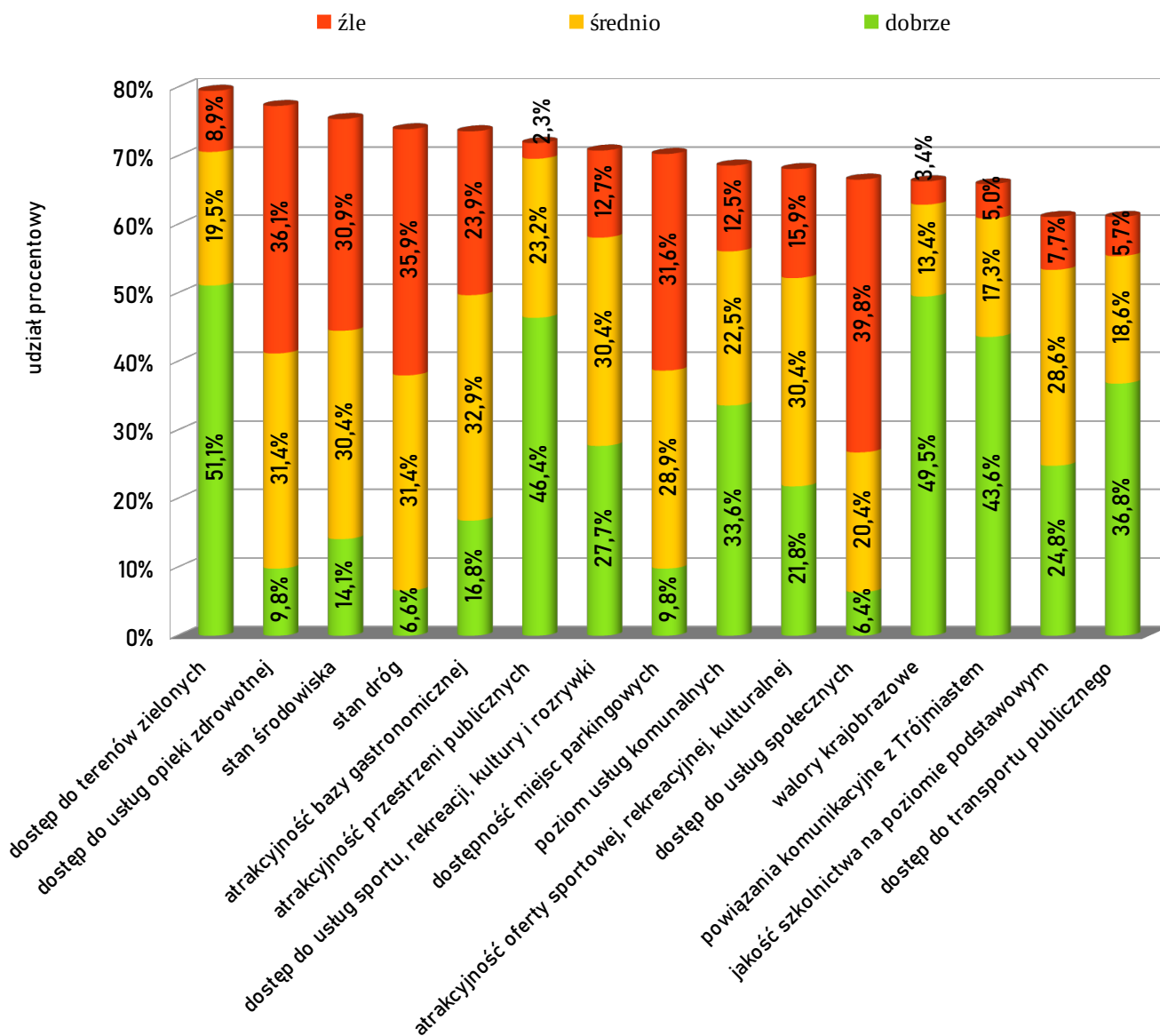
Wykres 7. Miejsce zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne

Zbiornicze wyniki odpowiedzi udzielanych w pierwszym pytaniu wykazały, że jednym z najczęściej ocenianych warunków rozwoju miasta był „dostęp do terenów zielonych (bliskość miejsca zamieszkania)”. Warunek ten został oceniony przez 79,5% wszystkich respondentów, z czego 51,7% osób oceniła go dobrze. Szczegółowe zestawienie 15 najczęściej ocenianych warunków rozwoju prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 8. Warunki rozwoju w Wejherowie – najczęściej wskazywane stwierdzenia

Źródło: Opracowanie własne

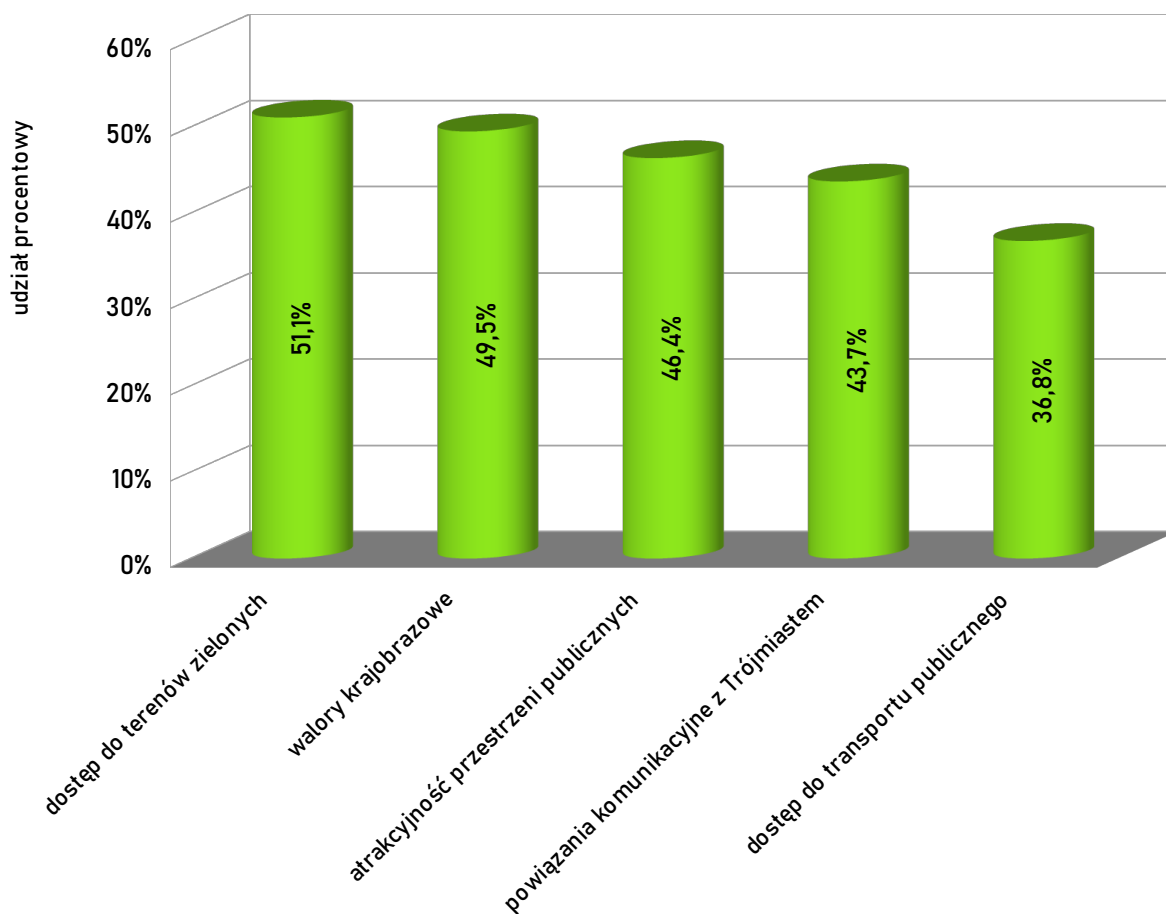
Jak można zauważyć w zestawieniu pojawiły się kwestie ze wszystkich trzech badanych obszarów, tj. społecznego, gospodarczego oraz przestrzenno-środowiskowego. W kategorii przestrzenno-środowiskowych warunków rozwoju najczęściej oceniany był dostęp do terenów zielonych (79,5% ankietowanych), stan środowiska (75,4% ankietowanych), stan dróg (73,9% ankietowanych), atrakcyjność przestrzeni publicznych (71,9% ankietowanych), dostępność miejsc parkingowych (70,3% ankietowanych), poziom usług komunalnych (68,6% ankietowanych), walory krajobrazowe (66,3% ankietowanych), powiązania komunikacyjne z Trójmiastem (65,9%

ankietowanych) oraz dostęp do transportu publicznego (61,1% ankietowanych). W społecznych warunkach rozwoju najczęściej respondenci oceniali dostęp do usług opieki zdrowotnej (77,3% ankietowanych), dostęp do usług sportu, rekreacji, kultury i rozrywki (70,8% ankietowanych), atrakcyjność oferty sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej i rozrywkowej (68,1% ankietowanych), dostęp do usług społecznych, przez które należy rozumieć działania o charakterze niematerialnym dedykowane osobom, rodzinom i społeczności lokalnej bazujących głównie na zasobach środowiska lokalnego i których celem jest podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zaspakajanie ich aktualnych potrzeb (66,6% ankietowanych) oraz jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym (61,6% ankietowanych). Aspekt warunków gospodarczych natomiast pojawił się tylko raz i dotyczył atrakcyjności bazy gastronomicznej (73,6% ankietowanych).

Najmniej razy oceniane były takie warunki rozwoju jak: poziom kultywowania tradycji kaszubskich i lokalnego dziedzictwa kulturowego (45% ankietowanych), dostępność do internetu (43,6% ankietowanych), dostępność informacji publicznej (40,7% ankietowanych), dostęp do lokalnej prasy (38,6% ankietowanych) oraz poziom współpracy samorządu z przedsiębiorcami (38% ankietowanych).

Poza samą liczbą ocen wystawionych poszczególnym warunkom rozwoju bardzo istotna jest też kwestia oceny ich jakości. Na poniższym wykresie przedstawionych zostało 5 warunków, które najczęściej były oceniane jako dobre.

Wykres 9. Warunki rozwoju w Wejherowie – najczęściej wskazywane dobre oceny

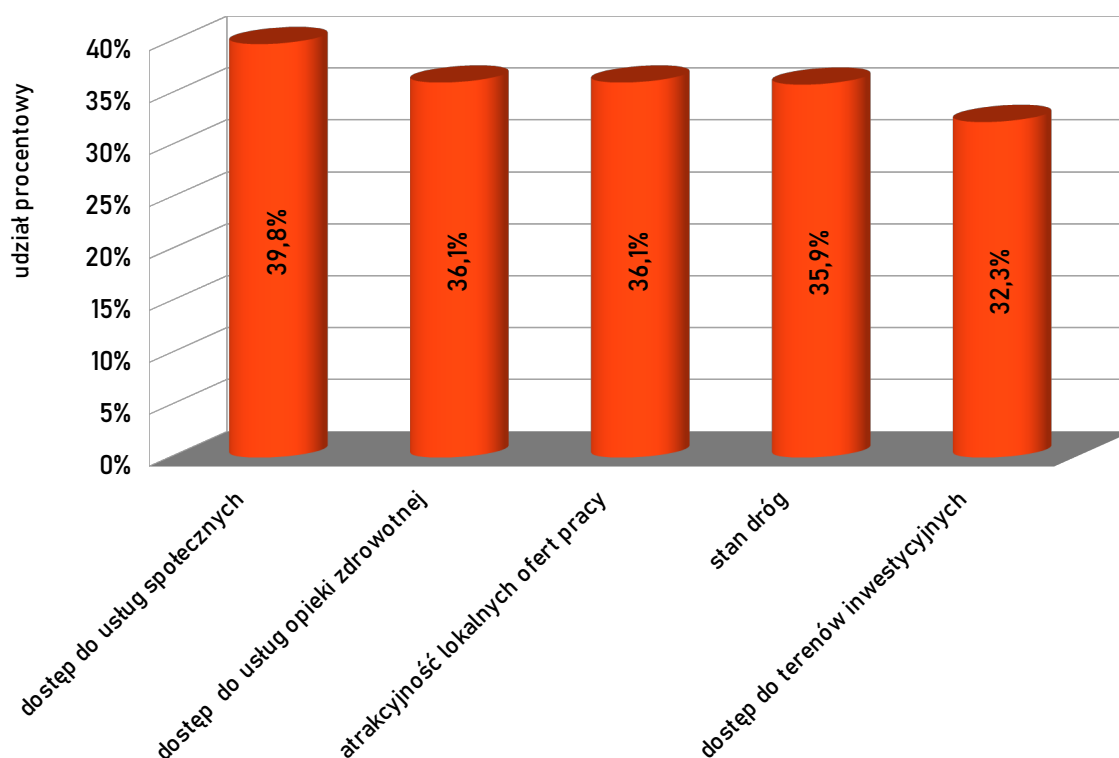

Źródło: Opracowanie własne

Najczęściej pozytywną ocenę respondenci wystawiali takim warunkom jak: dostęp do terenów zielonych (51,1% ankietowanych), walory krajobrazowe (49,5% ankietowanych), atrakcyjność przestrzeni publicznych (46,4% ankietowanych) czy powiązania komunikacyjne z Trójmiastem (43,7% ankietowanych). Istotny jest również fakt, że wszystkie z 5 przedstawionych na wykresie warunków rozwoju znalazło się również w kategorii najczęściej ocenianych przez respondentów elementów.

Drugim, nie mniej istotnym aspektem prowadzonego badania, była analiza źle ocenianych warunków rozwoju. Zestawienie danych pod tym kątem prezentuje poniższy wykres.

Wykres 10. Warunki rozwoju w Wejherowie – najczęściej wskazywane złe oceny

Źródło: Opracowanie własne

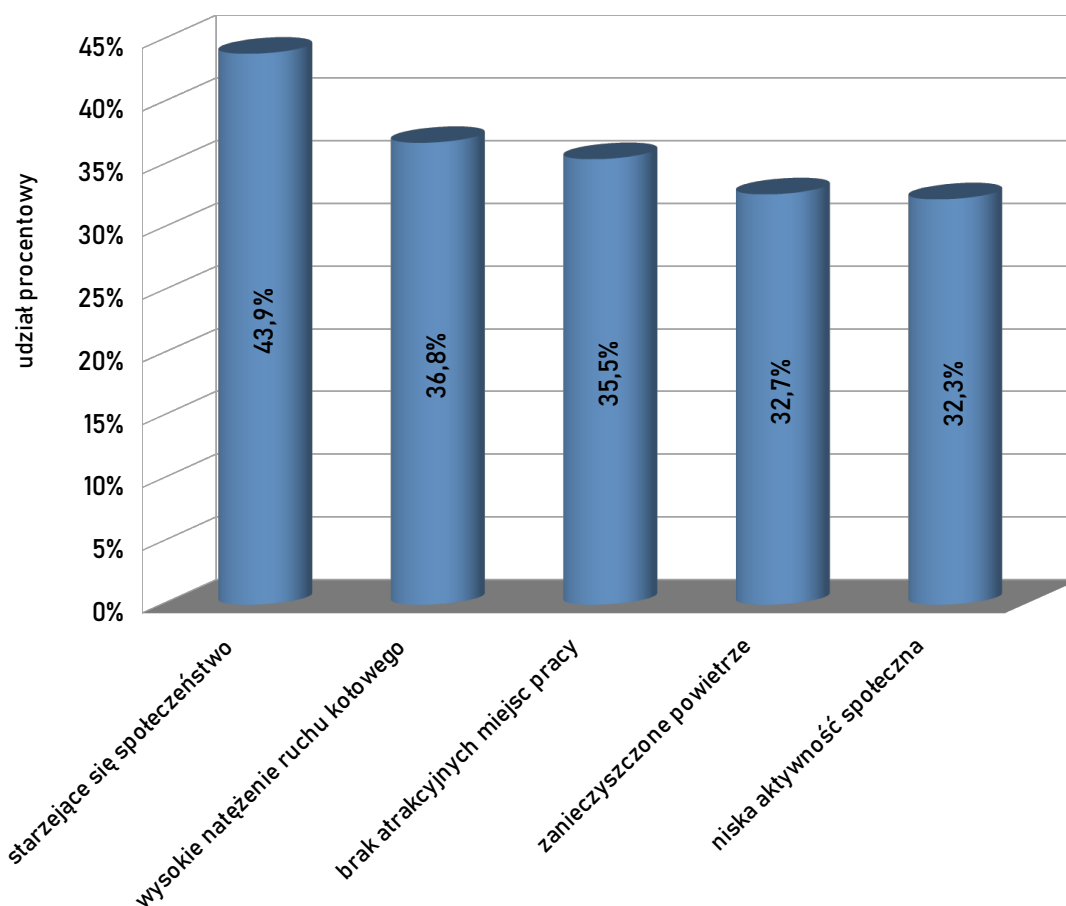
Najwięcej ocen negatywnych uzyskały takie warunki jak: dostęp do usług społecznych (39,8% ankietowanych), dostęp do usług opieki zdrowotnej (36,1% ankietowanych), atrakcyjność lokalnych ofert pracy (36,1% ankietowanych), stan dróg (35,9% ankietowanych) oraz dostęp do terenów inwestycyjnych (32,3% ankietowanych). 3 z 5 przedstawionych na wykresie warunków również znajdują się w kategorii najczęściej ocenianych warunków.

Z możliwości utworzenia i oceny własnego warunku rozwoju w mieście skorzystało łącznie 5,7% wszystkich respondentów. 24 z nowoutworzonych warunków otrzymały ocenę – „źle”, a 1 ocenę – „średnio”. Do źle ocenionych warunków zaliczono m.in.: palenie śmieciami w centrum miasta, ochronę przeciwpożarową, dostępność do wybiegu i terenów dla psów, stan dróg na os. Sucharskiego, dostępność (brak) ścieżki rowerowej w kierunku Redy, brak inwestycji poza centrum miasta, poziom nauczania języka angielskiego, korki i smog, chaos w przestrzeni reklamowej, stan dworca PKP, brak amfiteatru na dobrym poziomie, ograniczony dostęp (zbyt

mało takich miejsc) osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej, stan przyulicznych drzew zastaniających oświetlenie przy ul. Sobieskiego czy inwestycje w place zabaw dla dzieci. Na poziomie średnim natomiast oceniony został poziom utwardzenia dróg w mieście. Kilka z udzielonych odpowiedzi miała charakter ogólny i nie dotyczyły one oceny warunków rozwoju miasta.

Analiza wyników uzyskanych w drugim pytaniu z ankiety wykazała, że największym problemem w ocenie badanych jest społeczny problem starzenia się społeczeństwa - zaznaczyło go 43,9% ankietowanych. Wyniki zbiorcze najczęściej wskazywanych odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres 11. Najważniejsze problemy występujące w Wejherowie w opinii badanych osób

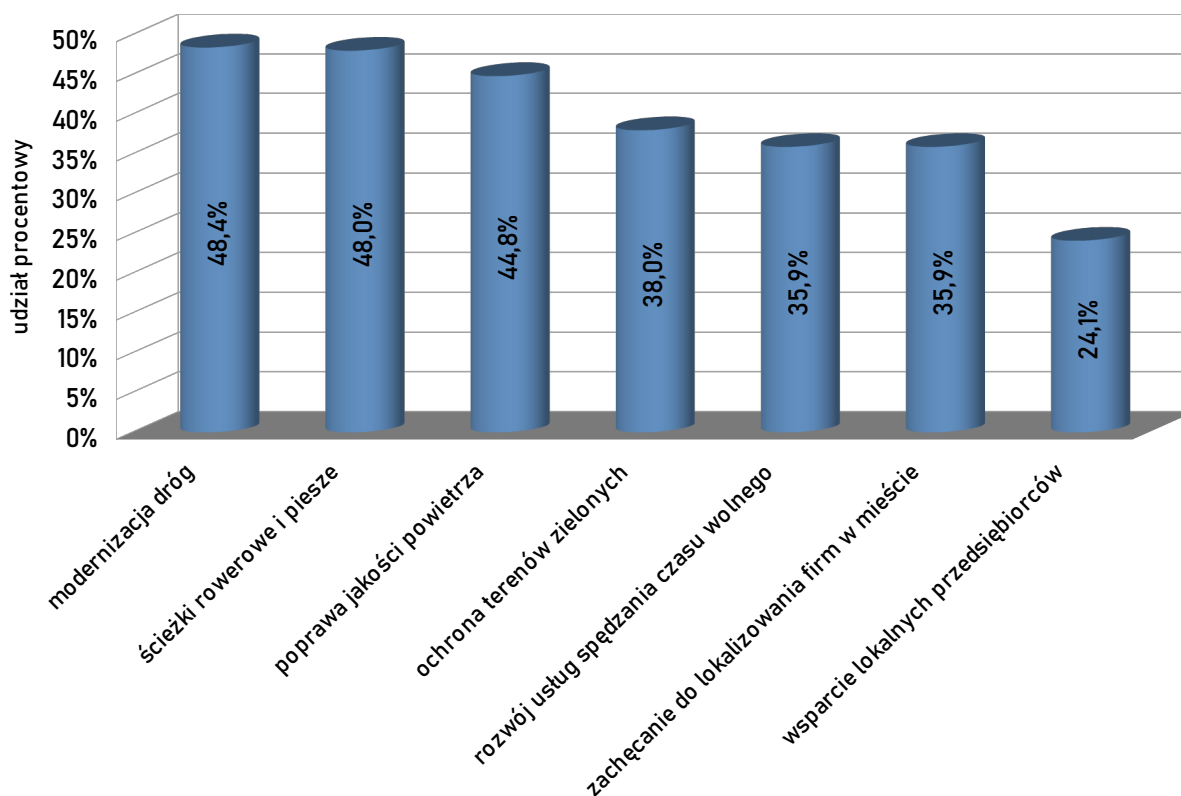
Źródło: Opracowanie własne

Jak można zauważyć, oprócz problemu starzejącego się społeczeństwa, wskazywane były również takie kwestie, jak: wysokie natężenie ruchu kołowego w mieście (36,8% ankietowanych), brak atrakcyjnych miejsc pracy (35,5% ankietowanych), zanieczyszczone powietrze (32,7% ankietowanych) czy też niska aktywność społeczna (32,3% ankietowanych). Najmniej wskazań natomiast otrzymały takie problemy, jak: niska atrakcyjność przestrzeni zabawkowej (4,8% ankietowanych), występowanie zagrożenia powodziowego (4,8% ankietowanych), brak wykwalifikowanych pracowników (6,8% ankietowanych) i bezdomność (7,5% ankietowanych). 6,6% ankietowanych osób dodatkowo wskazało inne, występujące w ich opinii, problemy na

terenie miasta, m.in.: brak specjalistów lekarzy w przychodni oraz zła dostępność do psychiatrów, psychoterapeutów, psychologów itp., zbyt mało restauracji i pubów, zaniedbany dworzec kolejowy, niedokończony Węzeł Zryw, brak dokończenia utwardzania drogi przy ul. Sucharskiego, nierównomierne inwestowanie we wszystkich dzielnicach miasta, brak podłączenia wszystkich domów do kanalizacji miejskiej, brak wybiegu dla psów, brak nowej remizy OSP oraz brak możliwości bezpiecznego przemieszczania się zarówno w stronę Bolszewa, jak i Redy na rolnkach, hulajnodze czy rowerze bez konieczności korzystania z komunikacji miejskiej.

Do najczęściej wybieranych priorytetów rozwoju miasta z trzeciego pytania ankiety należy modernizacja dróg którą wskazało 48,4% respondentów. Najważniejsze priorytety w opinii badanych prezentuje wykres przedstawiony poniżej.

Wykres 12. Priorytety rozwoju miasta Wejherowa w opinii badanych osób

Źródło: Opracowanie własne

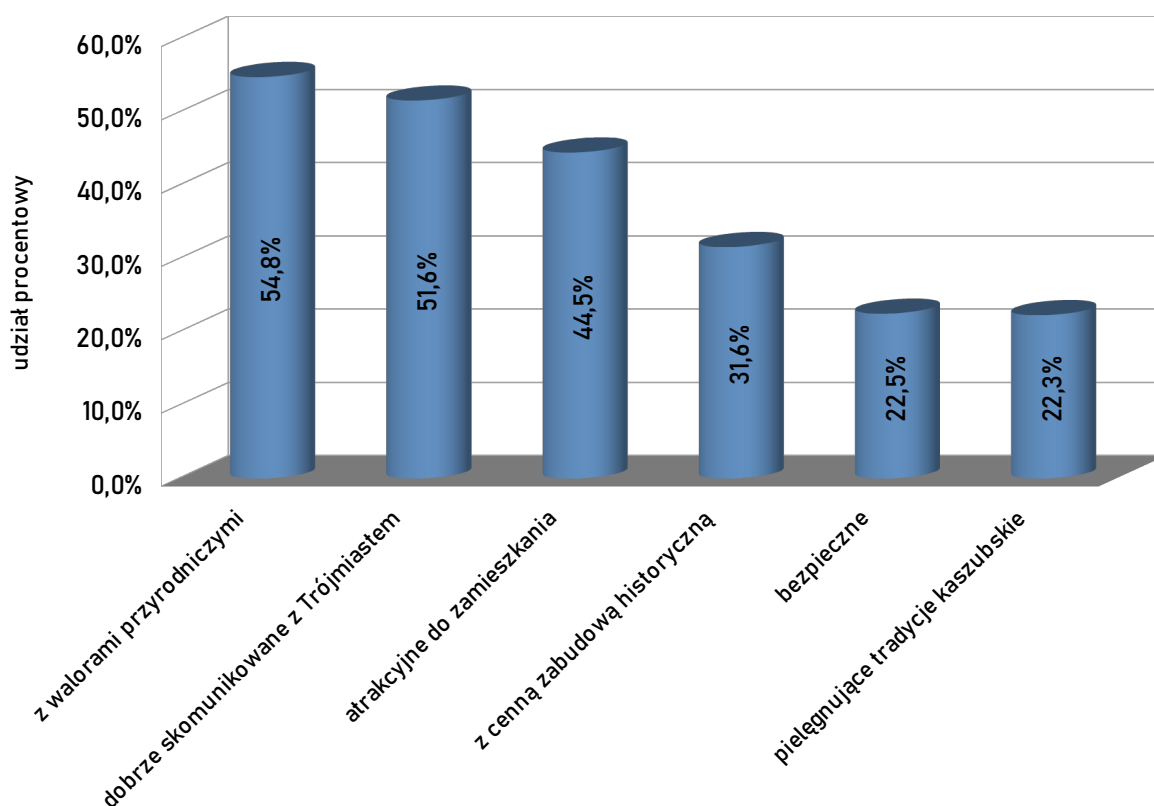
Kolejnymi najczęściej wskazywanymi priorytetami były m.in. modernizacja i budowa nowych ścieżek rowerowych i ciągów pieszych (48% ankietowanych), poprawa jakości powietrza – zmiana systemu grzewczego, m.in. likwidacja pieców, podłączenie do OPEC (44,8% ankietowanych), ochrona terenów zielonych (38% ankietowanych), rozwój ogólnodostępnych usług spędzania czasu wolnego – sport, rekreacja, rozrywka, kultura (35,9% ankietowanych), zachęcanie do lokalizowania firm w mieście (35,9% ankietowanych) oraz wspieranie lokalnych przedsiębiorców (24,1% ankietowanych).

Najbardziej wskazywane przez ankietowanych były takie priorytety, jak: współpraca z innymi gminami (8,9% ankietowanych), kultywowanie tradycji kaszubskich i lokalnego dziedzictwa kulturowego (9,3% ankietowanych) oraz modernizacja i budowa gminnych (komunalnych) zasobów mieszkaniowych (10% ankietowanych).

2% respondentów wskazało dodatkowo swoje własne priorytety, na które składały się: utwardzenie ul. Sucharskiego, budowa placu zabaw dla psów, budowa boiska „Waza” oraz nowe parkingi na terenie miasta.

W czwartym pytaniu ankietowym należało dokończyć stwierdzenie „Wejherowo to miasto...” zaznaczając maksymalnie 3 z dostępnych propozycji lub wpisanie własnych. Opinie badanych osób o tym jakim miastem jest Wejherowo prezentuje poniższy wykres.

Wykres 13. Najczęstsze stwierdzenia określające jakim miastem jest Wejherowo w opinii badanych osób

Źródło: Opracowanie własne

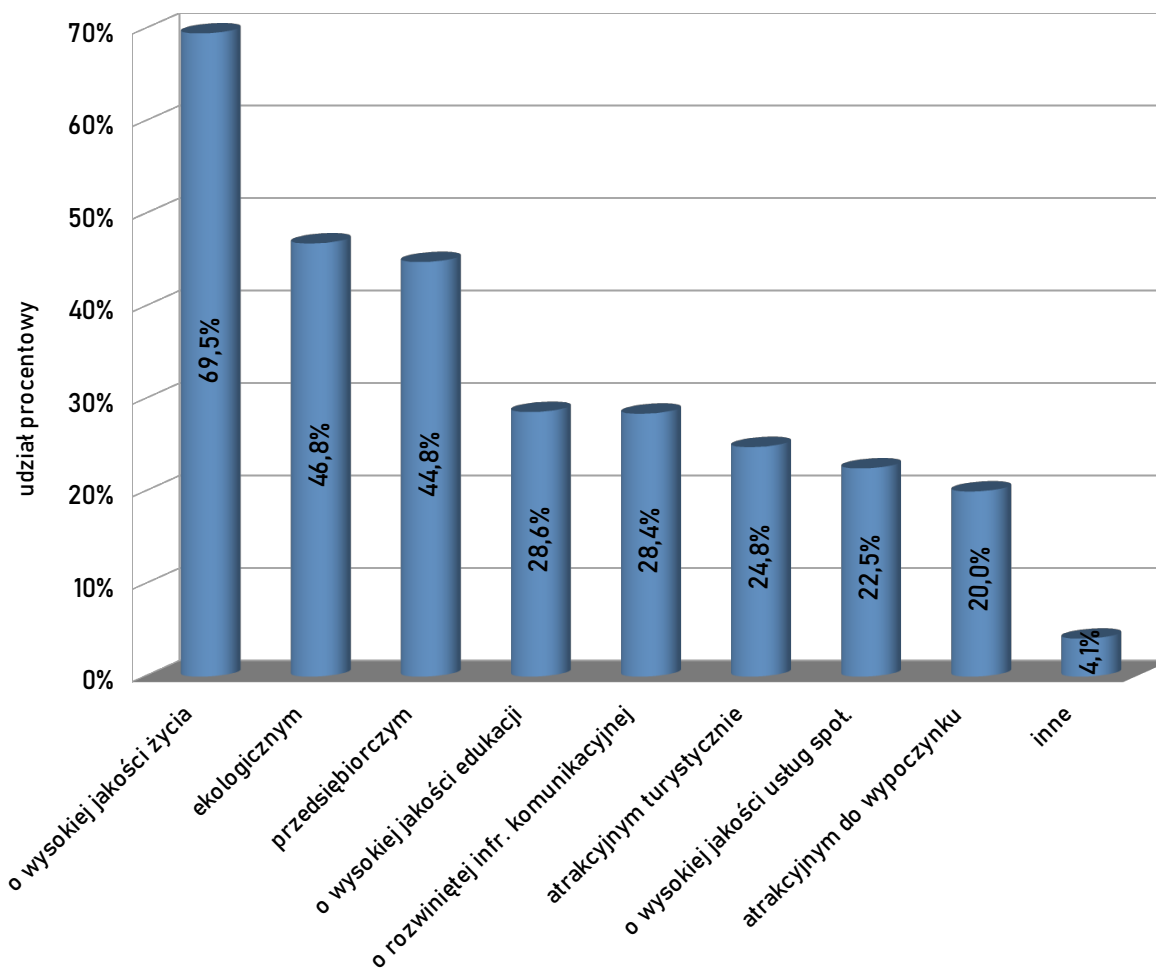
Najczęściej wybierane przez ankietowanych odpowiedzi dotyczyły walorów przyrodniczych miasta (54,8% ankietowanych), dobrego skomunikowania z Trójmiastem (51,6% ankietowanych), atrakcyjności miasta do zamieszkania (44,5% ankietowanych), cennej zabudowy historycznej (31,6% ankietowanych), bezpieczeństwa (22,5% ankietowanych) oraz pielęgnacji tradycji kaszubskich (22,3% ankietowanych).

W opinii respondentów Wejherowo najmniej jest utożsamiane ze wspieraniem przedsiębiorczości (2,3% ankietowanych) oraz wspieraniem osób potrzebujących (2,5% ankietowanych).

3,4% badanych udzieliło własnych odpowiedzi i według nich Wejherowo to miasto: w którym nie ma gdzie pojechać na rolkach, hulajnodze czy deskorolce, dobre do zamieszkania, ale nie do pracy, dla ludzi starszych (emerytów i rencistów), zapchane komunikacyjnie (zakorkowane), budzące w kraju negatywne skojarzenia, wyśmiewane i kojarzące się z patologią, bez stadionu do codziennego użytku i bez pełnych ścieżek rowerowych.

Ostatnim badanym aspektem była wizja Wejherowa w roku 2033. Uzyskane wyniki badań prezentuje zamieszczony poniżej wykres.

Wykres 14. Wizja miasta Wejherowa w roku 2033 w opinii badanych osób

Źródło: Opracowanie własne

W opinii największej liczby osób badanych w 2033 roku Wejherowo powinno być miastem o wysokiej jakości życia (69,5% ankietowanych), ekologicznym (46,8% ankietowanych) oraz przedsiębiorczym (44,8% ankietowanych). Najmniej wskazań związanych było z wysokiej jakości usługami społecznymi dla osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych (22,5% ankietowanych) oraz atrakcyjnością wypoczynku w mieście (20% ankietowanych). 4,1% ankietowanych wskazało dodatkowo, że w 2033 roku Wejherowo powinno być miastem: w którym chętnie mieszkają rodziny z dziećmi, posiadającym lokale dla młodzieży, np. dyskoteki, nie budującym ogromnych obiektów tylko obiekty użyteczne, cichym i bezpiecznym, atrakcyjnym i przyjaznym dla młodych ludzi, w pełni skanalizowanym, odetkanym komunikacyjnie, promującym sport, organizującym imprezy sportowe, wspierającym młodych ludzi w rozwoju swoich firm, nastawionym na budowanie perspektyw osób samotnych i zależnych od innych oraz dbające

o stan emocjonalny mieszkańców, ze stadionem dla biegaczy, z biurami przyciągającymi branżę IT oraz z placem zabaw dla psów.

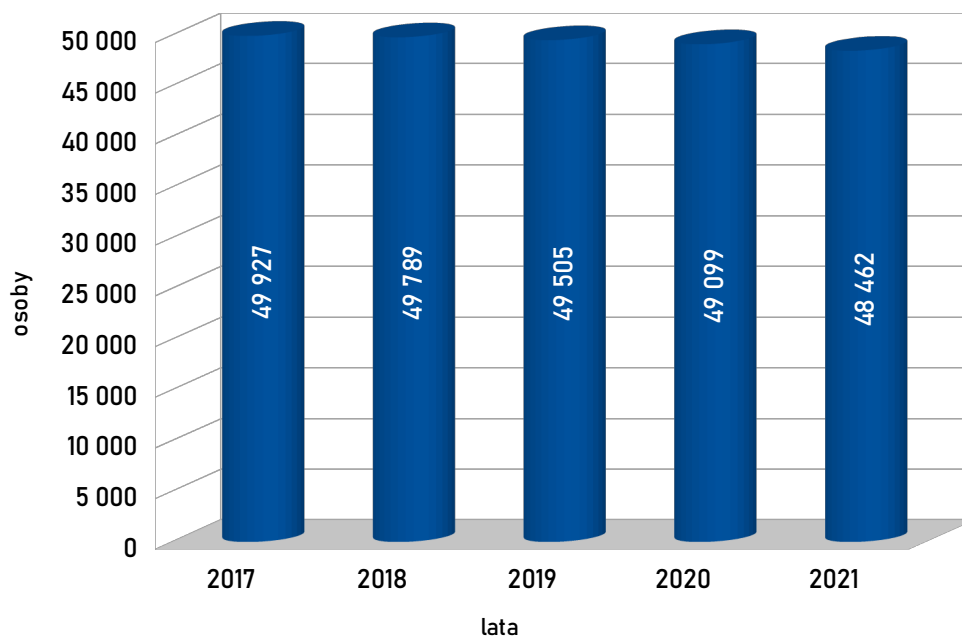
1.3 WNIOSKI Z DIAGNOZY

Diagnoza wykonana na potrzeby stworzenia niniejszej strategii była prowadzona na trzech płaszczyznach – społecznej, gospodarczej i przestrzenno-środowiskowej, a jej głównym zadaniem było przedstawienie syntetycznego obrazu miasta. Zebrane dane i wyciągnięte na ich podstawie wnioski były podstawą do opracowania dokumentu skupiającego się na strategicznych kierunkach rozwoju miasta. Przy opracowaniu wniosków z diagnozy dużą rolę odegrały również opracowane wyniki przeprowadzonej wcześniej ankiety wśród mieszkańców Wejherowa.

1.3.1 WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNEJ

Płaszczyzna społeczna była jednym z badanych aspektów niniejszego opracowania, a w badaniu ankietowym była drugą najczęściej ocenianą sferą. Jednym z najistotniejszych jej elementów jest demografia. Pomimo optymistycznej prognozy dotyczącej ludności Wejherowa opublikowanej przez GUS na lata 2022 – 2030 jest możliwe, że w najbliższym czasie utrzymają się trendy spadkowe. Zasadne będzie stwierdzenie, że w kolejnych latach w dalszym ciągu możemy doświadczać zjawiska depopulacji mieszkańców Wejherowa, nawet w obliczu gwałtownych ruchów migracyjnych związanych z ukraińskimi uchodźcami. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest specyfika miasta, w którym ze względu na ograniczone uwarunkowania terenowe – w układzie przestrzennym miasta dominują chronione prawem tereny zielone – nowa zabudowa (w tym mieszkaniowa) stanowi w większości uzupełnienie już istniejącej, co w dużym stopniu ogranicza możliwości rozwoju Wejherowa. Wpływ na ten stan rzeczy ma również ogólnopolska tendencja do wyludniania się mniejszych miast na rzecz obszarów metropolitalnych, terenów wiejskich oraz dużych ośrodków. Ujemny przyrost naturalny w Wejherowie, może przetożyć się również na zintensyfikowanie zjawiska starzenia się lokalnej populacji. Przedstawione wcześniej dane pokazują, że przy założeniu utrzymania się ostatnich trendów, w perspektywie najbliższej dekady liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym spadnie, a wzrośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Pogląd ten podzielają również ankietowani mieszkańcy, ponieważ starzejące się społeczeństwo było najczęściej wskazywanym problemem społecznym w mieście. Pamiętać należy również, że stabilna sytuacja demograficzna jest główną podstawą zdolności do generowania podatków, co przekłada się na sytuację finansową miasta i możliwości jego rozwoju.

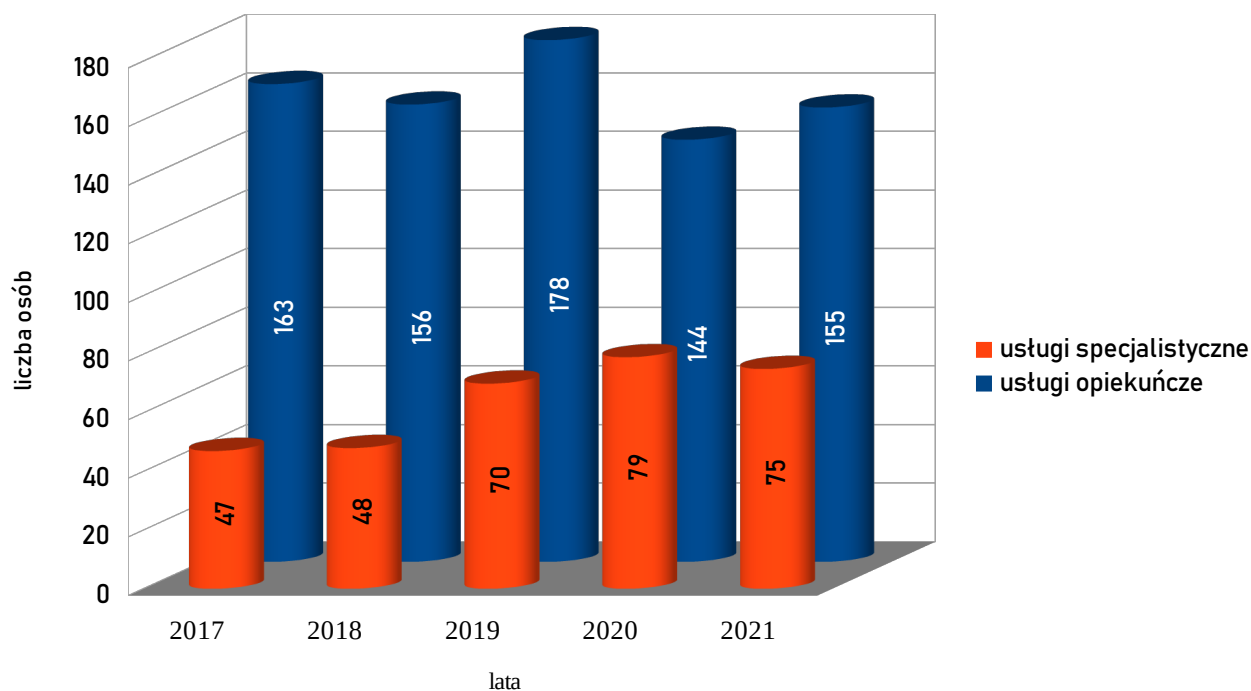
Wykres 15. Liczba mieszkańców Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Polityka społeczna w mieście prowadzona jest w głównej mierze za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i na nim opiera się większość działań pomocowych. Obserwowany w ostatnim czasie spadek ogólnej liczby klientów pomocy społecznej może mieć jedynie charakter przejściowy, uzależniony w dużej mierze od sytuacji gospodarczej kraju. Nadchodzący kryzys z całą pewnością może przełożyć się na zwiększenie ogólnej liczby klientów, co z kolei wpłynie na wzrost kosztów po stronie budżetu miasta. Niepokojący jest również fakt wysokiego odsetka osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych w ogólnej liczbie klientów pomocy społecznej, którzy jednocześnie wymagają wsparcia w postaci usług opiekuńczych. W połączeniu z problemami demograficznymi należy liczyć się z faktem, iż liczba realizowanych usług opiekuńczych w mieście będzie systematycznie rosła a wraz z tym również koszty ich realizacji. W tym miejscu należy zwrócić również uwagę na ryzyko związane z widocznym kryzysem zdrowia psychicznego. Przedstawione dane wyraźnie wykazują wzrost liczby specjalistycznych usług opiekuńczych dedykowanych osobom z zaburzeniami i chorobami psychicznymi. W obu poruszonych zagadnieniach największym problemem może być wydolność obecnego systemu wsparcia, który nie będzie w stanie zabezpieczyć wszystkich potrzebujących – zarówno w zakresie usług opiekuńczych, wsparcia asystenckiego, jak i opieki stacjonarnej w domach pomocy społecznej. Tożsame z tym są także wyniki ankiet gdzie dostęp do usług społecznych oraz dostęp do usług opieki zdrowotnej były dwoma najgorzej ocenianymi warunkami rozwoju Wejherowa. Brak wystarczającej opieki nad osobami z niepełnosprawnością i przewlekle chorymi wskazywany był jako szósty największy problem społeczny w mieście.

Wykres 16. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w Wejherowie w latach 2017-2021

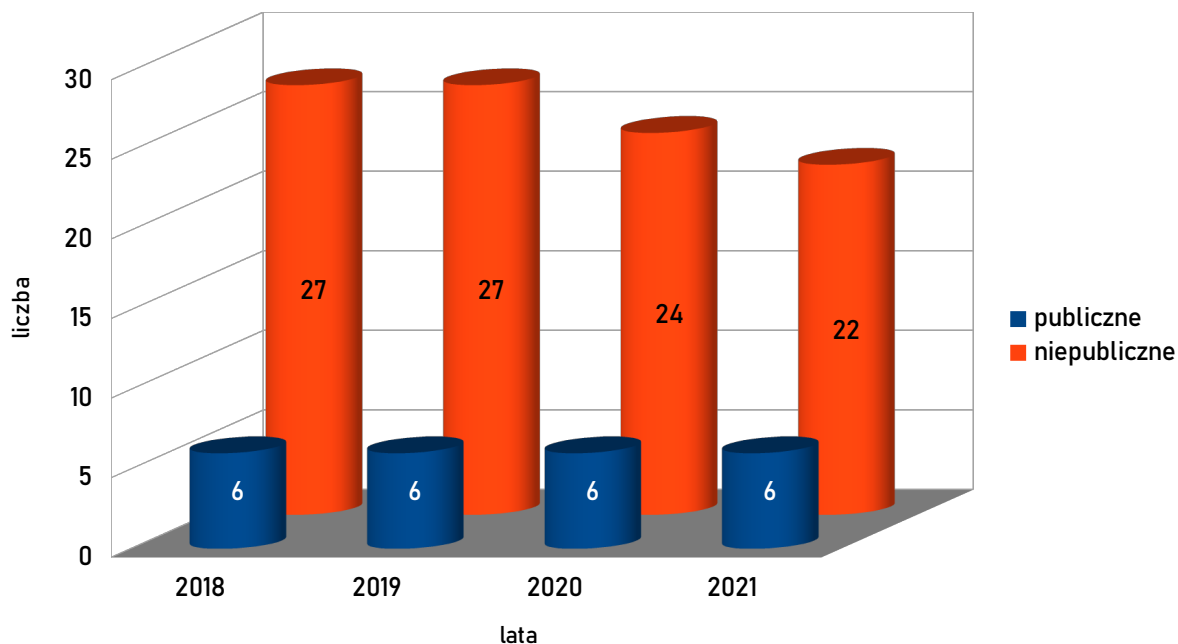

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Widoczny kryzys związany z niewydolnością wychowawczą, udokumentowany rosnącą liczbą rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny niesie za sobą ryzyko zwiększenia się odsetka dzieci, które będą umieszczane w rodzinach zastępczych. Dla miasta będzie to jednoznaczne ze wzrostem kosztów związanych z partycypacją w tej formie opieki.

W Wejherowie konsekwentnie realizowana jest polityka edukacyjna, co przekłada się na coraz lepsze warunki nauczania. Gmina zapewnia uczniom możliwość kształcenia przez kompetentną kadrę pedagogiczną w modernizowanych budynkach z szeroką bazą sportową i bogatą ofertą zajęć pozalekcyjnych. Zapewnia także dostosowanie placówek do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami, których liczba sukcesywnie rośnie. Największym wyzwaniem dla lokalnej oświaty są niewątpliwie stale rosnące koszty jej utrzymania i prowadzenia, które w bardzo dużym stopniu obciążają budżet gminy. Sytuacja demograficzna w mieście przekłada się również na sytuację oświaty i wraz ze zmniejszaniem się liczby mieszkańców widać wyraźnie, że proporcjonalnie spada również liczba uczniów w poszczególnych szkołach. Mieszkańcy miasta najczęściej oceniali jakość szkolnictwa edukacji na poziomie podstawowym jako średnią i dobrą. Źle ten aspekt ocenił tylko niewielki odsetek badanych.

Wykres 17. Liczba placówek publicznych i niepublicznych w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wejherowskiego Centrum Usług Wspólnych

Miasto posiada potencjał dla rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w postaci licznych miejsc sprzyjających takiej aktywności. Poziom usług kulturalnych jest na wysokim poziomie i stwarza szerokie możliwości organizacji różnego rodzaju działań. Dostępność i jakość inicjatyw zarówno sportowych, jak i kulturalnych była w kategorii jednych z najczęściej ocenianych warunków rozwoju i przeważały w nich oceny dobre i średnie z tym, że sam dostęp był oceniany zdecydowanie lepiej niż atrakcyjność oferty.

Opieka zdrowotna w mieście jest jednym z najłabiej ocenianych elementów rozwoju Wejherowa, a przeważająca większość opinii negatywnie ocenia jej dostępność. Dodatkowo, w odniesieniu do wcześniej opisywanych problemów starzenia się społeczeństwa, zauważyć można niewielką ilość poradni gerontologicznych czy całkowity brak poradni psychiatrycznej.

Bezpieczeństwo publiczne w mieście, pomimo tendencji wzrostowej występowania niektórych przestępstw i wykroczeń oraz zdarzeń drogowo-pożarniczych, jest na zadowalającym poziomie. Wniosek ten ma odzwierciedlenie również w opinii mieszkańców, którzy w zdecydowanej większości oceniają je średnio i dobrze.

Sektor pozarządowy w Wejherowie działa bardzo prężnie, a samo miasto jest siedzibą największej liczby organizacji w powiecie. Na koniec 2020 r. w Wejherowie zarejestrowanych było 135 podmiotów sektora pozarządowego. Poziom dofinansowania zadań zleconych przez miasto systematycznie rośnie a największe nakłady przeznaczane są na działania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Odnosząc się do analizy wyników ankiety można przyjąć, że niska aktywność społeczna, wskazywana jako jeden z istotniejszych problemów społecznych, odnosi się nie do organizacji pozarządowych, ale ma szerszy wymiar i dotyczy ogólnej aktywności społecznej.

Istotnym dla sytuacji Wejherowa czynnikiem, szczególnie w wieloletniej perspektywie jest planowana budowa pierwszej w kraju elektrowni jądrowej. W 2021 r. wskazana została jej preferowana lokalizacja - Lubiawo-Kopalino w gminie Choczewo (powiat wejherowski). Inwestycja ta z uwagi na swoją skalę będzie oddziaływać nie tylko na gminę lokalizacyjną, ale również na inne gminy z powiatu wejherowskiego, puckiego i lęborskiego, jak i cały region Pomorski. W kontekście społecznym istotnym czynnikiem wydaje się być przypuszczalna migracja osób związanych w realizacją w/w inwestycji, która w pewnym stopniu, pomimo odległości od planowanej lokalizacji elektrowni będzie oddziaływać na Wejherowo. Będzie to miało odzwierciedlenie w konieczności rozbudowy m.in. infrastruktury hotelowej jako miejsca lokalizacji pracowników i ich rodzin oraz innych form tworzenia bazy socjalno-bytowej dla nowych mieszkańców regionu. Wiązać się to będzie również z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków do świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej oraz usług zdrowotnych w zakresie profilaktyki i rehabilitacji, jak i zapewnienia odpowiedniej infrastruktury opiekuńczej oraz sportowo-rekreacyjnej i oferty czasu wolnego. Budowa elektrowni wpłynie także na aspekt edukacyjny oraz ogólny rozwój zasobów ludzkich szczególnie w zakresie lokalnej infrastruktury edukacyjnej oraz nowych kierunków edukacji ogólnej, kształcenia zawodowego oraz ustawicznego. Pośrednio wpłynie również na podnoszenie umiejętności językowych, edukację i badania poziomu akademickiego oraz ogólne podnoszenie świadomości społecznej związanej z energetyką jądrową.

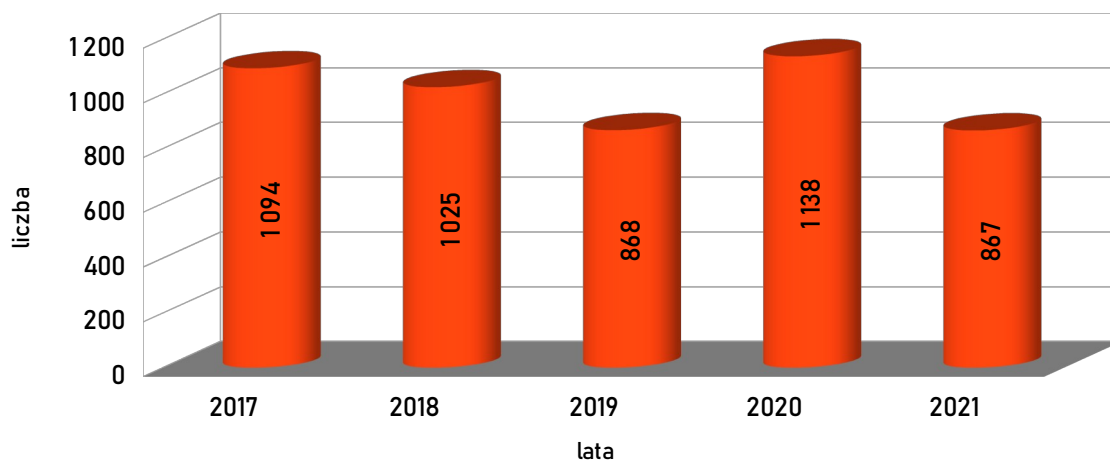
W celu zapewnienia warunków do rozwoju miasta na płaszczyźnie społecznej zasadne wydaje się podejmowanie działań związanych z wyhamowaniem lub zatrzymaniem spadku liczby ludności, w szczególności w takim zakresie, na który gmina ma realny wpływ przy jednoczesnym uwzględnieniu tendencji ogólnopolskich. Drugim istotnym kierunkiem działań jest jak najlepsze przygotowanie gminy na sprostanie wyzwaniom jakie niesie ze sobą starzejące się społeczeństwo m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia i prowadzenie szerokiej profilaktyki mogącej zminimalizować skutki tego problemu. Działania te powinny przede wszystkim wzmocnić istniejący system wsparcia, szczególnie w zakresie deinstytucjonalizacji niektórych usług, które można zabezpieczyć w środowisku lokalnym m.in. poprzez szeroko rozumianą ekonomię społeczną i różne inicjatywy społeczne. Wskazana jest również dalsza realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Wejherowie na lata 2021-2027 z uwzględnieniem zachodzących zmian. Należy dążyć do zmniejszania skali problemów społecznych, między innymi poprzez włączanie wszystkich grup do lokalnej społeczności. Trzeba przy tym pamiętać, że rozwiązanie niektórych zdiagnozowanych problemów nie leży w gestii gminy z uwagi na to, iż nie są to zadania własne.

1.3.2 WNIOSKI Z DIAGNOZY GOSPODARCZEJ

W Wejherowie w 2021 r. bezrobotnych było 867 osób. Ich liczba w stosunku do liczby mieszkańców w mieście wynosiła więcej (1,77%) niż w stosunku do liczby mieszkańców powiatu wejherowskiego (1,59%). Należy przy tym zauważyć, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła w stosunku do lat wcześniejszych. Sukcesywny spadek poziomu bezrobocia został zatrzymany w 2020 r. ze względu na stan pandemii. Jednak już w 2021 r. nastąpiła tzw. „odmrożenie” niektórych gałęzi gospodarki, co spowodowało znaczną poprawę sytuacji na rynku pracy. Co do zasady spadek poziomu bezrobocia przekłada się bezpośrednio na wzrost osób pracujących, a ogólna liczba osób pracujących w mieście w 2021 r. w odniesieniu do roku 2017 wzrosła o 884 osoby. Istotny jest również fakt, że w Wejherowie bezrobocie w przeważającej większości dotyczy kobiet (wskaźnik powyżej 60%). Z uwagi na bieżącą, trudną sytuację

gospodarczą należy zakładać, że wskaźniki bezrobocia w mieście mogą ulec zwiększeniu – będzie to jednak związane z ogólnopolskim kryzysem.

Wykres 18. Liczba osób bezrobotnych w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Na tle sąsiednich gmin Miasto Wejherowo charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem rozwoju przedsiębiorczości. Według danych GUS na terenie miasta na koniec 2021 roku w bazie REGON zarejestrowanych było 6.382 podmioty gospodarcze i w stosunku do 2017 roku ich liczba wzrosła o 9,4%. Pomimo tego można stwierdzić, że rozwój miasta jest w dużej mierze ograniczony uwarunkowaniami geograficznymi z uwagi na dominację chronionych terenów zielonych i niewielkim dostępnym terenie o potencjale inwestycyjnym.

Według danych GUS z 2021 r. dominującymi branżami w Wejherowie jest handel hurtowy i detaliczny oraz budownictwo, które łącznie stanowiły ponad 36% udziału w całym rynku.

Miasto posiada potencjał turystyczny, opierający się na kulturze kaszubskiej i historycznym dziedzictwie. Walory te należy jeszcze bardziej wzmocnić, by wykreować unikatowy w skali regionu profil turystyczny miasta.

Wyniki przeprowadzonych badań wykazały, że aspekt gospodarczy był jednym z najrzadziej ocenianych wskaźników rozwojowych. Respondenci wskazali, że źle oceniają atrakcyjność lokalnych miejsc pracy, dostępność do terenów inwestycyjnych, ofertę budownictwa mieszkaniowego, możliwość rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjność bazy gastronomicznej. Aspekty gospodarcze pojawiły się również wśród najczęściej wskazywanych priorytetów rozwoju miasta. Mieszkańcy Wejherowa uznali, że ważnym elementem jest zachęcanie do lokalizowania firm w mieście oraz wspieranie lokalnych przedsiębiorców.

Istotnym aspektem, mającym kluczowy wpływ na sytuację gospodarczą miasta jest stan finansów publicznych. W latach 2017-2021 dochody ogółem na jednego mieszkańca Wejherowa systematycznie rosną. Największy łączny udział w dochodach Wejherowa mają dochody własne – w 2021 r. stanowiły ponad 41% procent wszystkich wpływów. Dochody miasta ogółem w perspektywie lat 2017-2021 zwiększyły się prawie o 42%. Niestety, wraz ze wzrostem dochodów sukcesywnie rosną również wydatki miasta. W latach 2017-2020 wydatki miasta były wyższe od dochodów o 18,2 mln zł. Rok 2021 zamknął z nadwyżką dochodów nad wydatkami w kwocie 9,2 mln zł, co było spowodowane uzupełnieniem subwencji ogólnej w grudniu 2021 r. Zbyt późny

wpływ środków (17.12.2021 r.) uniemożliwił ich wprowadzenie do budżetu miasta i wydatkowanie w roku 2021. Kształtowanie się budżetu Miasta w ubiegłych latach będzie się przekładało bezpośrednio na jego przyszły potencjał inwestycyjny oraz zdolność do obsługi nowych zobowiązań.

Budowa planowanej elektrowni jądrowej w kontekście gospodarczym może przyczynić się do rozwoju pomorskiego biznesu oraz sektora akademickiego projektów B+R oraz wdrożeń wyposażających pomorskie firmy w technologie i zdolności istotne z punktu widzenia włączenia ich w krajowe oraz międzynarodowe łańcuchy dostaw związane z realizowaną inwestycją. Również w sferze badawczej planowana inwestycja docelowo może przyczynić się do znacznego rozwoju nowych rozwiązań w zakresie energetyki jądrowej, poprawy efektywności wytwarzania energii, jej przesyłu i magazynowania oraz obniżania kosztów jej produkcji, jak również rozwoju produkcji środków i preparatów radioaktywnych używanych m.in. w medycynie nuklearnej. Zagrożeniem wyphywającym z planowanej inwestycji, szczególnie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw może być konieczność zmiany ich profilu lub lokalizacji prowadzonej działalności gospodarczej. Wstępnie, w celu minimalizowania szkód gospodarczych planowane jest utworzenie specjalnego funduszu dzięki któremu będzie możliwość przeprowadzenia takiej transformacji.

W celu zapewnienia możliwości rozwoju miasta na płaszczyźnie gospodarczej, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, zasadne wydaje się być wzmocnienie lokalnego rynku pracy poprzez działania wyrównujące szanse i polepszające na nim sytuację kobiet. Ważne wydaje się być również podejmowanie inicjatyw służących zachęcaniu do lokalizowania firm na terenie miasta, wspierania innowacyjnych pomysłów na prowadzenie biznesu oraz opracowanie lokalnego programu wspierania przedsiębiorców.

1.3.3 WNIOSKI Z DIAGNOZY PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWEJ

Wejherowo jako założenie miejskie posiada bogatą historię, sięgającą XVII w. W jego układzie przestrzennym wyraźnie wyróżnia się zabytkowe Śródmieście z centralnie usytuowanym placem – rynkiem starego miasta, który otoczony jest historyczną zabudową. Przez lata rozrastało się ono wokół rynku, tworząc w sposób koncentryczny nowe tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Powstawały kamienice i wille mieszkalne oraz gmachy użyteczności publicznej takie jak sąd, ratusz, siedziba powiatu, kościoły i szkoły oraz jedne z najstarszych i najbardziej okazałych – budynki sakralne i pałac z założeniem parkowo-pałacowo-ogrodowym.

Cały układ przestrzenno-kompozycyjny starego miasta jest wpisany do rejestru zabytków jako „zabytkowy zespół urbanistyczno-krajobrazowy miasta Wejherowa”. Do rejestru zostały wpisane także założenie pałacowo-ogrodowo-parkowe Wejherów, następnie kolejno Przebendowskich i Keyserlingków w Wejherowie oraz Kalwaria Wejherowska jako unikatowy ośrodek kultu religijnego, położony na wysoczyznach morenowych Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, którego układ topograficzny został przeniesiony z jerozolimskiej drogi krzyżowej.

Zasób historycznego dziedzictwa miasta poddawany jest ciągłej rewaloryzacji. Niemniej jednak zabytkowe obiekty i obszary wymagają ciągłej opieki i prac konserwacyjnych czy remontowych. Dlatego też istotne jest zachowanie historycznych wartości przestrzeni. W okresie po II wojnie światowej w Wejherowie na obrzeżach historycznego miasta zaczęły intensywnie powstawać nowe tereny zabudowy jednorodzinnej (Śmiechowo Północ, Śmiechowo Południe, Nanice) i osiedla

zabudowy wielorodzinnej (Os. Harcerskie, Os. 1000-lecia, Os. Staszica, Os. Kaszubskie, Os. Przyjaźni). W ukształtowanym do chwili obecnej układzie przestrzennym miasta wyraźnie wyodrębniają się tereny o jednorodnym charakterze zabudowy jednorodzinnej, zabudowy wielorodzinnej czy tereny zabudowy produkcyjno-przemysłowej. Tereny te nie stanowią przy tym przestrzeni monofunkcyjnych, ponieważ funkcjom głównym towarzyszą funkcje, takie jak usługi czy handel. Taki układ sprzyja budowaniu harmonii w sposobie zabudowy i użytkowania, zwłaszcza gdy nowa zabudowa, tak jak w Wejherowie, stanowi w większej części, uzupełnienie istniejącej. W Wejherowie bowiem ze względu na ograniczone uwarunkowania terenowe i tym samym deficyt nowych obszarów inwestycyjnych dominują zamierzenia budowlane lokalizowane w istniejącej już tkance zabudowy. Dlatego istotnym jest, aby nowe obiekty harmonizowały pod względem formy i funkcji z zabudową sąsiedztwa, nie powodując konfliktów, dyskomfortu w użytkowaniu oraz naruszenia ładu przestrzennego.

Obszarem, gdzie obecnie istnieją największe możliwości inwestycyjne i tworzenie nowych przestrzeni funkcjonalnych jest teren zlokalizowany na południe od ul. Wejherowskiej przy granicy z gminą Wejherowo. Obszar ten obejmuje ok. 93 ha i jest w niewielkim stopniu zabudowany pojedynczymi budynkami jednorodzinnymi. Z uwagi na trudne uwarunkowania topograficzne teren ten wymaga szczególnych rozwiązań w zakresie infrastruktury komunikacyjnej, wodociągowo-kanalizacyjnej i deszczowej.

W układzie przestrzennym miasta dominują tereny zielone. Miasto od północy i południa „zamykają” lasy. Są to lasy chronione Puszczy Darżlubskiej z terenem Natura 2000 oraz lasy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego na wzgórzach morenowych. Ponadto wzdłuż rzeki Redy ciągnie się teren zieleni naturalnej, stanowiący element systemu cennych ze względów środowiskowych obszarów przyrodniczych, będące częścią regionalnego korytarza ekologicznego Pradoliny Redy-Łeby. Przez miasto przepływają, oprócz rzeki Redy (w korytarzu ekologicznym), także rzeka Cedron i potok Srebrna (w Śródmieściu) oraz potok Pętrowicki. W zurbanizowanej tkance miejskiej znajdują się tereny zieleni urządzonej takie jak: Park Miejski im. Majkowskiego, Park Kaszubski, będący w trakcie rewitalizacji, Park Cedron. Liczne aleje, ciągi piesze, trasy rowerowe dopełniają system obszarów zielonych, tworząc warunki do rozwoju zielonej sieci rekreacyjno-wypoczynkowej.

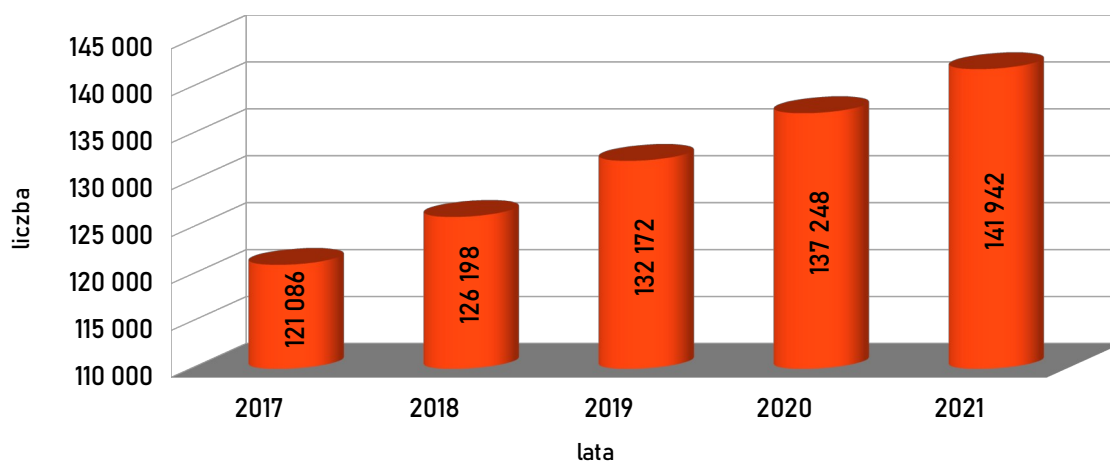
Uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze miasta (miasto zlokalizowane w dolinie, zamknięte ścianami lasu, rzeka przepływająca przez strefę gęsto zurbanizowaną Śródmieścia), postępujące zmiany w klimacie (deszcze nawalne) i nieprzystosowana do tych zmian kanalizacja deszczowa oraz stare systemy grzewcze w gospodarstwach domowych przyczyniają się do nasilania problemów związanych z podtopieniami, słabym przewietrzaniem terenów zurbanizowanych i przekroczeniem norm jakości powietrza.

Wejherowo posiada bardzo dobre powiązania komunikacyjne z Trójmiastem i otaczającymi je miejscowościami, przez miasto przebiega droga krajowa nr 6 relacji Gdańsk-Szczecin (z końcem 2022 r. droga na odcinku od skrzyżowania w Strzebielinie do skrzyżowania z drogą ekspresową S6 w Gdyni zmieniła kategorię na wojewódzką) oraz linia kolejowa trasy SKM i PKP. Usytuowanie drogi krajowej oraz przebieg linii kolejowej dzieli jednak miasto na dwie części: północną i południową, co przy obecnym natężeniu ruchu kołowego, zwłaszcza w godzinach szczytu oraz intensywności przejazdów kolejowych, tworzy coraz większą barierę przestrzenną i utrudnienia w komunikacji między obiema częściami. W mieście funkcjonuje jeden pełnowymiarowy bezkolizyjny przejazd kolejowy w postaci wiaduktu przy ul. Kwiatowej, drugi przejazd pod torami i drogą krajową, z uwagi na swoje parametry, może obsługiwać wyłącznie samochody osobowe.

Wstępne uzgodnienia inwestycyjne związane z elektrownią jądrową zakładają, że jej budowa rozpocznie się z końcem 2026 r. i w pierwszej fazie obejmą prace związane m.in. z infrastrukturą drogową i kolejową. W kontekście rozwoju miasta, istotnymi inwestycjami wydają się być plany połączenia drogi ekspresowej S6 z drogą wojewódzką nr 213 oraz modernizacja linii kolejowej nr 202 na odcinku Gdynia Chylonia-Lębork, z budową dwóch dodatkowych torów SKM na odcinku Rumia - Wejherowo. Istotnym wydaje się również planowane podniesienie parametrów technicznych dróg publicznych oraz inwestycje towarzyszące, związane z budową elektrowni oraz jej obsługą. W kontekście rozwoju miasta dotyczy to w szczególności przebudowy części drogi wojewódzkiej nr 218 wraz z budową obwodnicy zachodniej Wejherowa w celu wyłączenia ruchu z zabytkowego śródmieścia, przebudowy drogi wojewódzkiej nr 224 na odcinku Łebno - Wejherowo wraz z budową obwodnicy m. Szemud oraz modernizacja drogi nr 1442G na odcinku od Wejherowa do Celbowa. Pozostałe inwestycje w pośredni sposób również będą wpływać na sytuację w mieście chociażby w kontekście ułatwień kolejowo-drogowych z nadmorskimi miejscowościami, jak i samym trójmiastem.

Przez historyczne centrum miasta, ulicami 3 Maja i Sienkiewicza, przebiega również droga wojewódzka nr 218 relacji Gdańsk-Krokowa. Z roku na rok droga ta jest coraz bardziej zatłoczona, zwłaszcza w sezonie letnim, co powoduje zatory uliczne, nagromadzenie spalin, hałas i drgania, mające destrukcyjny wpływ na sąsiednią zabytkową zabudowę. Ponadto w Śródmieściu miasta, którego historyczny układ przestrzenny sięga XVII w. i XVIII w., a które jest siedzibą wielu usług, urzędów i organów, w tym powiatowych i regionalnych, obserwuje się coraz większe przeciążenie systemu komunikacyjnego ulic i parkingów z uwagi na zwiększoną liczbę samochodów, co stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu, dyskomfort dla mieszkańców, obniżenie jakości powietrza i niszczenie historycznych obiektów. Wzrost liczby pojazdów na przestrzeni lat w powiecie wejherowskim prezentuje poniższy wykres.

Wykres 19. Łączna liczba zarejestrowanych samochodów osobowych, ciężarowych i ciężarowo-osobowych w powiecie wejherowskim w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Spójna, historyczna zabudowa Śródmieścia, osadzona w ulicznej i parkowej zieleni miejskiej, tworzy przyjazny, kameralny i wyjątkowy klimat przestrzenny, budując tożsamość miasta i kształtując wśród mieszkańców świadomość przynależności do lokalnej społeczności. Przestrzeń ta jest jednak zaburzona przez eskalację różnych form reklam, powodując chaos w czytelności krajobrazu miejskiego. Problem nadmiaru reklam najbardziej widoczny jest

w Śródmieściu, gdzie skoncentrowana jest zarówno największa oferta usługowa jak i najbardziej cenna i warta wyeksponowania zabudowa historyczna. Zjawisko to występuje także na innych obszarach miasta.

2 WIZJA ROZWOJU MIASTA

Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 kontynuuje misję, priorytety, cele i kierunki działania opracowane w dokumencie „Strategia Rozwoju Wejherowa na lata 2012-2022”.

WIZJA

3 CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji gospodarczej, społecznej oraz przestrzenno-środowiskowej w Wejherowie przy jednoczesnym uwzględnieniu uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, określona została wizja oraz 3 główne priorytety rozwojowe miasta:

- Priorytet I - wymiar społeczny - *włączanie mieszkańców do wspólnoty miasta poprzez poprawę jakości życia.*
- Priorytet II - wymiar gospodarczo-turystyczny - *wsparcie przedsiębiorczości - tworzenie warunków rozwoju firm lokalnych i zachęty do lokalizacji nowego biznesu.*
- Priorytet III - wymiar przestrzenno-środowiskowy - *spójność tkanki miejskiej wraz z efektywnymi powiązaniem.*

W ramach tych priorytetów wytyczone zostały następnie główne cele strategiczne ukierunkowane na osiągnięcie zakładanej misji i wizji rozwoju Wejherowa:

- Cel strategiczny 1: Zintegrowane społeczeństwo
- Cel strategiczny 2: Zintegrowana gospodarka
- Cel strategiczny 3: Zintegrowana przestrzeń

Wymienione powyżej cele strategiczne są ściśle powiązane z rozwojowymi obszarami miasta w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-środowiskowej, które są w dużym stopniu zależne od siebie i wzajemnie się przenikają.

PRIORYTET I – WYMIAR SPOŁECZNY

Cel strategiczny 1. Zintegrowane społeczeństwo

Cele operacyjne	Kierunki działania	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
1.1 Wysoka jakość edukacji	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie nowoczesnych technologii i metod w procesie kształcenia - podnoszenie świadomości zdrowotnej, ekologicznej, klimatycznej, przyrodniczej i społecznej mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bazy oświatowej i budowanie nowoczesnej oferty edukacyjnej - poprawa warunków nauczania w szkołach podstawowych i przedszkolach - większa świadomość ekologiczna wśród mieszkańców - większa rola profilaktyki zdrowotnej 	<ul style="list-style-type: none"> - udział % wydatków na budowę/modernizację obiektów edukacyjnych w budżecie miasta - średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach podstawowych - liczba prowadzonych programów profilaktycznych - liczba działań promocyjnych i informacyjnych w zakresie edukacji
1.2 Aktywne i świadome społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie inicjatyw społecznych, szczególnie w obszarze pomocy społecznej - tworzenie miejsc sprzyjających lokalnej aktywności społecznej - tworzenie warunków do większej aktywności organizacji pozarządowych - animacja wspólnoty mieszkańców w życiu społecznym miasta - wspieranie i integracja środowisk mniejszościowych 	<ul style="list-style-type: none"> - mniejszy poziom wykluczenia społecznego - lepsza dostępność do usług publicznych i społecznych - większy poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu miasta - wzrost liczby podmiotów ekonomii społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba projektów i inicjatyw wynikających m.in. z partycypacji społecznej - liczba działających podmiotów ekonomii społecznej - liczba osób objętych wsparciem w ramach systemu usług społecznych - udział % wydatków na utworzenie/zmodernizowanie miejskich obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w budżecie miasta
1.3 Atrakcyjna oferta wypoczynku i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój miejskiej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami - inicjowanie wydarzeń budujących tożsamość lokalną i kulturową, w szczególności kaszubską 	<ul style="list-style-type: none"> - większa atrakcyjność miejsc wypoczynku, sportu i rekreacji w mieście - większa liczba ofert spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami - rozpowszechniona wiedza historyczna wśród mieszkańców miasta 	<ul style="list-style-type: none"> - udział % wydatków na modernizację obiektów sportowych w budżecie miasta - liczba wydarzeń zorganizowanych w ramach kalendarza imprez miejskich
1.4 Poprawa warunków w budynkach komunalnych i użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja i budowa zasobu komunalnego miasta - modernizacja budynków użyteczności publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - lepsza efektywność energetyczna i stan techniczny budynków - adaptacja zdegradowanych lokali na cele mieszkaniowe 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba budynków i lokali stanowiących własność miasta w których przeprowadzono remonty i modernizacje - udział % wydatków na remonty i modernizację budynków zasobu komunalnego miasta w budżecie miasta

PRIORYTET II – WYMIAR GOSPODARczo-TURYSTYCZNY

Cel strategiczny 2. Zintegrowana gospodarka

Cele operacyjne	Kierunki działania	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
2.1 Rozwój biznesu opartego na turystyce	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rozwoju gastronomii i hotelarstwa - budowa kompleksowej oferty dla turystów w oparciu o walory przyrodnicze i krajobrazowe, w szczególności dotyczącej turystyki kajakowej, tras rowerowych czy punktów widokowych - wielokierunkowa promocja miasta - wspieranie inicjatyw w zakresie programów lojalnościowych dla przedsiębiorców - rozwój turystyki w oparciu o dziedzictwo kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby przedsiębiorców na terenie miasta - utrzymanie bazy hotelarskiej i gastronomicznej - większa dostępność informacji o atrakcjach turystycznych miasta - zwiększenie liczby atrakcji turystycznych promujących walory przyrodnicze i krajobrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działających obiektów hotelarskich i gastronomicznych - liczba publikacji o atrakcjach turystycznych miasta - liczba wykorzystywanych kanałów informacyjno – promocyjnych - liczba partnerstw w ramach programów lojalnościowych
2.2 Stworzenie warunków do rozwoju działalności handlowo-usługowo- produkcyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie lokalnego handlu i usług - udział we wspólnych przedsięwzięciach wspierających rozwój gospodarczy z innymi samorządami m.in. poprzez budowę obwodnic (np. Obwodnica północna aglomeracji trójmiejskiej) - zapewnienie terenów pod rozwój gospodarczy - wspieranie innowacyjnej przedsiębiorczości - utrzymanie i poszerzenie komunalnego zasobu lokali użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby przedsiębiorców na terenie miasta - aktywizacja gospodarcza mieszkańców - integracja przedsiębiorstw działających na terenie miasta 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, KRS - liczba osób fizycznych zarejestrowanych w rejestrze REGON - liczba utrzymanych lokali użytkowych
2.3 Spójny układ funkcjonalny wspierający gospodarkę	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie warunków planistycznych lokalizacji usług podstawowych o charakterze lokalnym, zaspokajające codzienne, niezbędne potrzeby mieszkańców, takie jak handel, oświata, opieka zdrowotna czy rekreacja - kreowanie przestrzeni publicznych stymulujących rozwój usług ponadlokalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dostępność usług podstawowych w obrębie zamieszkania - szeroka oferta usług ponadlokalnych - utrzymana koncentracja usług ponadlokalnych w centralnej części miasta 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uchwalonych planów miejscowych umożliwiających realizację usług podstawowych - liczba podjętych działań w przestrzeni publicznej zwiększających atrakcyjność i dostępność usług

PRIORYTET III – WYMIAR PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWY

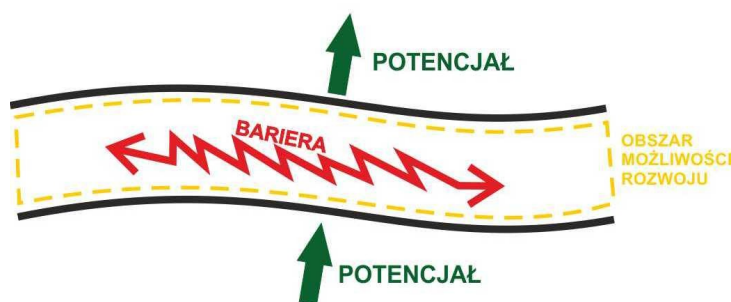
Cel strategiczny 3. Zintegrowana przestrzeń

Cele operacyjne	Kierunki działania	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
3.1 Dobry stan środowiska przyrodniczego i przystosowanie do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona ciągłości i sposobu zagospodarowania korytarzy ekologicznych - polepszanie jakości powietrza - wspieranie inicjatyw w zakresie odnawialnych źródeł energii - wspieranie działań w zakresie energooszczędności - zmniejszanie negatywnych skutków wynikających z deszczy nawalnych, powodzi, susz i miejskich wysp ciepła 	<ul style="list-style-type: none"> - zachowane korytarze ekologiczne i utrzymanie terenów zieleni o wysokim stopniu bioróżnorodności - jakość powietrza w dopuszczalnych przepisami normach - wysoka świadomość mieszkańców o konieczności ochrony środowiska i zapobieganiu negatywnym skutkom zmian klimatu oraz wzrost zaangażowania w działania ochronne - wzrost udziału energii ciepłej i elektrycznej otrzymanej z odnawialnych źródeł - wzrost odporności miasta na zmiany klimatu w szczególności deszczy nawalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podjętych działań w zakresie ochrony różnorodności biologicznej - liczba wymienionych w zasobach komunalnych systemów grzewczych na nieemisyjnych lub niskoemisyjnych - poziom recyklingu odpadów komunalnych - liczba podjętych działań zmierzających do rozwoju odnawialnych źródeł energii - liczba wymienionych źródeł oświetlenia ulicznego oraz elementów infrastruktury miejskiej - udział % wydatków na inwestycje z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury (rozwiązania z zakresu zieleni i wody, zwiększające zdolność adaptacji do zmian klimatu, takie jak stawy retencyjne, ogrody deszczowe, zielone dachy i ściany, nawierzchnie przepuszczalne) i infrastruktury deszczowej w budżecie miasta
3.2 Sprawny układ komunikacyjny	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój połączeń drogowych odciążających istniejący układ komunikacyjny m.in. we współpracy z innymi samorządami i podmiotami - stymulowanie realizacji podróży pieszo i rowerem - rozwój zintegrowanych węzłów komunikacyjnych - wspieranie transportu publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - bezkolizyjne powiązania części północnej miasta z częścią południową - wyeliminowany ruch tranzytowy z historycznego śródmieścia - zmniejszony ruch samochodów osobowych - efektywny i uporządkowany system parkowania 	<ul style="list-style-type: none"> - udział % wydatków na inwestycje drogowe usprawniające układ komunikacyjny, poprawiające estetykę i bezpieczeństwo ciągów pieszych i rowerowych w budżecie miasta - liczba oddanych do użytku ciągów pieszych i rowerowych w budżecie miasta
3.3 Ekologiczny transport publiczny	<ul style="list-style-type: none"> - aktualizacja planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego - współpraca z innymi podmiotami w celu usprawnienia transportu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój elektromobilności - lepsza organizacja ruchu komunikacyjnego w mieście - lepsza dostępność komunikacyjna - ograniczona emisja spalin i innych szkodliwych substancji do atmosfery 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowo zakupionych niskoemisyjnych środków transportu zbiorowego
3.4 Harmonijny krajobraz miejski	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie przestrzeni z poszanowaniem istniejącej skali i gabarytów otoczenia - wzbogacenie przestrzeni publicznych o zielen miejską i małą architekturę - likwidacja chaosu reklamowego 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki stopień identyfikacji mieszkańców z miastem - czytelne i przyjazne wnętrza urbanistyczne (np. plac, rondo, itp.) - zachowany kameralny charakter przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uchwalonych planów miejscowych uwzględniających zasady poszanowania skali i gabarytów zabudowy otoczenia - liczba nowych nasadzeń - liczba nowych elementów małej architektury w przestrzeni publicznej - liczba urządzonych terenów zieleni miejskiej - liczba podjętych działań zmierzających do uchwalenia tzw. uchwały krajobrazowej
3.5 Zachowanie dziedzictwa historycznego	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działań ochronnych przy obiektach cennych historycznie - dbałość o przestrzeń i walory historyczne - ograniczanie ruchu komunikacyjnego w ścisłym śródmieściu i udostępnienie go turystom 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoka jakość przestrzeni historycznej - polepszenie wartości obiektów cennych historycznie - eliminacja czynników degradujących zabudowę historyczną 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba udzielonych dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy budynkach objętych ochroną konserwatorską - udział % wydatków na inwestycje poprawiające stan przestrzeni i obiektów objętych ochroną konserwatorską w budżecie miasta

4 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ WEJHEROWA

W obecnej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta Wejherowa wyraźnie widoczne są obszarowe elementy środowiska naturalnego i główna oś komunikacyjna. Te dwie składowe najbardziej determinują rozwój przestrzenny miasta. O ile zasoby przyrodnicze stanowią potencjał rozwoju miasta, to korytarz transportowy stanowi barierę przestrzenną i funkcjonalną. Realizacja wizji rozwoju miasta będzie głównie polegać na zwiększeniu potencjału wynikającego z obecności korytarzy ekologicznych jak i dążenie do jego zachowania, a także na zmniejszaniu negatywnych skutków wynikających z pasa drogowo-kolejowego przecinającego miasto na dwie części. W związku z tym, że granice rozwoju przestrzennego miasta są ściśle określone przez kompleksy zieleni, wszelkie działania będą realizowane w istniejącej tkance miejskiej. Natomiast z uwagi na wyraźny podział miasta na część północną i południową należy dążyć do integracji tych dwóch części i w konsekwencji uzyskania kompaktowej struktury miasta.

Rysunek 3. Potencjały i bariery rozwoju miasta

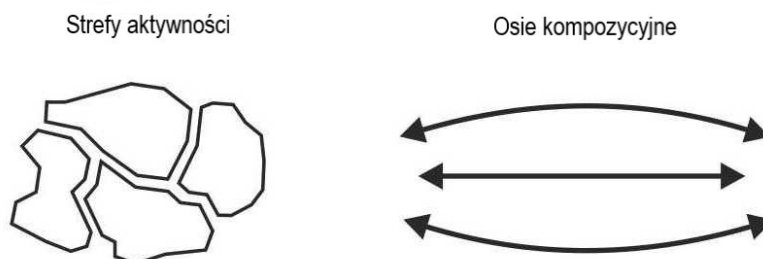

Źródło: Opracowanie własne

Kontynuując cel integracji przestrzennej, wynikającej bezpośrednio z potencjałów i barier, należy również tworzyć sieć powiązań między rejonami funkcjonalnymi. Integracja struktur w wymiarze przestrzennym będzie miała również przełożenie na integrację w wymiarze społecznym i gospodarczym. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazuje docelowy obraz miasta, w którym można wyodrębnić następujące składowe:

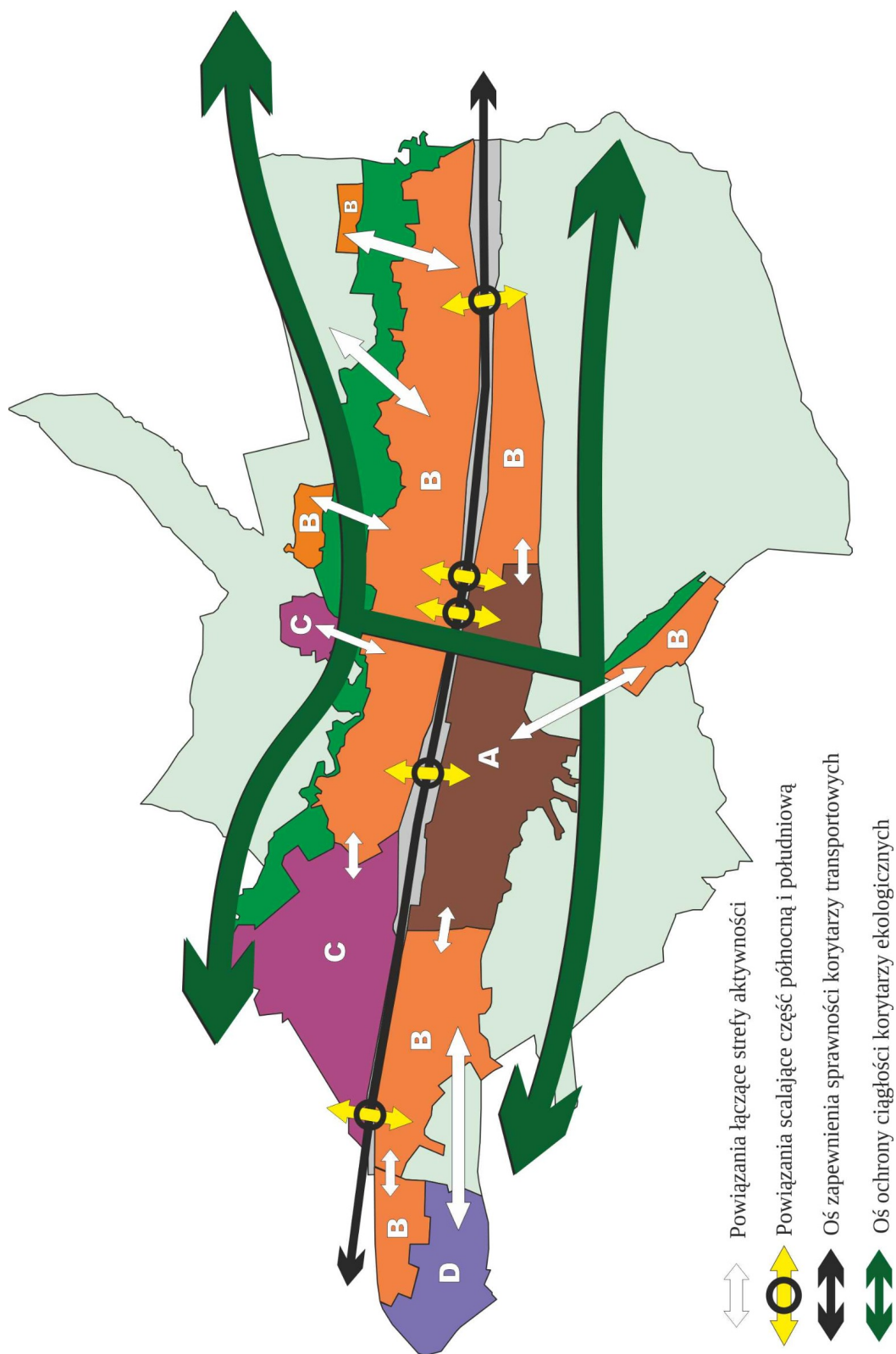
- 1) strukturę sieci osadniczej wyodrębniającą strefy aktywności zróżnicowane funkcjonalnie i przestrzennie,
- 2) systemy powiązań przyrodniczych i komunikacyjnych wskazujące główne osie kompozycyjne miasta.

Rysunek 4. Strefy aktywności i osie kompozycyjne miasta

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta

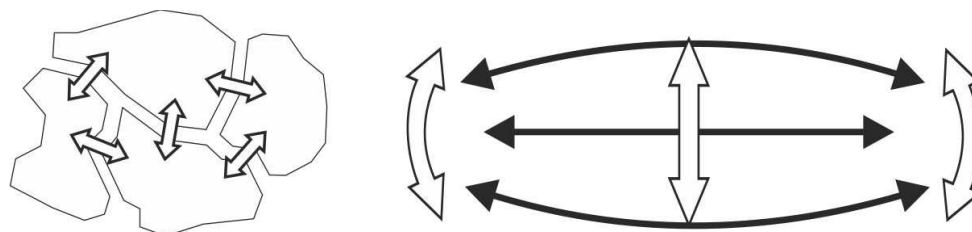
Źródło: Opracowanie własne

	STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ	CHARAKTERYSTYKA
A	Strefa racjonalnego i zrównoważonego uzupełniania tkanki miejskiej	Rdzeń miasta - strefa koncentracji aktywności społecznej i towarzyszącej jej gospodarczej w sferze usługowej, funkcje o charakterze ponadlokalnym. Wizytówka miasta - strefa reprezentacyjna, unikatowa historyczna tkanka miejska o walorach dla rozwoju turystyki.
B	Strefa zwiększania istniejącego potencjału	Osiedla mieszkaniowe - strefy zapewnienia podstawowych usług, bliskość i bezpieczeństwo w realizacji codziennych aktywności.
C	Strefa koncentracji funkcji specjalistycznych	Jednostki usługowe, przemysłowe - strefy aktywności gospodarczej funkcji specjalistycznych o zasięgu ponadlokalnym, z zapewnioną dogodną dostępnością do układu komunikacyjnego.
D	Strefa efektywności ekonomicznej	Zagłębienie przedsiębiorczości - strefa umożliwienia rozwoju nowej innowacyjnej przedsiębiorczości czy też działalności gospodarczej o specyficznych warunkach lokalizacji.
	SYSTEM POWIĄZAŃ	
↔	Oś ochrony ciągłości korytarzy ekologicznych	Zielone ramy rozwoju - oś utrzymania i zachowania w jak najlepszym stanie terenów przyrodniczych objętych ochroną i innych terenów zieleni naturalnej.
↔	Oś zapewnienia sprawności korytarzy transportowych	Sieć spójności komunikacyjnej - oś bezkolizyjnych połączeń komunikacyjnych, integrująca część północną i południową miasta, zwiększająca dostępność przestrzenną różnych obszarów miasta.

Wyodrębnione w strukturze miasta powiązania mają charakter powiązań:

- scalających część północną i południową,
- łączących strefy aktywności.

Rysunek 6. Powiązania łączące i scalające

Uzyskanie zintegrowanej kompaktowej przestrzeni / struktury

Źródło: Opracowanie własne

5 USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W MIEŚCIE

Dla wyszczególnionych w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej stref aktywności i osi kompozycyjnych miasta zostały określone ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w mieście.

	STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ – STREFY AKTYWNOŚCI	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W MIEŚCIE
A	Strefa racjonalnego i zrównoważonego uzupełnienia tkanki miejskiej – rdzeń miasta	Zagospodarowywanie przestrzeni śródmiejskiej miasta polega na uzupełnianiu tkanki miejskiej, uwzględniając istniejące zasoby historyczne, a także mając na uwadze zachodzące zmiany klimatu oraz ograniczenia wynikające z występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Nowa zabudowa powinna pełnić rolę plomb istniejącej struktury i zachowywać kameralny charakter przestrzeni. Atrakcyjność przestrzeni publicznych powinna wynikać między innymi z realizacji błękitno-zielonej infrastruktury, wpływając jednocześnie na wzrost jakości środowiska. Ze względu na pełnione funkcje społeczne obszaru należy kreować przestrzenie uniwersalne, dostosowane do potrzeb każdego użytkownika, które wpływają na wzrost poczucia bezpieczeństwa pieszych. Z uwagi na liczne instytucje i usługi o charakterze ponadlokalnym należy zapewnić dogodną i efektywną dostępność do śródmieścia oraz dążyć do uzyskania estetycznej i atrakcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej nawiązywaniu relacji międzyludzkich, nie tylko w ramach lokalnej społeczności, ale również w ramach jednoczenia się w szczególności kultury kaszubskiej.
B	Strefa zwiększania istniejącego potencjału – osiedla mieszkaniowe	Działania w strukturze miejskiej osiedli mieszkaniowych polegają na poprawie warunków dostępności do usług związanych z codzienną aktywnością w obrębie miejsca zamieszkania. Należy dążyć do wzrostu atrakcyjności przestrzeni publicznych w pobliżu miejsc konsumpcji, wypoczynku, edukacji czy opieki zdrowotnej. Związane z dostępnością do podstawowych usług aspekty, takie jak bliskość terenów zieleni, bezpieczeństwo ruchu pieszych, efektywność powiązań komunikacyjnych, obecność transportu zbiorowego wpłyną na wzrost konkurencyjności miasta jako miejsca zamieszkania. Należy umożliwiać również rozwój nowego budownictwa mieszkaniowego jako racjonalne uzupełnienie istniejących struktur, traktując priorytetowo w szczególności kwestie środowiskowe związane w szczególności z występowaniem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, i komunikacyjne.
C	Strefa koncentracji funkcji specjalistycznych – jednostki usługowe, przemysłowe	Kształtowanie przestrzeni na obszarach wyspecjalizowanych w określony profil gospodarczy ma umożliwiać rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych czy przemysłowych w zakresie modernizacji, rozbudowy działalności istniejących czy też w zakresie tworzenia nowych przedsiębiorstw. Należy zapewnić efektywne powiązania komunikacyjne z głównymi szlakami o zasięgu ponadlokalnym.
D	Strefa efektywności ekonomicznej – zagłębie przedsiębiorczości	Polityka przestrzenna na obszarze o potencjale rozwojowym nowych form przedsiębiorstw polega na zapewnieniu odpowiednich warunków rozpoczęcia działalności usługowej, produkcyjnej lub przemysłowej.

		Stworzenie sprawnych połączeń komunikacyjnych zintegrują obszar z gminami ościennymi, ale też z całym regionem. Teren rozwojowy docelowo będzie dogodnie połączony z osiedlami mieszkaniowymi w mieście, zapewniając mieszkańcom bliskość atrakcyjnych miejsc pracy.
	SYSTEM POWIĄZAŃ – OSIE KOMPOZYCYJNE	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W MIEŚCIE
←→	Oś ochrony ciągłości korytarzy ekologicznych – zielone ramy rozwoju	Wszelkie działania w zakresie polityki przestrzennej obejmują ochronę cennego zasobu przyrodniczego, wyjątkowego ze względu na bioróżnorodność korytarzy ekologicznych, stanowiących integralną część całego systemu przyrodniczego regionu. Należy dążyć do zachowania walorów środowiskowych i krajobrazowych, między innymi poprzez zmniejszenie antropopresji na tereny zieleni naturalnej jako naturalnych obszarów przeciwdziałania zagrożeniom powodziowym. Tereny te zostaną utrzymane jako miejskie potencjały o znaczeniu szeroko wykraczającym poza granice miasta.
↔	Oś zapewnienia sprawności korytarzy transportowych – sieć spójności komunikacyjnej	Polityka przestrzenna w zakresie korytarzy transportowych polega na wykreowaniu z dotychczasowej głównej bariery przestrzennej (pasa drogowo-kolejowego) elementu zszywającego strukturę miasta, co wpłynie na integrację obszarową jak i funkcjonalną. Składową działań zszywających miasto będą realizacje bezkolizyjnych węzłów integracyjnych, które efektywnie powiążą różne środki transportu. Należy dążyć do wyrównywania szans dostępu do śródmieścia z różnych części miasta, w szczególności za pomocą transportu zbiorowego. Sprawność korytarzy transportowych polega również na zapewnieniu dogodnych powiązań z regionem, bez negatywnego wpływu na codzienne funkcjonowanie mieszkańców miasta.

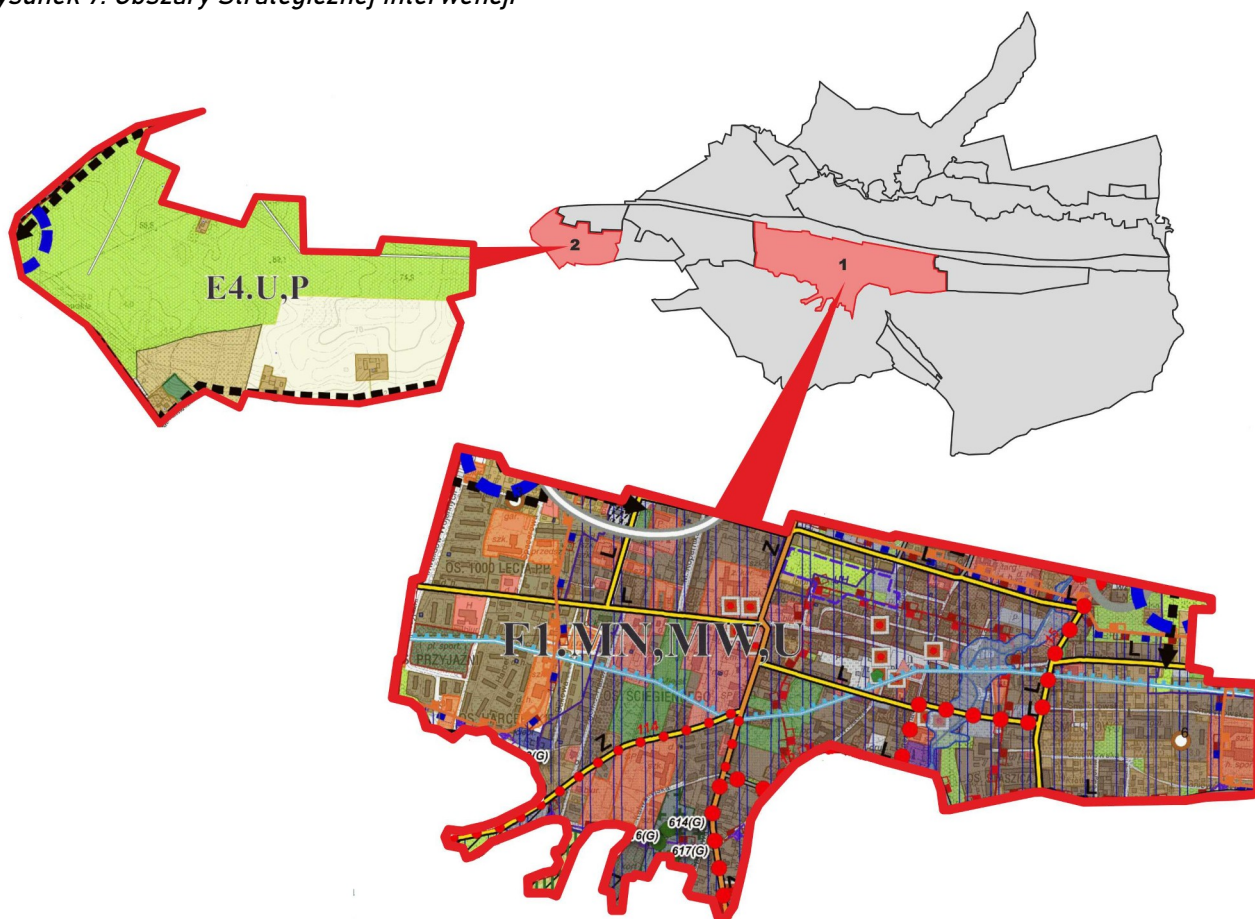
6 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

W wyniku pogłębionej analizy struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, głównie pod względem potencjałów i barier rozwojowych, wyznaczono obszary strategicznej interwencji o szczególnej specyfice i potrzebach, które wymagać będą dodatkowego wsparcia:

1. **historyczne śródmieście** jako obszar problemowy – występowanie niekorzystnych zjawisk w sferze społecznej, a także dalsza konieczność szczególnych działań naprawczych w zabytkowej tkance miejskiej, w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wejherowa do roku 2022 został włączony do obszaru rewitalizacji,
2. **tereny rozwojowe** jako obszar wzrostu – szczególny potencjał gospodarczy przygotowywany pod rozwój przedsiębiorczości, w szczególności innowacyjnych rozwiązań, działania na tym obszarze będą kreować gospodarczą przyszłość miasta i stanowić istotne miejsca pracy w skali miasta i regionu.

Granice obszarów strategicznej interwencji pokrywają się z granicami jednostek funkcjonalnych ustalonych w obowiązującej zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wejherowa (jednostka F1.MN,MW,U oraz jednostka E4.U,P).

Rysunek 7. Obszary Strategicznej Interwencji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM

Na obszarze **historycznego śródmieścia** zakłada się dalsze działania w ramach programów rewitalizacyjnych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, mające na celu zmniejszenie skali występowania problemów społecznych, polepszenie jakości życia mieszkańców czy też utrzymanie zabytkowego charakteru obszaru i uatrakcyjnienie przestrzeni.

W przypadku **terenów rozwojowych** w pierwszej kolejności planuje się kampanię informacyjną mającą na celu zachęcenie do lokalizowania nowych przedsiębiorstw. Następnie działania strategiczne dotyczyć będą kształtowania dostosowanych do istniejących warunków powiązań komunikacyjnych.

7 WDRAŻANIE, MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA STRATEGII

Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023–2033 to kluczowy dokument realizacji polityki rozwoju gminy oraz dokument, który wyznacza najważniejsze cele strategiczne oraz służące ich osiągnięciu kierunki działania. Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023–2033 jest analizowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring oraz ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system kontroli i oceny efektów realizacji zapisów Strategii. Pozwoli to na identyfikację

zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Za realizację Strategii w głównej mierze odpowiada Gmina oraz jej jednostki organizacyjne. W związku z powyższym niezbędne jest wypracowanie procedury wdrażania i monitorowania Strategii, która określi podział kompetencyjny podmiotów zaangażowanych w realizację zapisów w Strategii. Jednym z elementów wdrażania Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem i obszarami, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będzie odpowiadał. Odpowiedzialność za wyniki i wdrażanie Strategii należy do Prezydenta Miasta Wejherowa. Wdrażaniem będą się zajmować komórki merytoryczne Urzędu Miejskiego w Wejherowie, jednostki organizacyjne oraz inne podmioty prowadzące działalność na terenie miasta. Instytucje i podmioty, zaangażowane w prace wdrażania podzielone zostaną na trzy główne grupy, zgodnie z zasadą tzw. trójkąta współpracy, który obejmować będzie sektor publiczny, sektor biznesowy i sektor społeczny.

Tabela 1. Instytucjonalna struktura systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacji Strategii

SEKTOR PUBLICZNY		
PREZYDENT	RADA MIASTA	KOMÓRKI MERYTORYCZNE I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE
<ul style="list-style-type: none"> • stymulowanie i koordynacja działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska • integrowanie zasobów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym, wpływających na realizację strategii • udział w ewaluacji strategii 	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja strategii • udział w monitoringu i ewaluacji (dostarczane danych)
SEKTOR BIZNESOWY		SEKTOR SPOŁECZNY
PRZEDSIĘBIORCY, PRACODAWCY, ORGANIZACJE OTOCZENIA BIZNESU, ZRZESZENIA GOSPODARCZE		MIESZKAŃCY, ORGANIZACJE POZARZĄDOWE, GRUPY NIEFORMALNE, LIDERZY SPOŁECZNI I OSOBY PUBLICZNE, REPREZENTANCI MŁODZIEŻY
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja strategii • udział w monitoringu i ewaluacji (dostarczanie danych) 		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategia rozwoju gminy. Podręcznik praktyczny, s. 99.

Okresowa ocena stopnia realizacji prowadzona będzie m.in. w oparciu o zestaw wskaźników wyznaczonych dla każdego celu strategicznego na bazie następujących źródeł informacji:

- statystyka publiczna – Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych),
- dane Urzędu Miejskiego, komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych,
- statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorządowe różnych szczebli, administrację rządową dotyczącą działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem strategicznym,
- wszelkie pozostałe publikowane i niepublikowane źródła, w tym internetowe, które dotyczyć będą spraw miasta oraz lokalnej społeczności.

Wdrażając Strategię, miasto Wejherowo będzie dbało o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, jak i z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Miasto będzie starało się angażować organizacje pozarządowe do realizacji wspólnych działań służących rozwojowi miasta.

Wdrożeniu Strategii służyć będą dokumenty wykonawcze, których przygotowanie przez jednostki samorządu terytorialnego już teraz regulują różne akty prawne (obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w mieście). Poniżej przedstawiono zestawienie różnych dokumentów, które mogą wpływać na realizację poszczególnych celów Strategii i mogą (lecz nie muszą) zostać opracowane w ramach jej realizacji.

Tabela 2. Plan wykonawczy Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033

CEL STRATEGICZNY	DOKUMENTY WYKONAWCZE
Zintegrowane społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Wejherowie • Miejski Program Wspierania Rodziny • Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii • Gminny Program Rewitalizacji • Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy • Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe • Strategia Adaptacji do Zmian Klimatu • Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
Zintegrowana gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> • Program Współpracy Gminy Miasta Wejherowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie • Zasady udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków • Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego • Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy
Zintegrowana przestrzeń	<ul style="list-style-type: none"> • Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy • Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego • Program przebudowy systemu zagospodarowania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych z elementami małej retencji w Wejherowie • Gminny Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest • Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego • Program Ochrony Środowiska • Program Opieki nad Zabytkami Gminy Miasta Wejherowa • Wieloletnia Prognoza Finansowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategia rozwoju gminy. Podręcznik praktyczny, s. 104.

W trakcie obowiązywania Strategii przeprowadzana zostanie ewaluacja służąca ocenie stopnia realizacji Strategii i pozwalająca opracować nowy dokument lub tylko zaktualizować obecny – w szczególności w oparciu o niektóre wskaźniki wykorzystane do opracowania diagnozy miasta Wejherowa, m.in.:

- liczba mieszkańców Wejherowa,
- struktura wieku mieszkańców miasta,
- struktura płci mieszkańców Wejherowa,
- urodzenia i zgony w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców miasta,
- przyrost naturalny w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Wejherowa,
- liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w mieście,
- liczba placówek publicznych i niepublicznych w Wejherowie,
- liczba wychowanków uczęszczających do przedszkoli, punktów przedszkolnych i szkół w mieście,
- wyniki egzaminu ósmoklasisty,
- liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych,
- liczba czytelników w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Wejherowie,
- liczba postępowań przygotowawczych w mieście,
- liczba podejmowanych interwencji na terenie miasta Wejherowa,
- liczba osób bezrobotnych w mieście,
- liczba osób pracujących w Wejherowie,
- liczba podmiotów gospodarki narodowej w mieście,
- liczba przewiezionych pasażerów i przejechanych wozokilometrów.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikuje skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane, a także stanowić będą element Raportu o stanie gminy, który jest przygotowywany i procedowany zgodnie z trybem przyjętym dla tego raportu. Zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U.2022.0.559 t.j.) *raport obejmuje podsumowanie działalności prezydenta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego*. Monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Procesy ewaluacji i monitoringu są tylko jedną z podstaw aktualizacji niniejszej Strategii. Zgodnie z art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, *strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju województwa*.

8 RAMY FINANSOWE

Miasto Wejherowo na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na działania przewidziane w Strategii. Ze względu na skomplikowaną obecnie i trudną do przewidzenia sytuację ekonomiczną i gospodarczą Polski oraz zmiany przepisów, jak również zróżnicowany i szeroki zakres kierunków działań, nie jest możliwe wskazanie konkretnych, nawet szacunkowych kwot przewidzianych na realizację poszczególnych zadań. Dla prowadzenia skutecznej i efektywnej interwencji publicznej wykorzystywane będą wszystkie dostępne środki finansowe, pochodzące m.in. z następujących źródeł:

- środki własne gminy,
- środki pochodzące z budżetu państwa (pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw, dedykowane fundusze i programy),
- środki funduszy celowych, np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych (obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowymi i regionalnym),
- inne fundusze ze źródeł europejskich, jak np. Fundusze Norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,
- inne zwrotne (np. kredyty bankowe, pożyczki) i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykryzysowych.

Wyżej wymienione instrumenty finansowe, jak i środki własne miasta stanowić będą potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033. Głównym źródłem finansowania celów strategicznych będą dochody własne miasta, w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatek od nieruchomości. Wiele zadań przewidzianych do realizacji w strategii realizowane będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Miasta Wejherowa.

Część zadań przewidzianych w Strategii wymaga współpracy z sąsiednimi gminami, powiatem wejherowskim, Obszarem Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot, województwem pomorskim i stowarzyszeniami, w których Miasto Wejherowo jest lub będzie członkiem. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadań. Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Miasta oraz wieloletnia prognoza finansowa Gminy Miasta Wejherowa. Poniższa tabela przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2022-2025 na podstawie Uchwały Nr VIIIk/XXXVI/495/2022 Rady Miasta Wejherowa z dnia 27 września 2022 r. o zmianie uchwały Nr VIIIk/XXIX/401/2021 Rady Miasta Wejherowa z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Wejherowa.

Tabela 3. Prognoza wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2022-2025 oraz dochody i wydatki ogółem w latach 2019-2033

	dochody ogółem	w tym*:		wydatki ogółem	rozchody
		PIT	podatek od nieruchomości		
2019	251 157 832,09	47 189 824,00	15 870 114,09	258 253 506,93	5 235 020,00
2020	272 074 699,78	47 177 801,00	16 950 444,79	281 369 954,46	2 497 464,00
2021	301 365 823,77	52 238 812,00	17 746 799,85	292 176 076,21	4 288 180,00
2022	275 834 639,00	46 525 940,00	18 800 000,00	316 219 161,00	4 093 836,00
2023	240 947 562,00	49 782 756,00	18 903 900,00	251 653 726,00	5 093 836,00
2024	236 229 123,00	53 267 549,00	19 527 729,00	228 850 366,00	8 878 757,00
2025	224 406 293,00	56 996 277,00	20 172 144,00	219 210 036,00	9 196 257,00
2026	222 273 793,00	brak danych	brak danych	213 440 868,00	8 832 925,00
2027	222 273 793,00	brak danych	brak danych	215 087 572,00	7 186 221,00
2028	222 273 793,00	brak danych	brak danych	214 470 904,00	7 802 889,00
2029	222 273 793,00	brak danych	brak danych	213 470 904,00	8 802 889,00
2030	222 273 793,00	brak danych	brak danych	212 470 864,00	9 802 929,00
2031	222 273 793,00	brak danych	brak danych	212 917 540,00	9 356 253,00
2032	222 273 793,00	brak danych	brak danych	213 171 412,00	9 102 381,00
2033	222 273 793,00	brak danych	brak danych	213 671 412,00	8 602 381,00

* zgodnie z art 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Szczegółowe określenie ram finansowych na realizację Strategii nie jest możliwe ze względu na szeroki zakres tematyczny, brak długookresowych źródeł finansowania, konkursowy charakter większości programów pomocowych i powstawanie dokumentów programowych na lata 2021-2027.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację geopolityczną i gospodarczą w kraju i na świecie oraz stale zmieniające się przepisy prawa w zakresie zasad finansowania jednostek samorządu terytorialnego (jst), bardzo trudno o racjonalne planowanie wydatków w dłuższej perspektywie. W sytuacji ograniczania dochodów własnych jst coraz trudniej będzie wypracować nadwyżkę operacyjną, która jest niezbędna do rozwoju miasta i realizacji inwestycji. Z tego też względu określenie wysokości środków potrzebnych do realizacji zadań będzie możliwe w większym stopniu dopiero na etapie opracowywania konkretnych projektów uszczegóławiających założenia Strategii. Zakłada się, że cele strategiczne i kierunki działań określone w Strategii będą wyznaczały kierunki finansowania polityki gminy i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu gminy w kolejnych latach. Zapisy Strategii stanowiąc będą podstawę do podejmowania działań związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych.

9 SPÓJNOŚĆ KIERUNKÓW ROZWOJU MIASTA Z ZAŁOŻENIAMI I WYTYCZNYMI DOKUMENTÓW WYŻSZEGO RZĘDU

Określone w niniejszej strategii cele strategiczne oraz wynikające z nich cele operacyjne odnoszą się do zidentyfikowanych w procesie diagnozy problemów mieszkańców miasta, ale są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu. Spójność zakładanych celów wyznaczonych w Strategii z priorytetami i działaniami dotyczącymi szerszej, wojewódzkiej perspektywy może pozytywnie wpłynąć na skuteczność i efektywność realizacji zaplanowanych działań.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 jest podstawowym i nadrzędnym dokumentem strategicznym dla całego regionu. Określa ona w głównej mierze kierunek prowadzonej przez samorząd województwa polityki województwa, a także przenosi ustalenia dokumentów krajowych i unijnych na poziom regionalny, co umożliwi tworzenie bardziej szczegółowych dokumentów. Określone zostały w niej 3 główne cele strategiczne które przekładają się na kolejne 12 celów operacyjnych. Pierwszym celem strategicznym jest „Trwałe bezpieczeństwo” które rozumiane jest jako zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze środowiskowym, energetycznym, zdrowotnym i cyfrowym. Drugi cel strategiczny „Otwarta wspólnota regionalna” związany jest z budowaniem silnej wspólnoty regionalnej, której mieszkańcy cechują się aktywnością, otwartością, przyjazną komunikacją międzyludzką, wrażliwością społeczną oraz zdolnością do samoorganizacji z wysokim poziomem kapitału ludzkiego i społecznego. Trzeci cel strategiczny „Odporna gospodarka” skupia się na wzmacnianiu międzynarodowej konkurencyjności oraz innowacyjności pomorskich przedsiębiorstw wraz z dostępnością wysokiej jakości kadr (również spoza regionu), odpowiadających na potrzeby pracodawców i wykorzystaniem potencjału do rozwoju usług czasu wolnego, w tym związanych z turystyką oraz ofertą sportową i kulturalną.

Poziom spójności celów strategicznych opisanych w Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023 – 2033 z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 4. Poziom spójności celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa
Cel strategiczny 1 TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO	
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu środowiska oraz środowiskowych warunków życia; • Wzrost odporności regionu na skutki zmian klimatu; • Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza w szczególności z tzw. niskiej emisji; • Wzrost potencjału produkcji energii, ze szczególnym uwzględnieniem czystych i odnawialnych źródeł energii; • Wzrost współodpowiedzialności za zdrowie i środowisko; • Zmniejszenie deficytu kadr medycznych i okołomedycznych; • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców; 	1.1 1.4 3.1 3.3

Cel strategiczny 2 OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA

- Większy udział dzieci w edukacji przedszkolnej;
- Zapewnienie wysokiej jakości edukacji we wszystkich typach szkół, szczególnie w zakresie nabywania kompetencji kluczowych oraz wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Dostosowywanie kształcenia w szkołach zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz zwiększenie zainteresowania podejmowaniem nauki w takich placówkach;
- Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług świadczonych w społeczności lokalnej; 1.1
- Wzrost aktywności zawodowej i społecznej, zwłaszcza osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; 1.2
- Wzrost poziomu integracji i otwartości w stosunku do imigrantów; 1.3
- Wzmocnienie instytucjonalne NGO i Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES); 2.2
- Wzrost efektywności i utworzenie trwałego mechanizmu współpracy międzysektorowej, w szczególności NGO, PES, JST i przedsiębiorców, z uwzględnieniem stałego podnoszenia kompetencji dotyczących współpracy oraz inwestowania w infrastrukturę społeczną; 2.3
- Wzmocnienie regionalnej wspólnoty kulturowej i obywatelskiej oraz różnorodności kulturowej; 3.2
- Zapewnienie przyjaznej przestrzeni publicznej służącej rozwojowi kapitału społecznego; 3.3
- Wykorzystanie nowych technologii i innowacji w rozwoju społecznym regionu; 3.4
- Poprawa dostępności transportowej, w szczególności ograniczenie wykluczenia transportowego oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko; 3.5
- Wzrost bezpieczeństwa komunikacyjnego.

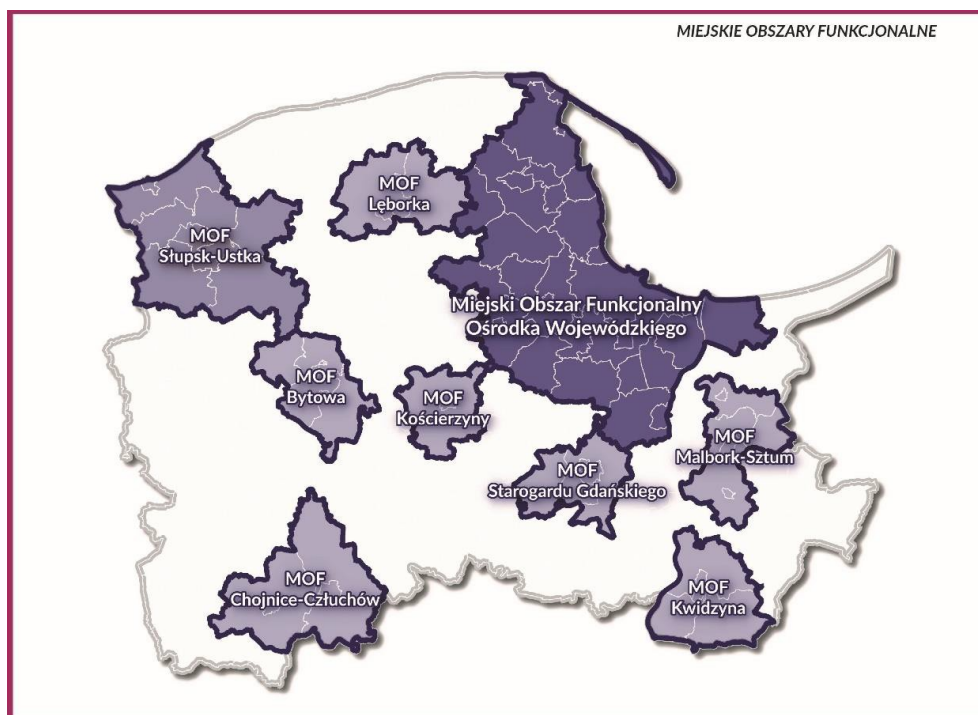
Cel strategiczny 3 ODPORNA GOSPODARKA

- Wzrost zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw do zmian, wzrost produktywności, efektywne wykorzystanie zasobów oraz lepsze wykorzystanie potencjałów związanych z nowymi trendami;
- Wzrost aktywności B+R i innowacyjnej w regionie;
- Wzmocnienie współpracy międzysektorowej, szczególnie sektora naukowo-badawczego, publicznego i biznesu;
- Rozwój kompleksowej oferty usług dla biznesu oraz oferty dla nowych i obecnych w regionie inwestorów;
- Wzrost aktywności eksportowej oraz współpracy międzynarodowej pomorskich przedsiębiorstw; 1.1
- Wzrost międzynarodowej rozpoznawalności regionu, w tym produktów i przedsiębiorstw; 1.3
- Rozwój oferty kształcenia ustawicznego i rozwój kompetencji kadr gospodarki regionu; 2.1
- Zapewnienie zasobów pracy w branżach deficytowych oraz zatrzymanie i pozyskiwanie talentów;
- Większy udział dzieci w zorganizowanych formach opieki do 3. roku życia;
- Rozszerzenie oferty czasu wolnego oraz rozwój kompleksowej całorocznej oferty turystycznej, sportowej i kulturalnej;
- Pełne włączenie regionu w europejskie sieci transportowe, skutkujące wzrostem wolumenu obrotów ładunkowych oraz odprawionych pasażerów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Województwa Pomorskiego 2030

W Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 zawarte zostały odniesienia przestrzenne do występujących na terenie województwa potencjałów i barier. Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 w modelową strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa wpisuje się m.in. ośrodek ponadregionalny Trójmiasto, skupiający miasta: Gdańsk, Gdynię i Sopot, który wraz otaczającymi go gminami tworzy miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego (MOF OW). W strukturze tego ośrodka znajduje się m.in. Wejherowo jako ośrodek miejski istotny dla obsługi mieszkańców otaczających obszarów, wykraczających poza zasięg powiatów, jednocześnie rozwijające funkcje komplementarne w stosunku do oferty Trójmiasta.

Rysunek 8. Miejskie Obszary Funkcjonalne

Źródło: Strategia Województwa Pomorskiego 2030 str. 117

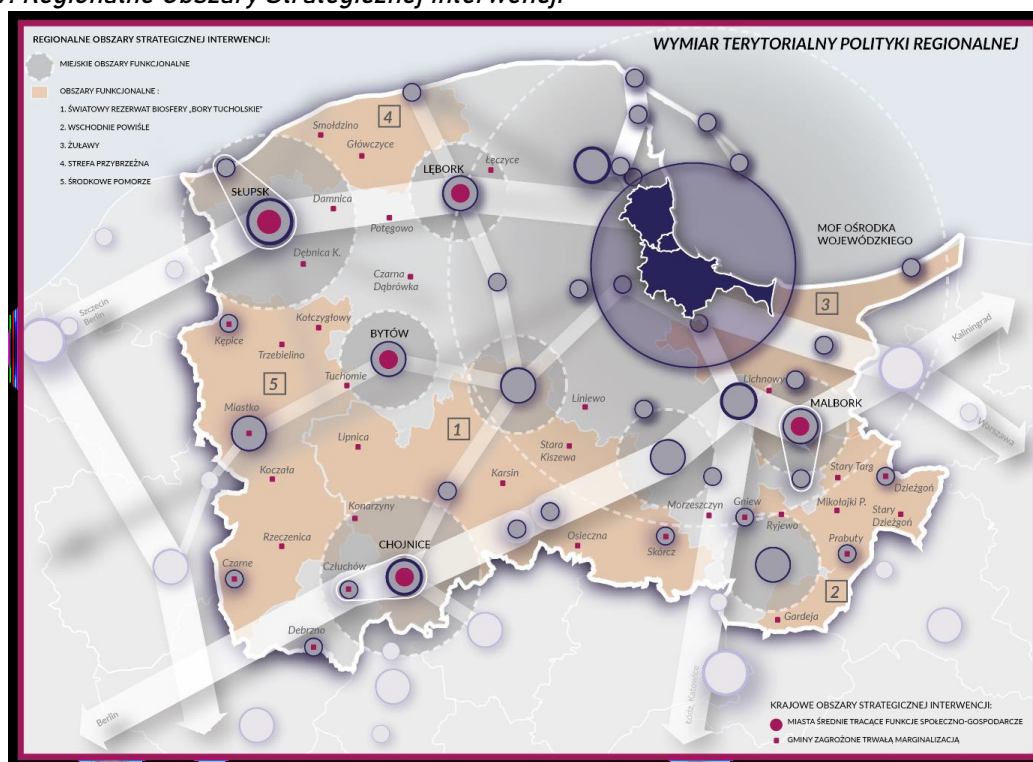
W ramach Obszaru Strategicznej Interwencji dla obszaru MOF OW w strukturze którego znajduje się Wejherowo zidentyfikowano spójność zapisów Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa m.in. w zakresie podanych poniżej kluczowych obszarów:

- adaptacja do zmian klimatu,
- ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej, a także rozwój terenów zieleni,
- zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja skali recyklingu odpadów,
- zapewnienie wody pitnej dobrej jakości oraz rozwój i unowocześnianie gospodarki ściekowej i osadowej w sektorze komunalnym,
- doskonalenie narzędzi monitorowania stanu środowiska, zagrożeń naturalnych i szybkiego alarmowania,
- poprawa jakości powietrza,
- kształtowanie współodpowiedzialności mieszkańców za ich stan zdrowia,
- intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych i innych chorób,
- deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych,

- upowszechnianie opieki koordynowanej i środowiskowej oraz współdziałania opieki zdrowotnej z systemem usług społecznych,
- poprawa dostępności i jakości oferty edukacji przedszkolnej,
- rozwój edukacji regionalnej i etnicznej,
- skuteczna i trwała integracja imigrantów, w tym poprzez działania z obszaru edukacji, kultury, zdrowia i pomocy społecznej,
- zachowanie i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego,
- rozwój infrastruktury (instytucji) kultury,
- realizacja kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- rozwój infrastruktury transportu zbiorowego,
- tabor niskoemisyjny, w tym zeroemisyjny,
- moderowanie popytu w indywidualnym transporcie samochodowym,
- poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów.

Szczegółowy zasięg Regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji w całym województwie obrazuje rysunek zamieszczony poniżej.

Rysunek 9. Regionalne Obszary Strategicznej Interwencji

Źródło: Strategia Województwa Pomorskiego 2030 str. 122

Spójność z celami Strategii Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030 przedstawiona została w kolejnej tabeli.

Tabela 5. Poziom spójności celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023–2033 z zapisami Strategii Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030

Strategia Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030	Strategia Rozwoju Miasta Wejherowa
Cel strategiczny 1 Rozwój społeczny	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i poprawa jakości edukacji • Dopasowanie edukacji wyższej i zawodowej do potrzeb rynku pracy • Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i wzmacnianie kompetencji społecznych • Wsparcie dla rodzin i ograniczenie odpływu migracyjnego • Przyciąganie i wsparcie nowych mieszkańców • Doskonalenie profilaktyki, poprawa dostępności do usług medycznych i promocja zdrowego stylu życia • Poprawa dostępności i jakości usług publicznych 	1.1 1.2 1.3 1.4
Cel strategiczny 2 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie infrastruktury dla inwestycji i promocja gospodarcza, w tym produkcji przemysłowej • Wspieranie lokalnych przedsiębiorstw na rynku globalnym • Wspieranie powiązań sieciowych w ramach kluczowych klastrów (w tym klastra stoczniowego, transport-spedycja-logistyka oraz ICT) oraz regionalnych inteligentnych specjalizacji • Promocja innowacyjności i przedsiębiorczości • Zwiększenie efektywności działań badawczo - rozwojowych poprzez umiędzynarodowienie i komercjalizację wyników badań naukowych • Wsparcie metropolitalnego rynku pracy • Rozwój turystyki i przemysłów czasu wolnego (w tym promocja turystyki wewnętrznej w OM) 	2.1 2.2 2.3
Cel strategiczny 3 Zrównoważona przestrzeń	
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie funkcji międzynarodowego węzła transportowego, w tym przez rozwój portów morskich • Poprawa wewnętrznej dostępności transportowej oraz usprawnienie sieci transportu publicznego • Poprawa zewnętrznej dostępności transportowej • Usprawnienie zarządzania oraz priorytetyzacja metropolitalnego transportu zbiorowego, multimodalnego oraz mobilności aktywnej • Poprawa efektywności zagospodarowania przestrzennego w oparciu o policentryczny system osadniczy • Tworzenie stref przemysłowo-usługowych • Ochrona środowiska naturalnego oraz ograniczenie ryzyk środowiskowych • Poprawa efektywności gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. • Rozwój energetyki odnawialnej i podnoszenie efektywności energetycznej 	1.4 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030

SPIS RYSUNKÓW

	Str.
Rysunek 1 Położenie Wejherowa na tle gmin powiatu wejherowskiego	5
Rysunek 2 Obecny obszar funkcjonalny Wejherowa	6
Rysunek 3 Potencjały i bariery rozwoju miasta	32
Rysunek 4 Strefy aktywności i osie kompozycyjne miasta	32
Rysunek 5 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta	33
Rysunek 6 Powiązania łączące i scalające	34
Rysunek 7 Obszary Strategicznej Interwencji	37
Rysunek 8 Miejskie Obszary Funkcjonalne	45
Rysunek 9 Regionalne Obszary Strategicznej Interwencji	46

SPIS WYKRESÓW

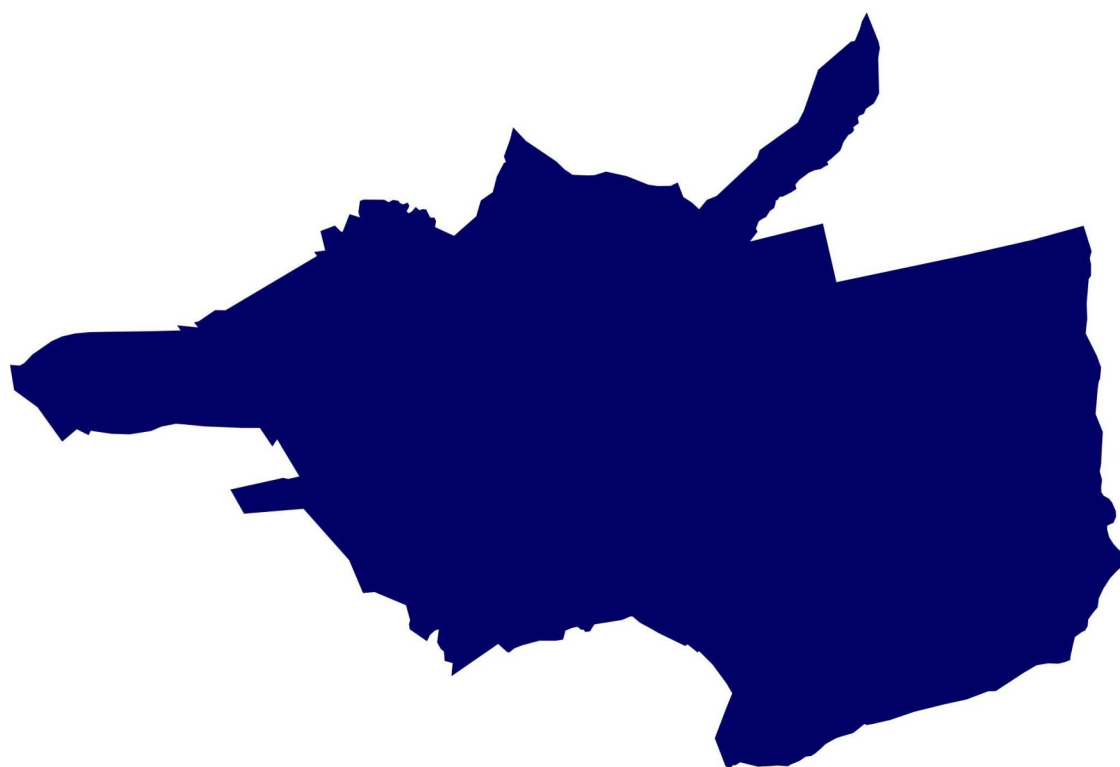
	Str.
Wykres 1 Liczba uzyskanych ankiet w podziale na ich rodzaj	7
Wykres 2 Płeć respondentów	8
Wykres 3 Wiek respondentów	8
Wykres 4 Wykształcenie respondentów	9
Wykres 5 Pozycja na rynku pracy	9
Wykres 6 Okres zamieszkiwania w Wejherowie w latach	10
Wykres 7 Miejsce zamieszkania	10
Wykres 8 Warunki rozwoju w Wejherowie – najczęściej wskazywane stwierdzenia	11
Wykres 9 Warunki rozwoju w Wejherowie – najczęściej wskazywane dobre oceny	12
Wykres 10 Warunki rozwoju w Wejherowie – najczęściej wskazywane złe oceny	13
Wykres 11 Najważniejsze problemy występujące w Wejherowie w opinii badanych osób	14
Wykres 12 Priorytety rozwoju miasta Wejherowa w opinii badanych osób	15
Wykres 13 Najczęstsze stwierdzenia określające jakim miastem jest Wejherowo w opinii badanych osób	16
Wykres 14 Wizja miasta Wejherowa w roku 2033 w opinii badanych osób	17
Wykres 15 Liczba mieszkańców Wejherowa w latach 2017-2021	19
Wykres 16 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w Wejherowie w latach 2017-2021	20
Wykres 17 Liczba placówek publicznych i niepublicznych w Wejherowie w latach 2018-2021	21
Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych w Wejherowie w latach 2017-2021	23
Wykres 19 Łączna liczba zarejestrowanych samochodów osobowych, ciężarowych i ciężarowo-osobowych w powiecie wejherowskim w latach 2017-2021	26

SPIS TABEL

	Str.
Tabela 1 Instytucjonalna struktura systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacja Strategii	38
Tabela 2 Plan wykonawczy Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033	39
Tabela 3 Prognoza wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2022-2025 oraz dochody i wydatki ogółem w latach 2019-2033	42
Tabela 4 Poziom spójności celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	43
Tabela 5 Poziom spójności celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033 z zapisami Strategii Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030	47

DIAGNOZA

SPOŁECZNA, GOSPODARCZA I PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWA

MIASTA WEJHEROWA

Wejherowo 2022

Spis treści

	Str.
Wstęp	3
1.1 Demografia	4
1.2 Pomoc społeczna	9
1.3 Oświata i edukacja	19
1.4 Kultura i sport	30
1.5 Opieka zdrowotna	37
1.6 Bezpieczeństwo publiczne	41
1.7 Organizacje pozarządowe	49
1.8 Budżet obywatelski	53
2.1 Gospodarka i rynek pracy	57
2.2 Finanse publiczne	62
2.3 Inwestycje	67
3.1 Układ komunikacyjny i transport publiczny	70
3.2 Infrastruktura techniczna i środowisko	77
3.3 Walory przyrodnicze i kulturowe	85
3.4 Zagospodarowanie przestrzenne i rewitalizacja	91
Spis rysunków	94
Spis wykresów	94
Spis tabel	96

WSTĘP

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzenno-środowiskowej w Wejherowie dokonana została w celu opracowania Strategii Rozwoju Miasta Wejherowa na lata 2023-2033.

Niniejsza diagnoza prowadzona była na trzech płaszczyznach – społecznej, gospodarczej i przestrzenno-środowiskowej, a jej głównym zadaniem było przedstawienie syntetycznego obrazu miasta. Zebrane dane i wyciągnięte na ich podstawie wnioski były podstawą do opracowania strategicznych kierunków rozwoju miasta przedstawionych w osobnym dokumencie.

Diagnoza sytuacji miasta na płaszczyźnie społecznej opierała się na analizie dostępnych danych z zakresu demografii, pomocy społecznej, oświaty i edukacji oraz kultury i sportu. Dodatkowo uwzględniono również dane z zakresu opieki zdrowotnej, bezpieczeństwa publicznego, sytuacji sektora pozarządowego oraz wyniki realizacji budżetu obywatelskiego.

Diagnoza gospodarcza skupiła się na analizie danych z trzech obszarów: gospodarka i rynek pracy, finanse publiczne miasta oraz prowadzone i zrealizowane inwestycje.

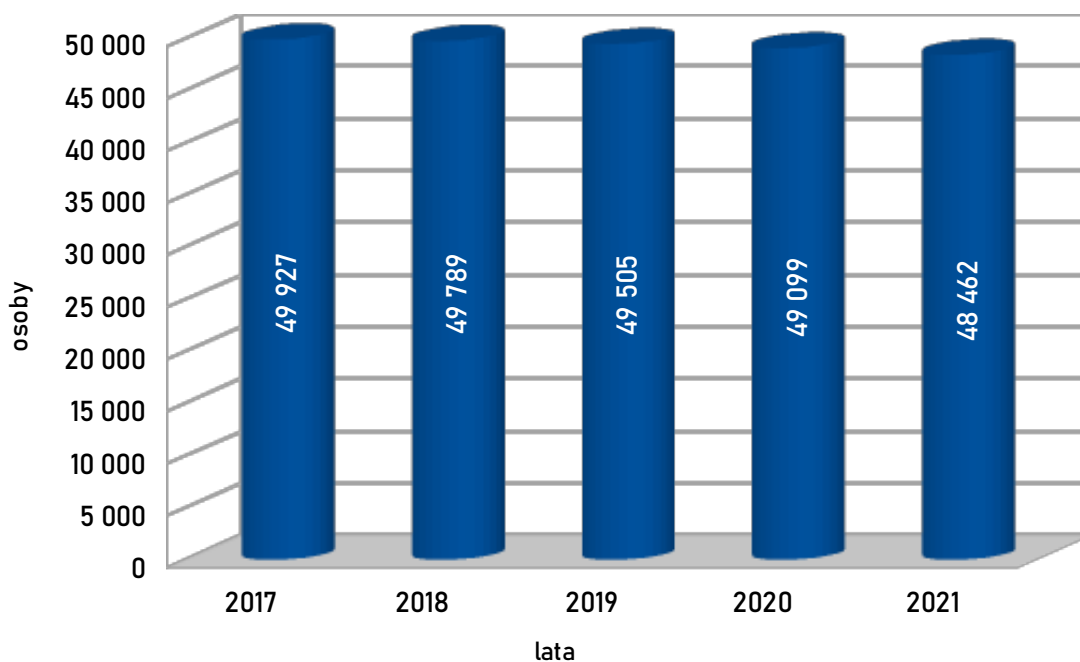
Płaszczyzna przestrzenno-środowiskowa została zdiagnozowana przede wszystkim pod kątem stanu infrastruktury i środowiska w mieście, transportu publicznego, walorów przyrodniczych i kulturowych oraz zagospodarowania przestrzennego.

Przygotowane na potrzeby niniejszej diagnozy mapy mają charakter wyłącznie poglądowy i nie mogą stanowić podstawy do jakichkolwiek czynności administracyjnych bądź urzędowych.

1.1 DEMOGRAFIA

Przez szereg lat Wejherowo było najliczniejszym miastem powiatu wejherowskiego. Procesy demograficzne zachodzące zarówno w skali globalnej, jak i lokalnej spowodowały, iż z każdym kolejnym rokiem populacja miasta nieznacznie spada. Jednym z powodów występowania takiego zjawiska są bariery rozwojowe w postaci m.in. dominacji w układzie przestrzennym miasta chronionych prawem terenów zielonych przez co nowo powstająca zabudowa, w tym mieszkaniowa, stanowi w większości przypadków uzupełnienie już istniejącej infrastruktury. Dodatkowo przyczynia się do tego ogólnopolska tendencja wyludniania się mniejszych miast na rzecz obszarów metropolitalnych oraz terenów wiejskich.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Wejherowa w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gęstość zaludnienia jest ściśle powiązana z powierzchnią miasta. W porównaniu do sąsiednich gmin, miasto Wejherowo zajmuje najmniejszą powierzchnię – około 27 km². Największy obszar w bezpośrednim sąsiedztwie zajmuje Gmina Wejherowo, której łączna powierzchnia wynosi 194 km². Rumia zajmuje obszar około 30 km², a Reda 34 km². Graficzne zestawienie danych zaprezentowane zostało na rysunku poniżej.

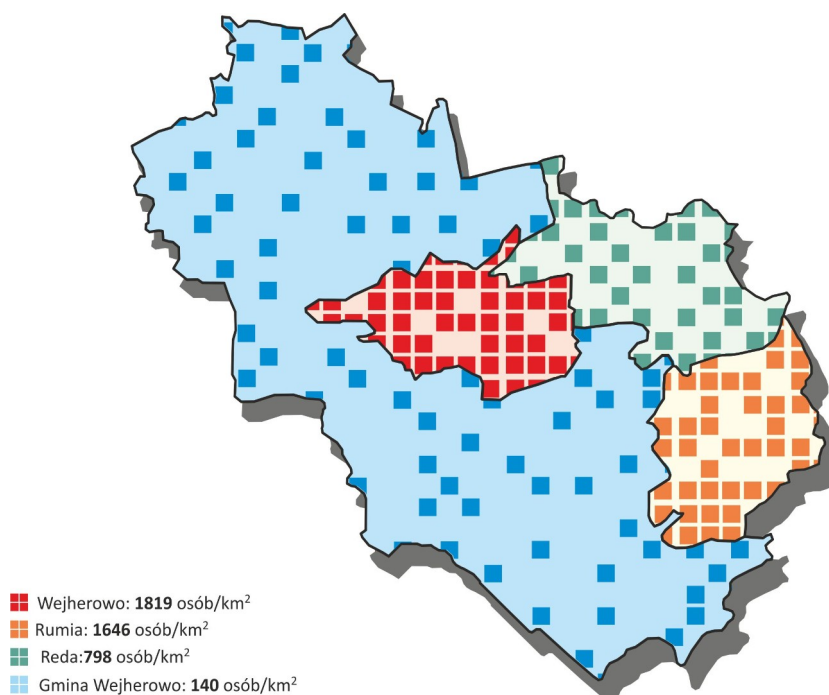
Rysunek 1. Powierzchnia sąsiadujących gmin wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z uwagi na najmniejszą powierzchnię w Wejherowie występuje największe zaludnienie. Na koniec 2020 r. w Wejherowie na 1 km² przypadało średnio 1.819 osób. W Rumi wskaźnik zaludnienia wynosił 1.646 osób na 1 km², w Redzie natomiast 798 osób na 1 km². W Gminie Wejherowo, z uwagi na jej rozległość, 1 km² zamieszkiwało 140 osób. Graficzne zestawienie danych znajduje się na rysunku zamieszczonym poniżej.

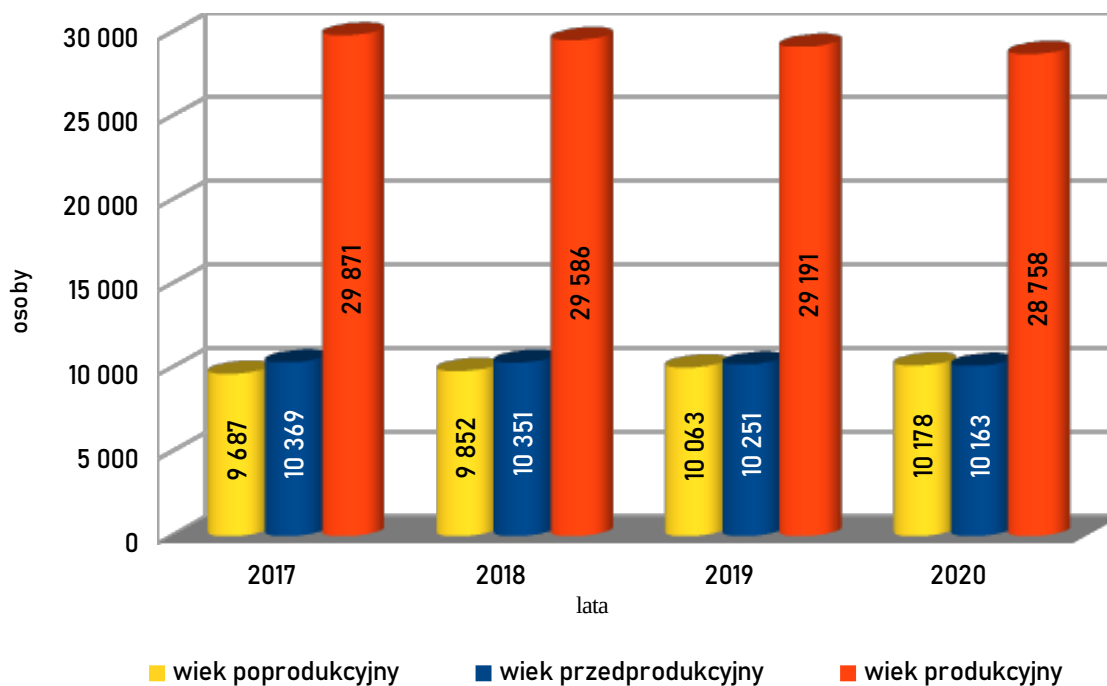
Rysunek 2. Gęstość zaludnienia w sąsiadujących gminach wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mniejsza liczba mieszkańców miasta znajduje odzwierciedlenie również w strukturze wiekowej. Od 2017 r. można zaobserwować niewielki spadek osób będących w wieku produkcyjnym. W porównaniu z 2017 r. liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o około 4%. Tendencję spadkową można również zauważyć w przedziale osób w wieku przedprodukcyjnym, których liczba zmniejszyła się o około 2%. Odwrotna sytuacja natomiast występuje w grupie osób w wieku poprodukcyjnym. Od 2017 r. liczba osób w tej kategorii zwiększyła się o ponad 5%. Dane graficzne w ujęciu zbiorczym prezentuje poniższy wykres.

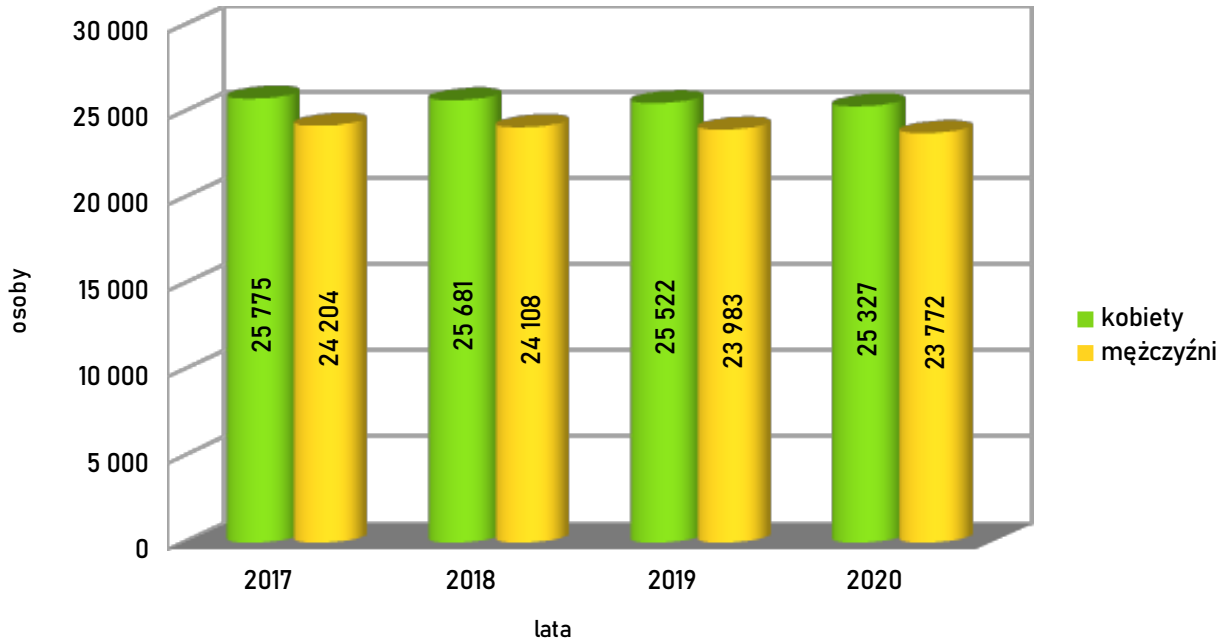
Wykres. 2. Struktura wieku mieszkańców Wejherowa w latach 2017–2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Spadek liczby mieszkańców w mieście jest proporcjonalny pod względem rozkładu płci. Od roku 2017 łączna liczba kobiet oraz mężczyzn uległa zmniejszeniu o około 1,7%. W związku z tym wśród mieszkańców nadal jest więcej kobiet niż mężczyzn. Wskaźnik ten na przestrzeni lat oscyluje w zakresie 51–52% kobiet i 48–49% mężczyzn.

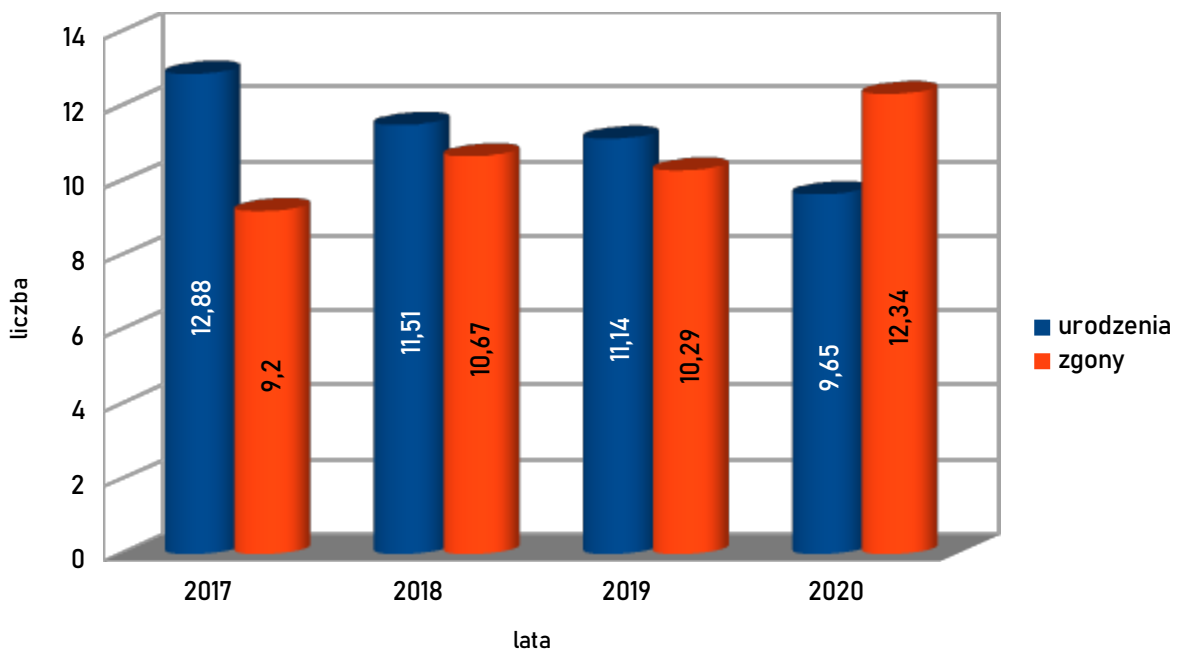
Wykres 3. Struktura płci mieszkańców Wejherowa w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów w latach 2017-2019 stopniowo ulegał zmniejszeniu, jednak zauważalna była przewaga urodzeń. Dane z roku 2020 obrazują zmianę tej sytuacji i zdecydowaną przewagę zgonów nad urodzeniami. Należy zaznaczyć, że na obraz sytuacji w roku 2020 mogły mieć wpływ zgony związane bezpośrednio z pandemią COVID-19 i w szerszej perspektywie dane te są zbieżne z ogólnopolską tendencją.

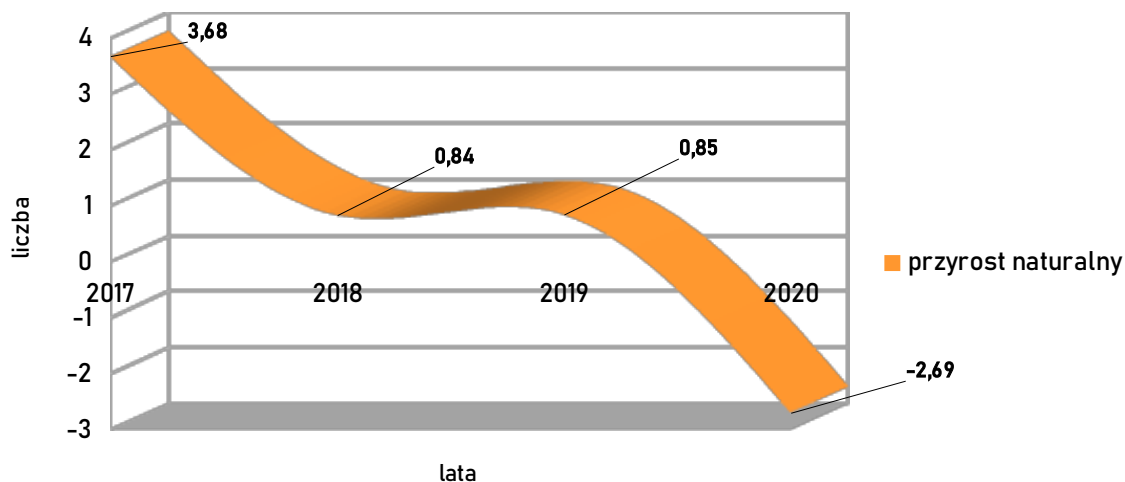
Wykres 4. Urodzenia i zgony w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Wejherowa w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Urodzenia i zgony przekładają się na poziom przyrostu naturalnego w mieście. Analiza danych statystycznych wykazała, że od 2017 r. istnieje tendencja spadkowa i w 2020 r. w Wejherowie zanotowano ujemny przyrost naturalny wynoszący prawie 3 punkty procentowe, co również było związane z pandemią COVID-19.

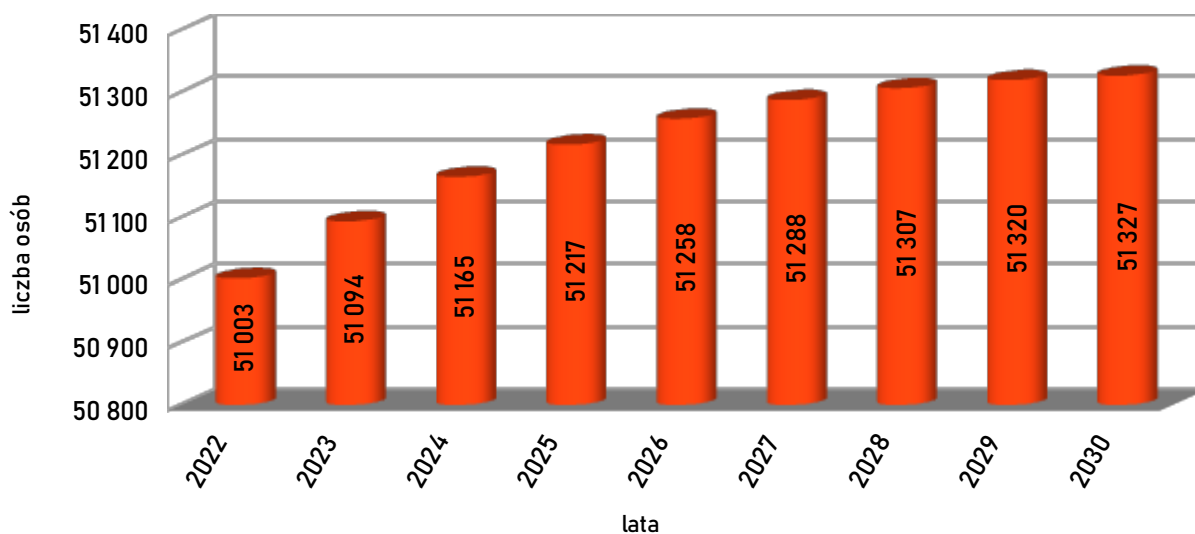
Wykres 5. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Wejherowa w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Główny Urząd Statystyczny opublikował prognozę ludności gmin na lata 2017-2030 która została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia Prognozy ludności Polski na lata 2014-2050 oraz Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014-2050. Opublikowana prognoza ludności gmin do 2030 r. jako punkt wyjścia przyjmuje stan ludności w dniu 31.12.2016 r. w obowiązującym wówczas podziale administracyjnym. Z uwagi na dużą zmienność współczynników demograficznych w poszczególnych gminach, skrócono również horyzont prognozy do roku 2030, a nie 2050. Prognozę w ujęciu zbiorczym przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 6. Prognozy ludności Wejherowa na lata 2022-2030

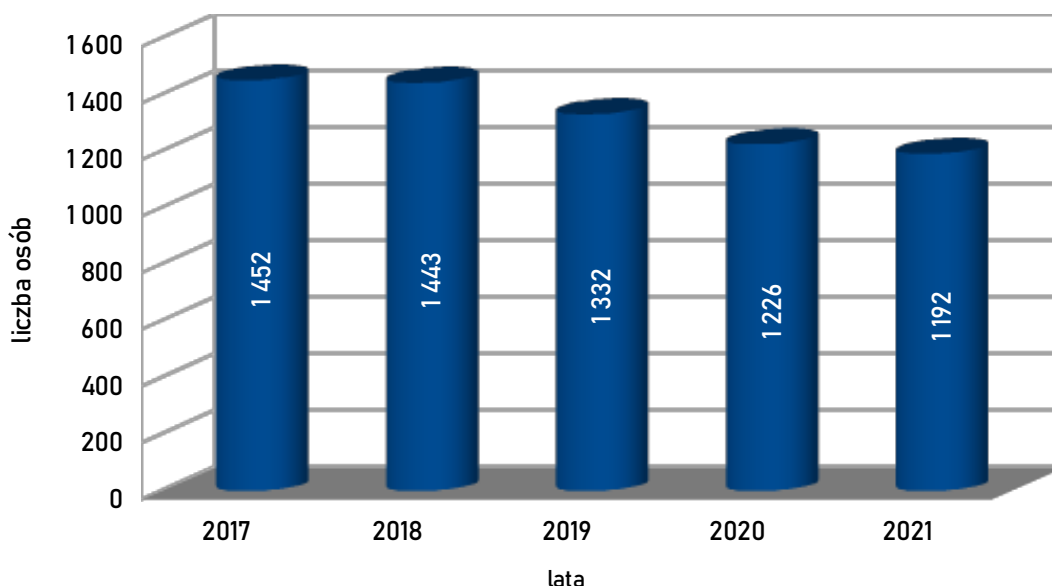
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.2 POMOC SPOŁECZNA

Podmiotem świadczącym usługi w zakresie pomocy społecznej w Wejherowie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie, zlokalizowany przy ul. Kusocińskiego 17. Do głównych zadań Ośrodka należy przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą o pomocy społecznej świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, integracja i rozwiązywanie problemów społecznych oraz realizacja programów profilaktycznych uchwalonych przez Radę Miasta Wejherowa. Ośrodek realizuje również świadczenia rodzinne dla mieszkańców Miasta. W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na terenie miasta funkcjonuje Świetlica opiekuńczo-wychowawcza, Klub Seniora oraz będący częścią programu rewitalizacji miasta – Klub Integracji Społecznej „Śródmieście”.

W okresie od 2017 r. do 2021 r. łączna liczba osób korzystających ze wsparcia na podstawie decyzji administracyjnych zmniejszyła się o około 18%. Dynamikę zmiany prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

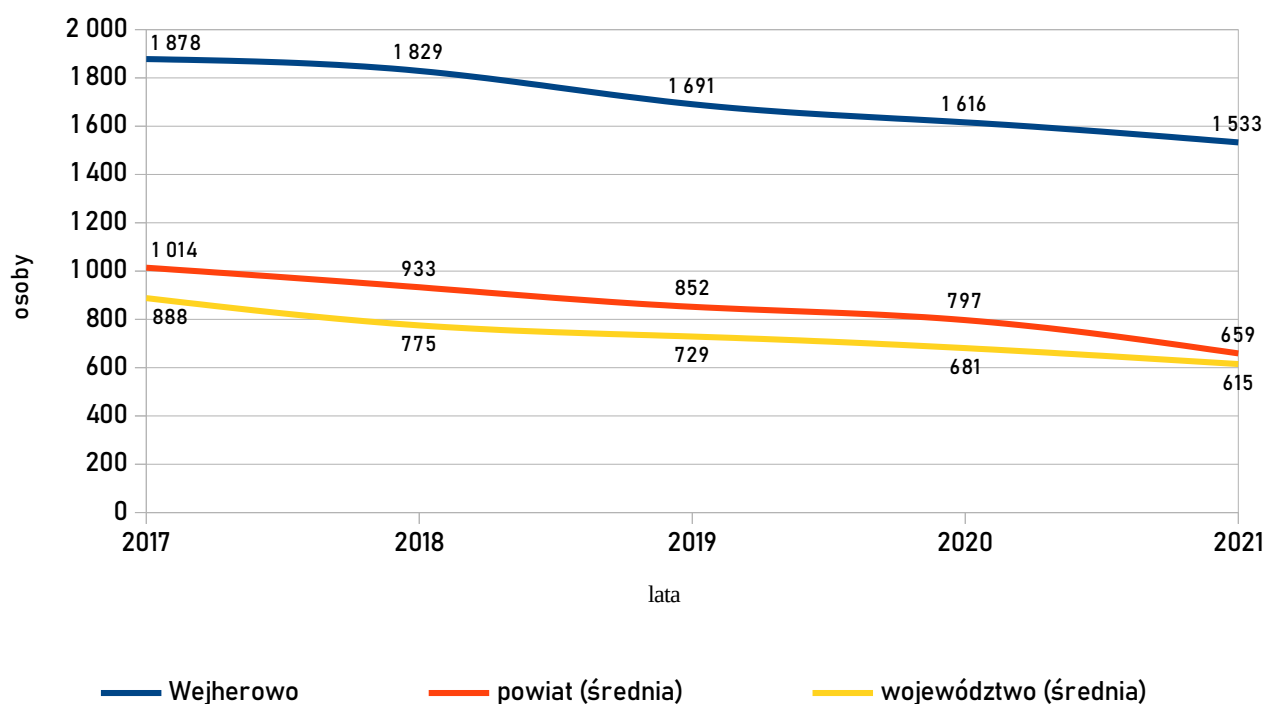
Wykres 7. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej (na podstawie decyzji) w Wejherowie w latach 2017–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Zarejestrowany spadek liczby osób korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej nie jest zjawiskiem regionalnym. Przeprowadzona analiza danych na poziomie powiatu wejherowskiego oraz całego województwa pomorskiego również wykazała tendencje spadkowe. Uzyskane wyniki prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 8. Porównanie liczby korzystających z pomocy w Wejherowie ze średnią powiatową w latach 2017-2021

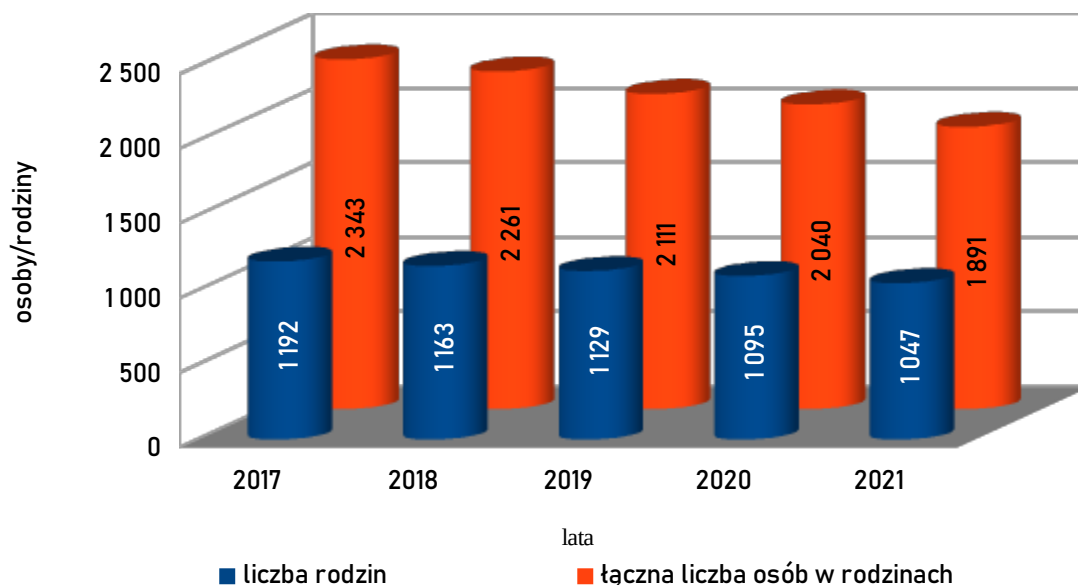

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Jak można zauważyć odsetek osób objętych wsparciem w Wejherowie jest wyższy od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

Ogólny spadek liczby osób korzystających ze wsparcia przekłada się również na niewielki spadek liczby gospodarstw domowych objętych pomocą. Zauważalnie za to zmniejsza się liczba członków rodzin w tych gospodarstwach, co wyraźnie sugeruje, że największy spadek dotyczy przede wszystkim rodzin wielodzietnych. Tendencja ta niewątpliwie ma ścisły związek z realizowanymi przez państwo programami osłonowymi, m.in. 500+, które skierowane są przede wszystkim do takich rodzin i na nie mają największe oddziaływanie. Dane zbiorcze zamieszczone zostały na wykresie poniżej.

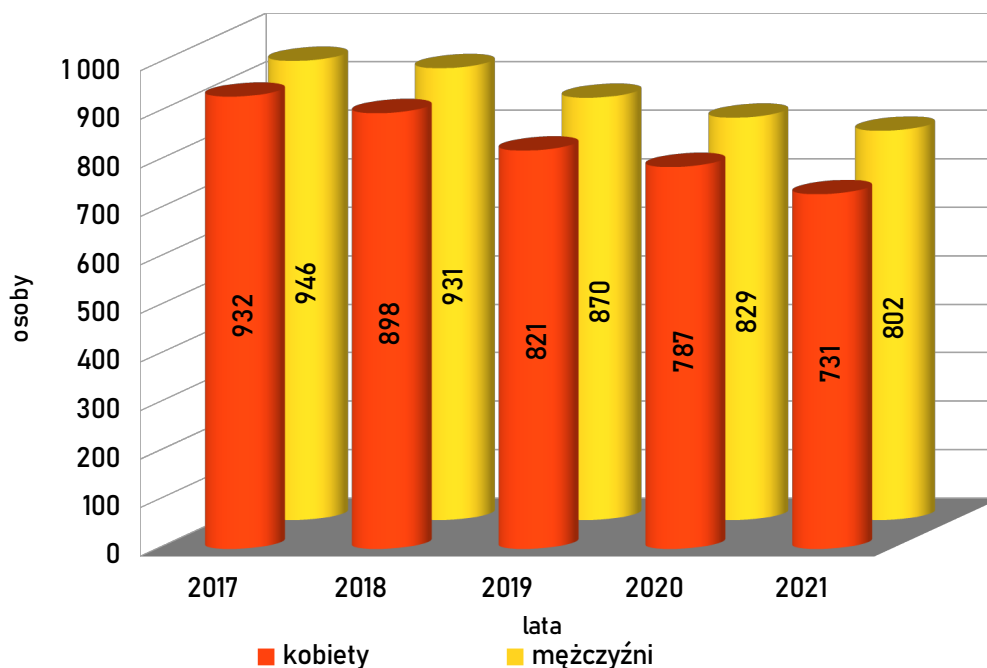
Wykres 9. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Analizując dane osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej pod kątem płci można zauważyć, że odsetek kobiet i mężczyzn jest bardzo zbliżony, z niewielką przewagą mężczyzn.

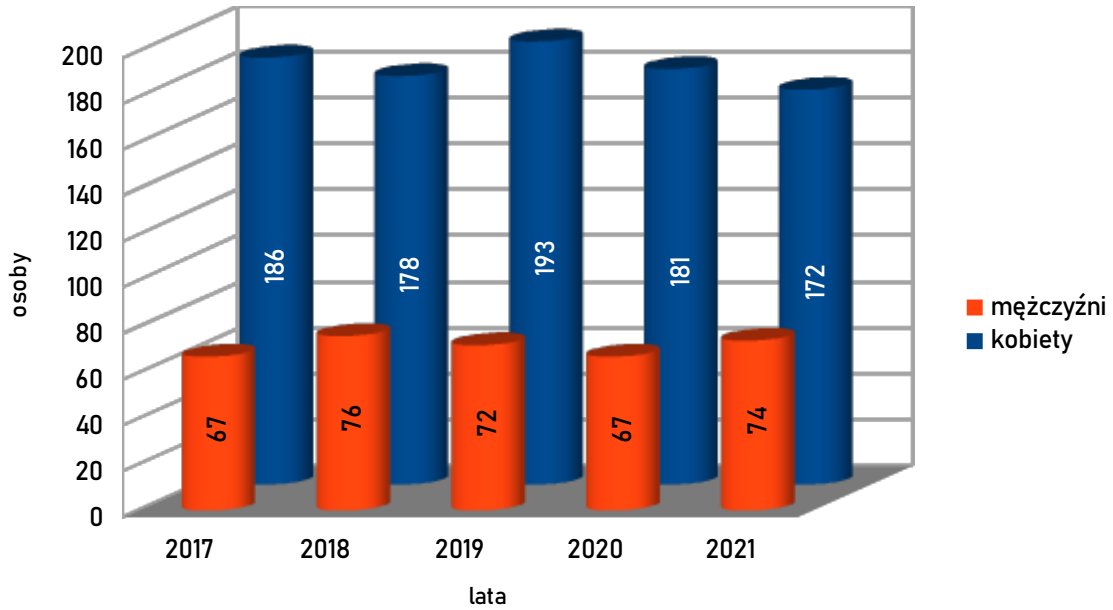
Wykres 10. Korzystający z pomocy społecznej w podziale na płeć w Wejherowie w latach 2017 – 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Całkowicie inaczej wygląda natomiast struktura klientów pomocy społecznej będących w wieku poprodukcyjnym. W tej grupie wiekowej liczba kobiet jest ponad dwukrotnie wyższa niż liczba mężczyzn i utrzymuje się na stałym poziomie. Liczba mężczyzn w tej kategorii natomiast ulega niewielkiemu wzrostowi. Porównanie prezentuje poniższy wykres.

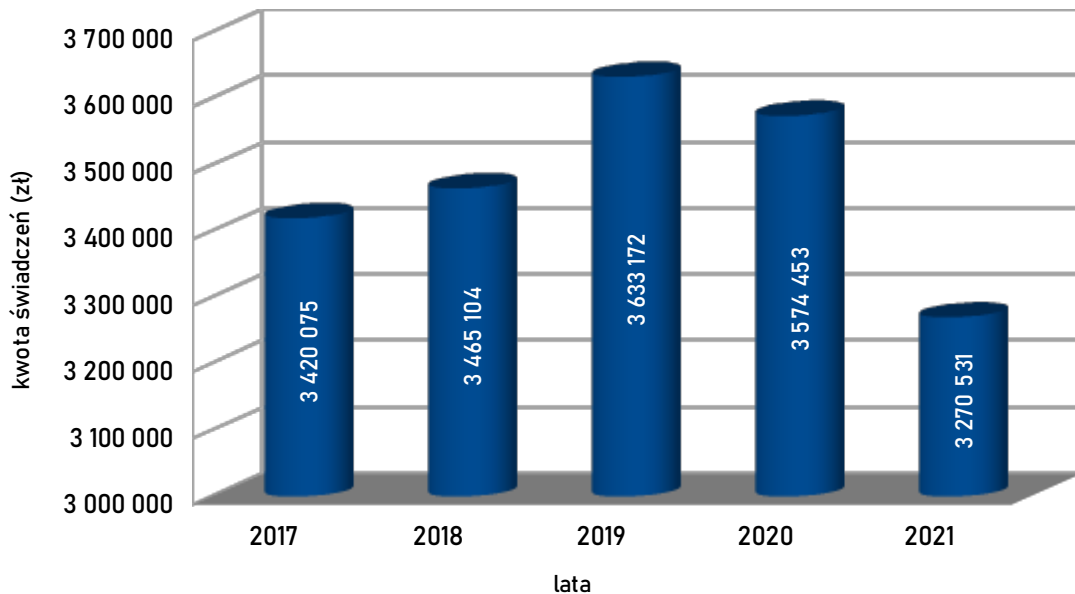
Wykres 11. Korzystający z pomocy społecznej w wieku poprodukcyjnym w podziale na płeć w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Mniejsza ilość klientów pomocy społecznej wpływa również na zmniejszenie ilości udzielanych świadczeń nie mniej jednak łączne wydatki na udzielaną pomoc nadal pozostają wysokie.

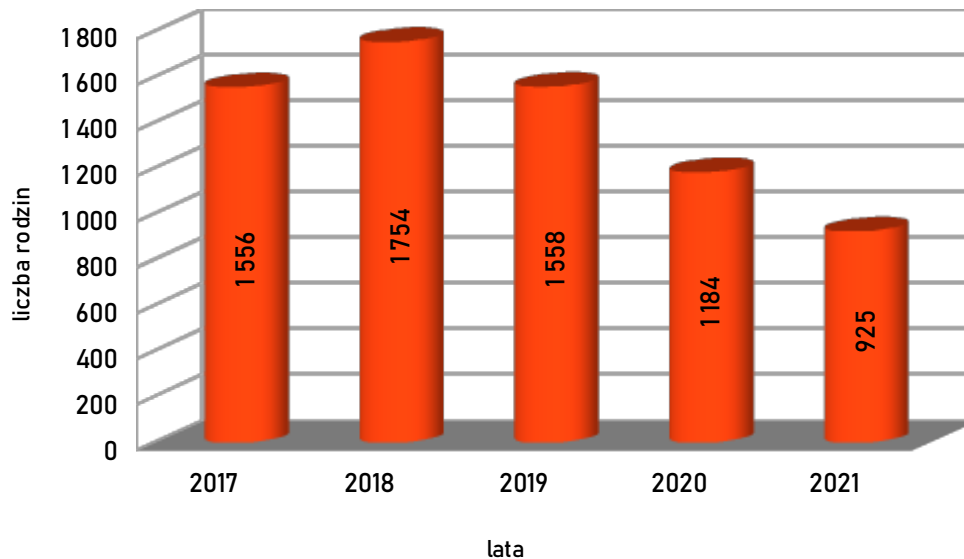
Wykres 12. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Spadek liczby klientów zauważyć można także w przypadku liczby rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych. Według pozyskanych danych liczba świadczeniobiorców świadczeń rodzinnych w 2021 r. spadła o około 37% w porównaniu do roku 2017.

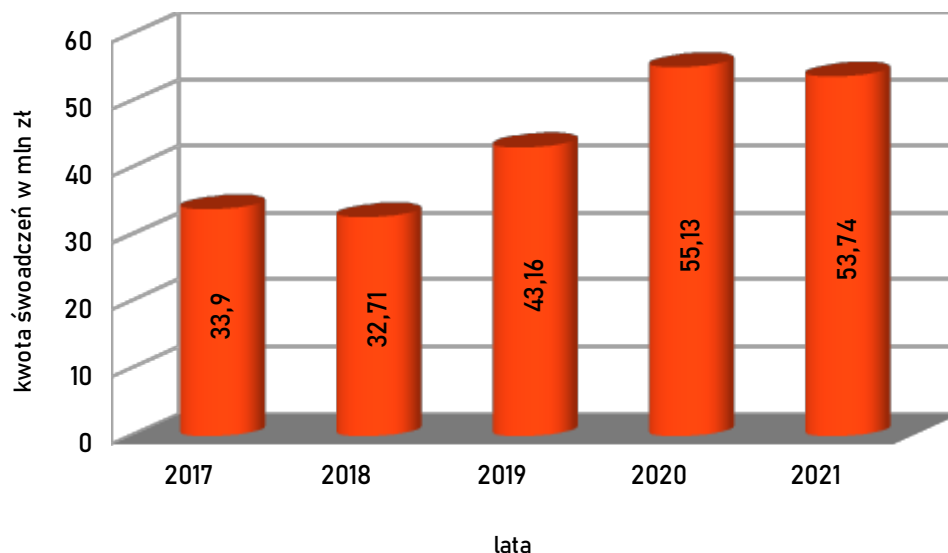
Wykres 13. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Zdecydowanie inne tendencje zanotowano w przypadku beneficjentów świadczenia wychowawczego (500+). Do 2020 r. suma wypłacanych świadczeń w każdym roku utrzymywała widoczną tendencję wzrostową. Dane za rok 2021 natomiast pokazały ich nieznaczny spadek. Zmiana operatora świadczenia (zmiana płatnika świadczenia 500+ z MOPS-u na ZUS) oraz odejście od tradycyjnej, papierowej formy wnioskowania o świadczenie, w kolejnych latach, może przełożyć się dodatkowo na jeszcze niższy odsetek wypłat.

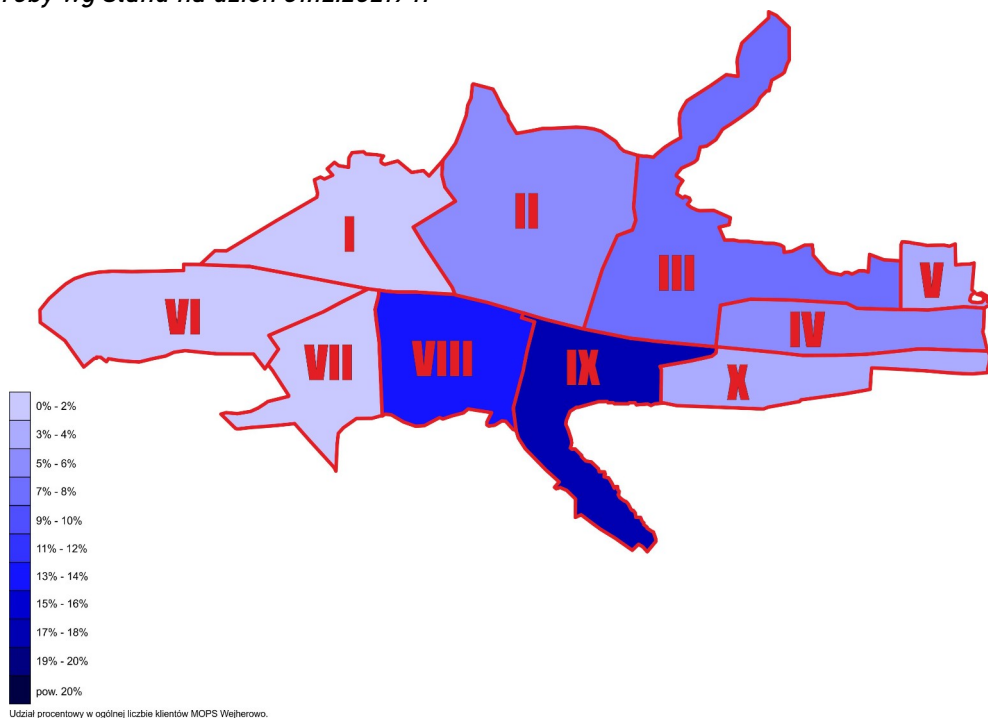
Wykres 14. Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych 500+ w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

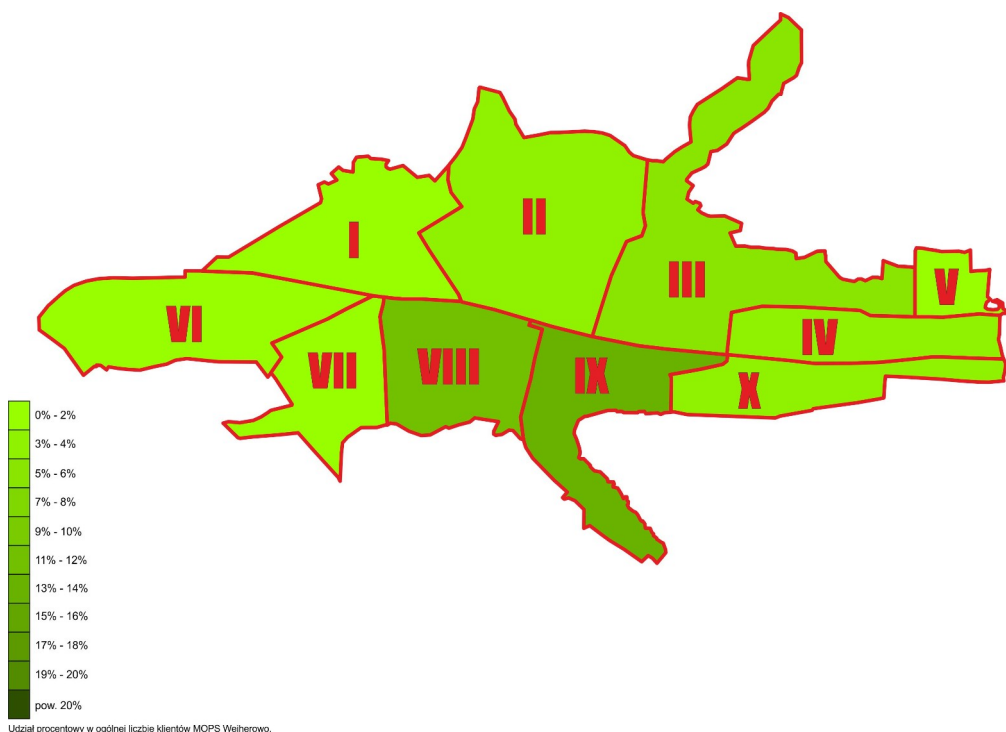
Największe nasilenie problemu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby u osób korzystających z systemu pomocy społecznej, zgodnie z danymi przedstawionymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Wejherowie na lata 2021 – 2027, występuje w ścisłym śródmieściu miasta.

Rysunek 3. Odsetek klientów pomocy społecznej korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby wg stanu na dzień 31.12.20219 r.

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Wejherowie na lata 2021 - 2027

Rysunek 4. Odsetek klientów pomocy społecznej korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

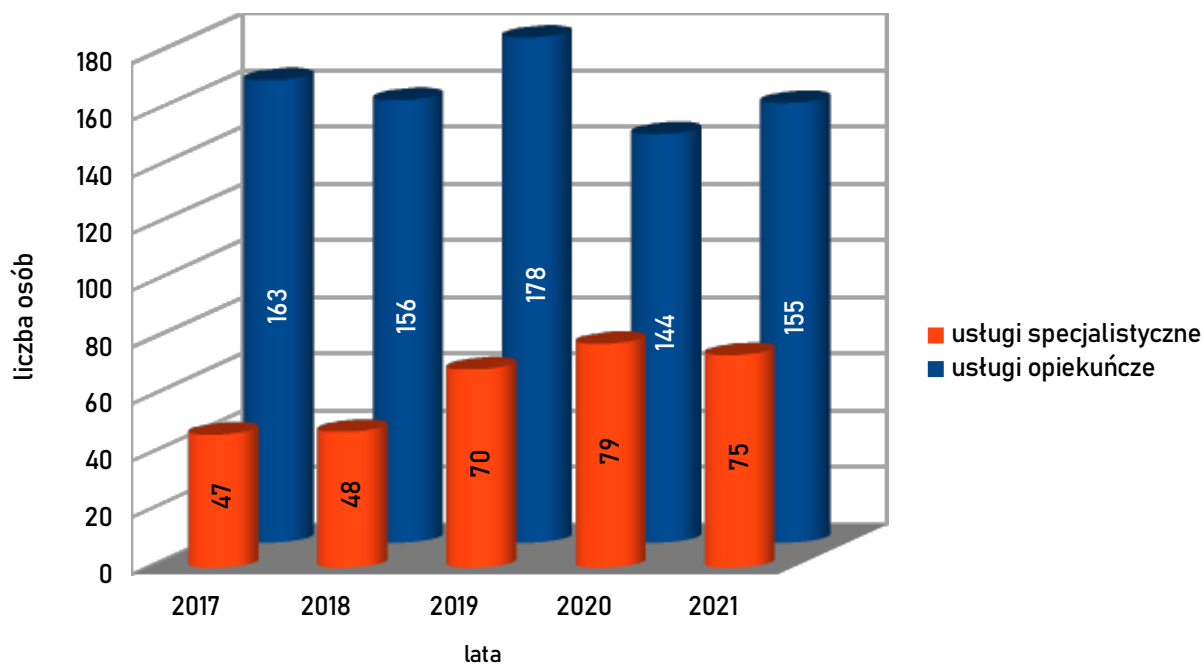
Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Wejherowie na lata 2021 - 2027

Intensywność występowania powyższych problemów przekłada się na konieczność zapewnienia odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia. W ramach systemu pomocy społecznej najczęściej są to usługi opiekuńcze oraz domy pomocy społecznej. Realizacja usług opiekuńczych, do połowy 2022 r., zlecana była przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie prywatnym podmiotom zewnętrznym wyłanianym w drodze przetargu. Od czerwca 2022 r. realizację tego zadania przejęła powołana Spółdzielnia Socjalna Gmin Miasta Wejherowa – Reda „Kompas”. Jak można zauważyć na poniższym wykresie zdecydowanie więcej jest realizowanych tzw. zwykłych usług opiekuńczych skierowanych przede wszystkim do osób, które z uwagi na swój zły stan fizyczny wymagają wsparcia innej osoby, aby móc normalnie funkcjonować. Również ilość tych usług utrzymuje się na w miarę stabilnym poziomie – od 2017 r. zanotowano niewielki spadek ilości tych świadczeń. Usługi specjalistyczne natomiast skierowane są wyłącznie do osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomimo tego, że w porównaniu ze zwykłymi usługami jest ich zdecydowanie mniej, to jednak w tej kategorii można zauważyć zdecydowany wzrost ilości świadczeń.

Na terenie miasta funkcjonują dodatkowo dwa Domy Pomocy Społecznej. Pierwszy z nich to Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Wejherowie, przy ul. Św. Jacka 14. W placówce tej może przebywać 115 osób. Przeznaczona jest ona dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz dla osób z przewlekłymi somatycznymi chorobami. Pensjonariusze Domu mają zapewnione usługi opiekuńcze, bytowe i wspomagające oraz terapię zajęciową. Zapewniony jest również dostęp do lekarza pierwszego kontaktu oraz całodobowa opieka pielęgniarska. Budynek posiada salę gimnastyczną, gabinety hydroterapii, masażu, muzykoterapii i salę doświadczeń świata.

Drugą placówką jest Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie przy ul. Przebendowskiego 1. W placówce tej łącznie może przebywać 75 osób. Przeznaczona jest ona dla osób przewlekle somatycznie chorych. Mieszkańcy mają zapewnione wsparcie w postaci terapii zajęciowej oraz mogą brać udział w drobnych pracach na terenie domu, jak i w jego ogrodzie.

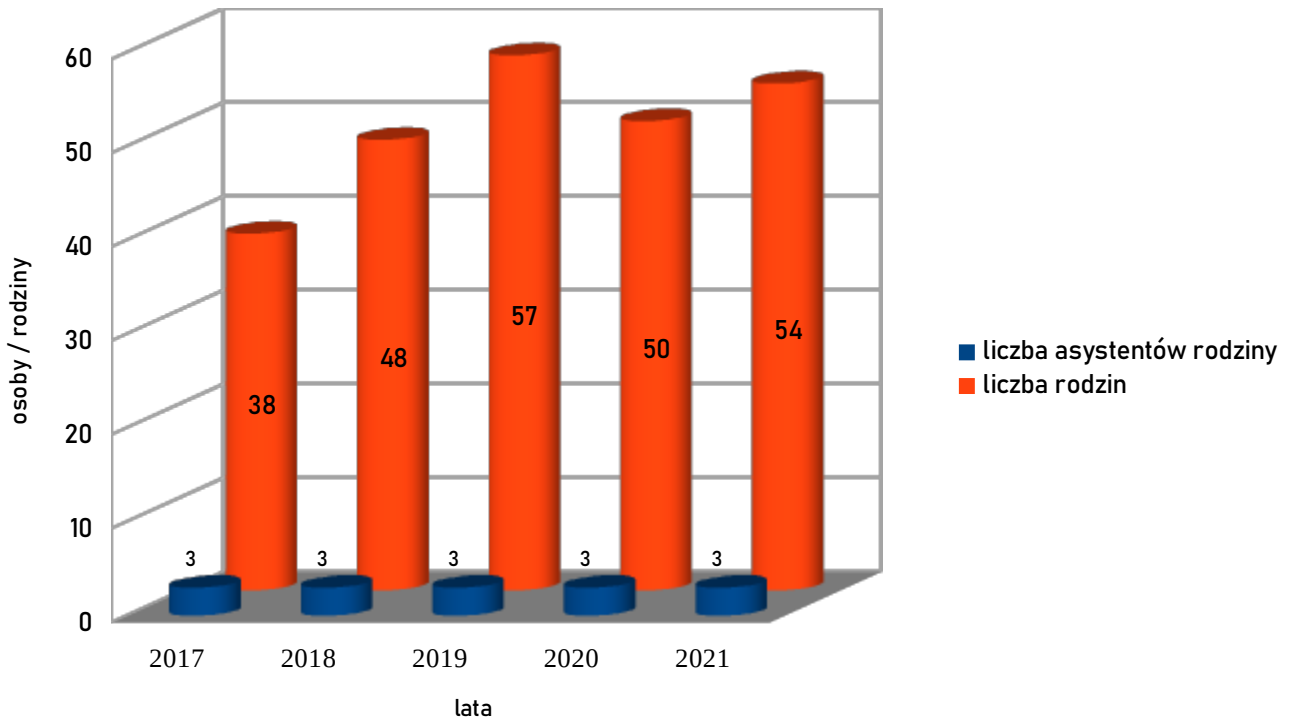
Wykres 15. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Z uwagi na stosunkowo niewielki odsetek na wykresie najczęstszych powodów korzystania z pomocy nie zostały wyszczególnione kwestie związane z problemami wychowawczymi i niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w porównaniu do innych problemów społecznych w Wejherowie nie wyróżnia się wysokim stopniem występowania jednakże mniejsza skala tego zjawiska nie jest tożsama z jego mniejszymi konsekwencjami społecznymi. Najlepiej obrazuje to poniższy wykres pokazujący tendencję wzrostową rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

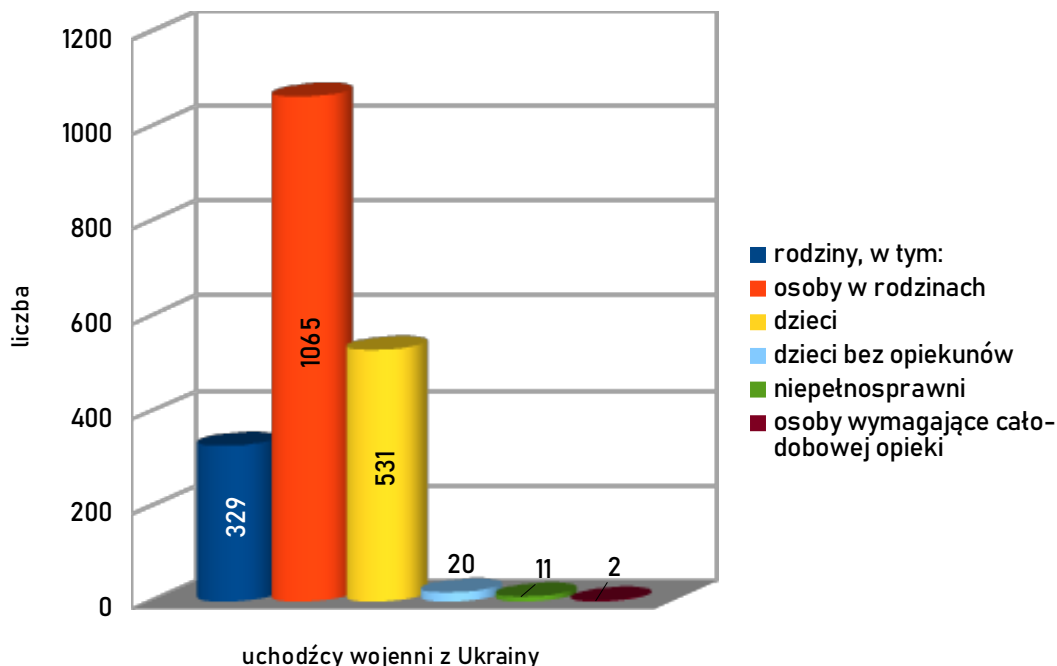
Wykres 16. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Wejherowie w latach 2017–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Całkowicie nowym wyzwaniem dla Miasta zarówno w sferze pomocy społecznej, jak i gospodarczej jest gwałtowny napływ uchodźców wojennych z Ukrainy, który rozpoczął się 24.02.2022 r. po ataku Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Pierwszym wyzwaniem dla samorządów było zapewnienie uchodźcom miejsc tymczasowego pobytu wraz z wyżywieniem. Było to możliwe do zrealizowania dzięki bardzo dużej ofiarności mieszkańców miasta, którzy oprócz przekazywania najpotrzebniejszych rzeczy podmiotom zajmującym się wspieraniem uchodźców przyjmowali również do swoich domów ukraińskie rodziny. Od początku kryzysu uchodźczego sytuacja na terenie Wejherowa była bardzo dynamiczna. W wielu przypadkach pojawiające się na terenie miasta rodziny ukraińskie po kilku dniach ruszały w dalszą drogę, a na ich miejsce pojawiały się kolejne osoby. Nie mniej jednak każdego dnia odnotowywano zwiększającą się liczbę osób wymagających udzielenia pilnego wsparcia. Liczbę przebywających na terenie miasta uchodźców na początku czerwca 2022 r. przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 17. Liczba uchodźców wojennych z Ukrainy na terenie Wejherowa wg stanu na dzień 03.06.2022 r.

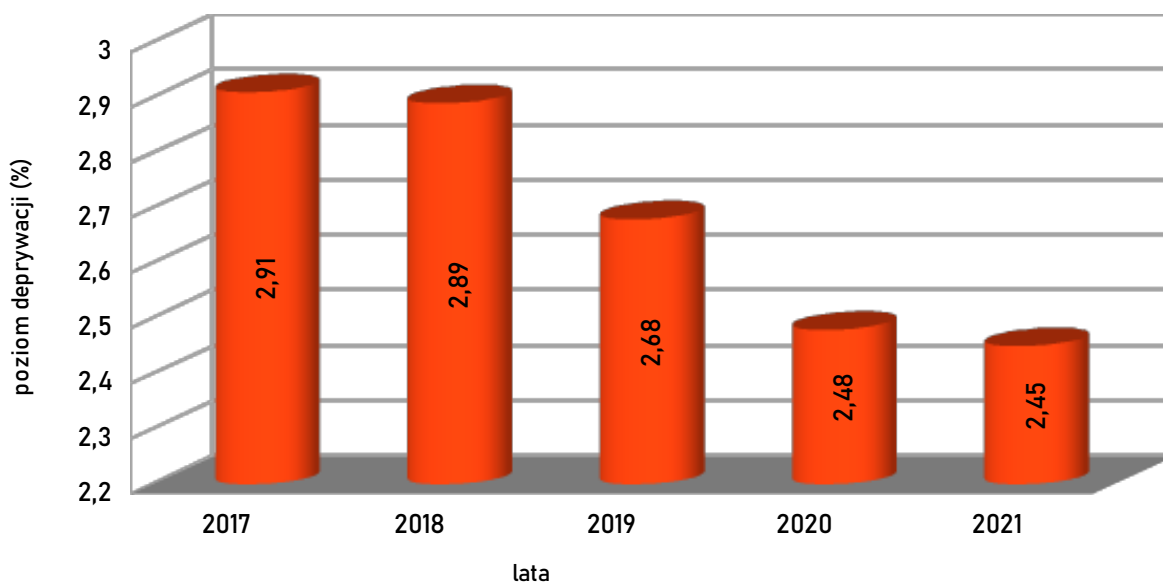
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Na początku czerwca 2022 r. na terenie Wejherowa przebywało łącznie 329 rodzin ukraińskich uciekających przed działaniami wojennymi. Rodziny te składały się z 1.065 osób, z czego prawie połowę (531 osób) stanowiły dzieci. 20 z tych dzieci przekroczyło granice Polski bez opiekuna prawnego. Wśród grupy uchodźców jest 11 osób z potwierdzoną niepełnosprawnością oraz 2 seniorów wymagających całodobowej opieki. Oprócz zapewnienia opieki bytowej potrzebującym, udzielaniu pomocy rzeczowej, zapewnieniu tłumacza i pomocy w sprawach urzędowych za pośrednictwem Ośrodka Pomocy w Wejherowie świadczona jest również pomoc finansowa. Ukraińcom, którzy przekroczyli granicę z Polską po 24 lutym 2022 roku i zalegalizowali swój pobyt w Polsce na zasadach wynikających ze specustawy, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł. Wg stanu na 03.06.2022 r. w Wejherowie złożonych zostało 405 wniosków na podstawie których wypłacono 808 świadczeń na łączną kwotę 242.400 zł. Dzieciom z Ukrainy uczęszczającym do wejherowskich szkół zapewniono posiłki w szkole. W tym zakresie złożonych zostało 116 wniosków, na podstawie których zrealizowano 132 świadczenia. Łączny koszt zapewnienia wyżywienia w szkole wyniósł 6.324 zł.

Dodatkowo MOPS wypłaca świadczenie pieniężne dla osób fizycznych prowadzących gospodarstwo domowe, które udzieliły schronienia i wyżywienia obywatelom Ukrainy przekraczającym granicę Polski po 24 lutym 2022 r. Wysokość świadczenia wynosi 40 zł za osobę dziennie za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Polski. Na dzień 03.06.2022 r. do MOPS Wejherowo złożonych zostało łącznie 218 wniosków, z czego zrealizowano 147 świadczeń na łączną kwotę 434.160 zł. Zgodnie z opiniami ekspertów należy liczyć się z dłuższą perspektywą wojny na Ukrainie, a tym samym z narastaniem kryzysu uchodźczego. Głównym celem prowadzonych działań jest jak najszybsza integracja uchodźców z lokalną społecznością oraz maksymalne ich wsparcie w usamodzielnieniu się. W tym celu prowadzone są działania z zakresu nauki języka i pomocy w poszukiwaniu pracy.

Całościowy obraz zebranych danych, a głównie spadek osób korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej zaczyna być widoczny w obszarze poziomu deprivacji lokalnej czyli różnicy pomiędzy oczekiwanym a rzeczywistym poziomem życia w lokalnej społeczności. Na przestrzeni 5 lat jej poziom zmniejszył się z 2,91% do 2,45% co oznacza polepszenie się warunków bytowych. Istotny jest fakt, iż pomiędzy rokiem 2020 a 2021 dynamika spadku została w widoczny sposób wyhamowana. Obecna polityczno-gospodarcza sytuacja może spowodować, że wskaźnik deprivacji zacznie wzrastać.

Wykres 18. Poziom deprivacji lokalnej (%) w Wejherowie w latach 2017-2021

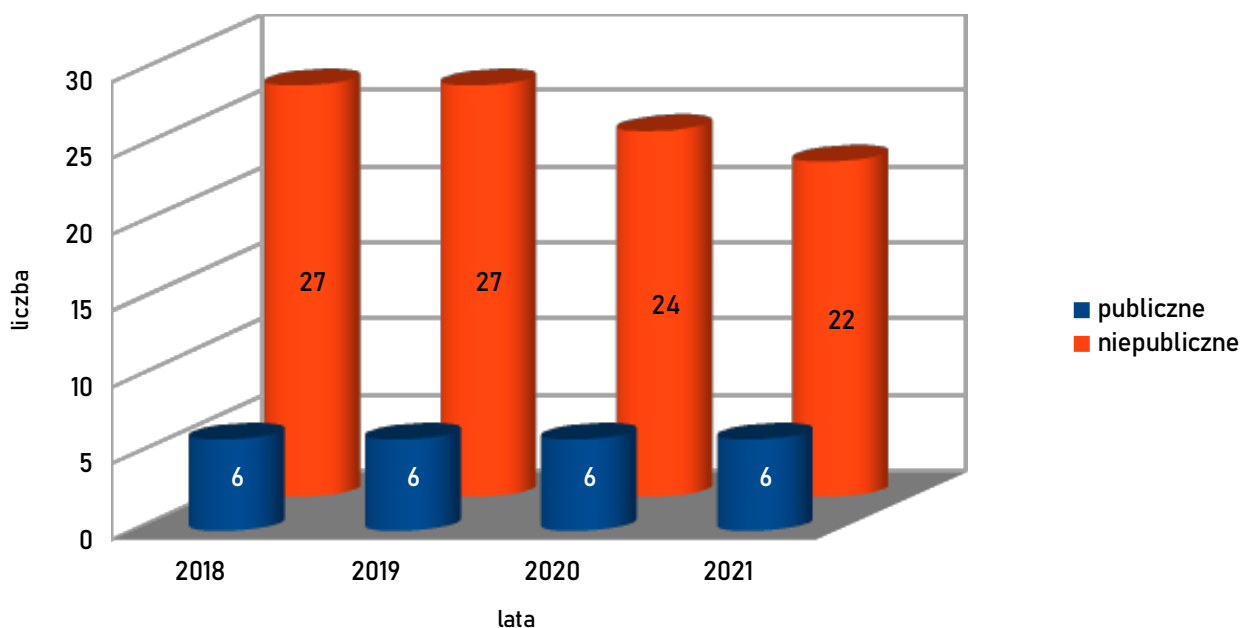
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

1.3 OŚWIATA I EDUKACJA

W Wejherowie konsekwentnie realizowana jest polityka edukacyjna przekładająca się na coraz lepsze warunki nauczania. Miasto zapewnia swoim uczniom możliwość kształcenia się w jak najlepszych warunkach poprzez modernizację budynków oraz rozwijanie bazy sportowej przy wsparciu wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej i z bogatą ofertą zajęć pozalekcyjnych. Gmina zapewnia także dostosowanie placówek do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Edukacja w mieście prowadzona jest zarówno przez placówki publiczne dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Wejherowa, jak i podmioty niepubliczne korzystające z gminnego dofinansowania.

Wykres 19. Liczba placówek publicznych i niepublicznych w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wejherowskiego Centrum Usług Wspólnych

W 2021 r. Gmina Miasta Wejherowa prowadziła 6 placówek edukacyjnych:

- Przedszkole Samorządowe nr 2 im. Kubusia Puchatka zlokalizowane w dwóch budynkach: przy ul. Derdowskiego 1 i na Osiedlu Kaszubskim 28,
- Szkołę Podstawową nr 5 im. Fryderyka Chopina przy ul. Gdańskiej 30,
- Szkołę Podstawową nr 6 im. Tadeusza Kościuszki przy ul. Śmiechowskiej 36,
- Szkołę Podstawową nr 9 im. Józefa Wybickiego zlokalizowaną w dwóch budynkach: na Osiedlu 1000-lecia PP 15 i przy ul. Sobieskiego 300,
- Szkołę Podstawową nr 11 im. Teodora Bolduana na Osiedlu Kaszubskim 27,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 obejmujący: Szkołę Podstawową nr 8 im. Martyrologii Piaśnicy i Przedszkole Samorządowe nr 3 im. Wesłej Ósemki przy ul. Nanickiej 22.

W zdecydowanie większej ilości na terenie miasta występują placówki niepubliczne. Są to szkoły podstawowe, przedszkola oraz punkty przedszkolne. W 2021 r. funkcjonowały następujące placówki:

- Społeczna Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Obrońców Wybrzeża 1,
- Szkoła Podstawowa Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego im. Błogostawionej Siostry Alicji Kotowskiej przy ul. Klasztornej 9,
- Prywatna Szkoła Podstawowa „Naja Szkoła” przy ul. Przemysłowej 20 A,
- Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Uśmiech Dziecka” przy ul. Chopina 15,
- Niepubliczne Przedszkole „Urwis” przy ul. Wałowej 20,
- Niepubliczne Przedszkole „Kraina Smyka” przy ul. Żeromskiego 21,
- Niepubliczne Przedszkole „Leśna Kraina II” przy ul. Orzeszkowej 5,
- Niepubliczne Przedszkole „Leśna Kraina Przedszkolaka” przy ul. Gryfa Pomorskiego 79,
- Przedszkole Niepubliczne „Przygoda” na Osiedlu 1000-lecia PP 7,
- Przedszkole Niepubliczne Prywatna Placówka Edukacyjna dla Dzieci w Wieku Przedszkolnym „Wędrowniczek” przy ul. I Brygady Pancerniej WP 4,
- Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego przy ul. Bukowej 1A,

- Niepubliczne Przedszkole „Słoneczne Przedszkole” przy ul. Sobieskiego 340,
- Przedszkole Niepubliczne „Przyjaciele Kubusia Puchatka” przy ul. Harcerskiej 23a,
- Przedszkole Niepubliczne Edukacyjno-Sportowe „Mapeciaki” przy ul. Płk. Dąbka 8,
- Przedszkole Niepubliczne Edukacyjno-Sportowe „Mapeciaki II” przy ul. Kottowskiego 2,
- Niepubliczne Przedszkole „Akuku” przy ul. Fenikowskiego 21,
- Przedszkole Niepubliczne „Kraina Kubusia Puchatka” – starszaki przy ul. Gdańskiej 82,
- Niepubliczne Przedszkole „Akademia Krasnala” przy ul. Kaszubskiej 12,
- Niepubliczne Przedszkole „Nad Rzeczką” przy ul. Chopina 24,
- Punkt Przedszkolny „Bajkowy Dworek” przy ul. Harcerskiej 22,
- Punkt Przedszkolny „Bajkowy Dworek 2” przy ul. Sobieskiego 334/2,
- Punkt Przedszkolny „Mali - Artyści” przy ul. Partyzantów 2/2.

W Wejherowie funkcjonują również placówki prowadzone przez:

1. Powiat Wejherowski:

- Powiatowy Zespół Szkół nr 1 przy ul. Bukowej 1,
- Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Bohaterskiej Załogi ORP „Orzeł” przy ul. Strzeleckiej 9,
- Powiatowy Zespół Szkół nr 3 im. Ks. E. Roszczynialskiego przy ul. Budowlanych 2,
- Powiatowy Zespół Szkół nr 4 im. Jakuba Wejhera przy ul. Sobieskiego 344,
- Powiatowy Zespół Szkół Policealnych im. Zdzisława Kieturakisa przy ul. Dworcowej 5,
- Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych przy ul. Ofiar Piaśnicy 22,
- Powiatowy Zespół Kształcenia Specjalnego przy ul. Sobieskiego 279,
- Powiatowy Zespół Placówek Oświatowo-Wychowawczych przy ul. 3 Maja 49.

2. Samorząd Województwa Pomorskiego:

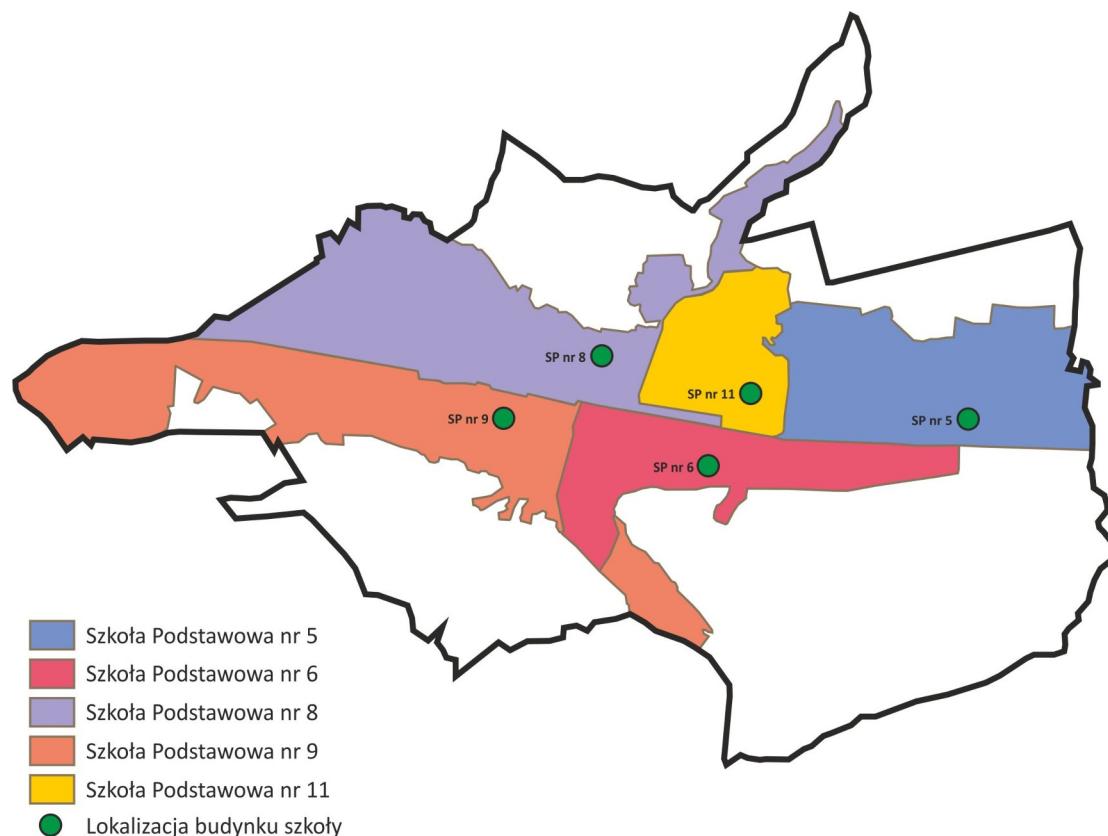
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 im. J. Korczaka przy ul. Sobieskiego 279.

Dodatkowo na terenie miasta funkcjonują, zgodnie z rejestrem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, trzy żłobki i jeden klub dziecięcy:

- Klub dziecięcy „Słoneczny Zakątek” przy ul. Dzięcielskiego 9,
- „Słoneczny Żłobek” przy ul. Sobieskiego 271,
- Żłobek Niepubliczny przy Przedszkolu Niepublicznym „Przyjaciele Kubusia Puchatka” przy ul. Ofiar Piaśnicy 22,
- Żłobek „Kajtuś” przy ul. 3 Maja 33.

Szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę swoim zasięgiem obejmują obszar całego miasta. Poniższy rysunek pokazuje system rejonizacji szkół podstawowych w Wejherowie.

Rysunek 5. Rejonizacja szkół podstawowych na terenie miasta Wejherowa

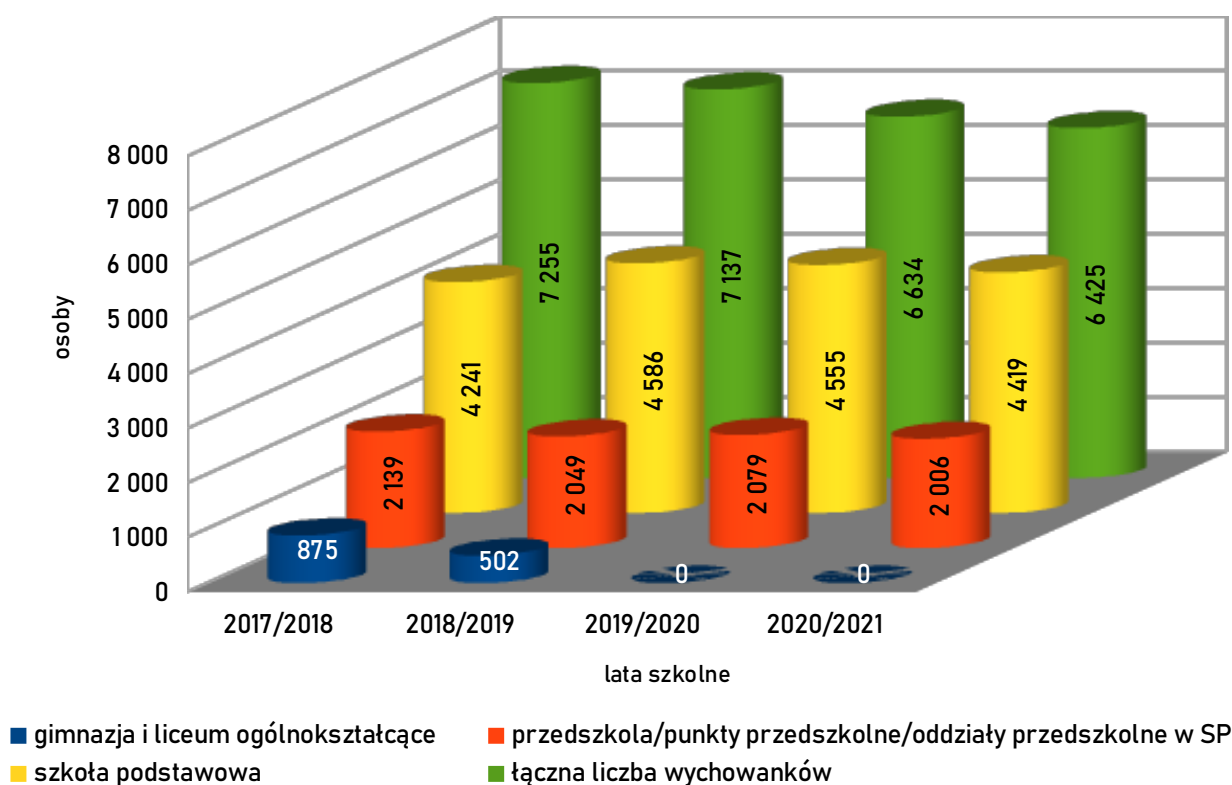

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wejherowskiego Centrum Usług Wspólnych (WCUW)

Do placówek prowadzonych przez gminę oraz placówek niepublicznych (z wyłączeniem podmiotów prowadzonych przez powiat) w 2021 r. uczęszczało łącznie 6.425 wychowanków.

Na zamieszczonym poniżej wykresie zauważyć można wyraźną tendencję spadkową ogólnej liczby uczniów, która od roku 2017 zmniejszyła się o 12,3%. Niewielki wzrost można zauważyć wśród uczniów szkół podstawowych, co może być spowodowane reformą systemu oświaty z 2017 r. polegającą na stopniowej likwidacji gimnazjów. Również liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli i punktów przedszkolnych ulega stopniowemu zmniejszaniu.

Wykres 20. Liczba wychowanków uczęszczających do przedszkoli, punktów przedszkolnych i szkół (w tym do gimnazjum) w Wejherowie w latach szkolnych 2018-2021

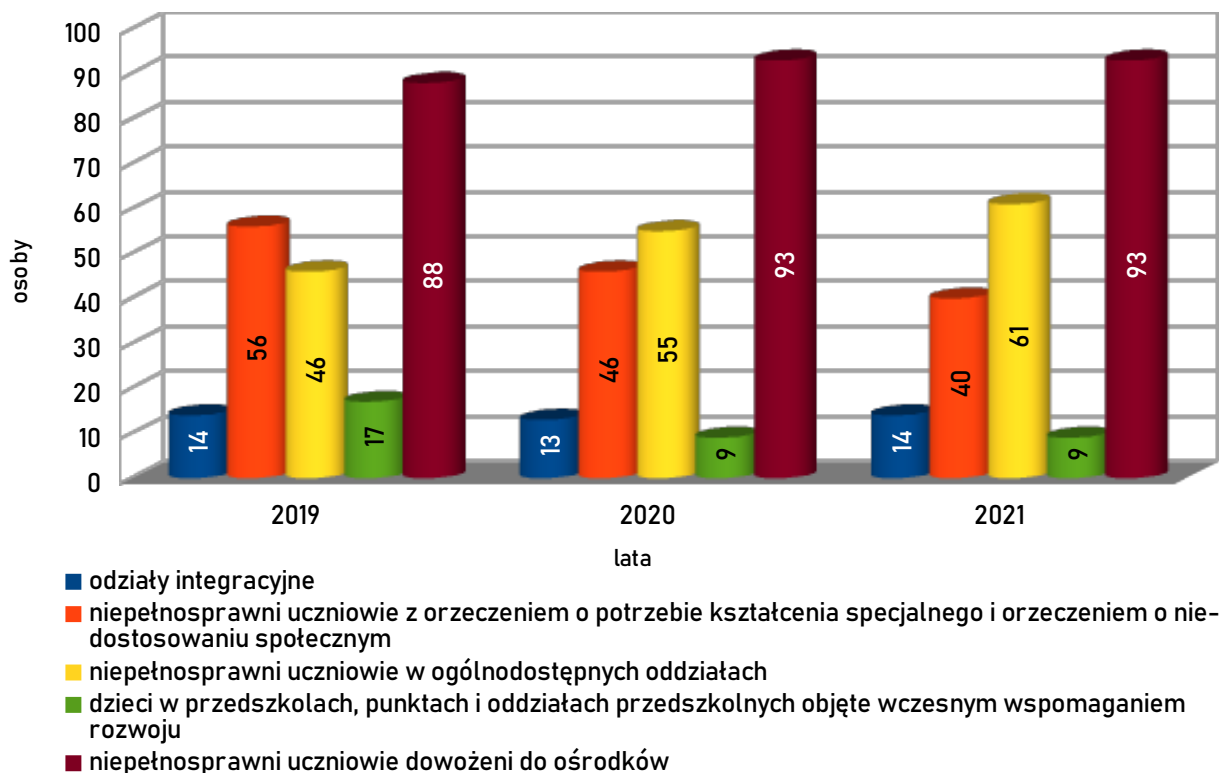

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WCUW

Jedną z najważniejszych funkcji szkoły jest zapewnienie wszechstronnego rozwoju wszystkim uczniom oraz dostosowanie form i metod pracy do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. W tym celu w wejherowskich placówkach prowadzone jest kształcenie integracyjne wraz z zapewnieniem odpowiedniego wsparcia uczniom wymagającym kształcenia specjalnego. Integracyjny system kształcenia i wychowania polega na włączeniu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do grona zdrowych rówieśników, aby umożliwić im dorastanie i naukę dostosowaną do ich indywidualnych możliwości oraz stworzenia warunków rozwoju społecznego i intelektualnego.

W 2021 r. na poziomie szkół podstawowych funkcjonowało 14 oddziałów integracyjnych, w których uczyło się łącznie 40 uczniów wymagających kształcenia specjalnego. W oddziałach ogólnodostępnych, zgodnie z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej, uczyło się 61 uczniów. Łącznie do szkół prowadzonych przez samorząd uczęszczało 101 uczniów wymagających kształcenia specjalnego. Dodatkowo tego typu wsparciem objęto 4 wychowanków przedszkoli, a 5 dzieci objęto wczesnym wspomaganie rozwoju.

Wykres 21. Niepełnosprawni uczniowie w Wejherowie w latach 2019-2021

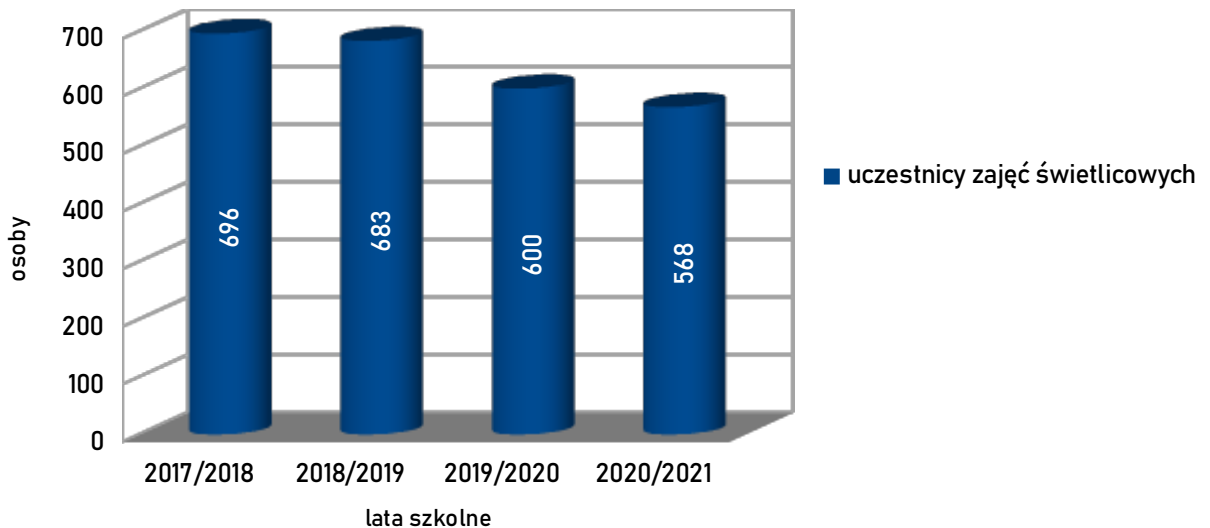

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportów o stanie gminy

Klasy integracyjne liczą od 15 do 20 uczniów, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych. Klasę taką prowadzi jednocześnie dwóch pedagogów: nauczyciel prowadzący (nauczyciel przedmiotu) oraz nauczyciel wspomagający, a formy i metody pracy są dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Dodatkowo niepełnosprawni uczniowie mogą korzystać z pomocy logopedy, psychologa i pedagoga szkolnego oraz uczęszczać na dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zgodnie z ich potrzebami.

W ramach wyrównywania szans edukacyjnych we wszystkich wejherowskich szkołach aktywnie działają świetlice, których głównym celem jest zapewnienie uczniom niezbędnej opieki zarówno przed zajęciami lekcyjnymi, jak i po ich zakończeniu. W 2021 r. z oferty świetlicowej skorzystało łącznie 568 uczniów.

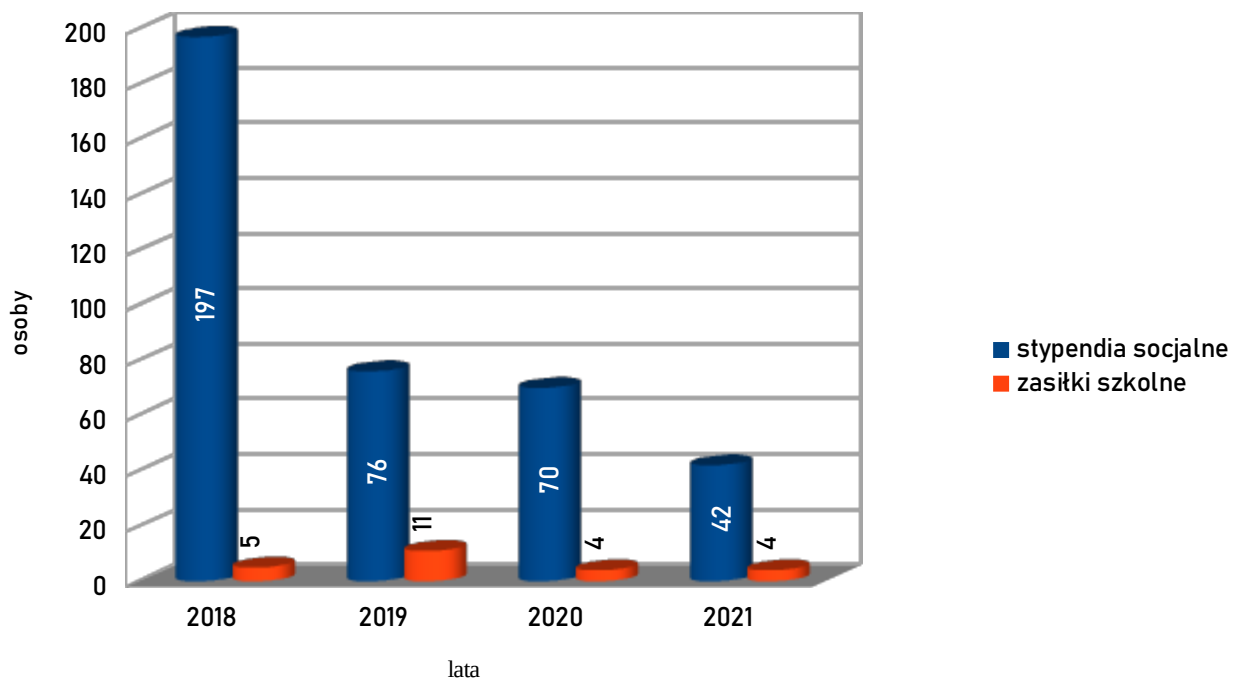
Wykres 22. Uczestnicy zajęć w świetlicach szkolnych w Wejherowie w latach szkolnych 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportów o stanie gminy

Dodatkowym wsparciem dla uczniów, jakie udzielane jest w wejherowskich szkołach jest pomoc materialna wynikająca bezpośrednio z ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Pomoc ta udzielana jest w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego. Wraz z ogólnym spadkiem liczby uczniów proporcjonalnie zmniejsza się również liczba udzielanego wsparcia. Na spadek udzielonego wsparcia wpływ może mieć polepszenie sytuacji materialnej uczniów związanej m.in. ze świadczeniem 500+. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje poniższy wykres.

Wykres 23. Stypendia i zasiłki szkolne wypłacone uczniom na terenie miasta Wejherowa w latach 2018-2021

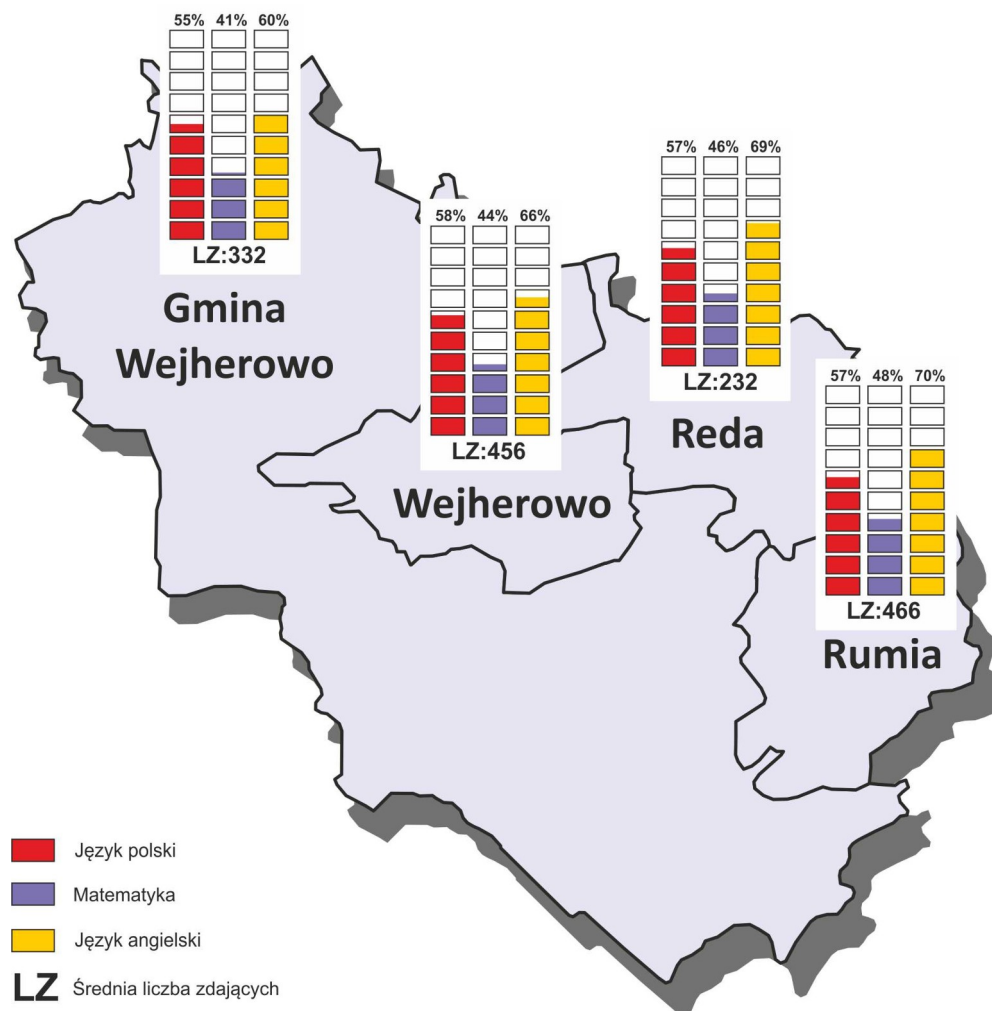
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportów o stanie gminy

Mierzalnym wyznacznikiem jakości edukacji są wyniki egzaminów sprawdzających wiedzę uczniów. Na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku dokonano analizy wyników egzaminu ósmoklasisty. Wskaźnik „LZ” określa średnią liczbę uczniów zdających

egzaminu ze wskazanych przedmiotów. Z uwagi na reformę systemu edukacji i likwidację gimnazjów zebrane dane dotyczą lat 2019–2021.

Poniższy rysunek przedstawia porównanie średnich wyników egzaminu w Wejherowie i sąsiednich gminach w 2021 r.

Rysunek 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty – porównanie z sąsiednimi gminami w 2021 r.

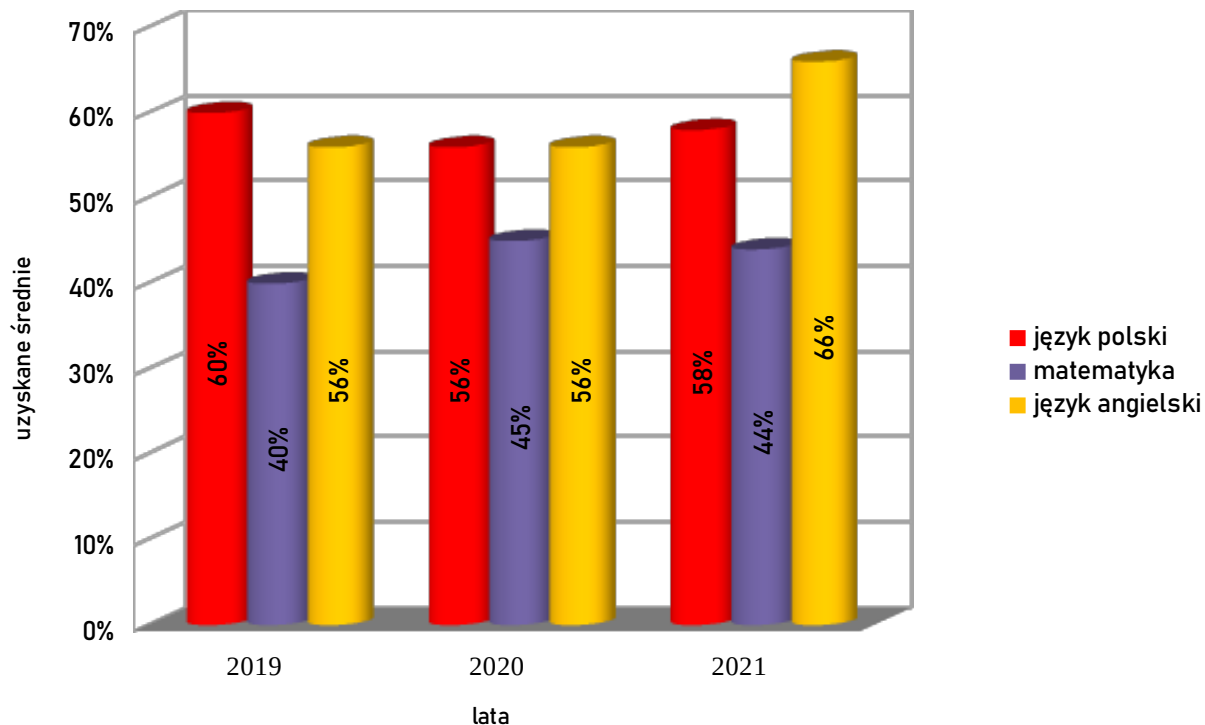

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Średni wynik uzyskany w opisywanych gminach jest na bardzo zbliżonym poziomie. Najniższy poziom wyników egzaminu z języka polskiego można zauważyć w Gminie Wejherowo (55%), a najwyższy w Wejherowie (57%). W przypadku egzaminu z matematyki również najniższy wynik odnotowano w Gminie Wejherowo (41%), a najwyższy w Rumi (48%). Należy zauważyć, iż jest to przedmiot, który we wszystkich gminach wypadł najgorzej. Język angielski z wynikiem 60% osiągnięty został w Gminie Wejherowo, natomiast 70% w Rumi. Pod kątem średniej liczby zdających egzamin ósmoklasisty Rumia i Wejherowo kształtują się na bardzo zbliżonym poziomie – 466 zdających w Rumi i 456 w Wejherowie. W Redzie i Gminie Wejherowo średnia ta jest zdecydowanie niższa.

W Wejherowie na przestrzeni badanego okresu zauważyć można niewielki spadek wyników dotyczących języka polskiego. Tendencja wzrostowa widoczna jest zarówno przy wynikach z matematyki, jak i języka angielskiego, który jest najwyższym ze wskaźników.

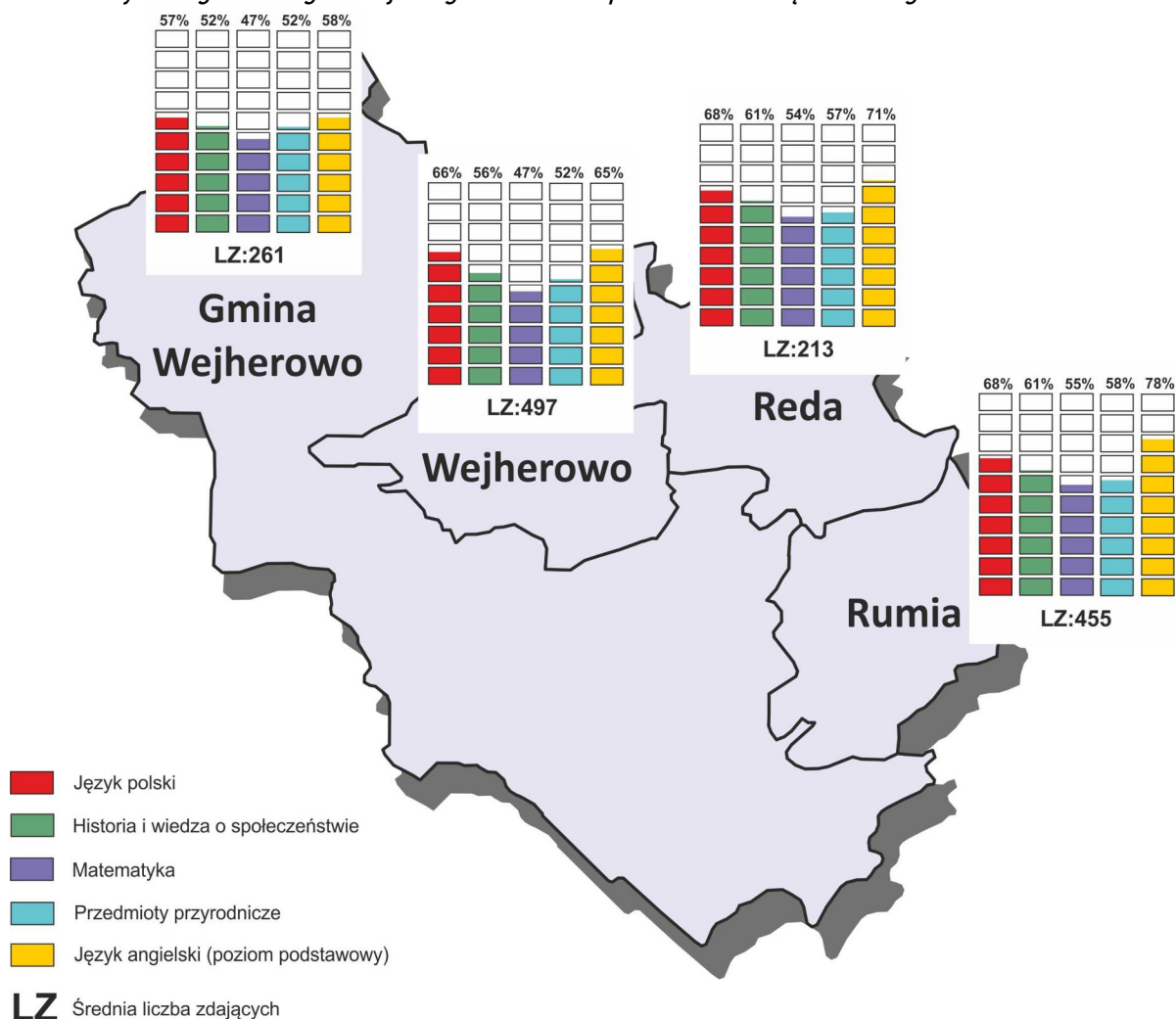
Wykres 24. Wynik egzaminu ósmoklasisty w Wejherowie w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

W kwietniu 2019 r. w wejherowskich szkołach odbyły się ostatnie egzaminy gimnazjalne. Do porównania wyników z sąsiednimi gminami zostało wybranych 5 przedmiotów: język polski, historia i wiedza o społeczeństwie, matematyka, przedmioty przyrodnicze oraz język angielski na poziomie podstawowym. Dane zbiorcze zostały przedstawione na rysunku poniżej.

Rysunek 7. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. – porównanie z sąsiednimi gminami

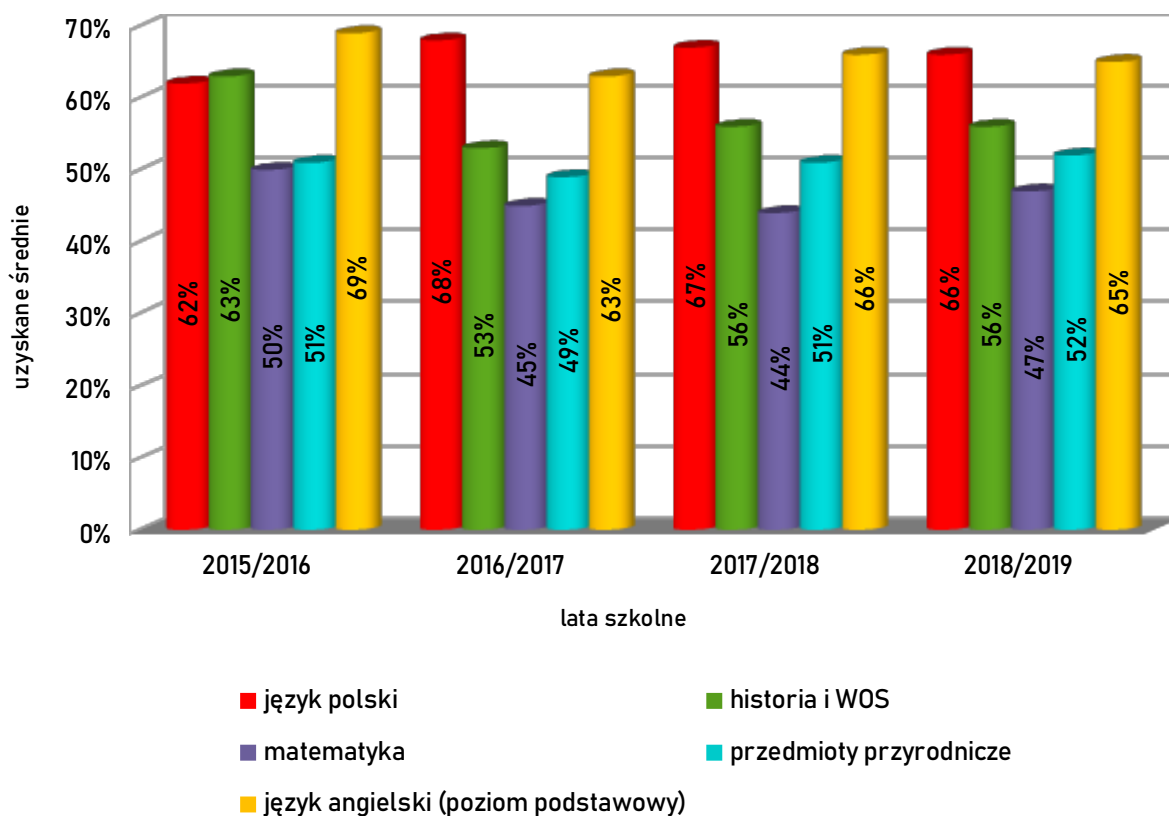

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Średnia liczba zdających jest zbliżona do poprzednio omawianych wyników egzaminów ósmoklasisty z 2021 r. Najwięcej zdających było w Wejherowie (497 uczniów), a najmniej w Redzie (213 uczniów). Średnie wyniki uzyskane w poszczególnych gminach również są na zbliżonym do siebie poziomie. Najniższy średni wynik z języka polskiego odnotowano w Gminie Wejherowo (57%), a najwyższy w Rumi i w Redzie (68%). Analogiczne wyniki uzyskano przy egzaminie z historii i wiedzy o społeczeństwie – Gmina Wejherowo – 52%, a Rumia i Reda – 61%. Matematyka była najniżej sklasyfikowanym przedmiotem spośród wszystkich omawianych przedmiotów. Najniższe wyniki zanotowano w Wejherowie i Gminie Wejherowo – 47%, a najwyższe w Rumi – 55%. Średnie wyniki z przedmiotów przyrodniczych w Gminie Wejherowo wyniosły 52%, a w Rumi 58%. Również w odniesieniu do egzaminu z języka angielskiego w Gminie Wejherowo wskaźnik ten był najniższy – 58%, a w Rumi najwyższy – 78%.

W Wejherowie na przestrzeni 4 lat można stwierdzić, iż w porównaniu do roku 2015 przy ostatnich egzaminach gimnazjalnych poprawiły się wyniki z języka polskiego oraz w niewielkim stopniu z przedmiotów przyrodniczych. Spadek natomiast odnotowano w wynikach z matematyki, historii i wiedzy o społeczeństwie oraz języka angielskiego na poziomie podstawowym. Wyniki zbiorcze prezentuje poniższy wykres.

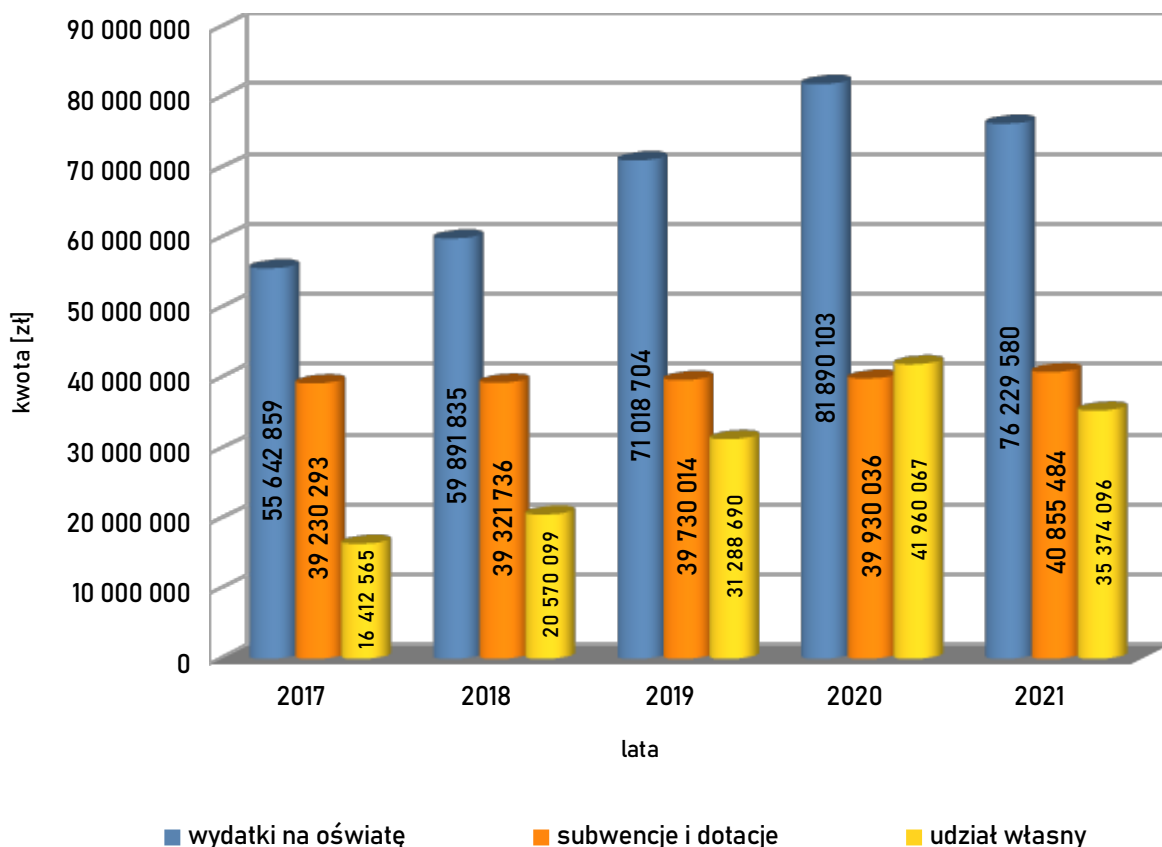
Wykres 25. Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Wejherowie w latach szkolnych 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Koszty związane z edukacją w Wejherowie w każdym kolejnym roku rosną w bardzo szybkim tempie. Otrzymywana subwencja oświatowa i dotacje celowe pokrywają zaledwie część łącznych wydatków ponoszonych przez miasto. W analizowanym okresie miasto doptało do oświaty z własnych środków od 16,4 mln zł w 2017 r. do 35,4 mln zł w 2021 r., co stanowi już około 50% wydatków na oświatę ogółem. Poniższy wykres obrazuje skalę łącznych wydatków ponoszonych na oświatę.

Wykres 26. Łączne wydatki ponoszone na oświatę i źródła ich finansowania w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Miasta Wejherowa

1.4 KULTURA I SPORT

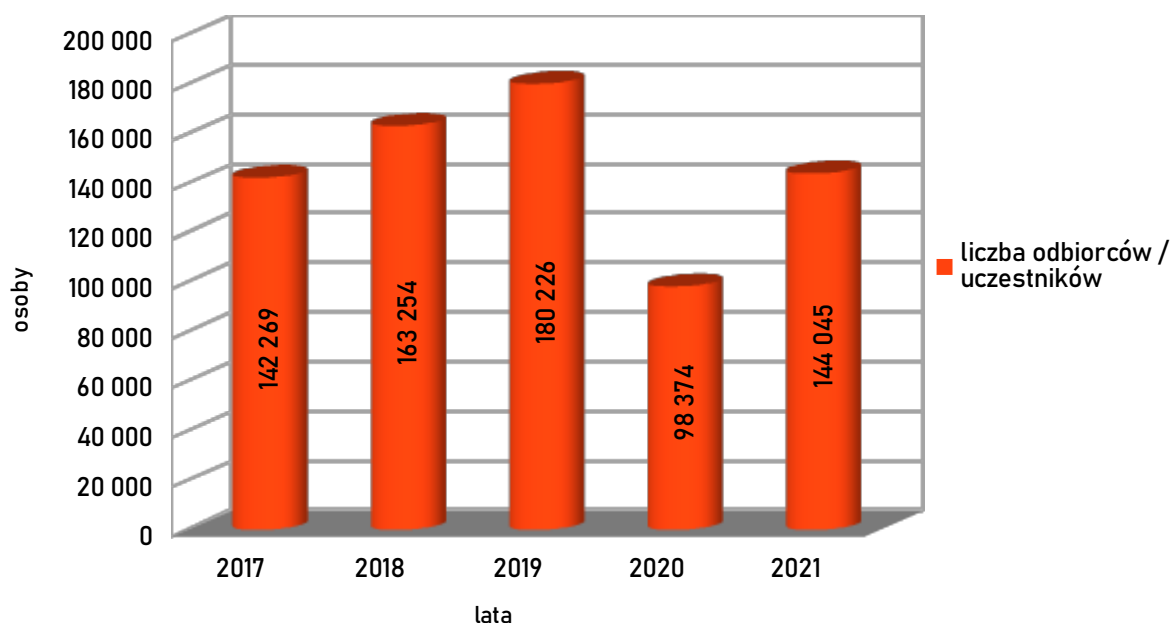
Głównym ośrodkiem kulturalnym w Wejherowie jest niewątpliwie Wejherowskie Centrum Kultury: „Filharmonia Kaszubska”. Instytucja ta została powołana w 1990 r. i jej głównym celem jest popularyzacja kultury i edukacji artystycznej za pośrednictwem licznych sekcji, grup artystycznych czy warsztatów. Centralnym punktem Filharmonii Kaszubskiej jest Główna Sala z widownią na 376 miejsc. Na niej odbywa się większość wydarzeń realizowanych przez WCK. Sala ta pełni również funkcję sali kinowej. Dodatkowo do dyspozycji widzów jest jeszcze jedna, mniejsza sala – Sala Kameralna przeznaczona dla 46 osób, gdzie również odbywają się pokazy filmowe.

W budynku Filharmonii odbywają się m.in. zajęcia taneczne, plastyczne, muzyczne, wokalne, teatralne, fotograficzne, sportowe, ceramiczne, animacji filmowej czy robotyki. Tak szerokie spektrum działania owocuje licznymi samodzielnymi produkcjami, pokazami czy też koncertami. Oprócz dużej liczby profesjonalnych pracowni artystycznych Filharmonia posiada również studio nagrań, gdzie lokalni artyści mają możliwość pracy nad swoim materiałem. Oprócz realizacji własnych przedsięwzięć i projektów Filharmonia zajmuje się również działalnością impresaryjną. Dzięki temu w Wejherowie często można korzystać z oferty innych filharmonii, teatrów, kabaretów, zespołów muzycznych, oper czy grup choreograficznych. Również w galerii

Filharmonii Kaszubskiej prezentowane są prace artystów z całej Polski. Jako lokalne centrum kultury WCK jest organizatorem różnego rodzaju festiwali i imprez, także o charakterze masowym. Dodatkowo Filharmonia bardzo ściśle współpracuje przy artystycznych projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz różne nieformalne grupy.

Filharmonia Kaszubska w obecnym jej imponującym kształcie została oddana do użytku w 2013 r. Całkowita powierzchnia użytkowa budynku wynosi ponad 6,5 tys. m². Działalność Wejherowskiego Centrum Kultury od 2020 r. prowadzona jest zarówno na płaszczyźnie stacjonarnej, jak i płaszczyźnie online, co z jednej strony umożliwia dotarcie ze swoją ofertą do większej liczby odbiorców a z drugiej umożliwiło działalność Filharmonii w czasie pandemii COVID-19, która była przyczyną mniejszej liczby odbiorców w 2020 r. W 2021 r. z 1.346 różnych wydarzeń zorganizowanych przez Filharmonię skorzystało łącznie 144.045 osób. Dane zbiorcze na przestrzeni kilku lat prezentuje wykres poniżej.

Wykres 27. Liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych WCK w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wejherowskiego Centrum Kultury

Oferta kulturalna Wejherowskiego Centrum Kultury, zarówno stacjonarna, jak i online składa się przede wszystkim z takich elementów, jak:

- spektakle teatralne dla dzieci i poranki muzyczne,
- wystawy prac malarskich, graficznych i fotograficznych,
- warsztaty, kursy, konferencje, szkolenia, spotkania literackie i inne,
- konkursy, przeglądy, spotkania twórcze,
- aktywizacja społeczna,
- spektakle, koncerty, kabarety i inne,
- kino w WCK.

Wejherowskie Centrum Kultury jest głównym organizatorem i współorganizatorem różnych wydarzeń plenerowych w których wg szacunków w 2021 r. wzięło udział ok. 33.481 osób. Do najważniejszych imprez można zaliczyć m.in.: 29 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,

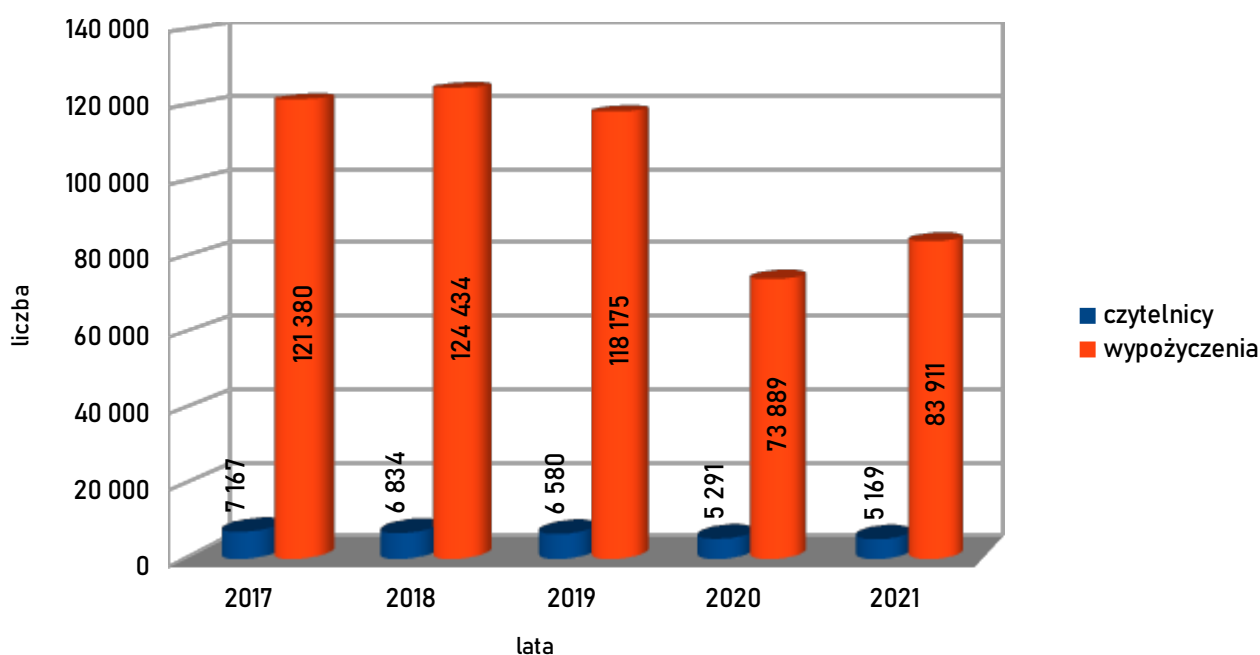
„Oblicza Tańca”, „Energję Tańca”, „Noc Kupaty”, koncerty letnie, „Rekonstrukcję Historyczną w Wejherowie. Czyli jak to z Jakubem Wejherem było” oraz VIII Jarmark Bożonarodzeniowy.

Ważnymi ośrodkami kulturalnymi na mapie miasta są również biblioteki. Na terenie Wejherowa działają trzy takie instytucje:

- Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Majkowskiego,
- Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wejherowie,
- Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Gdańskiej Macierzy Szkolnej.

W 2021 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Wejherowie obchodziła jubileusz 75-lecia działalności oraz 55-lecia nadania jej imienia Aleksandra Majkowskiego. Księgozbiór biblioteki liczy łącznie 110.902 woluminy, a łączna liczba jej czytelników wyniosła 5.169 osób. Na przestrzeni lat łączna liczba korzystających z Miejskiej Biblioteki wykazuje niewielką tendencję spadkową. Na uwagę zasługuje fakt dużego spadku wypożyczeń w roku 2020. Spowodowane to było pandemią wirusa COVID-19 i wprowadzonymi obostrzeniami. W roku 2021 wyraźnie widać ponowny wzrost tego wskaźnika. Dane w ujęciu zbiorczym w podziale na lata przedstawia wykres poniżej.

Wykres 28. Liczba czytelników i tradycyjnych wypożyczeń w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wejherowie w latach 2017–2021

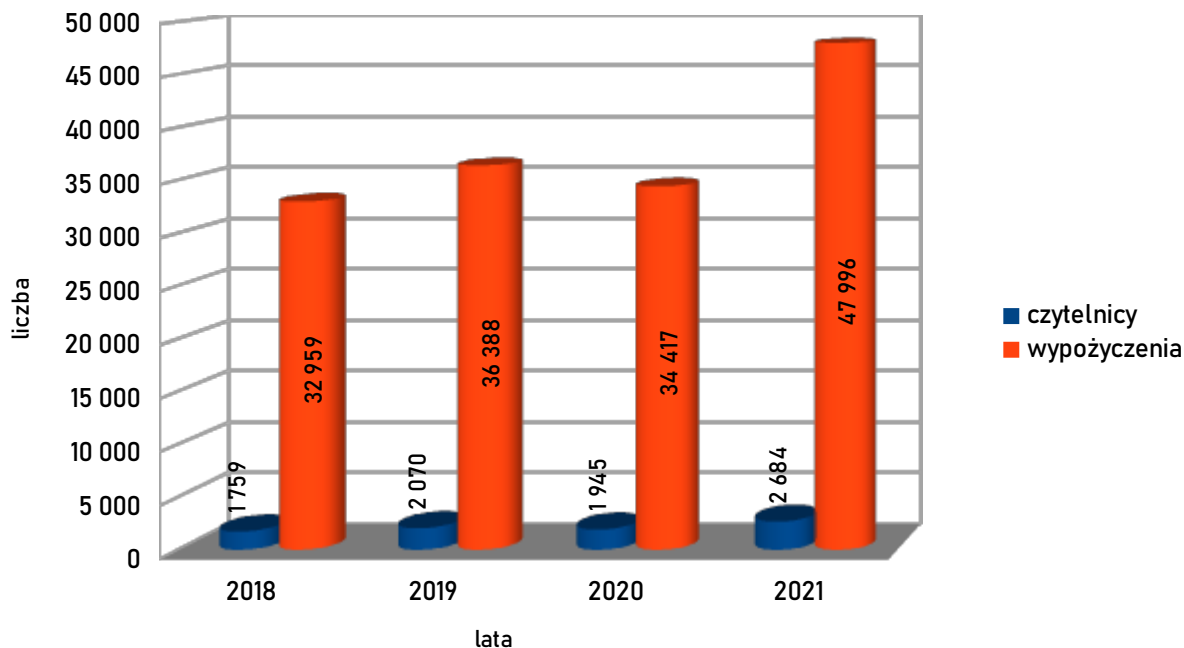

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiej Biblioteki Publicznej

Oprócz możliwości wypożyczenia książek w ich tradycyjnej papierowej formie biblioteka prowadzi także wypożyczalnię gier planszowych oraz e-booków za pośrednictwem platformy Legimi. Dodatkowo w bibliotece odbywają się różnego rodzaju spotkania autorskie i literackie, których w 2021 r. odbyło się łącznie 12 przy udziale 274 osób. Wystawy organizowane są w bibliotecznej galerii „Na piętrze”, gdzie w omawianym roku udało się zorganizować cztery takie wydarzenia: wystawa malarstwa „Świat w obrazach” Stowarzyszenia Plastyków im. Stefana Lewińskiego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Wejherowie, wystawa Klubu Haftu Tulpa działającego przy Oddziale Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Wejherowie, wystawa malarstwa Stowarzyszenia Artystów Plastyków „Pasja” z Wejherowa „Jaki Piękny jest Świat X” oraz Historia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wejherowie „Tak było”.

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wejherowie jest instytucją kultury, która w Wejherowie działa od 2014 r. Do głównego zakresu działania biblioteki w Wejherowie należy przede wszystkim zapewnienie obsługi bibliotecznej mieszkańcom powiatu, rozwijanie i zaspakajanie ich potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalnych, również w zakresie wiedzy o regionie, upowszechnianie nauki i wiedzy oraz nadzór merytoryczny nad siecią biblioteczną w powiecie wejherowskim. W 2021 r. biblioteka posiadała 2.684 czytelników i zrealizowała 47.996 wypożyczeń. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje wykres poniżej.

Wykres 29. Liczba czytelników i wypożyczeń w Powiatowej Bibliotece Publicznej w latach 2018–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wejherowie

W bibliotece odbywają się cykliczne wydarzenia, takie jak Dyskusyjny Klub Książki, konkursy czytelnicze czy spotkania autorskie. W 2021 r. zorganizowanych zostało 8 takich spotkań. Na terenie biblioteki przygotowywane są również dla czytelników różnego rodzaju koncerty kameralne. Dodatkowo biblioteka prowadzi dla najmłodszych czytelników lekcje biblioteczne, które cieszą się dużym zainteresowaniem – w 2021 r. w 32 spotkaniach uczestniczyło łącznie 796 dzieci.

Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Gdańskiej Macierzy Szkolnej istnieje w Wejherowie od 1973 r. Biblioteka ma specjalistyczny charakter i służy przede wszystkim kształcącym się nauczycielom, studentom przygotowującym się do wykonywania zawodu nauczyciela oraz słuchaczom zakładów kształcenia kadry nauczycielskiej. Jest swoistego rodzaju bazą informacyjną, która oprócz funkcji bibliotecznej pełni zadania edukacyjne. W bibliotece odbywają się różne konkursy, wydarzenia oraz wystawy.

Bardzo ważną instytucją zajmująca się szeroko rozumianą kulturą kaszubską jest mieszcząca się w wejherowskim pałacu Przebendowskich i Keyserlingków Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej. W muzeum gromadzone są wszelkie dobra kultury kaszubskiej m.in. regionalna literatura, prasa czy rękopisy w języku kaszubskim, pamiątki po twórcach i działaczach z regionu, takie jak obrazy, ryciny, dawne stroje i instrumenty muzyczne. W 2021 r. w muzeum funkcjonowało 10 wystaw stałych, w tym m.in.: „Muzyczne Instrumenty Kaszub”,

„Bestiariusz kaszubski...” czy „Gryf w historii i kulturze Pomorza” oraz 11 wystaw czasowych rzeźby, malarstwa i rysunku, m.in.: „Kaszubskie drogi do niepodległej. Cacus rodu Torlińskich”, „Wejherowo! Ciebie dziś opiewam” autorstwa Macieja Tamkuna czy malarstwo Kamy Kuik pt. „Patrząc w oczy rybaka”. Dodatkowo w ramach swojej działalności muzeum zorganizowało 5 wystaw zewnętrznych, które prezentowane były poza siedzibą muzeum. W ramach pielęgnacji regionalnej muzyki kaszubskiej w 2021 r. odbyło się łącznie 10 koncertów, z których jeden, z uwagi na sytuację pandemiczną, przeprowadzony został w trybie online bez udziału publiczności.

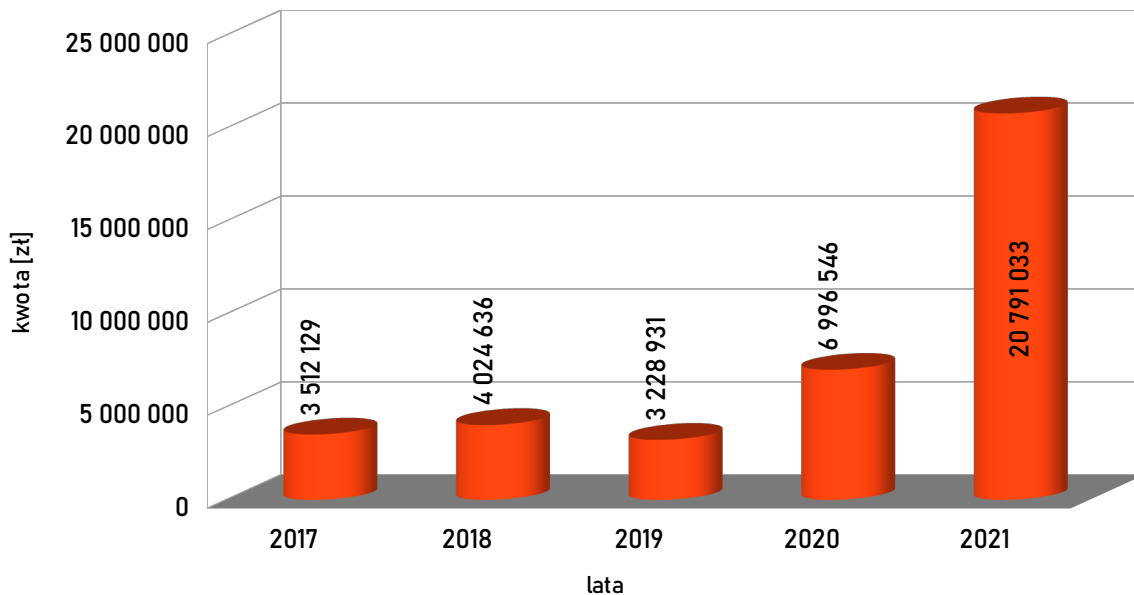
Kolejnym istotnym ogniwem kulturalnym w Wejherowie jest Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Fryderyka Chopina, która na terenie miasta działa od 1972 r. Jest to jedyna szkoła w mieście, która kształci uzdolnione muzycznie dzieci i młodzież. Od początku jej istnienia uczęszczało do niej ponad 2.000 uczniów. Absolwenci szkoły bardzo często są czynnymi muzykami i są częścią lokalnego środowiska orkiestr, chórów czy zespołów muzycznych. Jednym z głównych celów szkoły jest szeroko rozumiana popularyzacja muzyki, co realizowane jest m.in. przez organizację szkolnych i środowiskowych koncertów. Bardzo często uczniowie szkoły zapewniają oprawę muzyczną podczas ważnych uroczystości miejskich czy powiatowych.

Obok wymienionych instytucji na terenie miasta istnieje wiele grup nieformalnych, zespołów czy stowarzyszeń artystycznych. Należą do nich m.in.:

- Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie – oddział w Wejherowie,
- Chór Mieszany „Cantores Veiherovienses”,
- Chór Męski „Harmonia”,
- Wejherowski Chór „Camerata Musicale”,
- Chór Szkoły Podstawowej Nr 9 w Wejherowie,
- Stowarzyszenie Misternicy Kaszubscy,
- Stowarzyszenie Artystów Plastyków „Pasja”,
- Studio Tańca i Ruchu Ballare,
- Project Dance Studio,
- Kreatywna Szkoła Tańca,
- Passion Dance Studio,
- Stowarzyszenie Artystów Ziemi Wejherowskiej,
- Stowarzyszenie Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Seniorów „Żyj Godnie”,
- Wejherowskie Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych Pułk Czarneckiego.

W Wejherowie bardzo duży nacisk kładzie się na sport, rekreację oraz na propagowanie kultury fizycznej wraz z szerokim rozwojem obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta. Zamieszczony poniżej wykres prezentuje jak na przestrzeni lat kształtowały się ogólne wydatki związane z szeroko rozumianą kulturą fizyczną. W zestawieniu wzięto pod uwagę wszystkie koszty wraz z wynagrodzeniami, dotacjami dla organizacji, inwestycjami czy opłatami bieżącymi.

Wykres 30. Koszty ogółem ponoszone przez miasto Wejherowo związane z kulturą fizyczną w latach 2017-2021

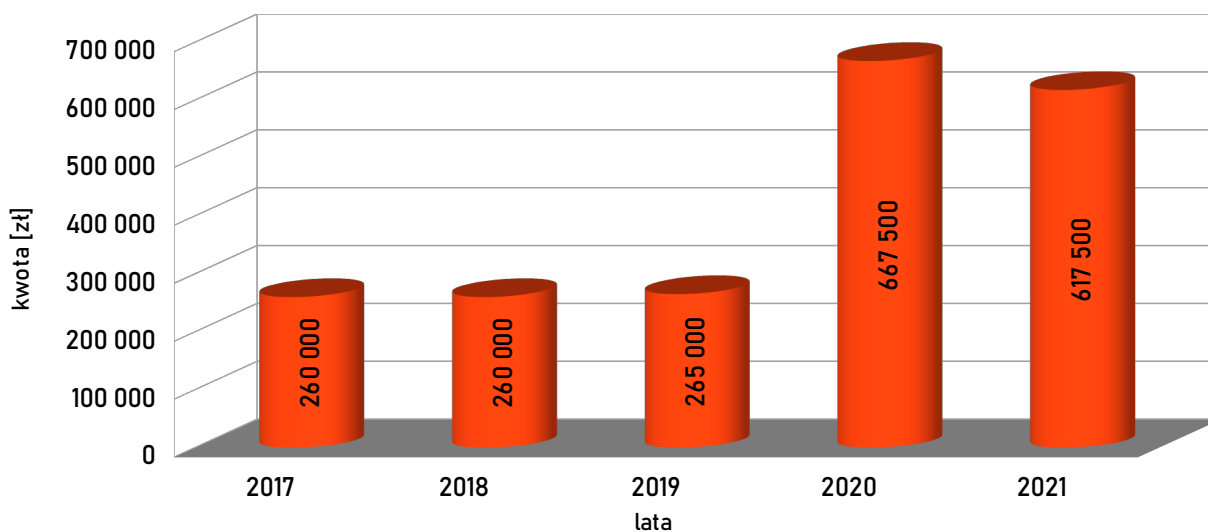

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Duży wzrost wydatków jaki można zaobserwować w 2021 r. związany jest głównie z realizacją trzech inwestycji: budową zespołu otwartych basenów kąpielowych - Centrum Integracji Społecznej „Wodne Ogrody”, budową boiska „Jedenastka” oraz budową boiska do piłki nożnej przy os. Dzięcielskiego.

Na terenie miasta działają łącznie 22 Kluby Sportowe oraz 11 Uczniowskich Klubów Sportowych. Ich działalność corocznie wspierana jest przez miasto w formie różnych dotacji. W ramach wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2021 r. na dotacje z tego zakresu została przeznaczona kwota 617.500 zł. Poziom dofinansowania kultury i sportu w Wejherowie w ostatnich dwóch badanych latach ulega widocznemu wzrostowi, a dane w ujęciu zbiorczym przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Wykres 31. Kwoty dofinansowania kultury fizycznej i sportu w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Jednym z największych i najstarszych wejherowskich klubów jest Wejherowski Klub Sportowy „Gryf”, który założony został w 1921 r. W strukturach klubu funkcjonuje pierwszy zespół piłki nożnej występujący w 2021 r. w pomorskiej grupie IV ligi oraz drugi zespół grający w grupie A. Dodatkowo w klubie działają również drużyny „trampkarzy” oraz juniorów. Siedziba Klubu mieści się na stadionie na Wzgórzu Wolności w Wejherowie, a obiekty treningowe są umiejscowione w różnych punktach miasta.

Wejherowskie Stowarzyszenie Sportowe zajmuje się przede wszystkim działalnością w zakresie kickboxingu. Od 2010 r. koncentruje się w dużej mierze na „szkoleniu od podstaw” skupiając się przede wszystkim na trenowaniu dzieci i młodzieży. Stowarzyszenie bardzo aktywnie angażuje się także w różne akcje i programy promujące sport i zdrową aktywność fizyczną wśród najmłodszych. W Stowarzyszeniu zrzeszonych jest ponad 200 członków, którzy trenują kickboxing w 14 różnych sekcjach.

Karate Klub Wejherowo jest organizacją zrzeszoną w Polskim Związku Karate Tradycyjnego. W klubie prowadzone są zajęcia dla wszystkich grup wiekowych: dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Program treningowy skierowany jest zarówno do osób zainteresowanych zajęciami rekreacyjnymi, jak i do osób mających ambicje osiągnięcia mistrzowskich wyników w rywalizacji na zawodach sportowych. Wychowankowie Klubu biorą udział w turniejach i zawodach sportowych, gdzie osiągają bardzo wysokie lokaty.

Klub Sportowy Tytani Wejherowo działa od kwietnia 2010 r. Od początku swojej działalności Klub oprócz rozgrywek ligowych na poziomie II ligi skupiał się m.in. na organizacji Wejherowskiej Ligi Piłki Ręcznej Tytanów. Rozgrywki dzielą się na dwie ligi - męską oraz żeńską, a występują w niej wszystkie Szkoły Ponadgimnazjalne z Wejherowa oraz kilka zgłoszonych drużyn spoza Wejherowa. Dodatkowo dla uczniów szkół podstawowych z klas IV-VI utworzona została Wejherowska Liga „Młodych Tytanów”. Klub dodatkowo promuje piłkę ręczną oraz zdrowy, rodzinny tryb życia poprzez realizację cyklicznych akcji, takich jak m.in.: „Piknik z TYTANAMI” czy „Mikołaj z TYTANAMI”.

Oprócz wymienionych powyżej organizacji na terenie miasta działa również wiele innych organizacji i klubów promujących wiele dyscyplin sportowych. Zaliczyć do nich można takie podmioty, jak np.:

- Wejherowskie Towarzystwo Tenisowe,
- Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” w Wejherowie przy Zespole Szkół Nr 3,
- Uczniowski Klub Sportowy „Szóstka” przy Zespole Szkół Nr 1,
- Kurkowe Bractwo Strzeleckie,
- Wejherowska Akademia Piłki Nożnej „Błękitni” Wejherowo,
- Uczniowski Klub Sportowy „Basket Ósemka” przy Zespole Szkół Nr 3,
- Wejherowski Klub Kultury i Sportów Siłowych „APOLLO”,
- Klub Sportowy „MIRAŻ” w Wejherowie,
- Sportowy Klub Bilardowy „BARYŁA”,
- Wejherowskie Towarzystwo Sportowe,
- Powiatowe Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej,
- Klub Sportowy „WEJHER”,
- Wejherowski Klub Koszykówki,
- Integracyjne Stowarzyszenie Sportowe „START”,
- Wejherowski Klub Sportowy Osób Niepełnosprawnych „TOP SPIN”,

- Parafialny Klub Sportowy „BARKA” przy parafii NMP Królowej Polski,
- Klub Karate Kyokushin i Sportów Walki,
- Morskie Towarzystwo Tenisowe,
- Wejherowski Klub Bokserski „Gryf”,
- Wejherowski Szkolny Związek Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 8,
- Międzyszkolny Klub Sportowy Niestyszających „OLIMP” w Wejherowie,
- Uczniowski Klub Sportowy Ratownictwa Wodnego,
- Uczniowski Klub Sportowy „Parkour Wejherowo”,

1.5 OPIEKA ZDROWOTNA

System ochrony zdrowia w Wejherowie oparty jest przede wszystkim na Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej oraz Prywatnych Praktykach Lekarskich i Pielęgniarskich. Ponadto na terenie miasta znajduje się Szpital Specjalistyczny im. F. Ceynowy, którego właścicielem jest Województwo Pomorskie..

Zgodnie z danymi uzyskanymi z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą (rpwdl.ezdrowie.gov.pl/) na koniec 2021 r. w Wejherowie zarejestrowane były 54 podmioty które świadczyły usługi medyczne na terenie miasta. W ramach tych podmiotów wyróżnić można m.in.:

- Szpitale Pomorskie Sp. z o.o.,
- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Gdańsku – oddział terenowy w Wejherowie,
- Penitencjarny Zakład Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego w Wejherowie,
- 18 Wojskowy Oddział Gospodarczy,
- Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Wejherowie,
- 31 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- 19 innych podmiotów leczniczych.

Szpital Specjalistyczny im. Floriana Ceynowy jest podmiotem leczniczym o ponadlokalnym charakterze. Zlokalizowany jest na obrzeżach miasta przy ul. Jagalskiego 10.

W swojej strukturze Szpital posiada m.in. oddziały:

- Oddział anestezjologii i intensywnej terapii,
- Oddział chirurgii dziecięcej,
- Oddział chirurgii ogólnej i onkologicznej,
- Oddział chorób płuc,
- Oddział Chemioterapii – chemioterapia dzienna,
- Oddział chorób wewnętrznych, gastroenterologii i geriatrici,
- Oddział dermatologii,
- Oddział kardiochirurgii,
- Oddział neurologii z oddziałem udarowym,
- Oddział neonatologii i intensywnej terapii noworodka,
- Oddział okulistyki,
- Oddział otolaryngologii,
- Oddział ortopedii i traumatologii narządu ruchu,
- Oddział pediatrii,
- Oddział położnictwa i ginekologii,
- Oddział urologii,

- Szpitalny Oddział Ratunkowy,
- Oddział rehabilitacji kardiologicznej,
- Zespół psychologów.

W ramach placówki funkcjonują także poradnie specjalistyczne oraz zakłady i pracownie, m.in:

- Poradnia Kardiologiczna,
- Poradnia Kardiochirurgiczna,
- Poradnia Laryngologiczna,
- Poradnia Okulistyczna,
- Poradnia Położnej POZ,
- Poradnia Neonatologiczna,
- Poradnia Onkologiczna,
- Poradnia Chirurgii Ogólnej,
- Poradnia Chirurgii dziecięcej,
- Poradnia Chorób Płuc,
- Poradnia Chorób Wewnętrznych,
- Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej,
- Pracownia Endoskopii,
- Zakład Diagnostyki Obrazowej,
- Zakład Diagnostyki Mikrobiologicznej,
- Zakład Patomorfologii,
- Zakład Rehabilitacji,
- Pracownia Badań Neurofizjologicznych.

Dodatkowo Szpital świadczy także usługi podstawowej opieki zdrowotnej udzielane w sytuacji nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Oprócz usług bezpośredniej opieki zdrowotnej w ramach działalności placówki prowadzone są również programy profilaktyczne:

- Program „ABCDE samokontroli znamion – ogólnopolski program profilaktyki nowotworów skóry”,
- Program „Omiń oddział chorych na raka. Profilaktyka nowotworów wątroby w makroregionie północnym”,
- Program „Zdążyć przed cukrzycą”,
- Program profilaktyki raka piersi,
- Program Profilaktyczny 40 +.

W strukturach Penitencjarnego Zakładu Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego w Wejherowie znajduje się:

- Ambulatorium z Izbą Chorych,
- Poradnia Lekarza POZ,
- Poradnia Stomatologiczna.

Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Wejherowie w swojej strukturze zawiera:

- Oddział Laboratoryjny,
- Oddział Nadzoru Sanitarnego,
- Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

18 Wojskowy Oddział Gospodarczy, w ramach prowadzonej działalności leczniczej posiada:

- Ambulatorium,
- Poradnię Medycyny Pracy,
- Punkt Szczepień,
- Gabinet zabiegowy,
- Izbę Chorych,
- Gabinet Lekarski.

W ramach pozostałych Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz innych podmiotów leczniczych na terenie Wejherowa funkcjonuje m.in.:

- 170 poradni (w tym: onkologiczne, ortopedyczne, endokrynologiczne, pediatryczne, rehabilitacyjne, ginekologiczne, chirurgiczne, neurologiczne, medycyny pracy, okulistyczne, zdrowia psychicznego itp.),
- 64 specjalistyczne gabinety lekarskie (w tym: diagnostyczno-zabiegowe, medycyny estetycznej, stomatologiczne, lekarza POZ, fizykoterapii, medycyny szkolnej, rehabilitacji, RTG, otolaryngologiczne itp.),
- 44 pracownie (w tym: diagnostyczne, zabiegowe, USG, RTG, endoskopii, tomografii komputerowej, kardiologiczne, fizjoterapii itp.)
- 9 punktów pobrań
- 3 punkty szczepień,
- 1 niestacjonarne hospicjum,
- 7 specjalistycznych ośrodków (w tym: rehabilitacji, wczesnej interwencji, diagnostyki i terapii itp.),
- 22 inne (w tym: działy medyczne, zespoły wyjazdowe i zespoły transportu medycznego, szkoły rodzenia, położne POZ itp.).

Na potrzeby wizualizacji dokonano podziału poszczególnych podmiotów pod kątem ich siedzib.

Wyszczególnionych zostało 13 takich obrębów:

I – ul. Wejherowska,

II – ul. Chopina, ul. Jagalskiego, ul. Nadrzeczna,

III – ul. Budowlanych,

IV – ul. 10 Lutego, ul. Nanicka, ul. Żeromskiego,

V – ul. Sobieskiego

VI – ul. Fenikowskiego

VII – ul. Gdańska, ul. Szczukowskiej,

VIII – ul. Pomorska,

IX – ul. I Brygady Pancerniej WP, ul. Judyckiego, ul. Polna, ul. Rzeźnicka, ul. Wałowa,

X – ul. Kościuszki, ul. Klasztorna, ul. Pucka, ul. Sobieskiego, ul. Św. Jacka, ul. Św. Jana,

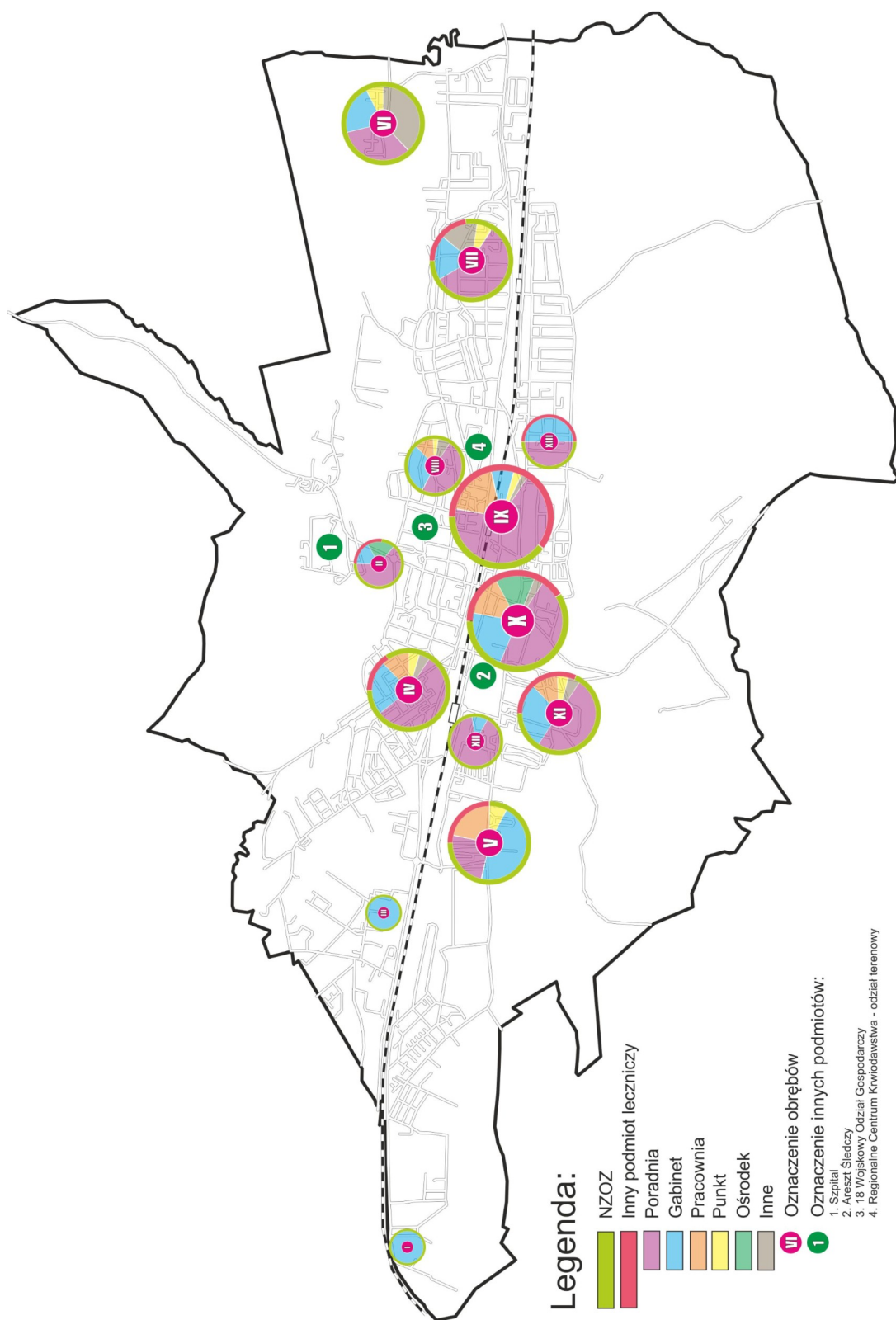
XI – ul. 3 Maja, ul. Bukowa, ul. Kalwaryjska, ul. Strzelecka,

XII – ul. Dworcowa, os. 1000-lecia PP,

XIII – ul. Śmiechowska.

Dodatkowo na mapie osobno wskazane zostały podmioty, takie jak Szpital Specjalistyczny im. F. Ceynowy, Penitencjarny Zakład Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego w Wejherowie, Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Wejherowie, 18 Wojskowy Oddział Gospodarczy oraz Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Gdańsku – oddział terenowy w Wejherowie.

Rysunek 8. Podmioty lecznicze w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Jednym z elementów systemu ochrony zdrowia w Wejherowie są również realizowane w mieście Programy: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ograniczenie spożywania alkoholu i związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych. Działania profilaktyczne skierowane są przede wszystkim do dzieci i młodzieży, czyli grupy najbardziej narażonej na negatywne skutki związane z alkoholem oraz innymi używkami. Cele szczegółowe Programu zakładają przede wszystkim zapobieganie spożywania alkoholu przez dzieci poprzez zapewnianie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, edukację, eliminację czynników, które destabilizują życie rodzinne, kontrolę rynku sprzedaży napojów alkoholowych czy też zwiększenie poziomu dostępności do oferty pomocowej. Działania profilaktyczne realizowane są w głównej mierze przez lokalny Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania te obejmują przede wszystkim porady terapeutyczne w zakresie diagnozy terapii uzależnień i współuzależnień oraz porady terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Wejherowie ma na celu ograniczenie używania substancji odurzających i zapobieganie wynikającym z tego problemom zdrowotnym i społecznym. Program zakłada realizację trzech celów szczegółowych na które składa się: zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia oraz ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego tym spowodowanych. W ramach realizacji Programu prowadzone są działania profilaktyczne związane z informowaniem i edukowaniem w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz wspomagające instytucje, organizacje pozarządowe czy osoby fizyczne w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii. Dodatkowo Program zakłada zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom takich osób pomocy psychospołecznej i prawnej.

Obydwa Programy realizowane są przez Prezydenta Miasta Wejherowa za pośrednictwem Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy ze służbami publicznymi miasta, placówkami leczenia odwykowego oraz organizacjami pozarządowymi.

1.6 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Poczucie bezpieczeństwa zgodnie z teorią hierarchii potrzeb Masłowa jest jedną z najważniejszych potrzeb człowieka, bez względu na jego wiek, płeć, miejsce zamieszkania czy pozycję społeczną.

Bezpieczeństwo publiczne na poziomie miasta w ogólnym rozumowaniu może być traktowane jako warunki zapewniane przez specjalnie powołane do tego instytucje pozwalające chronić życie, zdrowie oraz mienie mieszkańców przed zjawiskami zakłócającymi prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie.

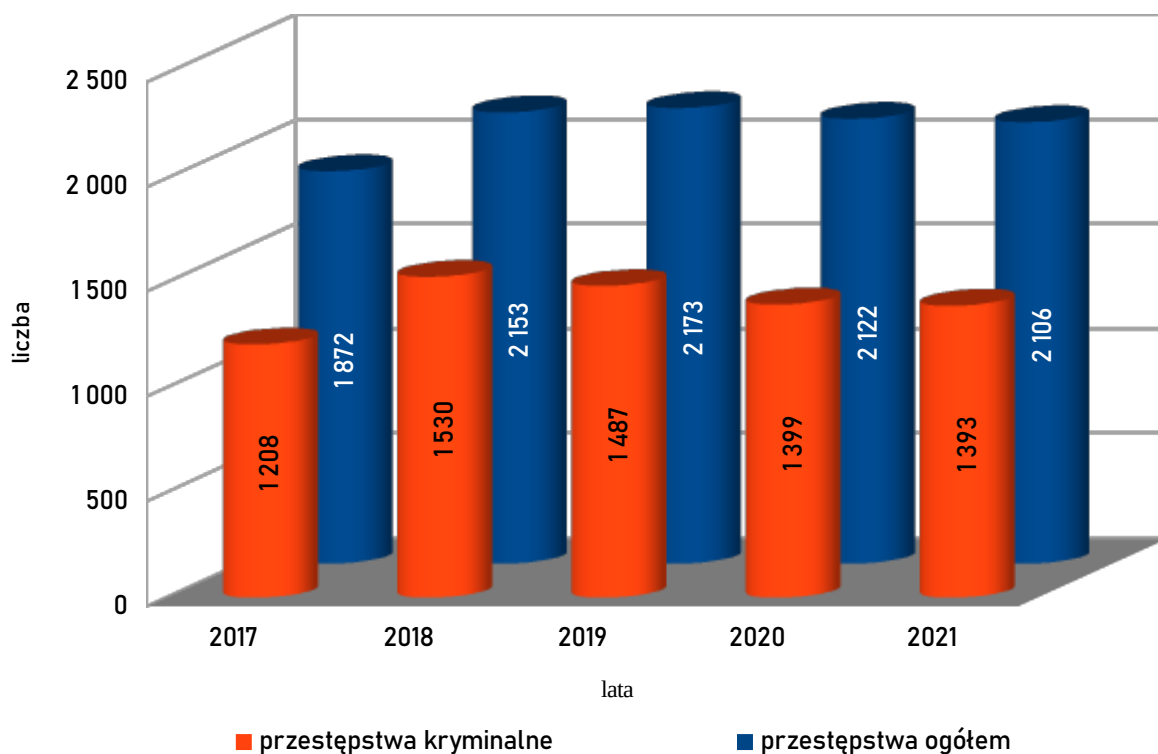
W Wejherowie można wymienić cztery główne podmioty, których zadaniem jest m.in. dbanie o wysoki poziom bezpieczeństwa w mieście. Należą do nich:

- Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie mieszcząca się przy ul. Dworcowej 17,

- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej mieszcząca się przy ul. 3 Maja 2,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wejherowie mieszcząca się przy ul. 3 Maja 2,
- Straż Miejska w Wejherowie mieszcząca się przy Pl. Jakuba Wejhera 8.

Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie działając na obszarze Miasta w 2021 r. wszczęła 2016 postępowań przygotowawczych z czego 1.393 stanowiły postępowania w sprawach kryminalnych. Pomimo niewielkiego spadku postępowań w ostatnich 3 latach w porównaniu do roku 2017 należy zauważyć niewielki wzrost. Większość przestępstw w całym analizowanym okresie stanowią sprawy kryminalne. Zebrane dane w formie graficznej prezentuje poniższy wykres.

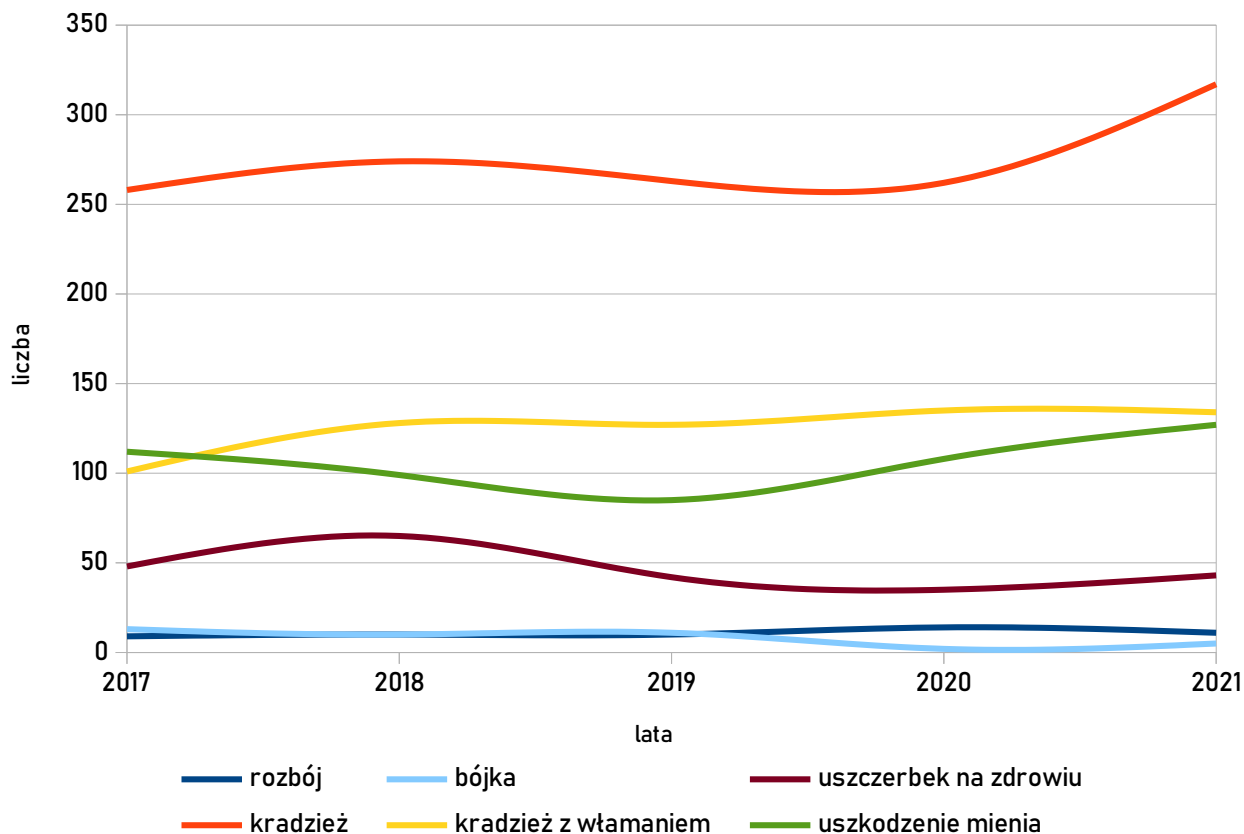
Wykres 32. Liczba postępowań przygotowawczych w Wejherowie w latach 2017–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdawczych KPP z działalności w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie powiatu wejherowskiego

Liczba większości odnotowywanych w Wejherowie przestępstw pospolitych utrzymuje się na przestrzeni lat na w miarę stałym poziomie. W przypadku rozbojów i bójek, których jest stosunkowo najmniej, nie odnotowano większych odchyień w kierunku spadku czy wzrostu. W każdym roku Policja odnotowuje średnio około 9 takich zdarzeń. Przestępstwa związane z uszczerbkiem na zdrowiu pomimo sinusoidalnego charakteru na wykresie w porównaniu do roku 2017 można potraktować jako malejące zjawisko. Inaczej jest w przypadku kradzieży z włamaniem oraz uszkodzeń mienia. Przestępstwa te występują na terenie miasta w zdecydowanie większej liczbie, a dodatkowo jak pokazuje wykres mają tendencję wzrostową. Najbardziej powszechne przestępstwo pospolite w mieście dotyczy kradzieży. Oprócz faktu, iż pod względem ilości czynów jest ono sklasyfikowane najwyżej to dodatkowo wykazuje bardzo silną tendencję wzrostową. W porównaniu do roku 2017 w tej kategorii nastąpił prawie 23% wzrost.

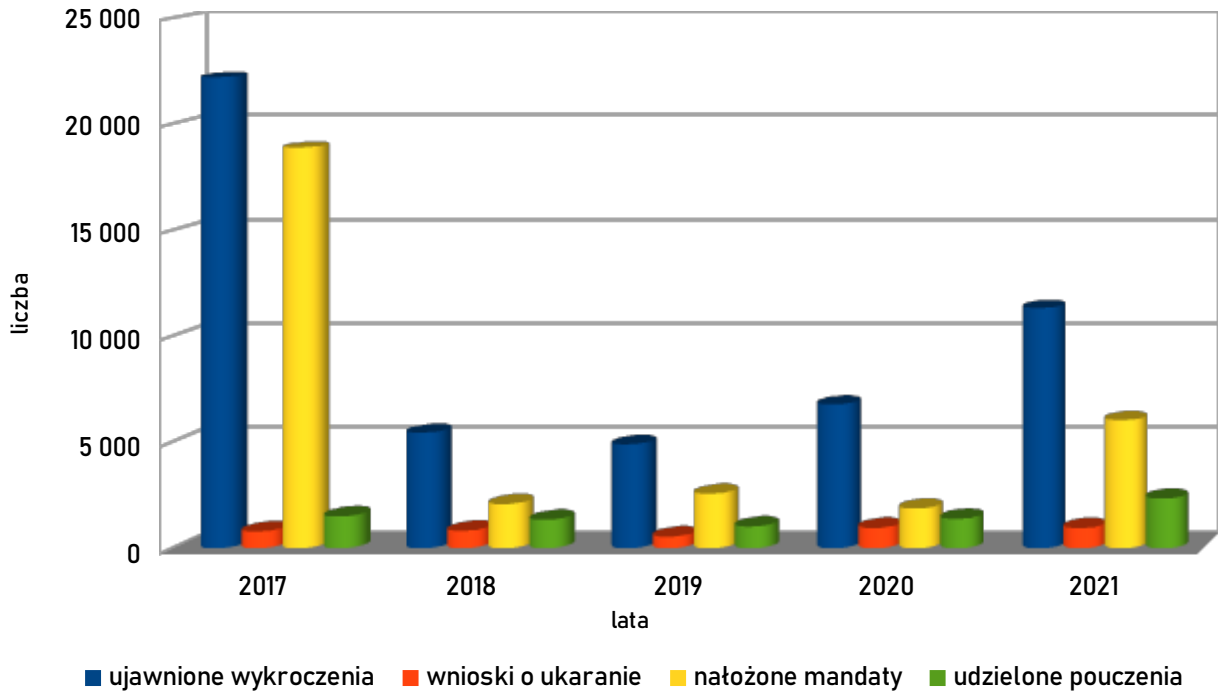
Wykres 33. Liczba wykrytych przestępstw w podziale na wybrane kategorie na terenie Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdawczych KPP z działalności w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie powiatu wejherowskiego

Kolejnym obszarem na który warto zwrócić uwagę są popełniane na terenie miasta wykroczenia. Jak można zauważyć na poniższym wykresie w 2017 r. odnotowano zdecydowanie największą liczbę wykroczeń w całym omawianym okresie. Po znaczącym spadku wskaźnika w 2018 r. ponownie można zauważyć zwiększanie się liczby ujawnionych wykroczeń. Na stałym poziomie, przez cały analizowany okres, utrzymuje się liczba udzielanych pouczeń oraz liczba wniosków o ukaranie. Najbardziej skorelowana z liczbą wykroczeń wydaje się być liczba udzielonych mandatów - poza rokiem 2020 gdzie odnotowano najniższy wynik w całym okresie przy dość dużej liczbie samych wykroczeń.

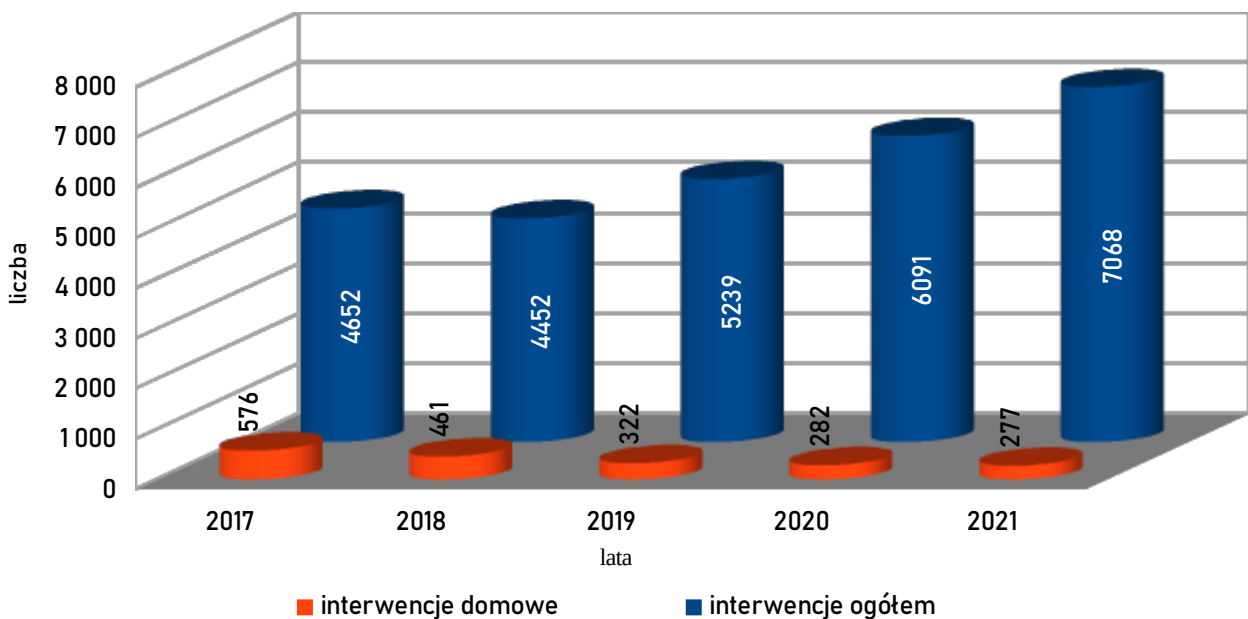
Wykres 34. Liczba wykroczeń na terenie Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdawczych KPP z działalności w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie powiatu wejherowskiego

Na terenie miasta policjanci podejmują coraz więcej różnego rodzaju interwencji. Ich liczba od 2017 r. zwiększyła się o ponad 45%. Co ciekawe, stopniowo spada liczba podejmowanych interwencji domowych. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje poniższy wykres.

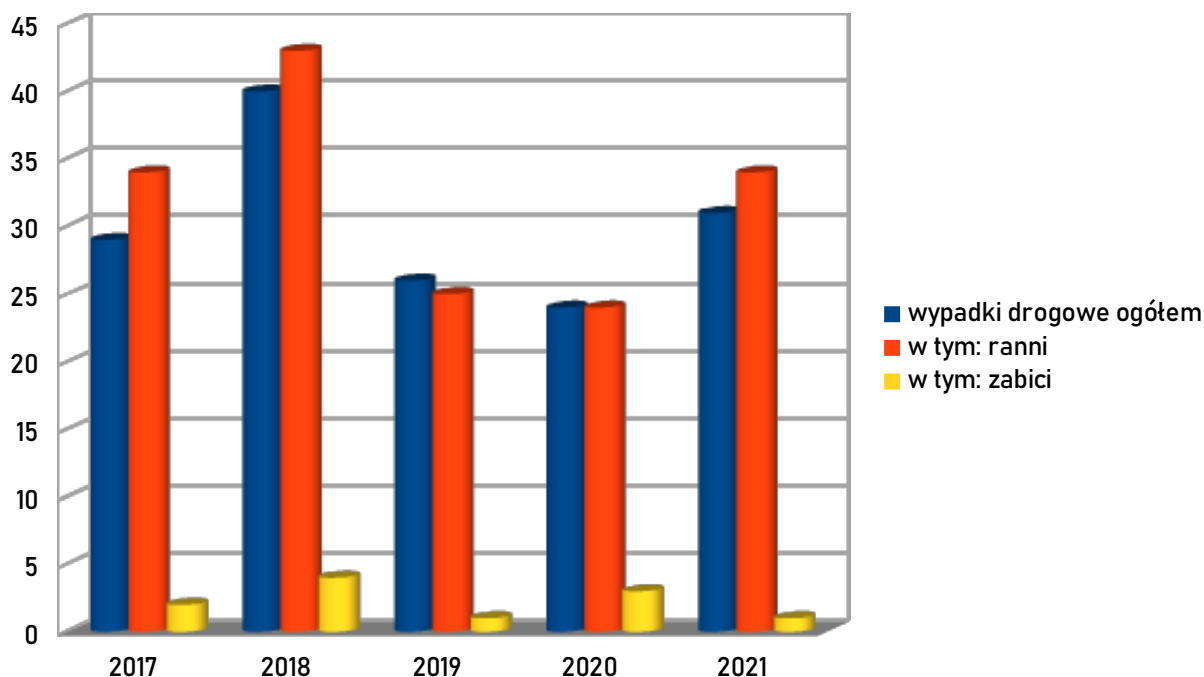
Wykres 35. Liczba podejmowanych interwencji na terenie Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdawczych KPP z działalności w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie powiatu wejherowskiego

Ważnym elementem bezpieczeństwa publicznego jest niewątpliwie bezpieczeństwo na drogach. Zgodnie z danymi KPP w Wejherowie najczęściej wypadków odnotowano w 2018 r. W kolejnych dwóch latach można było zauważyć spadek zarówno w liczbie samych zdarzeń, jak i w liczbie osób rannych. W roku 2021 ilość zdarzeń drogowych ponownie wzrosła. Wskaźnik dotyczący liczby osób ponoszących w wyniku wypadków śmierć utrzymuje się na w miarę stałym i stosunkowo niskim poziomie. Większość zdarzeń jest spowodowana niedostosowaniem prędkości do aktualnych warunków jazdy oraz jej przekraczaniem powyżej dozwolonych limitów.

Wykres 36. Liczba wypadków drogowych na terenie Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdawczych KPP z działalności w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie powiatu wejherowskiego

Na portalu Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, gdzie mieszkańcy mogą zdalnie zgłaszać różne nieprawidłowości, najczęstsze zgłoszenia dotyczą właśnie przekraczania dozwolonej prędkości.

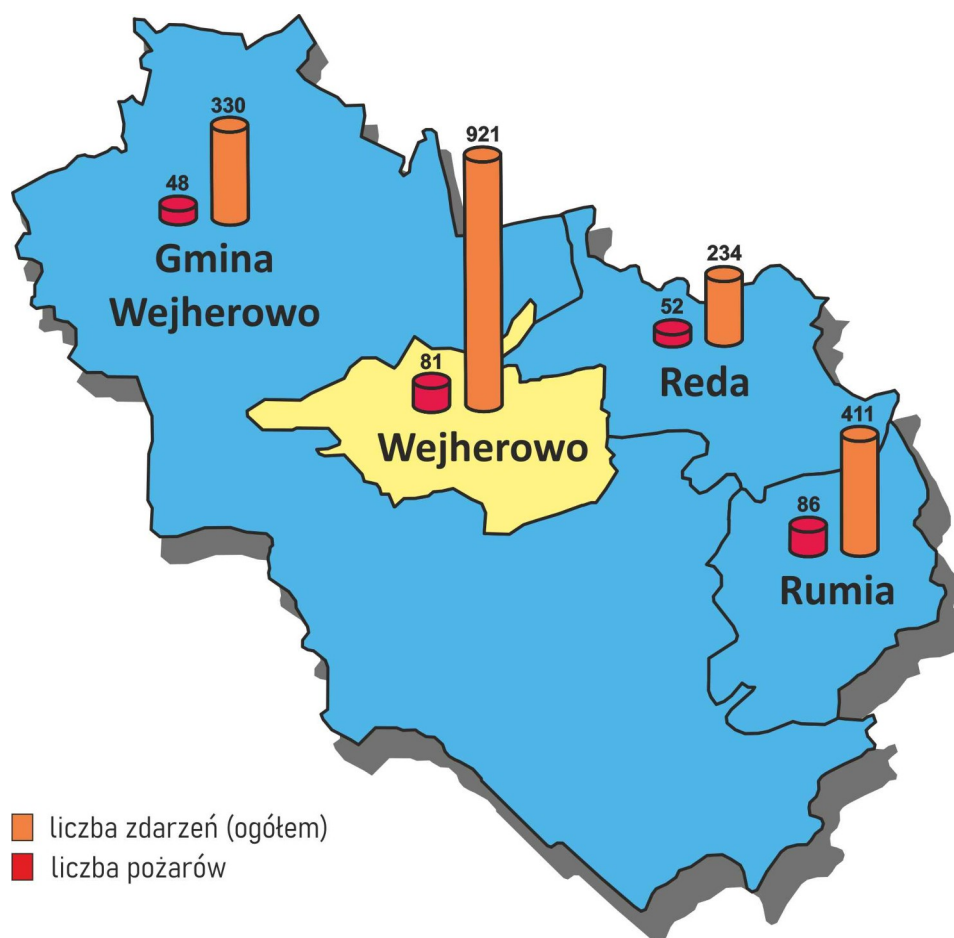
Obok Policji w zakresie zapewniania bezpieczeństwa publicznego stoją Ochotnicza i Państwowa Straż Pożarna. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Biuletynie Informacyjnym Komendy Powiatowej Straży Pożarnej (KPSP) w Wejherowie (stan na 2021 r.) główne zagrożenia pożarowe występujące na terenie Wejherowa dotyczą:

- zwartej zabudowy śródmieścia,
- budynków użyteczności publicznej,
- budynków zamieszkania zbiorowego (hotel „Marmułowski”, „Olimp”),
- budynków mieszkalnych wielorodzinnych,
- budynków wpisanych do rejestru zabytków: zespół klasztorny z kościołem p.w. św. Anny, kościół p.w. św. Trójcy, Pałac Przebendowskich, Kalwaria Wejherowska,
- budynków produkcyjno magazynowych („Kornix”, stacje paliw Orlen, Oktan, Shell, BP),
- terenów leśnych,

- transportu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych (ciekły amoniak, kwasy siarkowy i azotowy, materiały wybuchowe i amunicja, materiały pędne oleje i benzyny, gazy palne),
- wypadków komunikacyjnych drogowych i kolejowych, związanych z występowaniem ważnych szlaków komunikacyjnych krajowych i międzynarodowych: droga krajowa nr 6, droga wojewódzka 218, linia kolejowa Gdynia-Szczecin.

W porównaniu do sąsiednich gmin w Wejherowie w 2020 roku odnotowano najwyższą liczbę zdarzeń, a straż pożarna musiała interweniować 921 razy. 81 zdarzeń dotyczyło pożarów. W Rumi na 411 zdarzeń odnotowano 86 pożarów, w Redzie na 234 zdarzenia 52 to były pożary, a w Gminie Wejherowo przy 330 zdarzeniach do pożarów straż wyjeżdżała 48 razy.

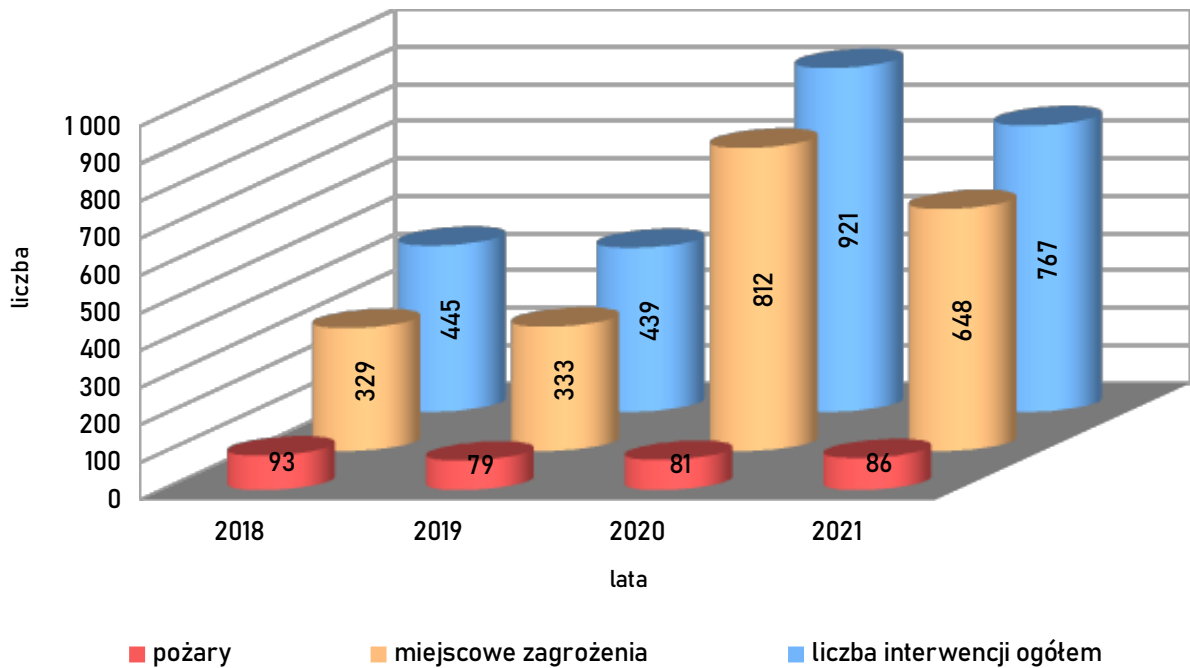
Rysunek 9. Liczba zdarzeń oraz liczba pożarów w 2020 r. na terenie Wejherowa i sąsiednich gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KPSP w Wejherowie

W Wejherowie w poddanym analizie okresie najwięcej zdarzeń odnotowano w 2020 roku. Jak można zauważyć na poniższym wykresie w przedstawionym przedziale czasowym widoczna jest tendencja wzrostowa dotycząca pojawiania się miejscowych zagrożeń. Na stałym i stosunkowo niskim poziomie natomiast utrzymuje się liczba odnotowanych pożarów.

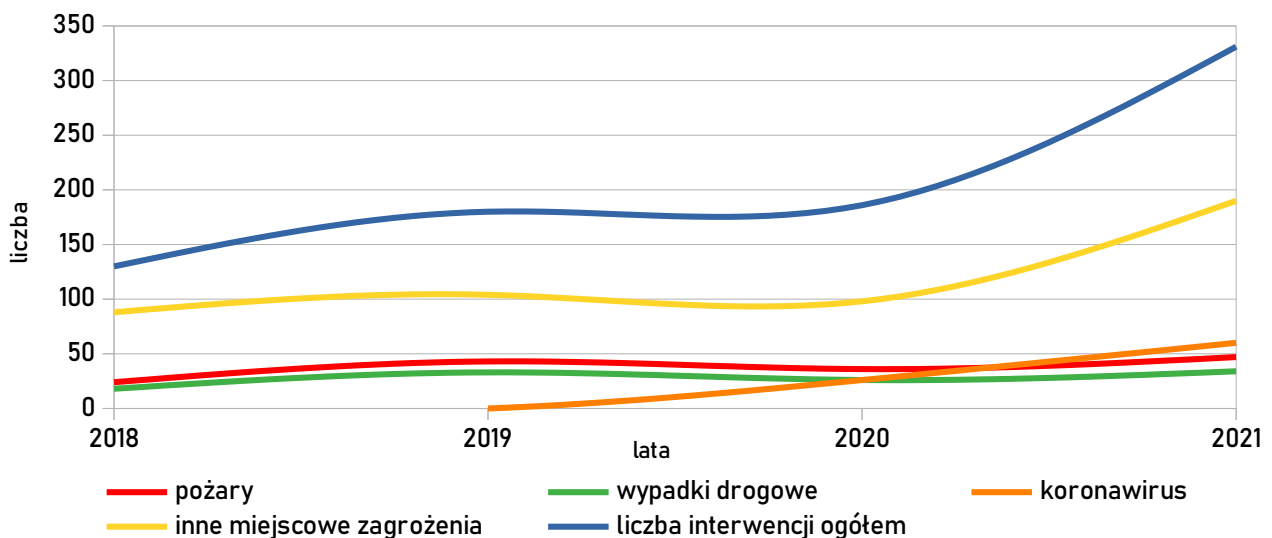
Wykres 37. Liczba zdarzeń KPSP w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KPSP w Wejherowie

Uzupełnieniem i wsparciem dla Państwowej Straży Pożarnej w Wejherowie jest Ochotnicza Straż Pożarna (OSP). Pomimo mniejszej skali podejmowanych działań, dla bezpieczeństwa publicznego jest to bardzo ważna jednostka. Uzyskane dane wyraźnie pokazują, że na przestrzeni kilku lat zdecydowanie wzrosła ogólna liczba interwencji podejmowanych przez OSP. Zdecydowana większość interwencji i duży wzrost dotyczy różnych miejscowych zagrożeń, natomiast liczba pożarów oraz wypadków drogowych utrzymuje się na w miarę stałym poziomie. Na uwagę zasługuje fakt zaangażowania się OSP w działania związane z pandemią COVID-19. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje wykres poniżej.

Wykres 38. Liczba zdarzeń OSP w Wejherowie w latach 2018-2021

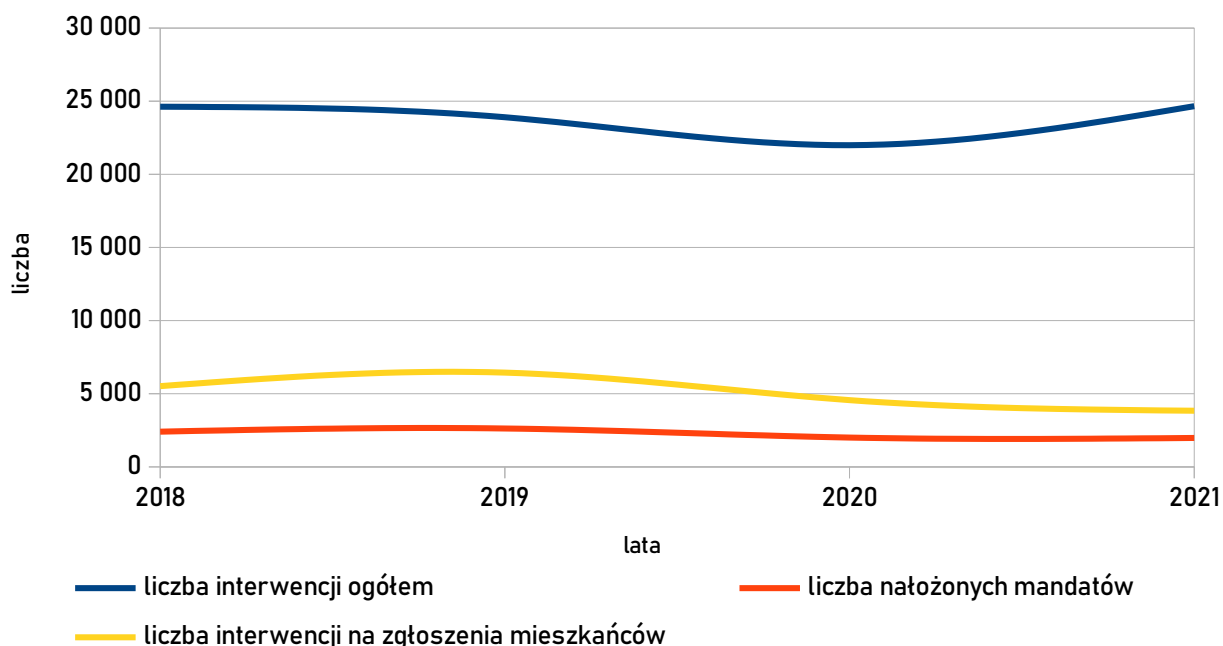

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSP w Wejherowie

Zarządzanie bezpieczeństwem w Wejherowie odbywa się również za pośrednictwem Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, który stanowi pomocniczy organ Prezydenta Miasta Wejherowa oraz za pośrednictwem całodobowego Centrum Zarządzania Kryzysowego zorganizowanego na bazie Komendy Straży Miejskiej.

W roku 2021 Straż Miejska podjęła 24.659 różnego rodzaju interwencji a czynności wyjaśniające prowadzone były w 1.057 sprawach. W tym samym roku zastosowano 5.472 pouczenia, nałożono 1.977 mandatów karnych na łączną kwotę 205.670 zł, a 12.168 działań miało charakter administracyjno-porządkowy, prewencyjny lub kontrolny. Jak można zauważyć na zamieszczonym poniżej wykresie poziom liczby przeprowadzonych interwencji na przestrzeni lat utrzymuje się na w miarę stały poziomie. Nieznacznie spadła liczba interwencji na podstawie zgłoszeń od mieszkańców.

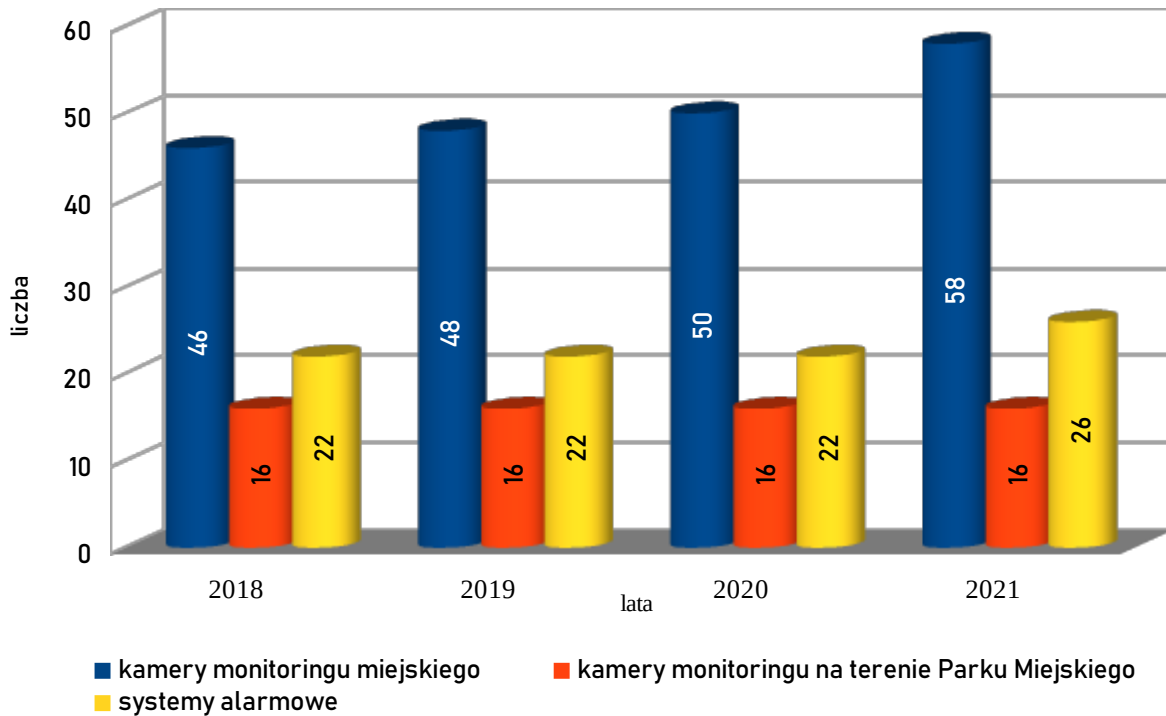
Wykres 39. Liczba interwencji Straży Miejskiej w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Straży Miejskiej w Wejherowie

Na poziom bezpieczeństwa publicznego w mieście bardzo duży wpływ ma obsługiwany przez Straż Miejską monitoring miejski. W 2021 r. system składał się z 58 kamer umieszczonych w różnych punktach Wejherowa oraz 16 kamer w Parku Miejskim im. A. Majkowskiego. Oprócz monitoringu miejskiego na terenie Wejherowa działa także 26 systemów alarmowych zamontowanych w kaplicach na Kalwarii Wejherowskiej. Monitoring jest prowadzony całodobowo i oprócz Straży Miejskiej często korzysta z niego również Policja w formie gromadzenia materiałów dowodowych w prowadzonych sprawach. System monitoringu jest ciągle rozwijany i na przestrzeni kilku lat można zauważyć zwiększenie liczby kamer monitoringu miejskiego oraz systemów alarmowych.

Wykres 40. Monitoring w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Straży Miejskiej w Wejherowie

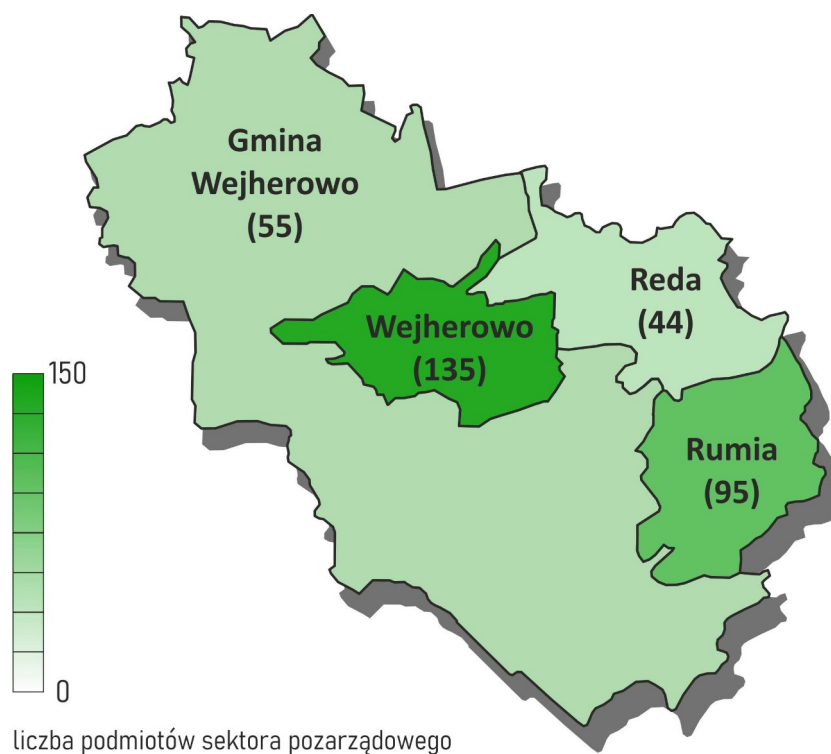
Ważnym elementem zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom miasta jest również nowoczesny system alarmowania o zagrożeniach, na który w 2021 r. składało się 11 elektronicznych syren alarmowych. Szacuje się, że systemem powszechnego alarmowania objętych jest około 90% mieszkańców Wejherowa.

1.7 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe, zgodnie z ogólnie przyjętą definicją, to podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej zarówno rządowej, jak i samorządowej a których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku.

Ogólny rejestr organizacji pozarządowych działających na terenie całego powiatu prowadzony jest przez Starostwo Powiatowe w Wejherowie. Łączną liczbę organizacji pozarządowych w Wejherowie i sąsiednich gminach (z wyłączeniem podmiotów w likwidacji) prezentuje rysunek zamieszczony w dalszej części.

Rysunek 10. Liczba podmiotów sektora pozarządowego (z wyłączeniem organizacji w likwidacji) w Wejherowie i sąsiednich gminach według stanu na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wejherowie

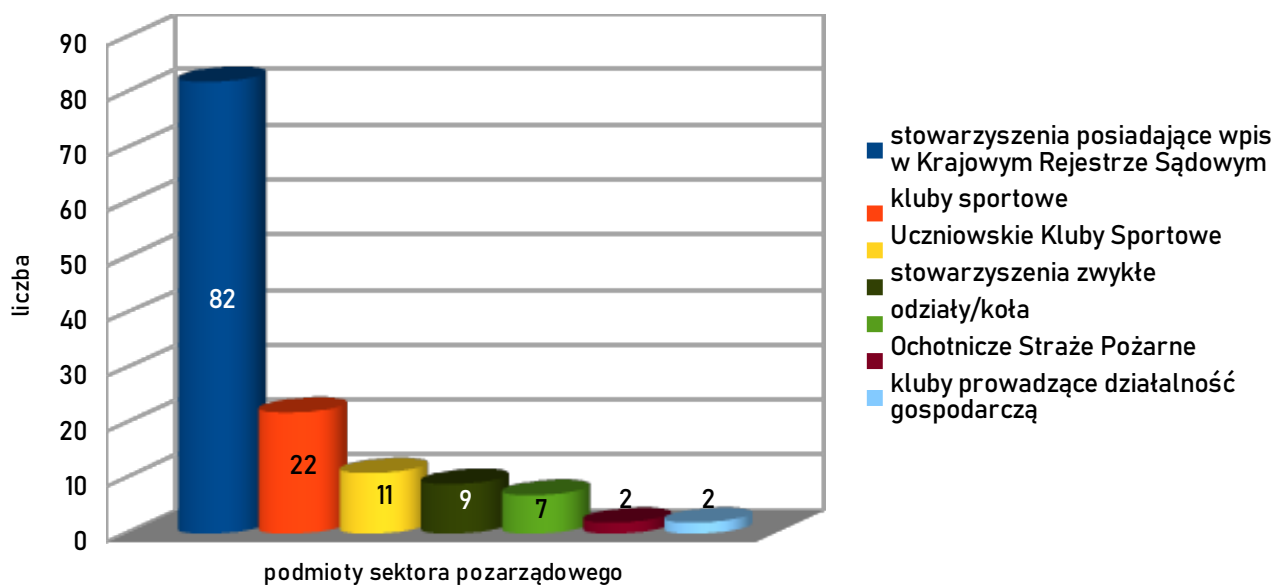
Zgodnie z uzyskanymi danymi Wejherowo jest siedzibą największej liczby podmiotów sektora pozarządowego w regionie, których na koniec 2020 r. było 135. Drugim, równie zasobnym w takie organizacje miastem jest Rumia z liczbą 95 podmiotów. Siedzibę w Redzie wybrały 44 organizacje, a na terenie Gminy Wejherowo działa łącznie 55 podmiotów.

W Wejherowie w 2021 r. współpraca organizacji pozarządowych (NGO) z samorządem opierała się na uchwalonym dokumencie „Program współpracy na rok 2021 Gminy Miasta Wejherowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Głównym celem Programu jest systematyczna poprawa jakości życia mieszkańców miasta poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.

Współpraca odbywa się na dwóch płaszczyznach – finansowej oraz pozafinansowej. Pierwsza płaszczyzna (finansowa) zakłada zlecenie organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom wymienionym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizacji zadań publicznych gminy. Zlecenie to ma charakter powierzenia wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub też wspieranie takich zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Płaszczyzna pozafinansowa natomiast zakłada współpracę w zakresie m.in. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, konsultowaniu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji, współpracy i udzielania pomocy w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł, przekazywania informacji o dostępnych programach pomocowych, szkoleniach, konferencjach czy udzielania rekomendacji organizacjom współpracującym z miastem.

Na terenie Wejherowa zarejestrowanych i działających jest 135 podmiotów, z czego 82 to stowarzyszenia posiadające wpis do Krajowego Rejestru Sądowego – stan na dzień 31.12.2020 r. Drugimi co do liczebności są kluby sportowe (22) oraz Uczniowskie Kluby Sportowe (11) działające najczęściej przy wejherowskich szkołach. Następnie są stowarzyszenia zwykłe (9) oraz oddziały i koła (7) większych podmiotów mających swoje główne siedziby w Trójmieście lub na terenie całego kraju. Na terenie miasta zarejestrowane są również dwie Ochotnicze Straże Pożarne oraz dwa kluby prowadzące działalność gospodarczą. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

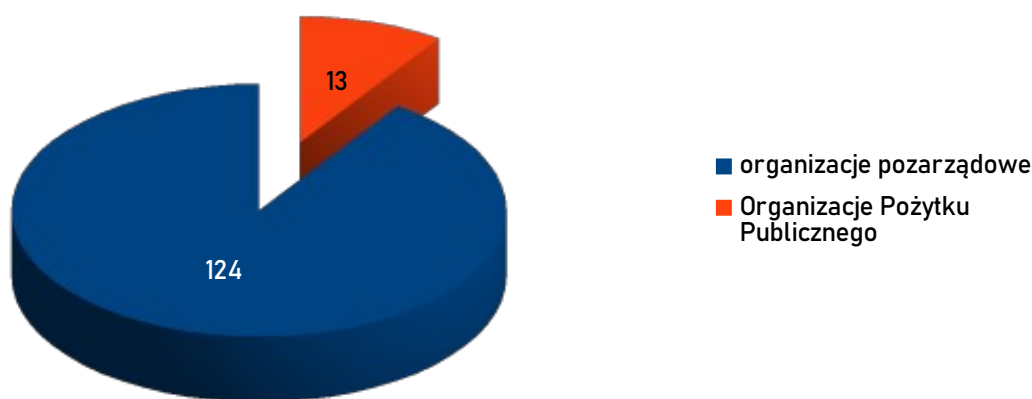
Wykres 41. Podmioty sektora pozarządowego w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wejherowie

Niektóre z organizacji pozarządowych mogą starać się o uzyskanie statusu Organizacji Pożytku Publicznego.

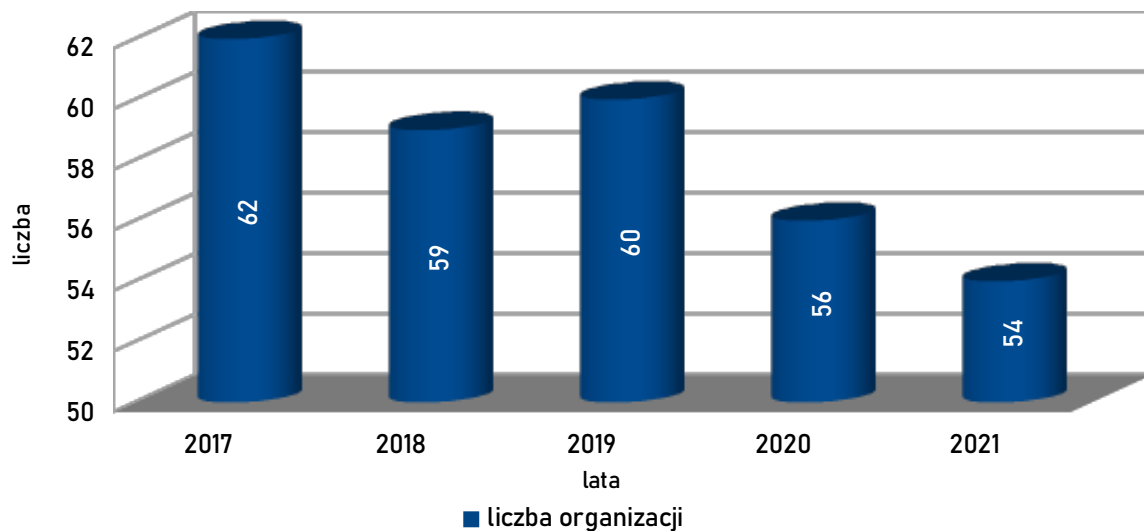
Wykres 42. Organizacje Pożytku Publicznego w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wejherowie

Jak widać na przedstawionym wcześniej wykresie ze wszystkich zarejestrowanych organizacji w Wejherowie jedynie 13 z nich posiada status Organizacji Pożytku Publicznego, co stanowi 9,48%. Zgodnie z przyjmowanymi cyklicznie rocznymi planami współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi Gmina Miasta Wejherowa zleca im realizację różnych zadań publicznych. Liczbę organizacji realizujących takie zadania prezentuje poniższy wykres.

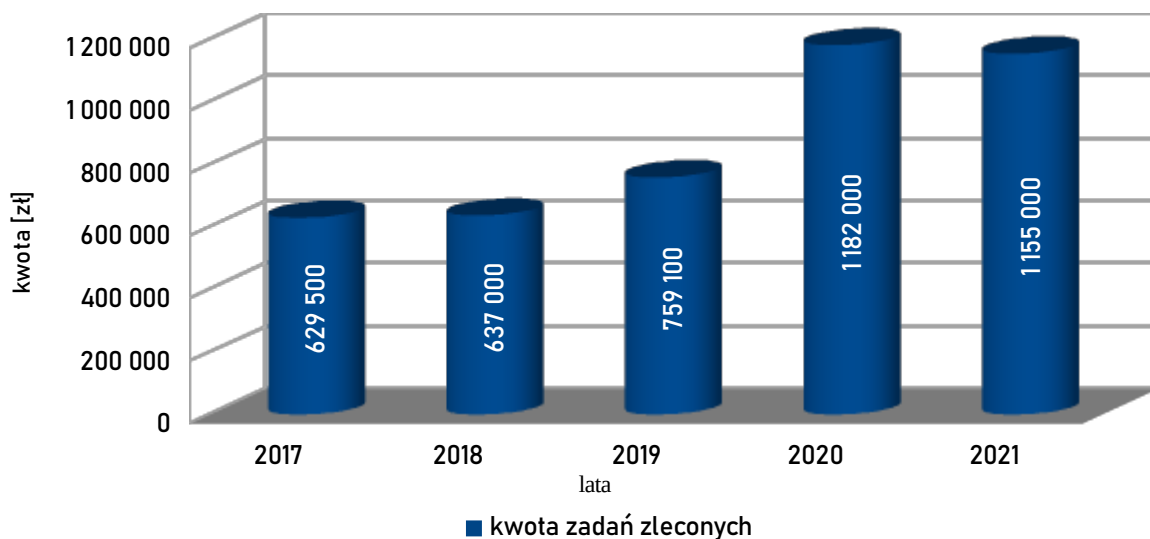
Wykres 43. Zlecanie zadań publicznych w Wejherowie w latach 2017-2021 – liczba organizacji pozarządowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Wejherowie

Liczba organizacji realizujących zadania zlecone uległa zmniejszeniu, szczególnie w roku 2020 i 2021. Stan ten spowodowany był pandemią wirusa COVID-19, który uderzył przede wszystkim w działania związane z kulturą, które z powodu wprowadzonych ograniczeń nie mogły być realizowane na dotychczasowym poziomie. Wraz z normalizacją sytuacji i zniesieniem większości obostrzeń liczba współpracujących organizacji powinna ulec zdecydowanemu zwiększeniu. Wskazuje na to również poziom zapewnianych przez miasto środków na zadania zlecone.

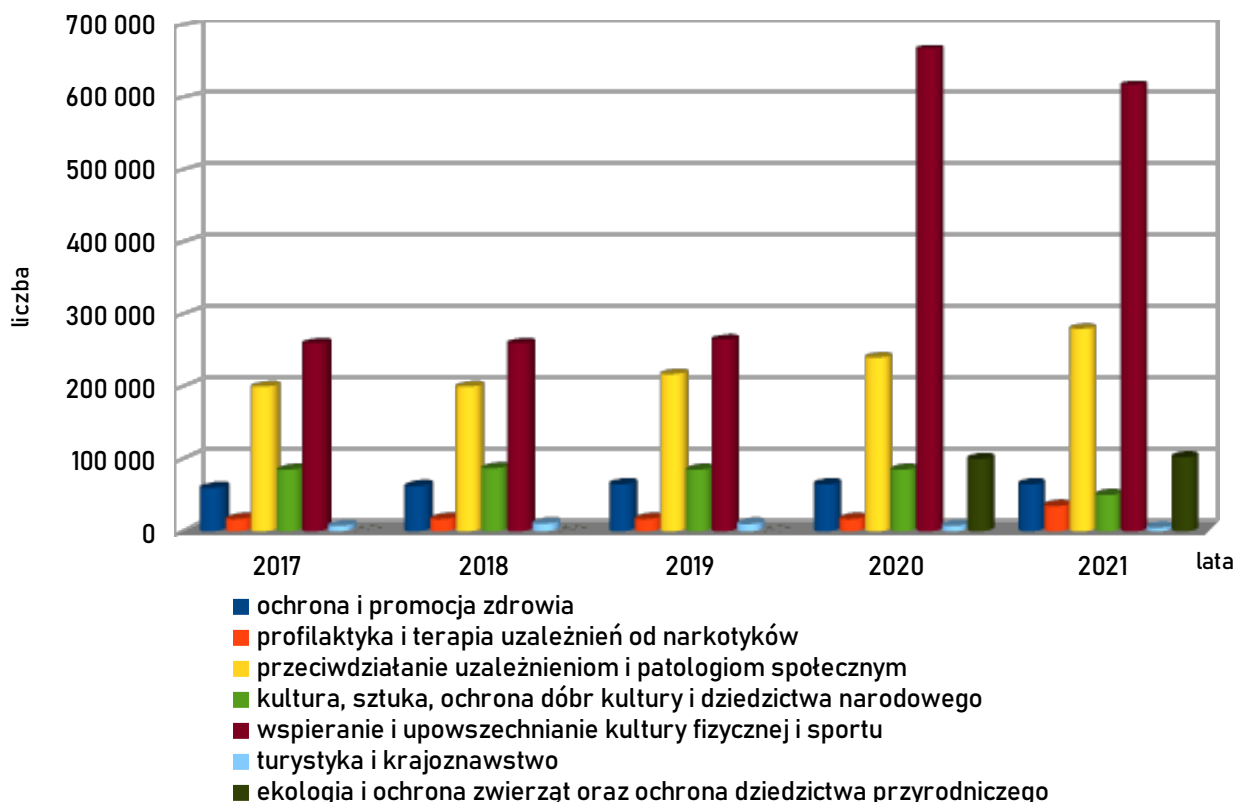
Wykres 44. Kwoty przeznaczone na zlecone zadania publiczne w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Wejherowie

Na przestrzeni porównywanych lat można mówić o wyraźnej tendencji wzrostowej środków finansowych, które miasto przeznacza na wspieranie działalności organizacji pozarządowych. Jak przedstawia powyższy wykres w porównaniu do roku 2017 w 2021 r. można mówić o ponad 83% wzroście dofinansowań ogółem. Szczegółowe rozbięcie na poszczególne obszary na przestrzeni ostatnich lat zaprezentowane zostało na wykresie poniżej.

Wykres 45. Zakres zlecania zadań publicznych w Wejherowie w latach 2017–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Wejherowie

Największy wzrost w odniesieniu do roku 2017 zanotowano w zadaniach dotyczących wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu który wyniósł 137 % oraz w zadaniach dotyczących przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym gdzie odnotowano wzrost w wysokości 105%. Największy zauważalny spadek dofinansowań w odniesieniu do roku 2017 dotyczył zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, który wyniósł 41% oraz zadań z zakresu turystyki i krajoznawstwa – spadek o 34%. Taki stan rzeczy jak już wspomniano wcześniej, spowodowany był w głównej mierze sytuacją pandemii COVID-19.

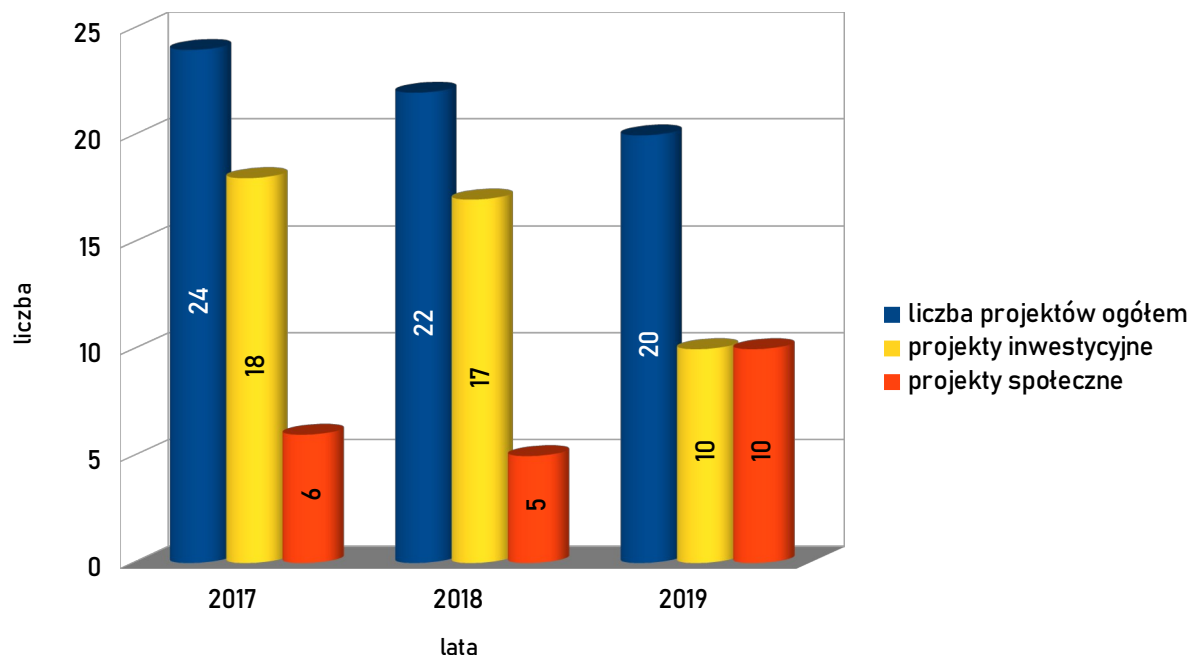
1.8 BUDŻET OBYWATELSKI

Wejherowski Budżet Obywatelski jest partycypacyjnym mechanizmem w ramach którego mieszkańcy miasta mają możliwość zgłaszania projektów zadań do realizacji ze specjalnie wydzielonej części budżetu miasta, a następnie w trybie głosowania wybrać do realizacji te inicjatywy, które przeszły pozytywnie proces weryfikacji. W 2014 r. Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie budżetu obywatelskiego, która ustaliła szczegółowe zasady i tryb realizacji tej formy

konsultacji społecznych. Głównym celem realizacji Budżetu Obywatelskiego jest aktywizacja mieszkańców miasta i zachęcanie ich do podejmowania dyskusji o kształtowaniu i umożliwienie realnego wpływu na najbliższe im otoczenie.

Zdecydowana większość propozycji składanych przez mieszkańców miasta dotyczyła projektów inwestycyjnych, a projekty społeczne, tzw. „miękkie” były obecne w mniejszej liczbie. Tendencja ta uległa zmianie w 2019 r. kiedy to na obie kategorie wpłynęła równa ilość propozycji.

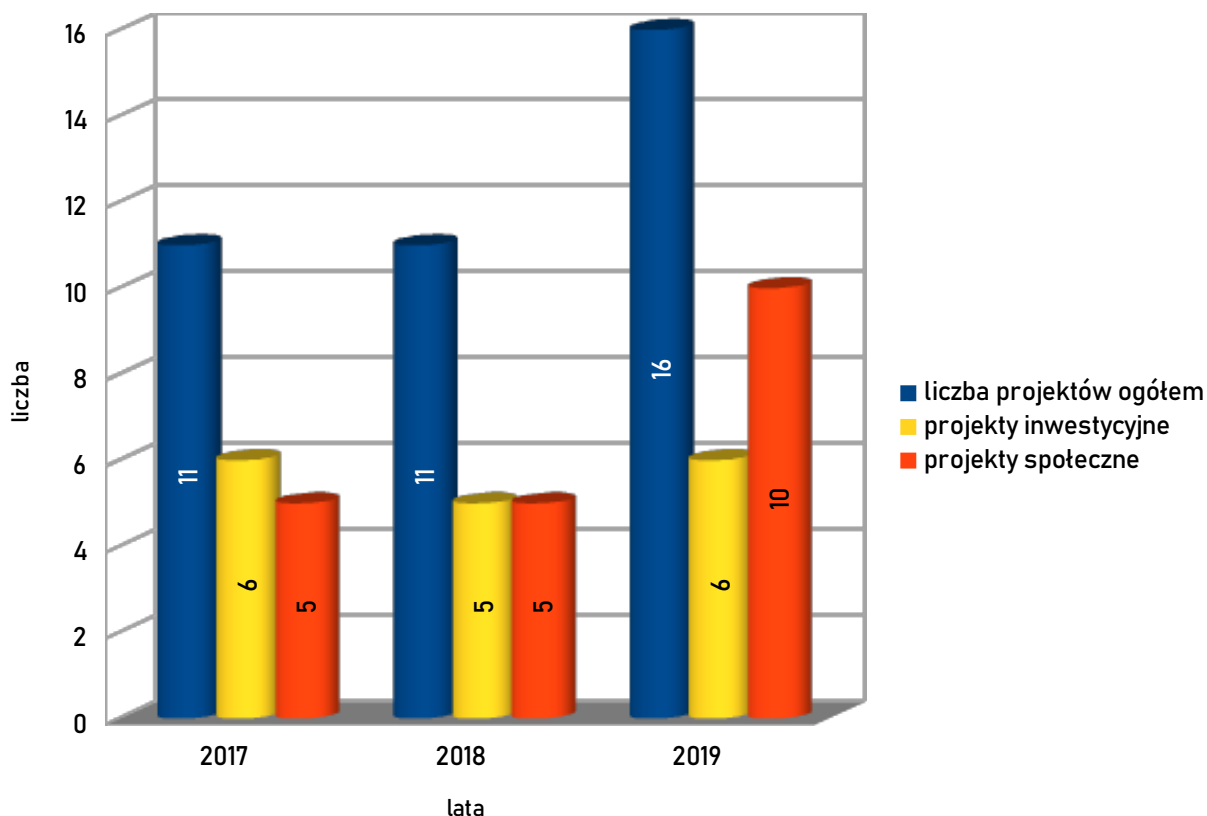
Wykres 46. Liczba zgłoszonych projektów do budżetu obywatelskiego w Wejherowie w latach 2017-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Wejherowa

Złożenie propozycji projektu w ramach Budżetu Obywatelskiego nie jest jednoznaczne z jego przyjęciem do realizacji. Do etapu wyboru w trybie powszechnego głosowania przechodziły projekty pozytywnie zaopiniowane przez komisję ds. budżetu obywatelskiego, a następnie podejmowana była przez mieszkańców decyzja o tym, które inicjatywy otrzymają dofinansowanie. Jak można zauważyć na poniższym wykresie do etapu realizacji przechodziły prawie wszystkie zgłaszane projekty społeczne, natomiast z projektów inwestycyjnych dofinansowanie zdobywało zdecydowanie mniej na co miały wpływ w głównej mierze zdecydowanie wyższe koszty ich realizacji i fakt konieczności dokładania przez gminę części środków na pełną realizację inwestycji. Na uwagę zasługuje rok 2019 gdzie przyjęte do realizacji projekty społeczne były w zdecydowanej większości.

Wykres 47. Liczba wybranych projektów do realizacji w Wejherowie w latach 2017-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Wejherowa

Listę wybranych projektów w latach 2017-2019 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 1. Wybrane projekty w ramach budżetu obywatelskiego w Wejherowie w latach 2017-2019

Rok	Rodzaj	Nazwa projektu
2017	Inwestycyjny	Boisko „Jedenastka” – etap I
		Świetlica osiedlowa z zapleczem gospodarczo-sportowym do funkcjonowania Placu Zabaw i Rekreacji im. Ryszarda Jakubka w Wejherowie
		Siłownia zewnętrzna ze stołami do ping ponga
		Centrum Sportu Tytani – etap II
		Budowa wiaty rowerowej wraz z częściowym zagospodarowaniem terenu działki Zespołu Szkół nr 1 w Wejherowie przy ul. Śmiechowskiej 36
		Rozbudowa terenu rekreacyjnego przy wiacie piknikowej na Os. Fenikowskiego – etap II
	Nieinwestycyjny	Witaj Szkolo na Sportowo
		Koncert Gwiazdy na Open Air Hip Hop Festival 2018
		Teatr seniorów z pasją mieszkańcom Wejherowa
		Spichlerz sztuki 2018 „Wszechświat Wejherowo” – wydarzenie kulturalne
		Otwarte Biegi Przetajowe – IV Memoriał im. Macieja Kanteckiego

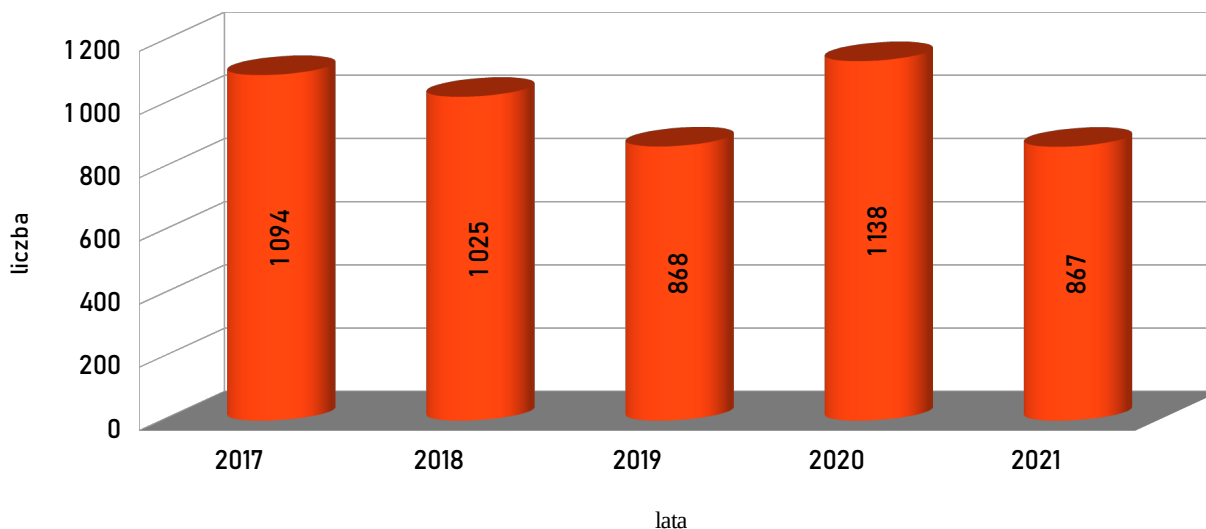
Rok	Rodzaj	Nazwa projektu
2018	Inwestycyjny	Boisko „Jedenastka” – etap II
		Budowa wiaty rowerowej wraz z częściowym zagospodarowaniem terenu Szkoły Podstawowej nr 9 w Wejherowie przy Os. 1000-lecia PP 15
		Budowa boiska sportowego na Os. Sucharskiego – etap I
		Rozbudowa terenu rekreacyjnego przy wiacie piknikowej na Os. Fenikowskiego – etap II – remont boiska do piłki nożnej
		Szkoła na kołach – budowa wiaty rowerowej wraz z częściowym zagospodarowaniem terenu o miasteczko ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej nr 8 w Wejherowie
	Nieinwestycyjny	„Umiem pływać” nauka pływania dla dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat mieszkających w Wejherowie
		Sterylizacja Kotek i Suk Właścicielskich
		Festyn dla małych i dużych na sportowo
		Dziecięca Wejherowska Liga Piłki Nożnej WLPN Kids 2019
		Pierwsza pomoc dla każdego
2019	Inwestycyjny	Budowa boiska do piłki nożnej – etap II na Os. Sucharskiego plac im. Ryszarda Jakubka
		Bezpieczne miasto – sprzęt dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wejherowie
		„Rowerowe Miasteczko” – budowa wiaty rowerowej wraz z częściowym zagospodarowaniem terenu obejmującym stacjonarne miasteczko ruchu drogowego wraz z kreatywną strefą gier podwórkowych przy Szkole Podstawowej nr 11 im. Teodora Bolduana w Wejherowie
		„Wejherek” – od przedszkola do seniora
		Budowa boiska do piłki nożnej przy Os. Dziecielskiego
		Modernizacja boiska przy ul. Granicznej (projekt rezerwowy, który nie został zrealizowany z powodu braku oszczędności po wykonaniu ww. projektów)
	Nieinwestycyjny	„Umiem pływać” nauka pływania dla dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat mieszkających w Wejherowie
		Pierwsza pomoc dla każdego
		Warsztaty integracyjno-rozwojowe na Os. Sucharskiego
		„Szkoła łączy pokolenia” – Festyn Szkoły Podstawowej nr 9 z okazji 50 rocznicy powstania budynku na Os. 1000-lecia PP 15
		Dziecięca Wejherowska Liga Piłki Nożnej WLPN Kids 2019
		Spichlerz Sztuki 2020
		Srebrna Nitka rozplata wspomnienia wejherowian
		Międzynarodowy turniej koszykówki młodzików – Wejher Cup 2020
		Rodzinne z Bajkami zGRYwanie
		Otwarte Biegi Przetajowe/Nordic Walking – VI Memoriał im. Macieja Kanteckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie

2.1 GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Rok 2021 pomimo trwania pandemii COVID-19 oraz funkcjonowania obostrzeń był rokiem poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) w całym powiecie na koniec 2021 r. zarejestrowanych było łącznie 3.481 osób, co stanowi ponad 22% spadek. Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w Wejherowie i Rumi – odpowiednio o 271 i 229 osób. Dane w ujęciu zbiorczym dotyczące liczby osób bezrobotnych w Wejherowie zamieszczone zostały na poniższym wykresie.

Wykres 48. Liczba osób bezrobotnych w Wejherowie w latach 2017–2021

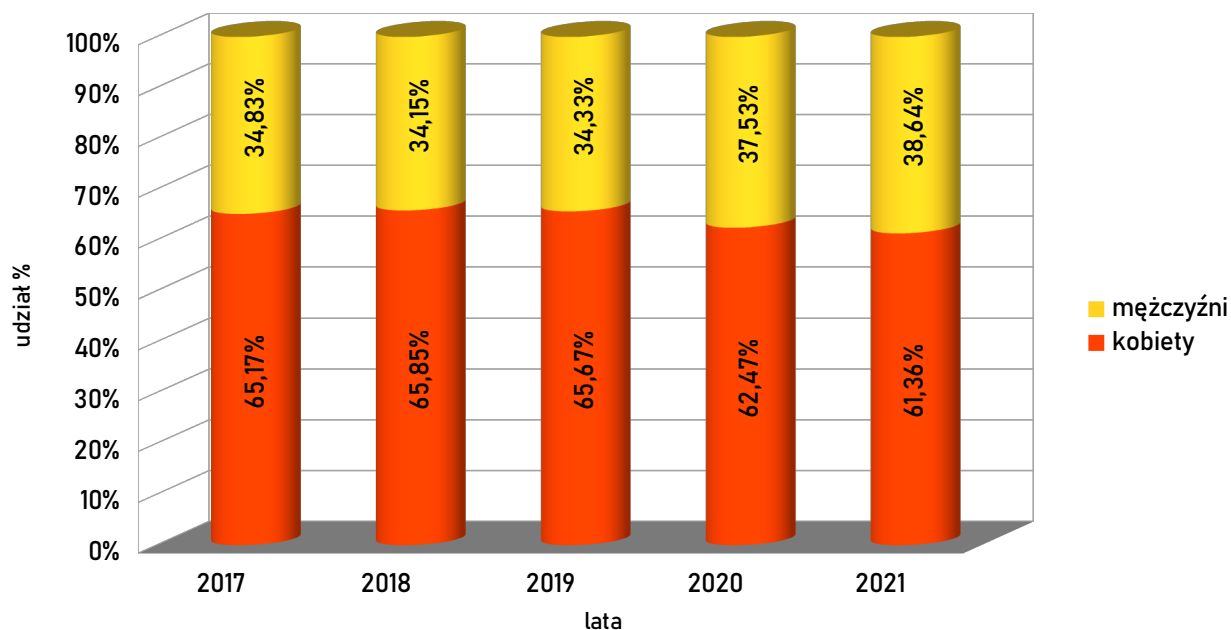

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Sukcesywny spadek poziomu bezrobocia na przestrzeni lat został zatrzymany w 2020 roku ze względu na stan pandemii. Jednak już w 2021 tzw. „odmrożenie” niektórych gałęzi gospodarki spowodowało poprawę sytuacji na rynku pracy. Udział procentowy bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym co roku ulega nieznacznemu zwiększeniu. W 2017 r. wynosił on 3,7 punktów procentowych, a w 2020 r. 4,0 punkty procentowe. Wskaźnik ten jest bezpośrednio skorelowany ze zmniejszającą się ogólną liczbą mieszkańców Wejherowa w wieku produkcyjnym i należy zakładać, że będzie on nieznacznie wzrastał.

W całym powiecie wejherowskim udział procentowy ilości bezrobotnych kobiet do bezrobotnych mężczyzn w roku 2021 wynosił 65,4% do 34,6% i był wyższy od średniej województwa pomorskiego o około 5,0 punktów procentowych. Również w Wejherowie większość osób bezrobotnych stanowią kobiety.

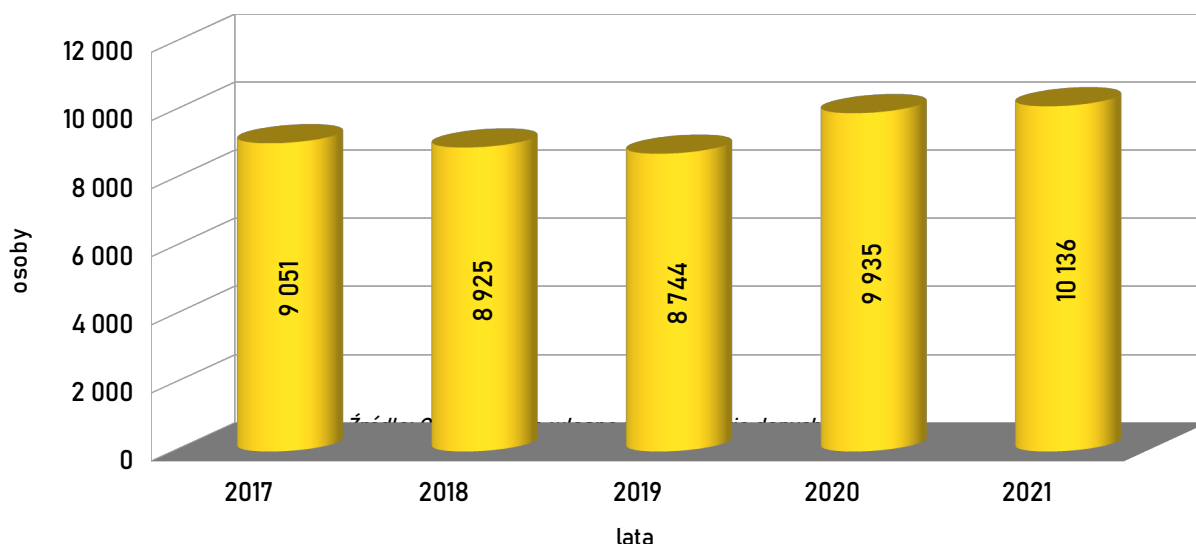
Wykres 49. Odsetek bezrobotnych kobiet do bezrobotnych mężczyzn w Wejherowie w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Pomimo niewielkiej, ale zauważalnej tendencji spadku poziomu bezrobotnych kobiet w stosunku do bezrobotnych mężczyzn, wyraźnie widać, iż stanowi on w każdym roku ponad 60%. W praktyce przekłada się to na trudniejszą sytuację kobiet na lokalnym rynku pracy. Spadek poziomu bezrobocia przekłada się bezpośrednio na wzrost osób pracujących. Ogólną liczbę osób pracujących w Wejherowie w podziale na lata 2017 – 2020 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 50. Ogólna liczba osób pracujących w Wejherowie w latach 2017-2020

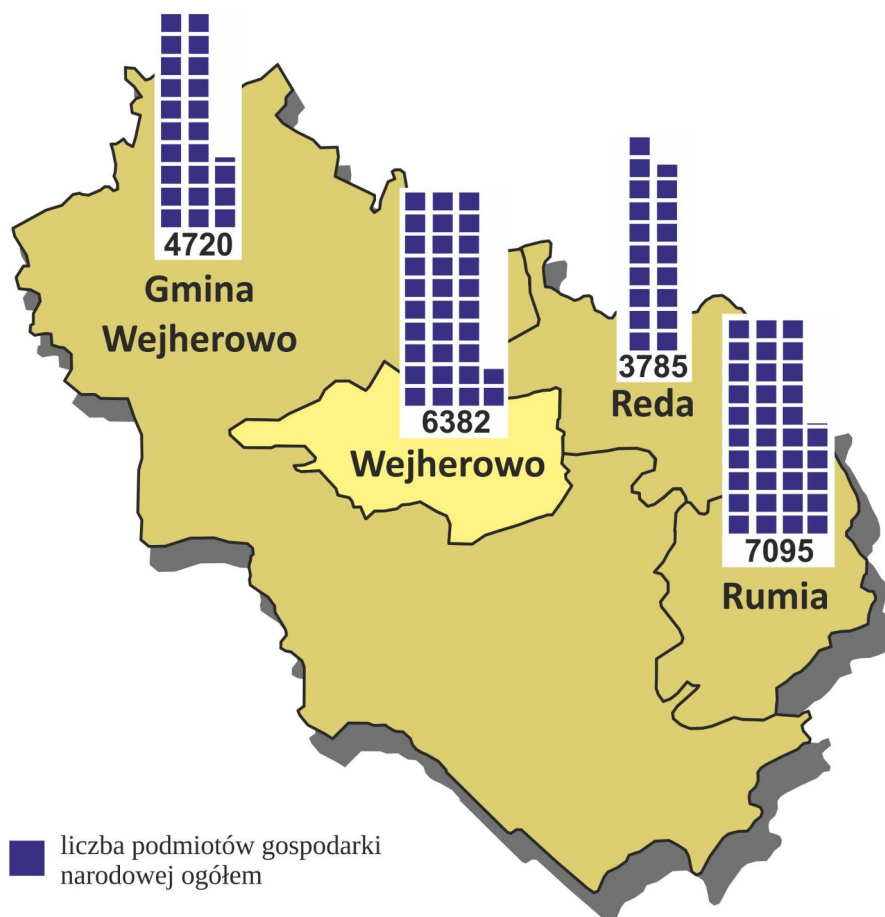

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na lokalny rynek pracy w bardzo dużej mierze wpływ mają podmioty gospodarcze zarejestrowane i działające na terenie miasta. Na terenie Wejherowa na koniec 2021 r.

zarejestrowanych było łącznie 6.382 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 4.720 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Dane porównawcze ogólnej liczby podmiotów w sąsiednich gminach przedstawiono na rysunku poniżej. Wszystkie przytoczone poniżej dane nie uwzględniają osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne.

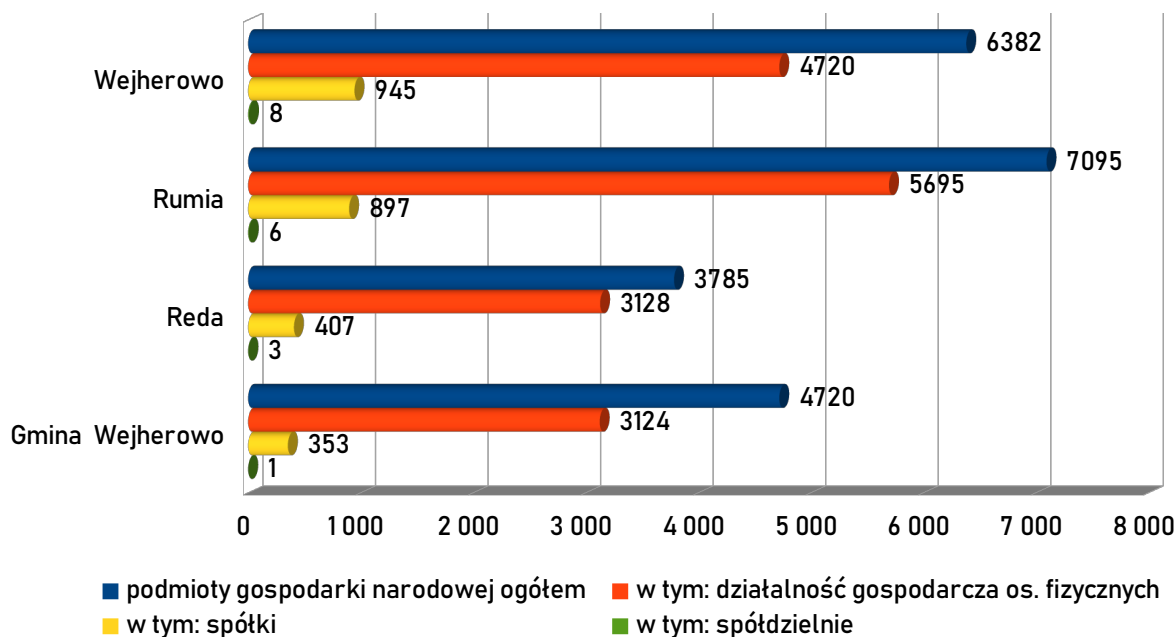
Rysunek 11. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej w sąsiadujących gminach wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w Rumi – 7.095 podmiotów, z czego 5.695 stanowiły osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą, co również stanowi najwyższy wynik na porównywanych obszarach. Najmniej podmiotów zarejestrowanych było natomiast w Redzie. Szczegółowe zestawienie prezentuje wykres poniżej.

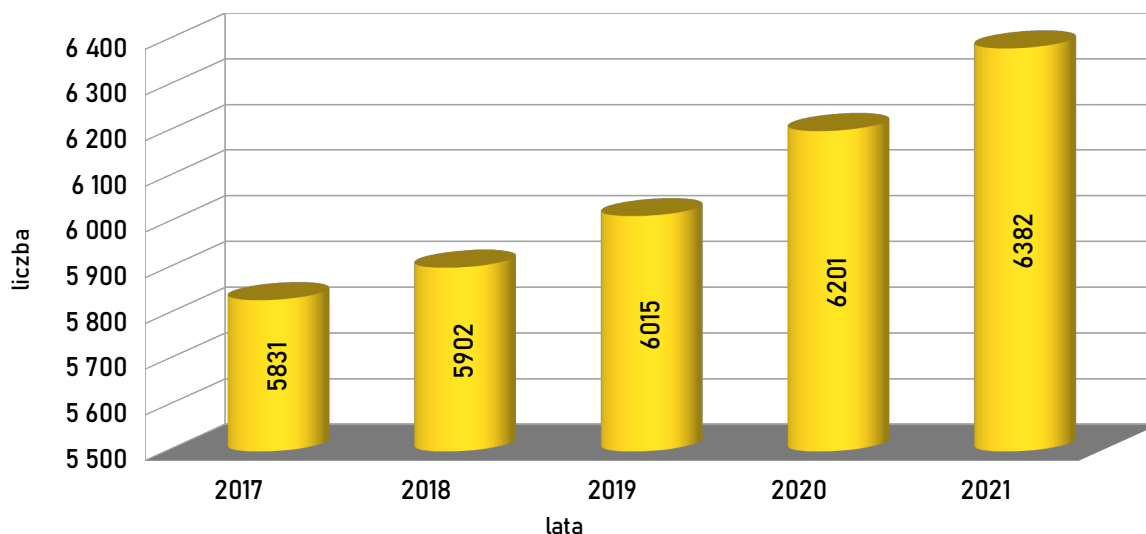
Wykres 51. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w sąsiadujących gminach wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jak można zauważyć największy udział we wszystkich podmiotach gospodarki narodowej ma działalność gospodarcza prowadzona przez osoby fizyczne, która stanowi w przypadku Wejherowa ponad 74% (4.720), a w przypadku Rumi ponad 80% (5.695). Najniższy udział z wynikiem 66% ma Gmina Wejherowo (3.124). Najwięcej spółek działa na terenie Wejherowa: 945 podmioty. W Rumi zarejestrowanych było ich 897, natomiast w Redzie 407, a w Gminie Wejherowo 353. Najmniej liczne są zarejestrowane spółdzielnie, których w Wejherowie wykazano 8, w Rumi 6, w Redzie 3, a w Gminie Wejherowo funkcjonuje tylko 1 taki podmiot. Na przestrzeni 5 lat ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Wejherowie ulega sukcesywnemu wzrostowi. W odniesieniu do roku 2017 ich liczba zwiększyła się o 9,5 punktów procentowych. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje wykres poniżej.

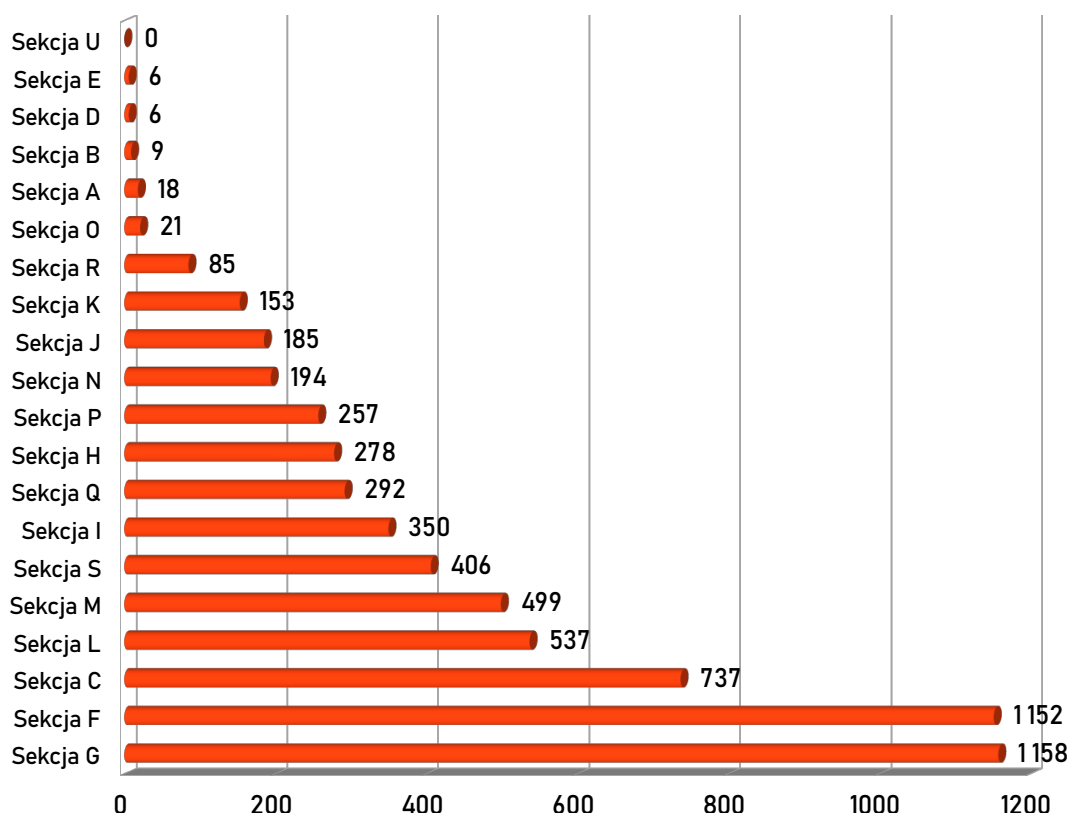
Wykres 52. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Wejherowie w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W Wejherowie zdecydowanie dominują dwie branże – w sekcji G handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz w sekcji F budownictwo. Obie branże stanowią łącznie ponad 36% całego udziału w rynku pracy. Wysoką pozycję zajmuje również związane z sekcją C – przetwórstwo przemysłowe, z sekcją L – obsługa rynku nieruchomości oraz sekcją M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Najmniej liczną grupę stanowią branże z sekcji B – górnictwo i wydobywanie, sekcji D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz sekcji E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją. W mieście nie funkcjonują żadne podmioty związane z sekcją U – organizacje i zespoły eksterytorialne. Szczegółowe zestawienie danych w rozbiciu na wszystkie sekcje prezentuje wykres poniżej.

Wykres 53. Liczba podmiotów w Wejherowie wg sekcji PKD – stan na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Objaśnienie do wykresu: Sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; Sekcja B – górnictwo i wydobywanie; Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe; Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Sekcja E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; Sekcja F – budownictwo; Sekcja G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja H – transport i gospodarka magazynowa; Sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; Sekcja J – informacja i komunikacja; Sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; Sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Sekcja P – edukacja; Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Sekcja S – pozostała działalność usługowa; Sekcja T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; Sekcja U – organizacje i zespoły eksterytorialne.

2.2 FINANSE PUBLICZNE

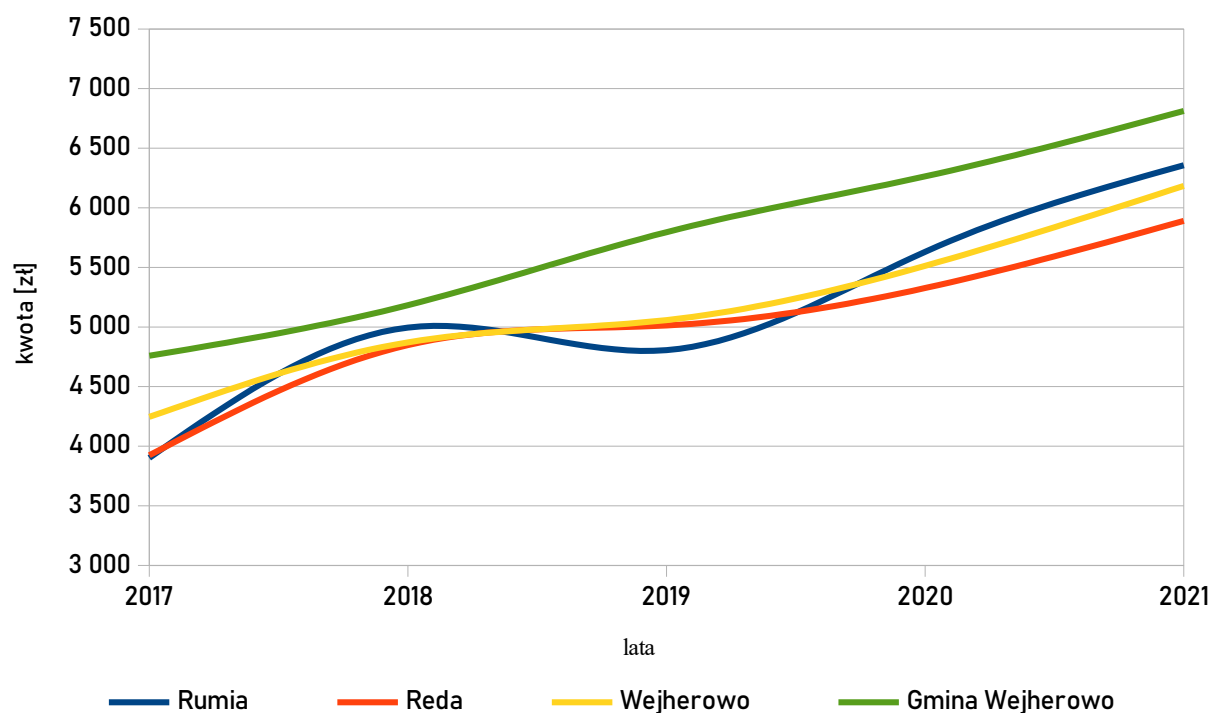
W latach 2017-2021 dochody ogółem miasta Wejherowa zwiększały się corocznie z poziomu 212,3 mln zł w 2017 roku do 301,4 mln zł w 2021 r. Przeliczając dochody na 1 mieszkańca, zgodnie z danymi GUS, w latach 2017-2021, wynosiły one średnio 5.174,41 zł. W 2021 r. zgodnie z danymi GUS dochód na 1 mieszkańca w Wejherowie wyniósł 6.183,77 zł.

Tabela 2. Dochody ogółem na 1 mieszkańca miasta Wejherowa na tle porównywanych jednostek w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Rumia	3.902,34	4.995,51	4.805,70	5.630,93	6.357,02
Reda	3.923,35	4.848,23	5.013,03	5.326,80	5.890,08
Wejherowo	4.245,55	4.871,33	5.058,36	5.513,05	6.183,77
Gmina Wejherowo	4.758,54	5.182,88	5.795,82	6.263,71	6.812,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 54. Dochody ogółem na 1 mieszkańca miasta Wejherowa na tle porównywanych jednostek w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

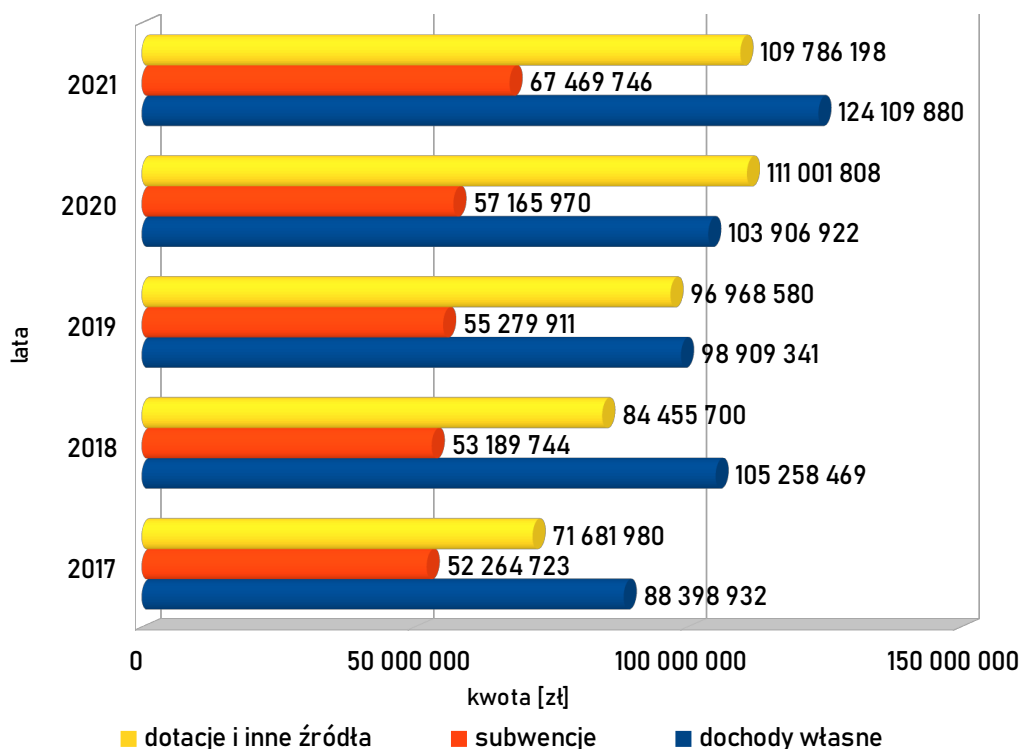
Wśród dochodów miasta dominują dochody bieżące. W analizowanym okresie wynosiły one średnio 93% dochodów ogółem. Wpływ na ich kształtowanie mają m.in. udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa (PIT, CIT), wpływy z podatków i opłat lokalnych, subwencje oraz dotacje i środki pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych.

Tabela 3. Dochody miasta Wejherowa w latach 2017-2021

Lp	wyszczególnienie	wykonanie (zł)				
		2017	2018	2019	2020	2021
1.	dochody własne	88.398.932,23	105.258.468,66	98.909.340,99	103.906.921,61	124.109.879,95
	dochody bieżące	83.082.508,57	88.542.467,68	95.026.091,01	99.664.450,68	110.860.309,14
	dochody majątkowe	5.316.423,66	16.716.000,98	3.883.249,98	4.242.470,93	13.249.570,81
2.	subwencje	52.264.723,00	53.189.744,00	55.279.911,00	57.165.970,00	67.469.746,00
3.	dotacje i środki pozyskane z innych źródeł	71.681.980,17	84.455.699,62	96.968.580,10	111.001.808,17	109.786.197,82
	dotacje bieżące	69.637.410,17	72.746.664,83	85.295.897,60	98.424.287,03	97.079.643,52
	dotacje majątkowe	2.044.570,00	11.709.034,79	11.672.682,50	12.577.521,14	12.706.554,30
	dochody ogółem	212.345.635,40	242.903.912,28	251.157.832,09	272.074.699,78	301.365.823,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie

Wykres 55. Dochody miasta Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się tu przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Na przestrzeni analizowanych lat udział dochodów własnych w strukturze dochodów ogólnych kształtował się na zbliżonym poziomie, gdzie w 2017 r. wynosił 41,6%, w 2018 r. 43,3%, a w 2021 r. 41,2%.

Wśród dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tytułu udziału w podatku PIT, które w analizowanym okresie średnio wynosiły 45,6 mln zł, a w 2021 r. 52,2 mln zł oraz dochody z podatku od nieruchomości, które kształtowały się średnio na poziomie 16,3 mln zł rocznie. Wpływy z podatku CIT wynoszą średnio ponad 1,5 mln zł, a z podatku od czynności cywilnoprawnych średnio 3,7 mln zł. Wpływy z tytułu podatku od środków transportowych wynoszą średnio 0,7 mln zł, a wpływy z opłaty skarbowej wynoszą niespełna 1,2 mln zł.

Tabela 4. Wybrane dochody własne miasta Wejherowa w latach 2017-2021

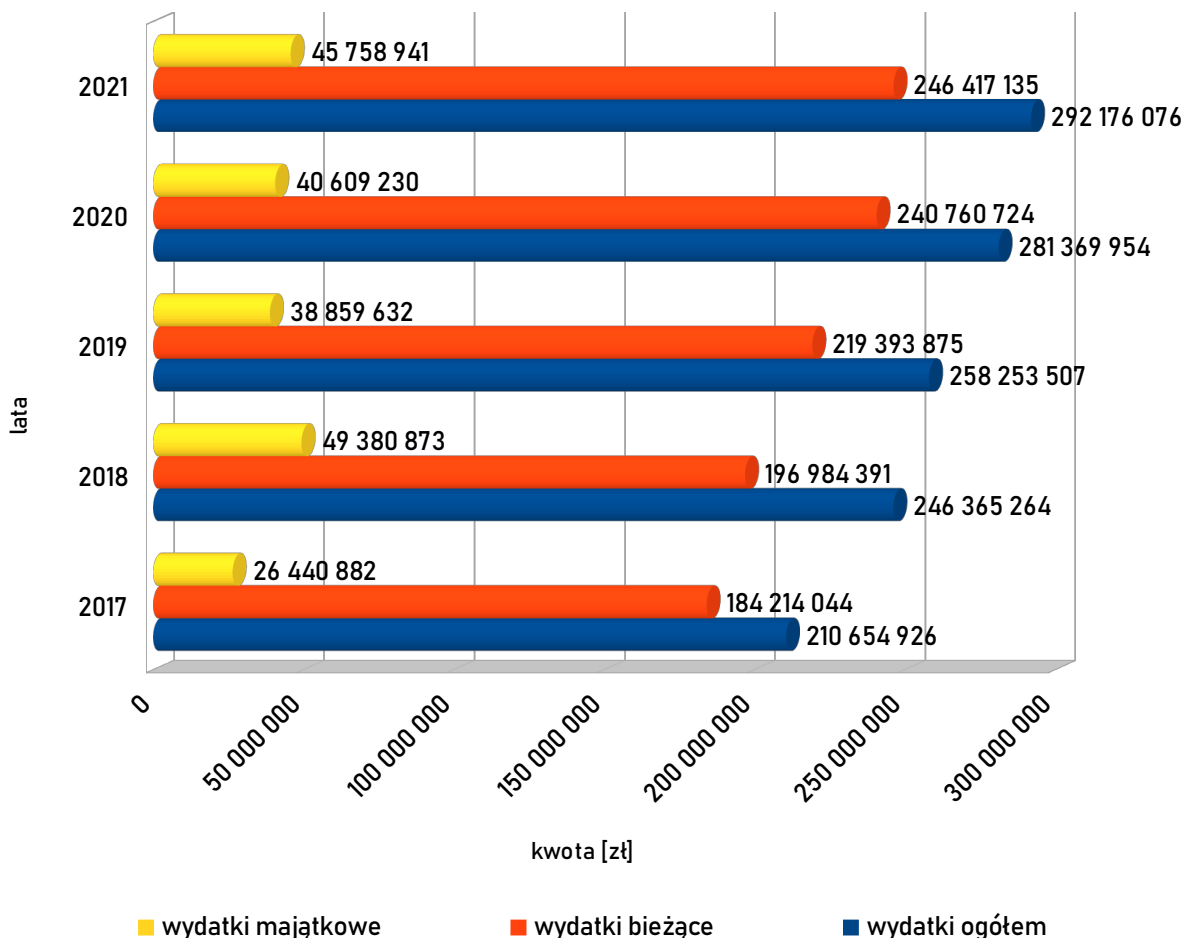
L.p.	wyszczególnienie	wykonanie (zł)				
		2017	2018	2019	2020	2021
1.	udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	38.617.310,00	42.899.238,00	47.189.824,00	47.177.801,00	52.238.812,00
2.	udział w podatku dochodowym od osób prawnych	1.198.376,63	1.287.967,87	1.452.984,49	1.765.408,72	1.813.107,55
3.	wpływy z podatku od nieruchomości	15.245.997,92	15.860.608,51	15.870.114,09	16.950.444,79	17.746.799,85
4.	wpływy w podatku rolnego	16.893,51	15.079,71	15.487,98	17.789,30	16.864,92
5.	wpływy z podatku leśnego	45.734,00	46.764,00	46.192,00	46.029,00	46.819,00
6.	wpływ z podatku od środków transportowych	680.480,69	660.938,99	681.338,44	626.506,44	667.712,38
7.	wpływ z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	89.197,61	95.198,48	92.024,87	84.758,47	101.842,45
8.	wpływy z podatku od spadków i darowizn	448.277,12	411.253,40	399.786,85	141.387,69	352.545,90
9.	wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	2.844.043,65	3.331.489,36	3.582.938,16	3.576.138,34	5.409.629,51
10.	wpływy z opłaty skarbowej	1.107.490,05	1.178.084,73	1.234.921,81	1.127.883,07	1.214.625,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie

Największy wpływ na wzrost dochodów miasta w latach 2017-2021 miały zmiany przepisów prawa w zakresie świadczeń 500+. Dochody wzrosły z 24,4 mln zł w 2017 r. do 54,2 mln w 2021 r.

Corocznie wzrastają również wydatki ogółem miasta. W roku 2017 ukształtowały się one na poziomie 210,7 mln zł, a w 2021 r. wzrosły do 292,2 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym i typowym dla gmin w kraju. Wzrost wydatków wynika m.in. ze zwiększających się wydatków na oświatę, zwiększonej inflacji, wzrostu cen energii i paliw, wzrostu cen materiałów budowlanych, a także zwiększenia powierzchni wymagających utrzymania wskutek realizacji różnorodnych inwestycji miejskich. Pożądane jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do uzyskiwanych dochodów bieżących.

Wykres 56. Wydatki miasta Wejherowa w latach 2017-2021

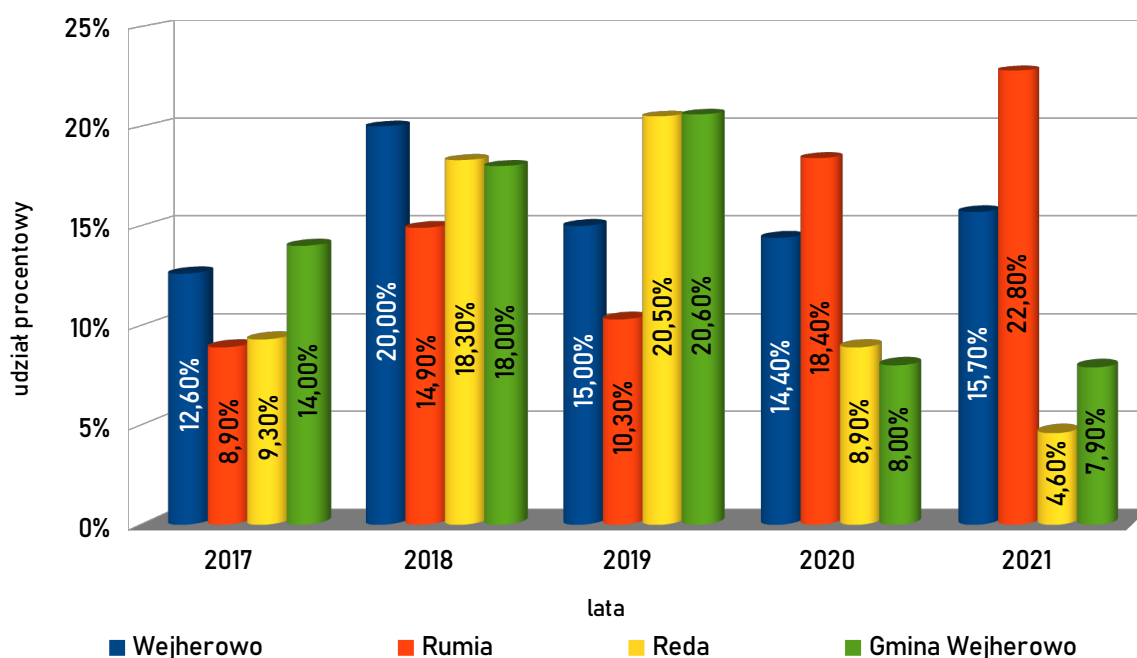

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W strukturze wydatków bieżących w 2021 r. największy udział stanowią wydatki poniesione w dziale rodzina (33,3%) co jest związane z wypłatą świadczeń w ramach Programu Rodzina 500+, następnie w działach: oświata i wychowanie (27,8%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (8,3%), administracja publiczna (6,8%), pomoc społeczna (5,8%) oraz transport i łączność (5,4%).

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem dla miasta Wejherowa, w analizowanym okresie kształtuje się na zróżnicowanym poziomie. W 2018 r. widać zdecydowany wzrost tych wydatków do poziomu 20% w stosunku do 2017 r., gdzie udział tych wydatków wynosił 12%. W kolejnych analizowanych latach udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem kształtuje się na zbliżonym poziomie wynoszącym około 15%.

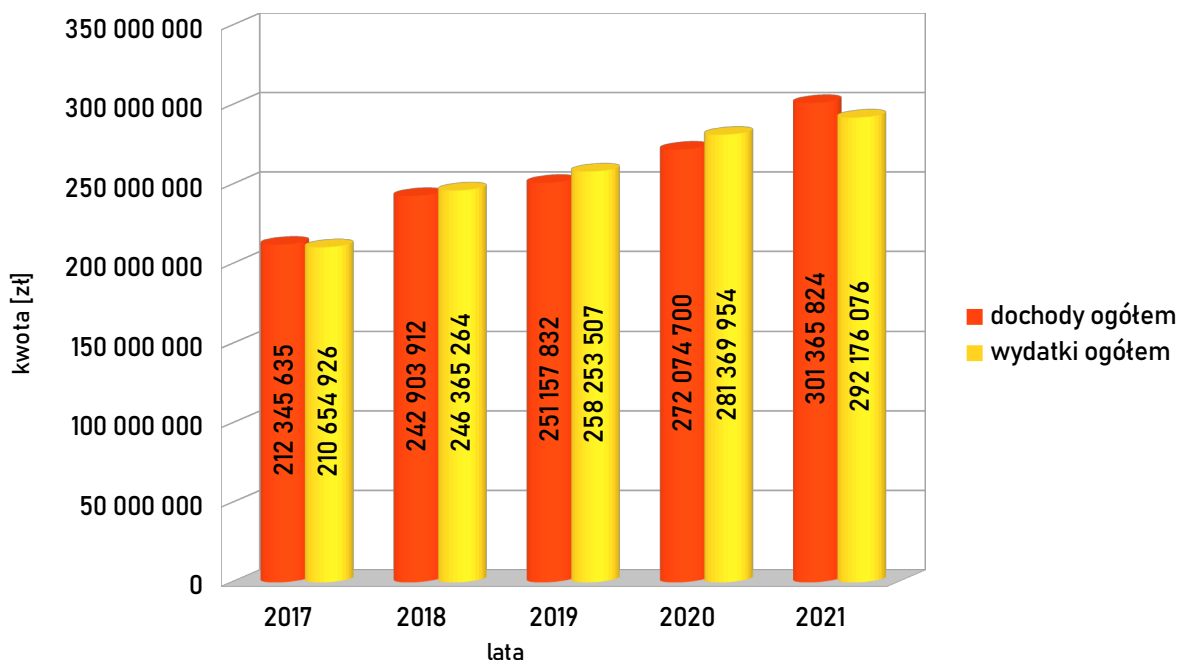
Wykres 57. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych oraz danych GUS

Wykonanie budżetu miasta Wejherowa w latach 2017-2021 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 58. Wykonanie budżetu miasta Wejherowa w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie

W latach 2017-2020 wydatki miasta były wyższe od dochodów o 18,2 mln zł. 2021 r. zamknął się nadwyżką dochodów nad wydatkami w kwocie 9,2 mln zł, co było spowodowane uzupełnieniem

subwencji ogólnej w grudniu 2021 r. Zbyt późny wpływ środków (17.12.2021 r.) uniemożliwił ich wprowadzenie do budżetu miasta i wydatkowanie w roku 2021.

2.3 INWESTYCJE

Wejherowo jako miasto charakteryzuje się wysokim poziomem realizowanych inwestycji. Przyczyniły się do tego w głównej mierze Fundusze Europejskie w ramach perspektywy finansowej na lata 2014–2020 oraz inne dotacje zewnętrzne jakie od 2014 r. pozyskały władze Wejherowa. Łączna kwota wszystkich zewnętrznych środków pozyskanych w latach 2014–2022 zamyka się w kwocie 132,6 mln zł. Dzięki tym środkom w mieście możliwa była realizacja kilkudziesięciu różnych zadań. Większa część z omawianych dofinansowań (około 90 mln zł) przeznaczona została na priorytetowe dla miasta inwestycje drogowe. Z pozostałej części finansowane były m.in. zadania związane z mieszkalnictwem komunalnym, rewitalizacją Śródmieścia Wejherowa, wymianą starych systemów grzewczych na nowe proekologiczne instalacje czy termomodernizacją budynków mieszkalnych. Dodatkowo inwestycje miejskie objęły również obszary związane ze sportem, rekreacją, kulturą oraz bezpieczeństwem publicznym.

Jedną z ważniejszych inwestycji miejskich, która m.in. połączyła północą i południową część Wejherowa był Metropolitalny Węzeł Integracyjny Wejherowo (Kwiatowa) na którą miasto zdobyło dotacje zewnętrzne – unijne i rządowe. Z uwagi na skalę inwestycji i konieczność zamykania ulic, Węzeł Wejherowo (Kwiatowa) był realizowany etapami w latach 2017–2020. W ramach inwestycji wybudowany został wiadukt pod torami kolejowymi, popularnie zwany tunelem, z włączeniem do ronda im. Solidarności w drodze krajowej nr 6, przebudowano ulice: Kwiatową oraz częściowo ul. Spacerową, Dworcową, 10 Lutego i Kopernika. Wybudowano ulicę dojazdową do nieruchomości położonych wzdłuż ul. Kwiatowej od skrzyżowania z ul. Spacerową w kierunku Bolszewa. W ramach Węzła Wejherowo (Kwiatowa) powstał duży ogólnodostępny parking dla samochodów (na 242 miejsca parkingowe) i rowerów (łącznie 80 miejsc) oraz przystanki autobusowe pomiędzy torami kolejowymi, a drogą krajową nr 6. Parking został połączony istniejącym przejściem podziemnym z dworcem (wykonano dodatkowo m.in. windy). W ramach inwestycji wybudowano rondo w ulicach: Kwiatowa – Dworcowa – 10 Lutego oraz przebudowano cztery skrzyżowania: I Brygady Pancерnej Wojska Polskiego – Kwiatowa; Kwiatowa – Spacerowa; Spacerowa – Zachodnia, 10 Lutego – Kopernika. Powstała ścieżka o nawierzchni bitumicznej i szerokości 2 m wzdłuż ul. Kwiatowej. Wzdłuż ul. Kwiatowej, przy rondzie z ul. Dworcową wybudowano miejsca postojowe, a przy ulicy dojazdowej do tunelu, wzdłuż ul. Kwiatowej, wybudowano parking. Przebudowano sieci podziemne: wodociągową, sanitarną, gazową, teletechniczną, kanalizację deszczową. Wybudowano oświetlenie, przebudowano sygnalizację świetlną na Rondzie Solidarności, urządzenia elektroenergetyczne i teletechniczne kolejowe.

Inwestycje realizowane w latach 2014–2022 oraz inwestycje które obecnie są jeszcze w trakcie realizacji prezentuje mapa zamieszczona poniżej.

Kolejną bardzo istotną inwestycją była przebudowa jednej z najstarszych ulic w Wejherowie – ul. Mikołaja Kopernika. Jest to ulica objęta opieką konserwatora zabytków, a o jej wyjątkowości stanowią oryginalne, stare kamienice. Kompleksowa przebudowa ulicy prowadzona była w ramach projektu „Rewitalizacja Śródmieścia Wejherowa”, na które miasto Wejherowo zdobyło dofinansowanie ze środków unijnych. W ramach rewitalizacji, oprócz nawierzchni ulicy, przebudowana została kanalizacja deszczowa, sanitarna oraz sieć wodociągowa i gazowa. Wybudowane zostały chodniki, zjazdy na posesję, a po jednej stronie ulicy powstały zatoki parkingowe. Najważniejszym aspektem tej inwestycji – ze względu na historyczną przestrzeń tego miejsca – było odtworzenie i zagospodarowanie przydomowych ogródków oraz ogrodzeń i schodów do budynków. Inwestycja objęła także wykonanie zieleni, małej architektury oraz oświetlenia ulicy. Władzom miasta zależało na przeprowadzeniu gruntownej modernizacji ulicy przy jednoczesnym zachowaniu niepowtarzalnego charakteru okolicy.

Wiosną 2020 r. rozpoczęła się budowa nowej drogi łączącej ulicę Strzelecką z Sucharskiego. Jest to jeden z ważniejszych i trudniejszych odcinków Północno-Zachodniego Połączenia Drogowego Wejherowa. Nowa droga połączy ul. Strzelecką z ul. Sucharskiego, a następnie poprzez wybudowany już węzeł „Działki” z krajową „szóstką”. Inwestycja ta jest pośrednio powiązana z budowaną właśnie Trasą Kaszubską, bowiem nowa droga przejmie ruch zjeżdżający do Wejherowa z Trasy Kaszubskiej. Realizacja tej inwestycji znacząco zmniejszy ruch na ul. 3 Maja i ul. Sienkiewicza, w szczególności na rondzie, a także na przejeździe kolejowym w ciągu tej ulicy oraz na ulicach do nich przyległych. Celem tego nowego połączenia jest usprawnienie ruchu w całej zachodniej części miasta. W ramach inwestycji powstanie droga gminna o długości około 867 m wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągowej, teletechnicznej, elektroenergetycznej, oświetleniowej. Wybudowane zostaną także trzy przejścia dla zwierząt, zbiornik retencyjny i ekran akustyczny. Zaplanowano także wybudowanie dwóch zatok autobusowych i zjazdów na tereny leśne, które połączone zostaną z istniejącymi drogami leśnymi. Inwestycja obejmuje także rozbudowę odcinka o długości około 304 m ul. Strzeleckiej (droga powiatowa) wraz z budową małego ronda, chodnika i ścieżki rowerowej.

Obecnie trwa realizacja inwestycji pod nazwą „Budowa ul. Karnowskiego i przebudowa ul. Budowlanych w Wejherowie”. W jej ramach zostaną zbudowane i przebudowane drogi gminne o łącznej długości 1,28 km. W ramach zadania powstanie jezdnia o nawierzchni bitumicznej, rondo, chodniki, ścieżka rowerowa, zatoki postojowe i miejsca postojowe, kanalizacja deszczowa oraz elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dzięki realizacji inwestycji nastąpi uzupełnienie Północno-Zachodniego Połączenia Drogowego Miasta Wejherowa, które stanowi alternatywę przejazdu przez Wejherowo z ominięciem drogi krajowej nr 6 i drogi wojewódzkiej w kierunku morza.

Ważnym z punktu widzenia układu drogowego miasta jest przebudowa ul. Necla na odcinku od ul. Chmielewskiego do ul. Patoka, gdzie powstanie około 600-metrowa jezdnia i skrzyżowania. Ul. Gryfa Pomorskiego zostanie przebudowana na kilometrowym odcinku od ul. Patoka do ul. Orzeszkowej. Na obu ulicach, w miejscach przejść dla pieszych oraz skrzyżowań zaprojektowano azyle dla pieszych i wyspy rozdzielające kierunki ruchu. Powstaną chodniki, ścieżka rowerowa, zatoki autobusowe, miejsca postojowe wraz z jezdnią manewrową oraz zjazdy do posesji. Wybudowana zostanie kanalizacja deszczowa. Usunięte zostaną kolizje z siecią gazową, ciepłowniczą, elektroenergetyczną oraz z sieciami teletechnicznymi. W ramach inwestycji wybudowane zostanie oświetlenie. Budowa ulic Necla i Gryfa Pomorskiego usprawni ruch w tej części Wejherowa, możliwe będzie ominięcie drogi krajowej nr 6.

W Wejherowie powstanie również nowy wielorodzinny budynek komunalny przy ul. Łęgowskiego. W ramach inwestycji miasto wybuduje budynek wielorodzinny, w którym znajdzie się 78 mieszkań o łącznej powierzchni ponad 3,8 tys. m². Budowa nowego budynku komunalnego to kolejny krok dla zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wejherowian, którzy ze względu na trudną sytuację materialną i mieszkaniową potrzebują pomocy miasta.

Jedną z wyczekiwanych przez mieszkańców Wejherowa jest budowane jako kompleksowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne w ramach pozadotacyjnego wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 - Centrum Integracji Społecznej „Wodne Ogrody”. Inwestycja, która powstaje w miejscu tzw. „starego basenu” przy ul. Kalwaryjskiej będzie oferowała mieszkańcom szereg różnych atrakcji. W ramach inwestycji powstaną m.in. baseny zewnętrzne: rekreacyjny i mniejszy - dla dzieci; zjeżdżalnię, wodny plac zabaw, „dzika rzeka” oraz wanny do hydromasażu. Wybudowany zostanie budynek szatniowy oraz budynek administracyjno-techniczny, a w budynku szatniowym znajdzie się m.in. lokal gastronomiczny. Prace obejmują także nasadzenia zieleni, oświetlenie, a także postawienie obiektów małej architektury: ławek i koszy na śmieci, stojaków rowerowych, wież dla ratowników. Wyremontowany zostanie także chodnik przy ul. Kalwaryjskiej - od skrzyżowania z ulicą Strzelecką do skrzyżowania z ulicą 3 Maja oraz wybudowane zostaną miejsca postojowe.

Dla miłośników aktywnego spędzania czasu wolnego na rzece Redzie przy moście na ul. Ofiar Piaśnicy oddano do użytku przystań kajakową. Inwestycja zrealizowana została w ramach projektu „Pomorskie Szlaki Kajakowe - Meandry Północy, rzeka Reda - miasto Wejherowo”, który jest współfinansowany z dotacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach inwestycji wybudowano pomost o długości 20 m oraz pochylnię do wodowania i wyciągania kajaków z wody. Powstały zadaszone wiaty, które są wyposażone w ławkostoly i kosze. Nowe zagospodarowanie terenu objęło również przebudowę parkingu leśnego, dzięki czemu powstały miejsca postojowe dla samochodów osobowych, w tym dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo pomiędzy parkingiem a pomostem znajdują się stojaki na rowery wraz z zestawem naprawczym dla jednośladów. Cały teren został zagospodarowany dzięki współpracy z Nadleśnictwem Wejherowo, które jest właścicielem tego terenu.

Oprócz przytoczonych powyżej inwestycji na zamieszczonej mapie zostały wyszczególnione również inwestycje realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego, które zostały opisane rozdziale 1.8 niniejszego dokumentu.

3.1. UKŁAD KOMUNIKACYJNY I TRANSPORT PUBLICZNY

Sieć drogową na terenie Wejherowa tworzą drogi publiczne, które ze względu na pełnioną funkcję i przepisy można podzielić na drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Klasyfikacja i długość dróg w mieście wg stanu na dzień 31.12.2021 r. wygląda następująco:

- droga krajowa nr 6 - około 7,54 km,
- droga wojewódzka nr 218 - około 4,6 km,
- drogi powiatowe - około 22,7 km,
- drogi publiczne gminne - około 62,6 km.

Schematyczna mapa obrazująca przebieg dróg w Wejherowie w podziale na ich kategorie zaprezentowana została poniżej.

Rysunek 13. Schematyczny przebieg dróg w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Drogowego dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego z siedzibą w Wejherowie

Infrastruktura drogowa w Wejherowie podlega ciągłej modernizacji. Przykładowo w ramach prowadzonych inwestycji drogowych w zakresie publicznych dróg gminnych w 2021 r. realizowanych było 5 głównych zadań:

- budowa nowego połączenia drogowego łączącego ul. 12 Marca z ul. Reformatów – realizowana w ramach projektu „Rewitalizacja Śródmieścia Wejherowa” w zakresie budowy jezdni, chodników, sieci oraz miejsc postojowych,
- budowa połączenia drogowego łączącego ul. Sucharskiego z ul. Strzelecką w zakresie budowy jezdni, chodników, ścieżki rowerowej oraz miejsc postojowych,
- budowa ul. Necla i ul. Gryfa Pomorskiego w zakresie budowy jezdni, chodników, ścieżki rowerowej oraz miejsc postojowych,
- budowa łącznika pomiędzy ul. Kopernika i ul. Dworcową realizowana w ramach projektu „Rewitalizacja Śródmieścia Wejherowa” w zakresie budowy jezdni, chodników, sieci oraz miejsc postojowych,
- przebudowa ul. Kopernika w zakresie jezdni, chodników oraz miejsc postojowych.

Prace prowadzone były również przez Zarząd Drogowy dla powiatu Puckiego i Wejherowskiego w zakresie modernizacji dróg powiatowych leżących w granicach administracyjnych miasta. W 2021 r. zrealizowano następujące zadania:

- przebudowa jezdni wraz z drogami dojazdowymi na ul. Przemysłowej,
- remont drogi powiatowej na odcinku Wejherowo – Gniewowo,
- regulacja wypustów deszczowych i studni rewizyjnych przy ul. Sikorskiego,
- regulacja wysokościowa studni kanalizacji przy ul. 12 Marca,

- awaryjna naprawa chodnika przy ul. Rzeźnickiej.

Ważnym czynnikiem związanym z infrastrukturą drogową są również zintegrowane węzły przesiadkowe, przez które należy rozumieć miejsca umożliwiające dogodną zmianę środka transportu, wyposażone w odpowiednią dla obsługi podróżnych infrastrukturę. W Wejherowie rolę takiego węzła pełni obecnie dworzec kolejowy, wokół którego zlokalizowana jest niezbędna infrastruktura, taka jak miejsca postojowe czy przystanki autobusowe. Jest to punkt styczny komunikacji miejskiej, PKP, PKS oraz SKM. Docelowo przystanki SKM Nanice i Śmiechowo mają również pełnić funkcję dzielnicowych zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Schematyczny układ obecnych i planowanych zintegrowanych węzłów w mieście prezentuje rysunek poniżej.

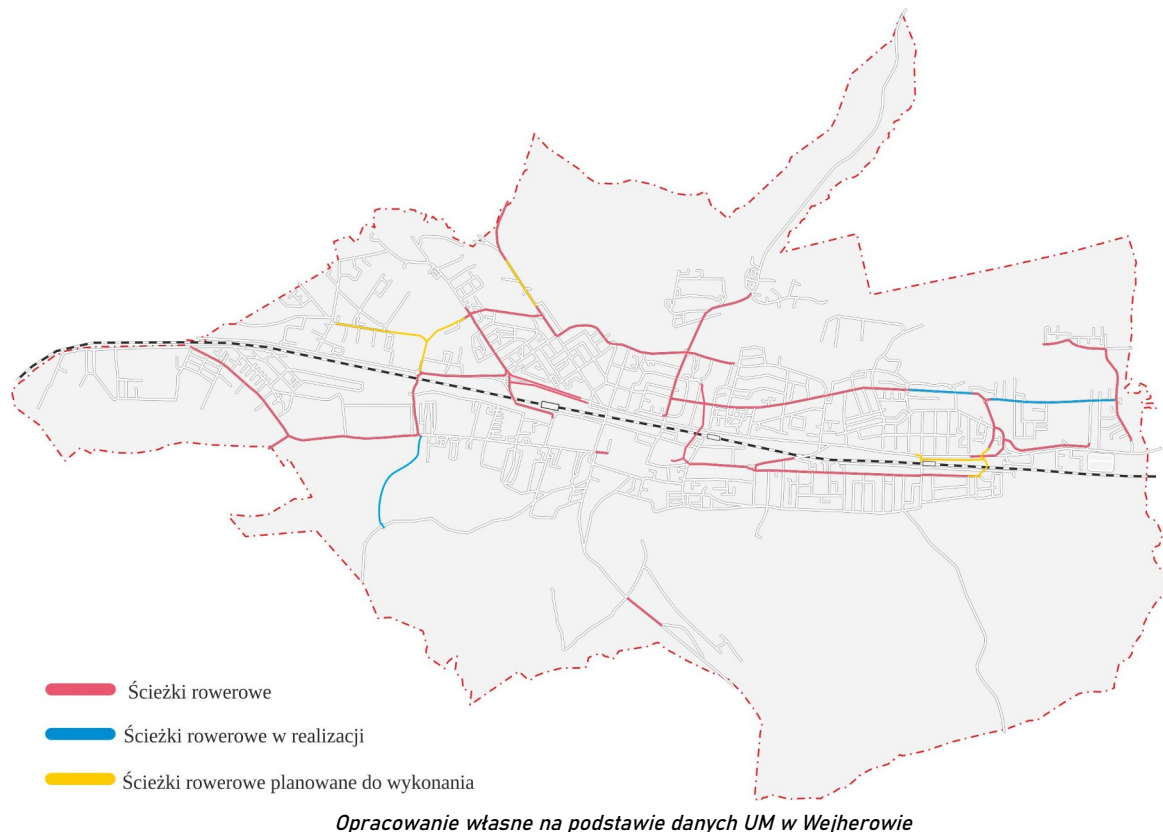
Rysunek 14. Zintegrowane węzły przesiadkowe wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne

Uzupełnieniem infrastruktury komunikacyjnej są zlokalizowane na terenie miasta ścieżki rowerowe. Łączna długość wszystkich oddanych do użytku ścieżek (stan na 01.07.2022 r.) wynosi 19.521,95 m. W planach jest również realizacja nowych odcinków, które połączą ze sobą już istniejące fragmenty, tworząc jednolitą sieć. Schematyczny przebieg ścieżek rowerowych wraz z odcinkami będącymi w realizacji oraz planowanymi inwestycjami prezentuje kolejny rysunek.

Rysunek 15. Przebieg ścieżek rowerowych w Wejherowie wg stanu na dzień 01.07.2022 r.

Wyznacznikiem układu komunikacyjnego miasta jest biegnąca wzdłuż głównej osi miasta droga krajowa nr 6 wraz z równoległą do niej linią kolejową nr 202 oraz biegnąca z południa na północ droga wojewódzka nr 218.

Rysunek 16. Połączenia drogowe i kolejowe w Wejherowie

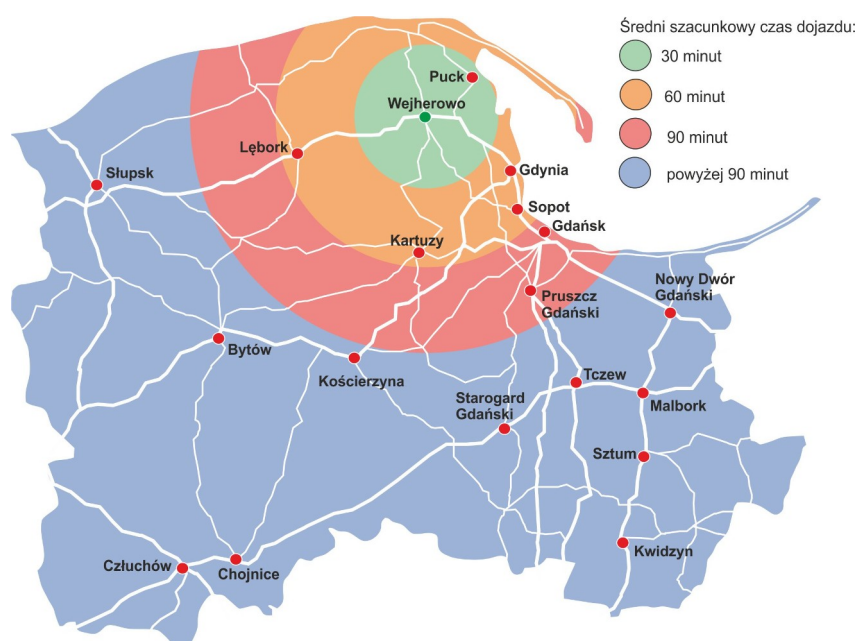

Źródło: Opracowanie własne

Droga krajowa nr 6 jest głównym szlakiem komunikacyjnym Polski północnej, który łączy Trójmiasto ze Szczecinem. Jest to droga o charakterze głównie tranzytowym przez co występuje na niej bardzo intensywny ruch pojazdów ciężarowych oraz osobowych. Droga ta obsługuje również ruch lokalny. Droga wojewódzka nr 218 zapewnia połączenie Wejherowa z Krokową oraz Gdańskiem Osową.

Linia kolejowa nr 202 zapewnia połączenie na odcinku od Stargardu do Gdańska i w swojej wschodniej oraz centralnej części jest wykorzystywana przez lokalny transport pasażerski, łącząc Słupsk z Trójmiastem. Połączenia zagraniczne natomiast realizowane są w głównej mierze przez porty morskie, terminal kontenerowy oraz lotnisko, które zlokalizowane są na terenie Trójmiasta. Dzięki swojemu położeniu Wejherowo jest bardzo dobrze skomunikowane z sąsiednimi miastami, pomiędzy którymi można się przemieszczać w stosunkowo krótkim czasie.

Rysunek 17. Średni szacunkowy czas dojazdu z Wejherowa

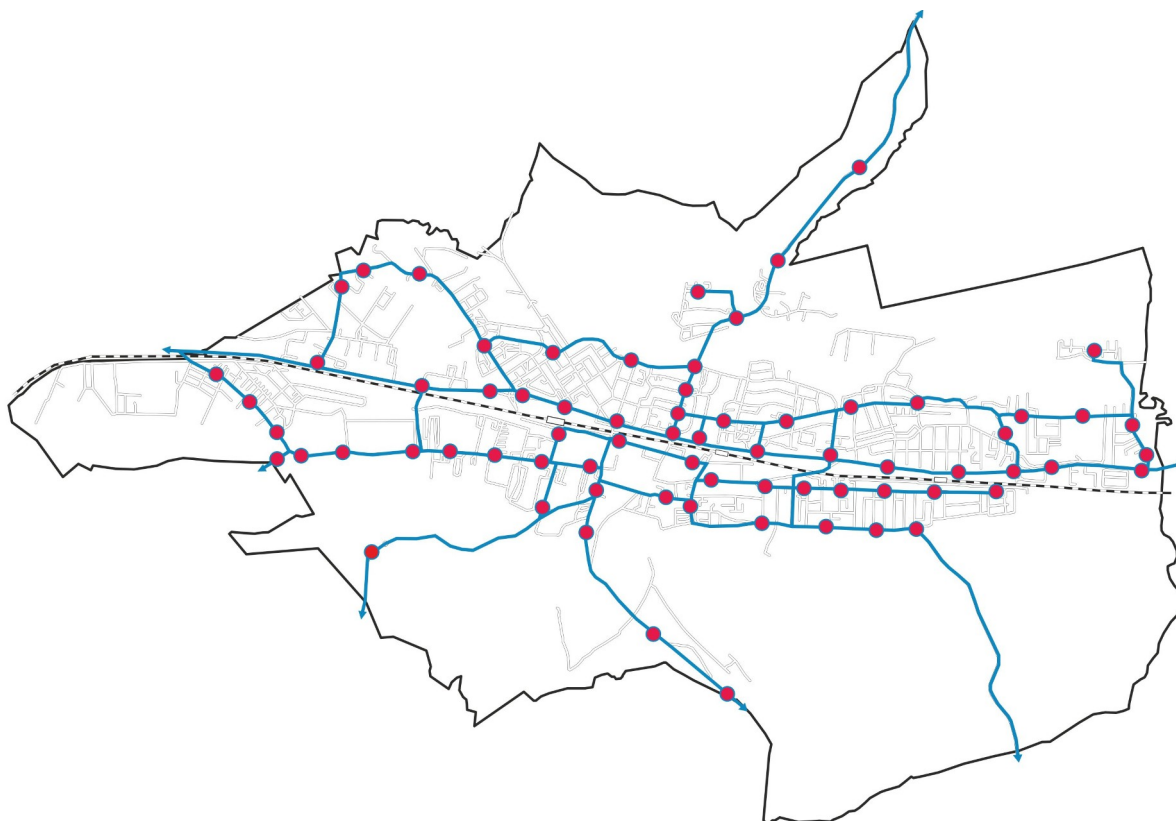
Źródło: Opracowanie własne

Na system miejskiego transportu zbiorowego w Wejherowie składa się przede wszystkim linia Szybkiej Kolei Miejskiej z dworcem PKP położonym w centralnej części miasta oraz mniejszymi przystankami: Wejherowo Nanice i Wejherowo Śmiechowo, 22 linie autobusowe PKS oraz 17 linii autobusowych komunikacji miejskiej, z których 14 wykracza poza granice miasta lub funkcjonuje wyłącznie poza jego granicami.

Kolej SKM zapewnia mieszkańcom Wejherowa bezpośrednie połączenie na trasie Słupsk – Gdańsk Śródmieście, linie autobusowe PKS obsługują trasy do miejscowości Puck, Karwia, Krokowa, Białogóra, Bolszewo, Głodnica, Łęczyce, Wierzchucino, Kopalino, Sasino, Lębork, Luzino, Ustarbowo, Zakrzewo, Kartuzy oraz Gdańsk Osowa. Trasy wejherowskiej komunikacji miejskiej natomiast obejmują swoim zasięgiem obszar miast Wejherowa, Redy i Rumi oraz dwie sąsiednie gminy: Gminę Wejherowo i Gminę Luzino.

Operatorem komunikacji miejskiej w Wejherowie jest Miejski Zakład Komunikacji Wejherowo sp. z o.o. Operator zarządza m.in. systemem informacji pasażerskiej, siecią komunikacji miejskiej oraz dystrybucją i emisją biletów. W ramach obsługi transportu, wyłącznie w granicach administracyjnych miasta, funkcjonują 3 linie autobusowe: 2, 6 i 16. Dziesięć linii wykracza poza granice administracyjne Wejherowa i są to linie o numerach: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14. Cztery pozostałe linie: 9, 13, 17 i 18 funkcjonują całkowicie poza granicami Wejherowa. Schematyczny rozkład komunikacji miejskiej w mieście prezentuje rysunek poniżej.

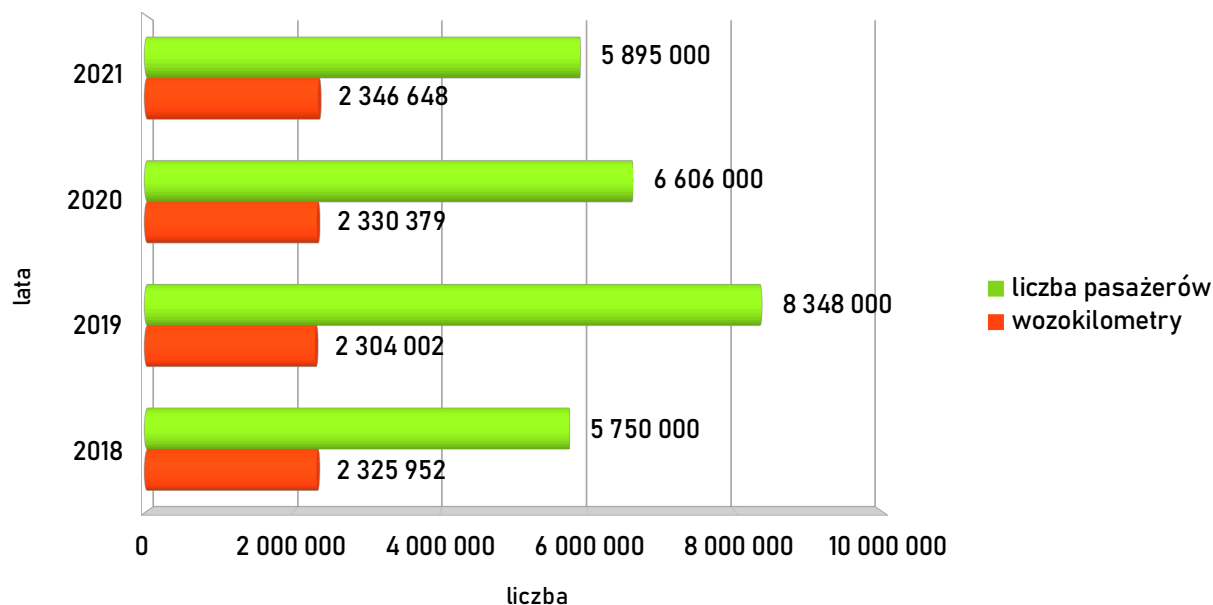
Rysunek 18. Trasy komunikacji miejskiej w Wejherowie wg stanu na dzień 30.06.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZK w Wejherowie

Łącznie w 2021 r. w ramach transportu zbiorowego realizowanego przez Miejski Zakład Komunikacji w Wejherowie przewiezionych zostało 5.895.000 pasażerów przy przejechanych łącznie 2.346.648 wozokilometrach. Dane w ujęciu wieloletnim prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 59. Liczba przewiezionych pasażerów i przejechanych wozokilometrów w latach 2018–2021

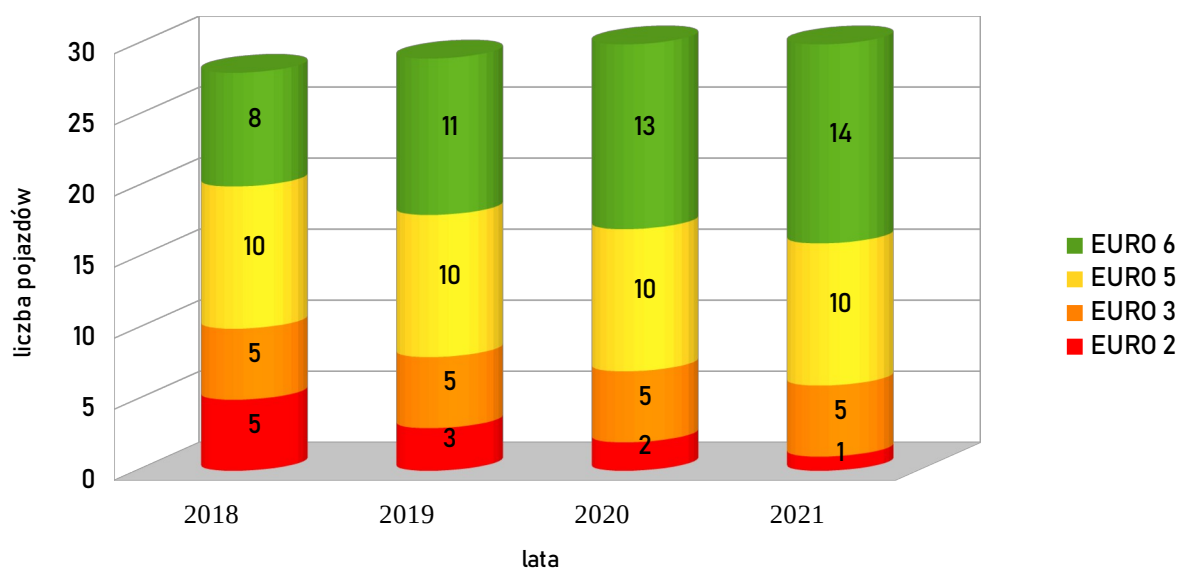

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie gminy

Zauważalny spadek liczby przewiezionych pasażerów w latach 2020 i 2021 wynika bezpośrednio z wprowadzonych ograniczeń z powodu pandemii COVID-19. W odniesieniu do roku 2019, gdzie liczba pasażerów była największa, liczba wozokilometrów w 2021 nie uległa zmniejszeniu, tylko zwiększyła się o 42.646 wozokilometrów.

Tabor przewozowy w Wejherowie w 2021 składał się łącznie z 30 niskopodłogowych pojazdów przystosowanych do przewozu osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonych w system biletu elektronicznego i monitoring, a 11 z nich posiada dodatkowo całopojazdową klimatyzację. Eksploatowane pojazdy wyposażone są w wysokoprężne silniki spełniające różne normy czystości emitowanych spalin. Liczbę pojazdów pod kątem spełniania europejskich norm czystości spalin prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 60. Tabor przewozowy w Wejherowie w latach 2018–2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportów o stanie gminy

Liczba autobusów spełniających najwyższą normę czystości emisji spalin – EURO 6 rośnie sukcesywnie w każdym roku, a stare pojazdy są wycofywane z eksploatacji. Dodatkowo w 2021 r. w ramach projektu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska pt.: „Zielony Transport Publiczny”, Miejski Zakład Komunikacji w Wejherowie ogłosił przetarg na dostawę trzech fabrycznie nowych autobusów elektrycznych z których do października 2022 r. zakupiono 2 sztuki oraz budowę stacji ładowania dla tych pojazdów, która docelowo mieściłaby się na terenie zajezdni w Wejherowie przy ul. Tartacznej 2. Autobusy zeroemisyjne w pierwszej kolejności obsługiwałyby dwie miejskie linie: 2 i 16.

Usługa komunikacji miejskiej w ramach publicznego transportu zbiorowego w Wejherowie wraz z terenami ościennych gmin realizowana jest przede wszystkim z:

- przychodów ze sprzedaży biletów,
- środków z budżetu miasta Wejherowa oraz ościennych gmin,
- wpływów z innych usług realizowanych przez MZK.

Sytuacja demograficzna wpływa na fakt stopniowego zwiększania się udziału osób uprawnionych do korzystania ze zniżek lub też całkowicie darmowych przejazdów komunikacją miejską. Z tego względu udział dochodów wynikających bezpośrednio ze sprzedaży biletów sukcesywnie spada.

3.2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ŚRODOWISKO

Woda dla mieszkańców Wejherowa dostarczana jest z ujęcia i stacji uzdatniania „CEDRON” w ramach Wejherowskiego Systemu Wodociągowego. Stacja uzdatniania zlokalizowana jest w południowej części miasta w okolicach ul. Marynarki Wojennej. Wydajność stacji określana jest na 16.560 m³ na dobę. Ciśnienie w sieci reguluje zbiornik retencyjny Cedron o pojemności 1.000 m³.

Według danych GUS udział liczby mieszkańców korzystających z wodociągu do liczby mieszkańców ogółem wynosi 98,8%, a średnie zużycie wody w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy korzystającego z wodociągu wynosiła średnio w 2020 r. 21,9 m³. Wynik ten na przestrzeni kilku ostatnich lat utrzymuje się na stałym poziomie. Sieć wodociągowa w mieście ulega ciągłej rozbudowie i na koniec 2019 r. jej długość wynosiła 119,7 km i składała się z 3.098 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i budynków zbiorowego zamieszkania. Od 2017 r. sieć uległa powiększeniu o 3,1 km.

Ciepło na terenie miasta dostarczane jest mieszkańcom za pośrednictwem Miejskiego Systemu Ciepłowniczego eksploatowanego przez Okręgowe Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „OPEC” w Gdyni, który pracuje w oparciu o elektrociepłownię „Nanice”. Zaopatruje ona wielorodzinne i jednorodzinne budynki mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej, placówki handlowe i usługowe oraz zakłady produkcyjne. Łączna długość sieci ciepłowniczej w Wejherowie wynosi 45,97 km.

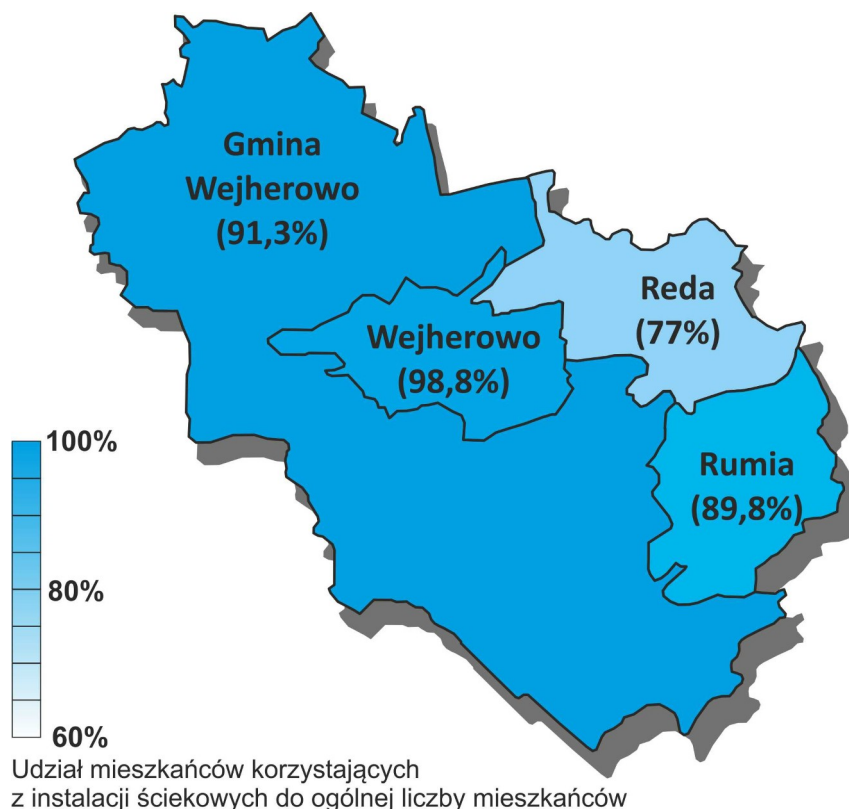
Zgodnie z informacjami zawartymi w aktualizacji Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło energią elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Wejherowa największe zapotrzebowanie na ciepło w Wejherowie wykazują budynki mieszkalne – łącznie, niezależnie od wykorzystywanego paliwa i źródła, potrzeby są szacowane na 1.260.264,58 GJ. W przypadku budynków użyteczności publicznej wartość ta wynosi 38.860,75 GJ, a w budynkach podmiotów gospodarczych 19.273,67 GJ. W odniesieniu do wykorzystywanego paliwa w celu wyprodukowania ciepła to największy

udział mają paliwa węglowe oraz gaz ziemny, a najrzadziej wykorzystywany jest w tym celu gaz płynny.

W zakresie odprowadzania ścieków Wejherowo korzysta z grupowej oczyszczalni ścieków „Gdynia Dębogórze”. Oczyszczalnia jest eksploatowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni i spełnia bardzo wysokie normy dotyczące jakości ścieków oczyszczonych. Oczyszczalnia dysponuje kompleksową gospodarką osadową, spalarnią odwodnionych osadów ściekowych oraz składowiskiem popiołu. Sieć kanalizacyjna w Wejherowie (tłoczna, grawitacyjna i ogólnospławna) w 2019 r. miała łączną długość 92,5 km i składało się na nią 2.531 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i budynków zbiorowego zamieszkania. Aglomeracja Gdynia, w skład której wchodzi m.in. Wejherowo w odniesieniu do wymagań dyrektywy 91/271/EWG spełnia jej II i III warunek tj. wydajność oczyszczalni wynosi ponad 98,84% zaś pozostały procent ładunku zanieczyszczeń tj. 1,16% i jest obsługiwany wyłącznie przez zbiorniki bezodpływowe. Po zrealizowaniu wszystkich zamierzeń inwestycyjnych i podłączeniu mieszkańców (korzystających ze zbiorników bezodpływowych) do sieci kanalizacji sanitarnej do końca 2027r. powinien być spełniony również I warunek I wspomnianej dyrektywy.

Zgodnie z danymi uzyskanymi z GUS w Wejherowie udział liczby mieszkańców korzystających z instalacji ściekowych w liczbie mieszkańców ogółem wynosi 99,5%. Poniższy rysunek obrazuje porównanie tego wskaźnika do sąsiednich gmin.

Rysunek 19. Liczba mieszkańców korzystających z instalacji ściekowych w % ogółu ludności wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

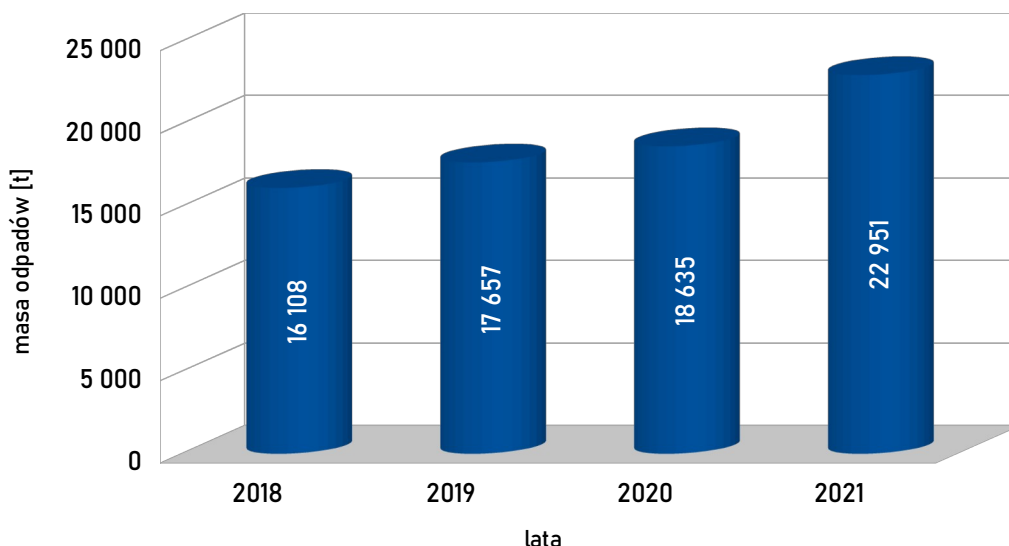
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W Wejherowie sieć gazowa opiera się na systemie przesyłowym zasilanym wysokometanowym gazem ziemnym (GZ-50), którego operatorem jest przedsiębiorstwo Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A w Warszawie Regionalny Oddział Przesyłu w Gdańsku. Zgodnie z danymi GUS w 2019 r. sieć gazowa w mieście liczyła 96,97 km, na co składał się 1 km czynnej sieci przesyłowej oraz 95,97 km czynnej sieci rozdzielczej. Część sieci gazowniczej stanowiło również 3.645 przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Na 11.413 odbiorców gazu 3.673 z nich używało go do ogrzewania domów/lokali, co stanowi 32,2%. Łączne zużycie gazu w Wejherowie w 2019 r. wyniosło 58.095,1 MWh.

Wejherowo zasilane jest w energię elektryczną ze stacji elektroenergetycznej 110/15 kV Wejherowo. Infrastruktura techniczna w zakresie linii dystrybucyjnych obejmuje linie napowietrzną 110 kV relacji GPZ Opalino - GPZ Reda. Infrastruktura techniczna w zakresie sieci rozdzielczej SN na terenie miasta obejmuje linie kablowe SN, linie napowietrzne SN oraz stacje transformatorowe, które są obiektami określanymi jako stacje słupowe, wieżowe i wnętrzowe. Infrastruktura techniczna niskiego napięcia w mieście obejmuje linie kablowe wraz ze złączami kablowymi i szafkami pomiarowymi oraz linie napowietrzne wraz z konstrukcjami i słupami. Łączna długość wszystkich linii wynosi 367,18 km. Odbiorcy energii elektrycznej na terenie Wejherowa zasilani są poprzez rozprowadzone po terenie jednostki napowietrzno-kablowe i kablowe sieci średniego i niskiego napięcia oraz 138 stacji transformatorowych SN/nN rozmieszczonych na terenie całego miasta. Dodatkowym źródłem energii energetycznej na terenie miasta jest elektrociepłownia „Nanice”, której przyłączeniowa i zainstalowana moc instalacji wytwórczej wynosi po 6,55 MW.

Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w Wejherowie realizowane jest przez Zakład Usług Komunalnych w Wejherowie. W 2021 r. na terenie miasta odebrano bezpośrednio z nieruchomości oraz zebrano m.in. w punktach PSZOK łącznie 22.951,183 ton odpadów komunalnych. Dynamikę wzrostu wytwarzania odpadów komunalnych przez mieszkańców Wejherowa na przestrzeni lat przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

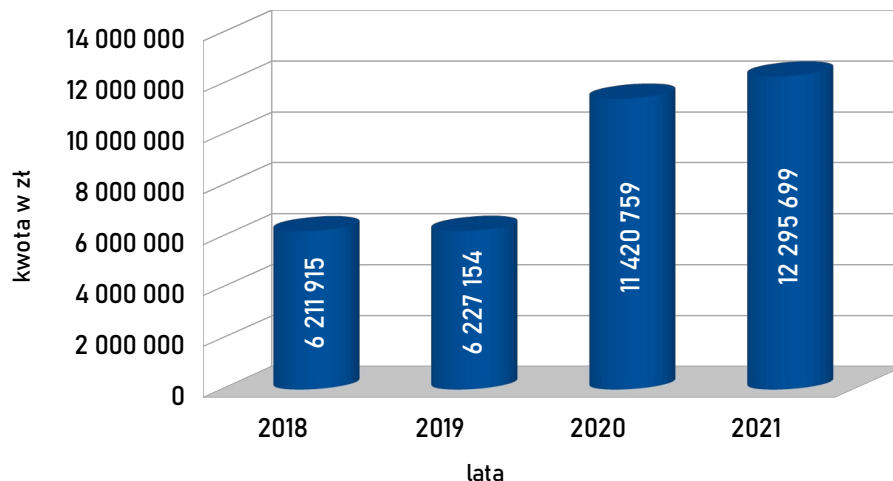
Wykres 61. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Raportów o stanie gminy

Jak pokazują powyższe dane miasto w ostatnich latach mierzy się z dużym wzrostem ilości koniecznych do odebrania odpadów. Wzrost ten wpływa bezpośrednio na koszt funkcjonowania całego systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Dane w ujęciu zbiorczym prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

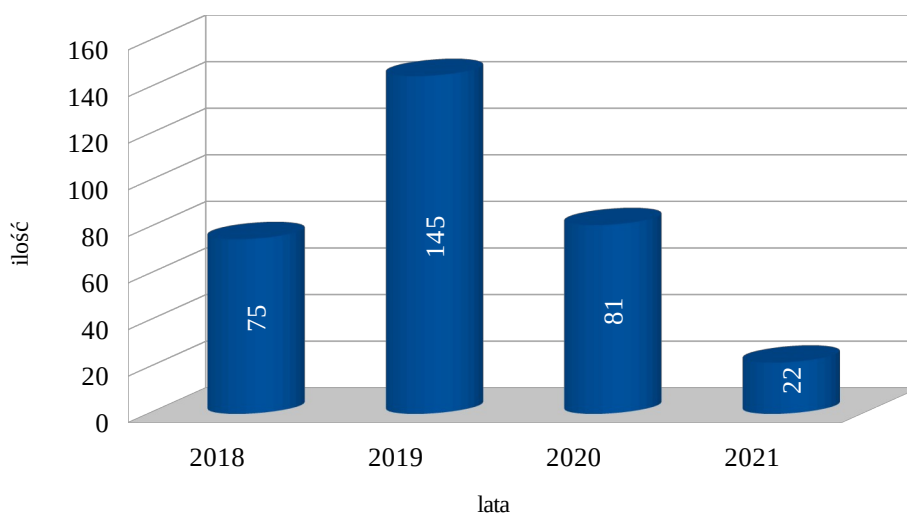
Wykres 62. Koszt obsługi systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Raportów o stanie gminy

W 2020 r. z powodu zmiany zasad naliczania kosztów obsługi ich poziom uległ widocznemu zwiększeniu. Na wzrost kosztów wpływ ma również liczba nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami. W 2021 r. system obejmował swoim zasięgiem 5.958 nieruchomości, co stanowi wzrost o 900 w stosunku do roku 2018. Dodatkowym wyzwaniem jest likwidacja pojawiających się na terenie miasta nielegalnych wysypisk śmieci. W 2021 r. zlikwidowano 22 takie miejsca, wywożąc z nich łącznie 43,3 tony odpadów. Skala zjawiska została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres 63. Liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci w Wejherowie w latach 2018-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Raportów o stanie gminy

Z końcem 2021 r. na terenie miasta powstało nowoczesne miejsce gospodarowania odpadami pełniące jednocześnie funkcję Centrum Edukacji Ekologicznej pod nazwą EkoFabryka gdzie inwestorem był Zakład Usług Komunalnych w Wejherowie. Głównym celem EkoFabryki jest usprawnienie selektywnej zbiórki odpadów, zachęcanie mieszkańców do powtórnego wykorzystania przedmiotów oraz rozwijanie postaw proekologicznych wraz ze zwiększaniem wiedzy z zakresu gospodarowania odpadami. W EkoFabryce znajdują się warsztaty do naprawy przedmiotów i sprzętów, biblioteka z odzysku, ścieżka edukacyjna dla dzieci i dorosłych oraz warsztaty „Zrób to sam”. EkoFabryka stanowi również nowoczesny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców (tzw. PSZOK).

W 2020 r. poziom recyklingu w Wejherowie w odniesieniu do przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych takich jak makulatura, metale, tworzywa sztuczne i szkło wyniósł 66% (poziom wymagany >50%) a w przypadku odpadów budowlanych i rozbiórkowych poziom ten wyniósł 80% (poziom wymagany >70%). W 2021 r. natomiast poziom recyklingu odpadów komunalnych takich jak makulatura, metale, tworzywa sztuczne i szkło wyniósł 33% (poziom wymagany >20%).

W Wejherowie zlokalizowanych jest łącznie 6 punktów pomiarowych, których zadaniem jest badanie stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w powietrzu. Pył zawieszony są to cząstki unoszące się w powietrzu, do których zalicza się sól morską, węgiel typu „black carbon”, pył oraz skroplone cząstki niektórych substancji chemicznych, takich jak m.in. dwutlenek siarki (powstający w procesie spalania paliw zawierających siarkę czy dwutlenek azotu, który powstaje głównie przy spalaniu w silnikach samochodowych lub elektrowniach). Analizę wyników za 2021 r. w ujęciu miesięcznym prezentuje rysunek zamieszczony poniżej.

Liczba miesięcy, w których odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm jest różna dla każdego z punktów pomiarowych, ale większość z nich przypada na miesiące zimowe w pełni sezonu grzewczego. Najwięcej przekroczeń dopuszczalnych norm zanotował punkt pomiarowy nr 2 przy ul. Partyzantów – w styczniu i lutym, a następnie od października do grudnia. Natomiast w punkcie pomiarowym nr 5 zlokalizowanym przy ul. Ofiar Grudnia 1970 w całym 2021 r. nie odnotowano żadnych przekroczeń. Analizę wyników za 2021 r. w ujęciu miesięcznym prezentuje rysunek zamieszczony poniżej.

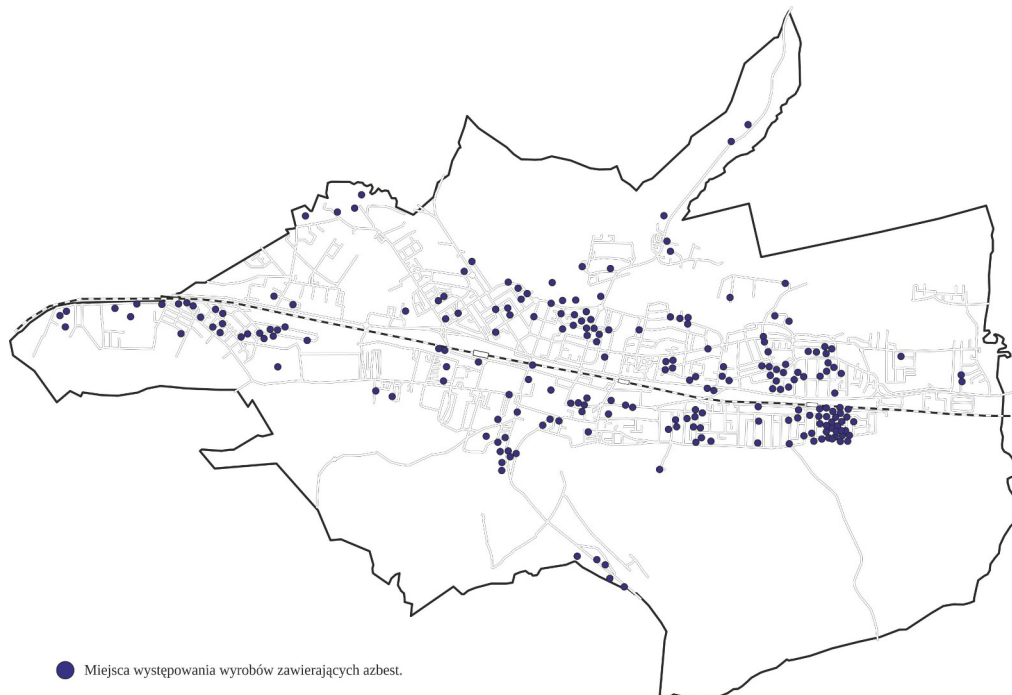
Rysunek 20. Przekroczenia pyłu PM₁₀ w 2021 r. w podziale na miesiące

Źródło: Opracowanie własne na podstawie półrocznych raportów Fundacji Agencji Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot za 2021 r.

Ważnym elementem ochrony środowiska jest utylizacja i unieszkodliwienie związków i odpadów niebezpiecznych dla zdrowia. Jednym z takich odpadów niewątpliwie jest azbest, który zaliczany jest do dziesięciu najgroźniejszych zanieczyszczeń na Ziemi. W Wejherowie prowadzona jest inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest oraz badany jest poziom ich unieszkodliwiania. Na zamieszczonej poniżej mapie poglądowo zaznaczone zostały obszary występowania wyrobów azbestowych.

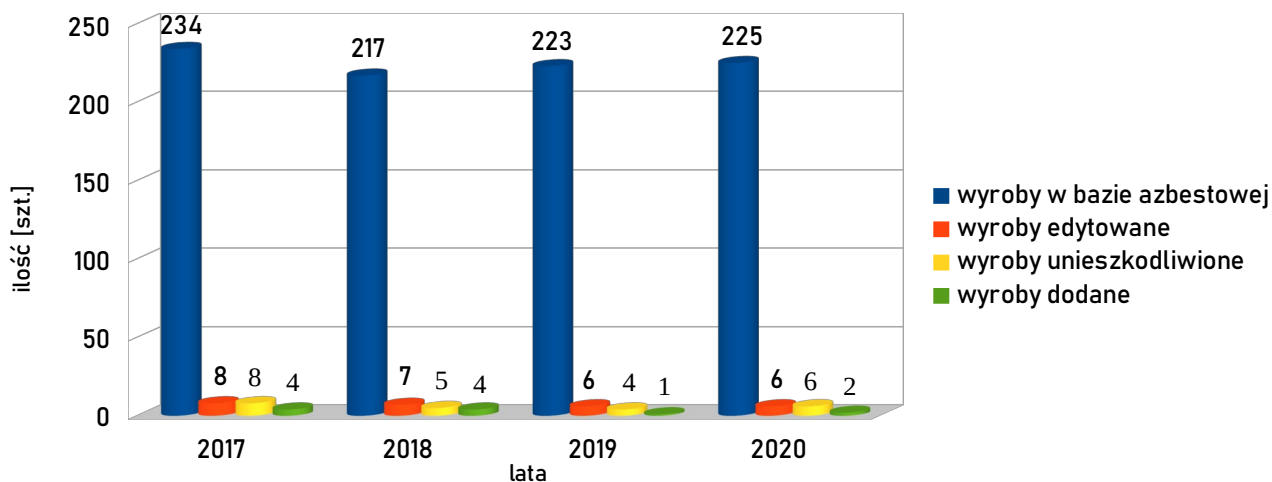
Rysunek 21. Wyroby azbestowe występujące na terenie Wejherowa wg stanu na dzień 30.06.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy GeoAzbest - Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu oczyszczanie kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” (<https://esip.bazaazbestowa.gov.pl>)

Liczbę wszystkich zarejestrowanych, edytowanych, dodanych i unieszkodliwionych wyrobów azbestowych na terenie Wejherowa prezentuje poniższy wykres.

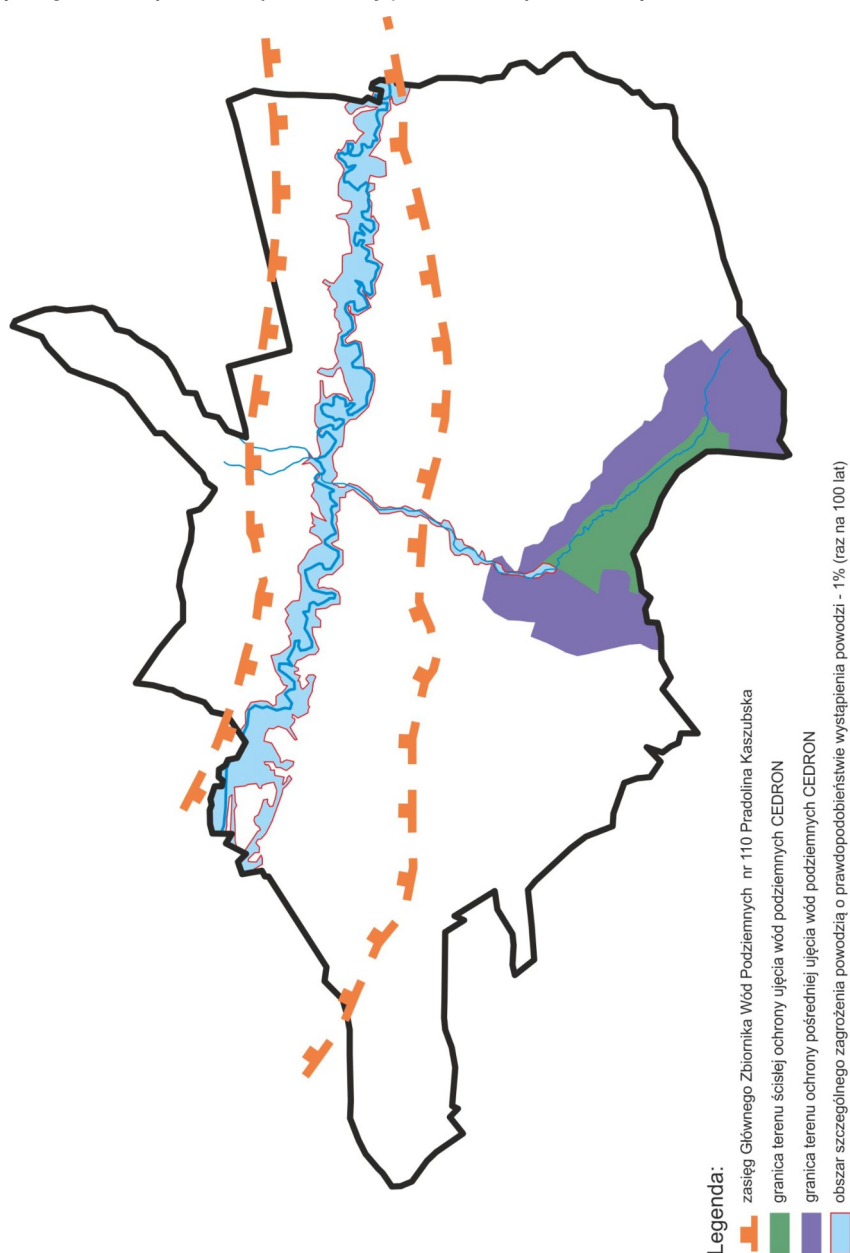
Wykres 64. Wyroby azbestowe na terenie Wejherowa w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Wejherowie

Miasto Wejherowo położone jest w systemie rzeczonym Redy, która na jego terenie przyjmuje prawostronny dopływ, czyli rzekę Cedron z dopływem Struga Srebrna i dopływ – Potok Pętkowicki. Część miasta jest obszarem narażonym na ryzyko powodzi, co wykazała wstępna ocena ryzyka powodziowego (WORP). Dla miasta określono wysoki stopień ryzyka powodziowego z uwagi na gęstą zabudowę nad rzeką Cedron stanowiącą tzw. „wąskie gardło” dla przepływu wód. W okresie intensywnych deszczy, przy wysokim stanie wód, rzeki Reda i Cedron powodują rozlewiska na terenach położonych wzdłuż ich biegu. Lokalnymi powodziami najbardziej zagrożone są obszary w rejonie ulic Ofiar Piaśnicy, Chopina, Jagalskiego, Orzeszkowej i Konopnickiej. Teren miasta Wejherowa ze względu na położenie w pradolinie Redy-Łeby pokrywa się w południowej części z przebiegiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 110 Pradolina Kaszubska. Cały zbiornik rozciąga się na powierzchni 146,95 km².

Rysunek 22. Tereny zagrożone powodzią wraz z ujęciami wód podziemnych

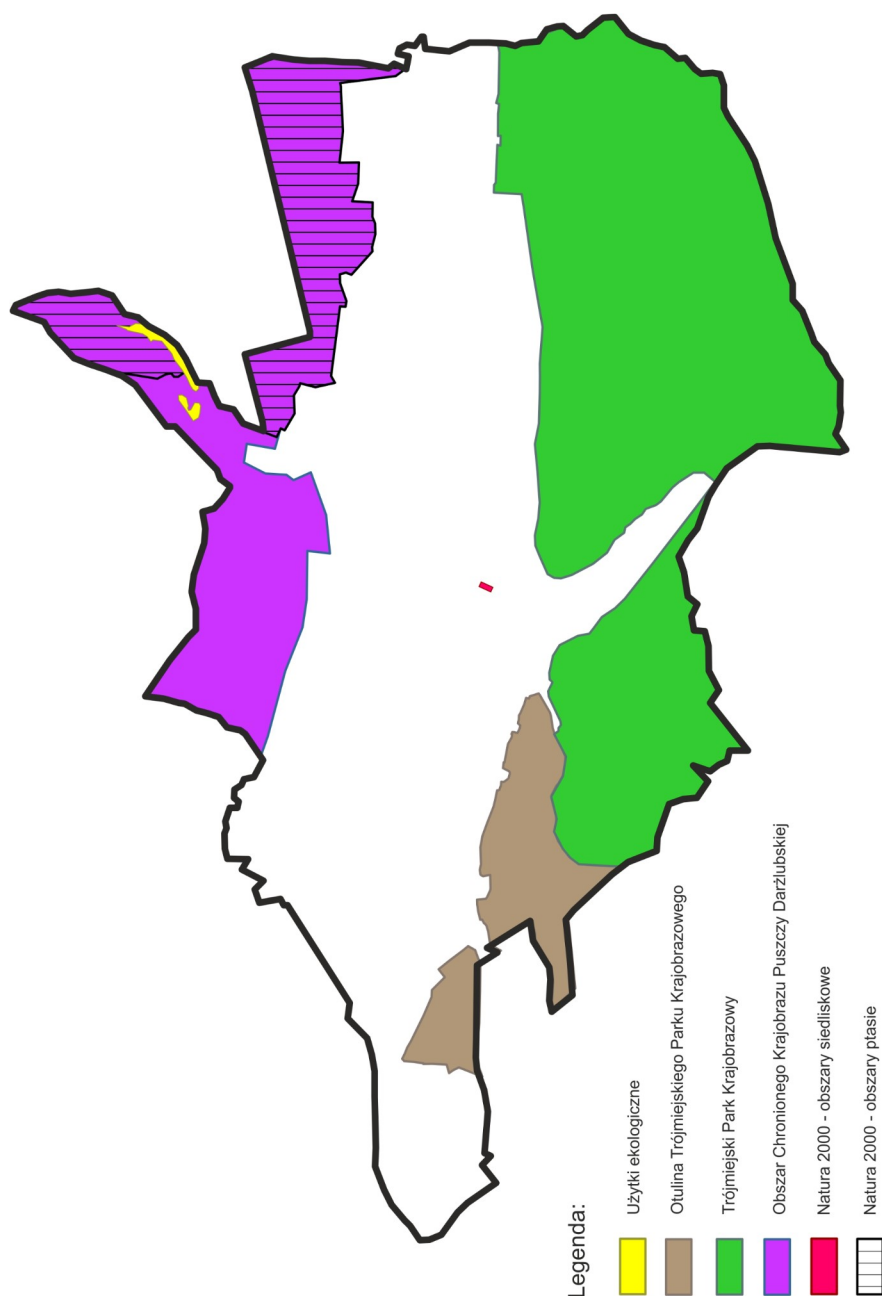

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wejherowa

3.3. WALORY PRZYRODNICZE I KULTUROWE

Wejherowo wyróżnia się wysokimi walorami przyrodniczymi. Miasto usytuowane jest w otoczeniu obszarów chronionych. Prawie połowę łącznego obszaru miasta stanowią tereny leśne, podczas gdy tereny zurbanizowane zajmują około 30% całości. W północnej części miasta przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżlubskiej, a także obszar ochrony siedlisk Natura 2000. W południowej części miasta znajdują się obszary chronione Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego wraz z jego otuliną. Niewątpliwym atutem jest bliskość centralnej, historycznej części miasta do lasów Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Wybrane formy ochrony przyrody w mieście przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 23. Wybrane formy ochrony przyrody w Wejherowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOS

Obszar Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 jest to obszar stanowiący zwarty kompleks leśny. Występuje tu bardzo urozmaicona rzeźba terenu, z czego połowę stanowią obszary równinne oraz faliste. W pozostałej części teren ma charakter pagórkowaty. W granicach administracyjnych Wejherowa obszar ten zajmuje łącznie około 225 ha.

Położony po przeciwnej stronie miasta Trójmiejski Park Krajobrazowy posiada liczne walory przyrodnicze i krajobrazowe wynikające z unikatowej polodowcowej rzeźby terenu, uformowanej przez procesy związane ze zlodowaczeniem bałtyckim. Oprócz terenów ścisłego Parku w jego otoczeniu znajduje się tzw. otulina. Obszar Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, który znajduje się w granicach administracyjnych miasta, wynosi około 1.108 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżłubskiej wraz z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym wchodzi w skład „Kompleksu Promocyjnego Lasów Oliwsko-Darżłubskich”.

Na terenie miasta znajduje się również Specjalny Obszar Natury 2000 Wejherowo PLH220084, którym jest kościół pw. Trójcy Przenajświętszej zlokalizowany w centrum Wejherowa. Strych kościoła, co roku stanowi kryjówkę dzienną kolonii rozrodznej jednego gatunku nietoperza - nocka dużego.

Istotnymi walorami przyrodniczymi są również użytki ekologiczne występujące na terenie miasta. Pierwszym z nich jest zajmująca około 4,6 ha łąka ziótoroślowa „Nanicka Łąka”, a drugim zajmującym 1,41 ha łąka ziótoroślowa „Nanicki Szuwar”. W Wejherowie występuje łącznie 19 pomników przyrody, na które składają się pojedyncze drzewa, grupy drzew, pojedyncze głązy oraz grupy głązów.

Formy ochrony przyrody uzupełniają liczne pomniki przyrody zlokalizowane w różnych częściach miasta, stanowiące głównie cenne zadrzewienia.

Tereny leśne w granicach miasta składają się z lasów komunalnych (około 114,57 ha), lasów należących do Nadleśnictwa w Wejherowie (około 400 ha) oraz Nadleśnictwa Gdańsk (około 830 ha). W wejherowskich lasach występują głównie buczyny, lasy mieszane oraz zadrzewienia i zarośla, a także lasy łęgowe wraz z szuwarami trzcinowymi oraz skupiskami łązy. Dodatkowo na terenie miasta licznie występuje roślinność urządzona w formie parków czy alei drzew, a także ogrodowa zielen przydomowa oraz roślinność ugorów i nieużytków.

Kompleksy leśne w części północnej i południowej miasta pełnią rolę korytarzy ekologicznych. W części północnej lasy Puszczy Darżłubskiej wraz z terenami rzeki Redy tworzą regionalny korytarz ekologiczny Pradoliny Redy-Łeby. Korytarze ułatwiają wędrówkę zwierząt i roślin, podczas gdy migracja z północy na południe i na odwrót jest znacznie utrudniona z uwagi na gęstą zabudowę i szlak komunikacyjny łączący Wejherowo z Trójmiastem.

Rysunek 24. Korytarze ekologiczne w Wejherowie

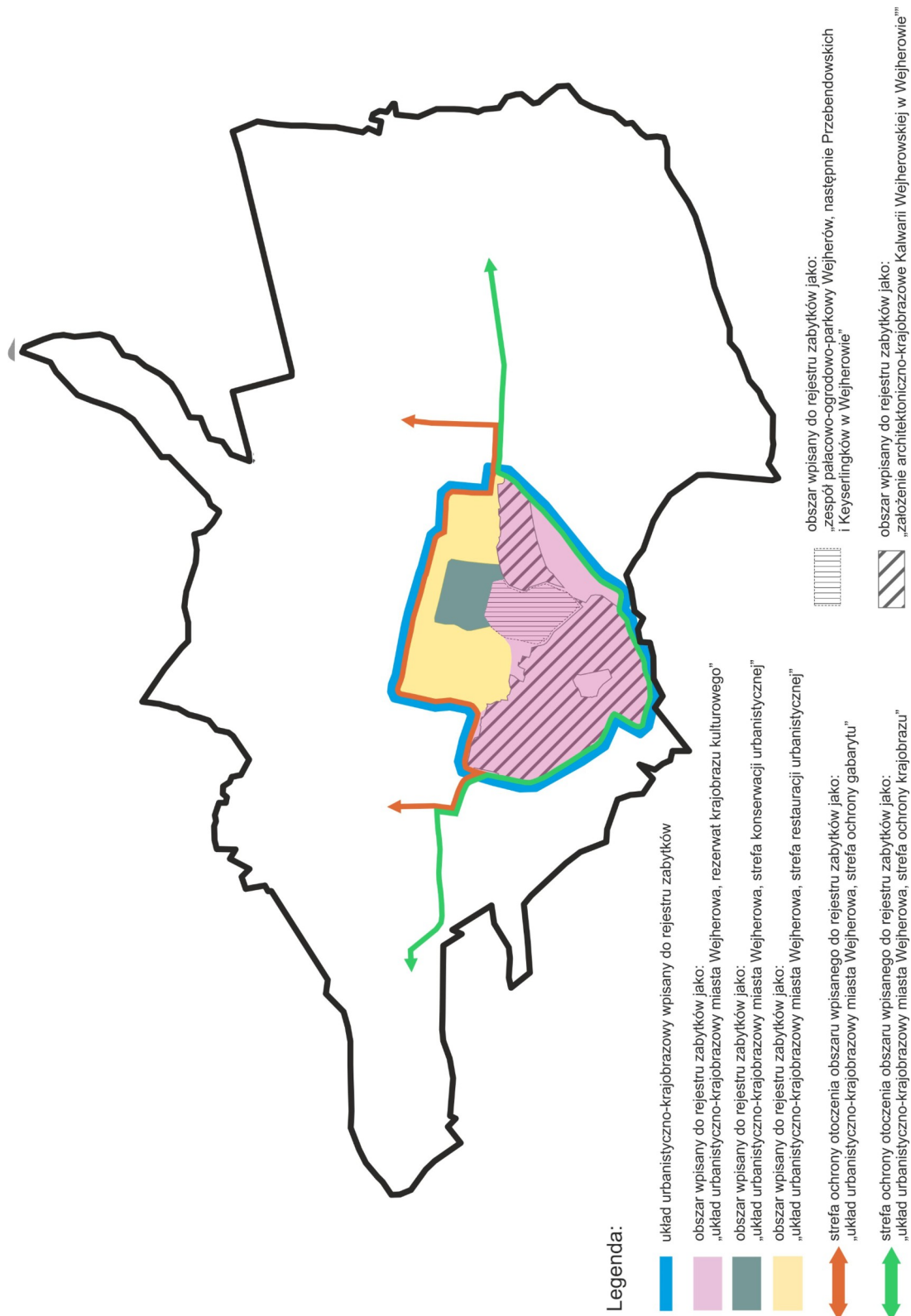

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wejherowa

Wejherowo to miasto o bogatej historii, sięgającej XVII w. W 1643 r. Jakub Wejher, najbardziej znany z rodu Wejherów, wojskowy, wojewoda malborski, założył prywatną osadę Wola Wejherowska, która zyskała w 1650 r. chełmińskie prawo miejskie, nadane przez króla Jana Kazimierza. Miasto powstało w oparciu o regularny plan z centralnie umieszczonym prostokątnym rynkiem, kościołem parafialnym, szpitalikiem-przytułkiem oraz stopniowo wznoszoną zabudową mieszkalną. Jednocześnie z założeniem miasta, na stokach pobliskich wzgórz morenowych, założono Kalwarię Wejherowską. Wejherowo było jedyną prywatną lokacją miejską I Rzeczypospolitej na terenie Pomorza Gdańskiego.

Układy urbanistyczno-krajobrazowe o wartościach kulturowych, znajdujące się w centralnej części miasta, zostały wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego i obejmują obszary najstarszej zabudowy. Lokalizację zabytkowych obszarów prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 25. Obszary zabytkowe w Wejherowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wejherowa i Programu opieki nad zabytkami Gminy Miasta Wejherowa na lata 2022 – 2025

Obszary zabytkowe zajmują znaczącą część zurbanizowaną miasta. Poza obszarem urbanistyczno-krajobrazowym wpisanym do rejestru zabytków wyznaczono strefy:

- ochrony otoczenia obszaru jako strefa ochrony gabarytu (północna część miasta),
- ochrony otoczenia obszaru jako strefa ochrony krajobrazu (południowa część miasta).

Miasto Wejherowo określane jest jako duchowa stolica kaszub ze względu na unikatowe założenie architektoniczno-krajobrazowe Kalwarii Wejherowskiej, zwanej Kaszubską Jerozolimą. Teatralno-mistyczne Misterium Męki Pańskiej organizowane w Wielki Piątek czy też pielgrzymki odbywające się po zlokalizowanych na morenowych wzgórzach kapliczkach Kalwarii przyciągają liczne grona zainteresowanych. Kalwaria Wejherowska stanowi więc miejsce kultu religijnego, co przekłada się na wizerunek miasta jako ośrodka turystyki sakralnej.

W strukturze miasta wyróżnić można również inne obiekty sakralne, wyjątkowe ze względu na wartości architektoniczne i kulturowe:

- kościół parafialny pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej,
- kościół klasztorny obejmujący parafię pod wezwaniem św. Anny oraz 3 najstarsze skrzydła klasztoru,
- kościół ewangelicki obejmujący rzymskokatolicką parafię pod wezwaniem św. Leona Wielkiego i św. Stanisława Kostki.

Wyróżniającym się w strukturze historycznej części miasta jest zespół pałacowo-ogrodowo-parkowy Wejherów, Przebendowskich i Keyserlingów, który stanowi wybitne dzieło sztuki barokowej. Jest to jeden z najciekawszych zabytków, który pełni funkcję parku miejskiego z częścią rekreacyjną i siedzibą Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubskiej.

Zabytkowa tkanka miasta bogata jest również w obiekty użyteczności publicznej, obiekty techniki i przemysłu, np. młyny, a także obiekty budownictwa mieszkaniowego.

Zieleń komponowana stanowi istotny element kompozycyjny najważniejszych zabytkowych zespołów i obiektów Wejherowa. Towarzyszy ona również głównym traktom komunikacyjnym miasta, stanowiąc zieloną oprawę ulic. Większość nasadzeń pochodzi z 2. połowy XIX lub z początku XX w. Na terenie miasta można wyróżnić 39 alei z zielenią komponowaną, m.in.: aleja przy ul. 12 Marca, Sucharskiego, Ofiar Piaśnicy, Dworcowej oraz aleje cmentarne.

Najcenniejsze zabytki ruchome w Wejherowie stanowią wyposażenie dwóch najstarszych kościołów oraz kaplic kalwaryjskich. W rejestrze zabytków zostały umieszczone 74 przedmioty zabytkowe, z czego 27 jest na wyposażeniu kościoła parafii pw. Trójcy Świętej a 47 na wyposażeniu kościoła pw. Św. Anny.

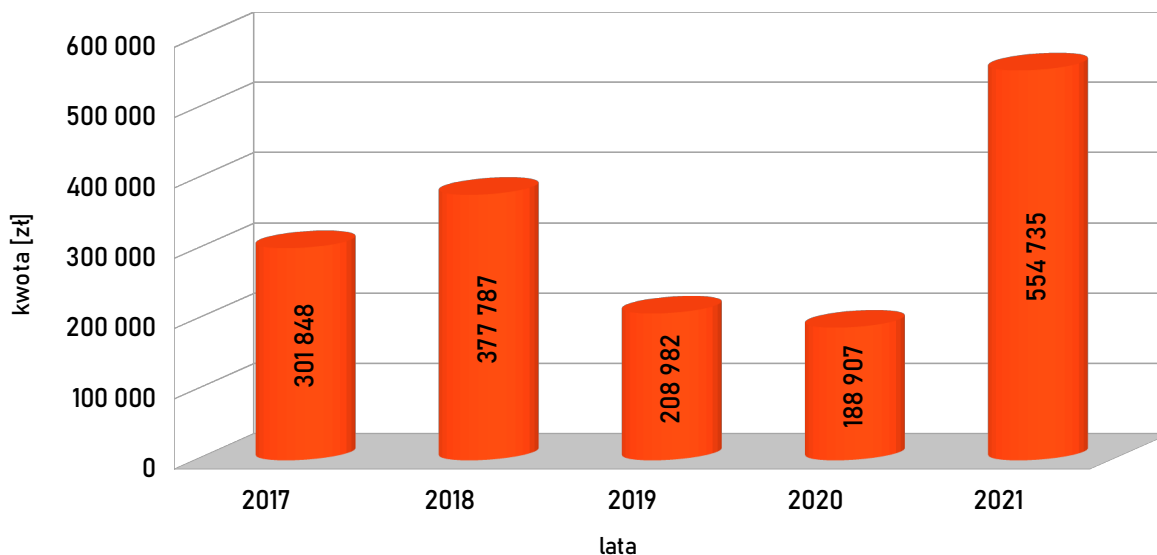
Na terenie miasta zlokalizowanych jest 35 stanowisk archeologicznych, jednak żadne z nich nie ma charakteru własnej formy krajobrazowej. Wejherowskie stanowiska prezentują szeroki przekrój chronologiczny od obozowisk epoki kamiennej przez groby szkieletowe, osadę z epoki brązu po groby skrzynkowe. Ze stanowisk płaskich na uwagę zasługują dwa obiekty, które nie zostały poddane parcelacji pod zabudowę, tj. stanowisko AZP 06-40/8 Wejherowo Śmiechowo 3 oraz stanowisko archeologiczne AZP 06-40/19 Wejherowo-Nanice 5, znajdujące się na terenach leśnych. Obydwa stanowiska zostały wpisane do rejestru zabytków.

Wartości niematerialne to dziedzictwo kulturowe przekazywane z pokolenia na pokolenie, pielęgnowane przez wspólnoty i grupy w relacji z ich otoczeniem, oddziaływaniem przyrody

i historią. Dziedzictwo to zapewnia poczucie tożsamości i ciągłości oraz przyczynia się do wzrostu poszanowania różnorodności kulturowej. Jego najważniejszymi składowymi są tradycje oraz język będący podstawowym nośnikiem przekazu. Wejherowo jest jednym z silniejszych w regionie ośrodków kultury kaszubskiej z uwagi na pielęgnację miejscowych tradycji i obyczajów. Bardzo wyraźnie widać to w odniesieniu do pielęgnowania języka kaszubskiego. Język kaszubski jest nauczany w niektórych wejherowskich szkołach, pojawia się w oznaczeniu miejscowości, nazw przystanków czy linii autobusowych. Oprócz literatury w języku kaszubskim w Wejherowie są obecne także kaszubskie sztuki widowiskowe, teatralne oraz śpiewacze i instrumentalne tradycje muzyczne związane najczęściej z obchodami świąt religijnych.

W ramach ochrony dziedzictwa kulturowego miasto bardzo aktywnie partycypuje w kosztach m.in. prac konserwatorskich przy zabytkach ruchomych, remontów elewacji zabytkowych budynków, wymiany pokryć dachowych oraz konserwacji lub wymiany stolarki okiennej i drzwiowej. Wspieranie lokalnych zabytków odbywa się za pośrednictwem powołanej przez Prezydenta Miasta Wejherowa komisji do spraw finansowania prac konserwatorskich. Od 2017 r. dotacjami zostało objętych łącznie 20 zabytkowych obiektów na łączną kwotę 1.632.258,19 zł. Rozbicie na poszczególne lata przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

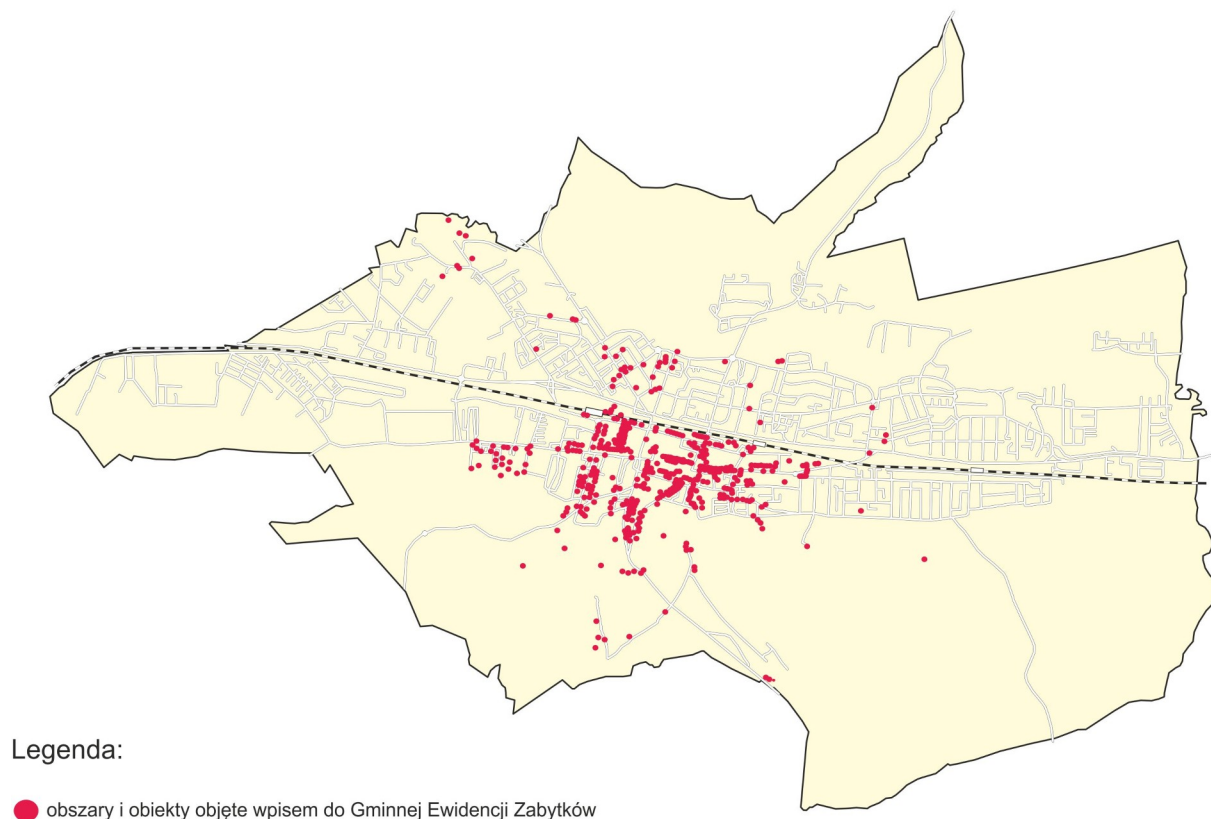
Wykres 65. Dotacje na prace konserwatorskie i remontowe przy zabytkach w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Programu opieki nad zabytkami Gminy Miasta Wejherowa na lata 2022 – 2025

Obok rejestru zabytków województwa pomorskiego, który zawiera 14 wpisów dotyczących zabytków nieruchomych, 74 wpisów zabytków ruchomych oraz 4 wpisy związane z zabytkami archeologicznymi w Wejherowie, funkcjonuje także Gminna Ewidencja Zabytków, która zawiera liczne dzieła architektury i budownictwa, zespoły zabudowy, cmentarzy oraz zieleni. Poniższy rysunek przedstawia lokalizację obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Rysunek 26. Obszary i obiekty zabytkowe wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków

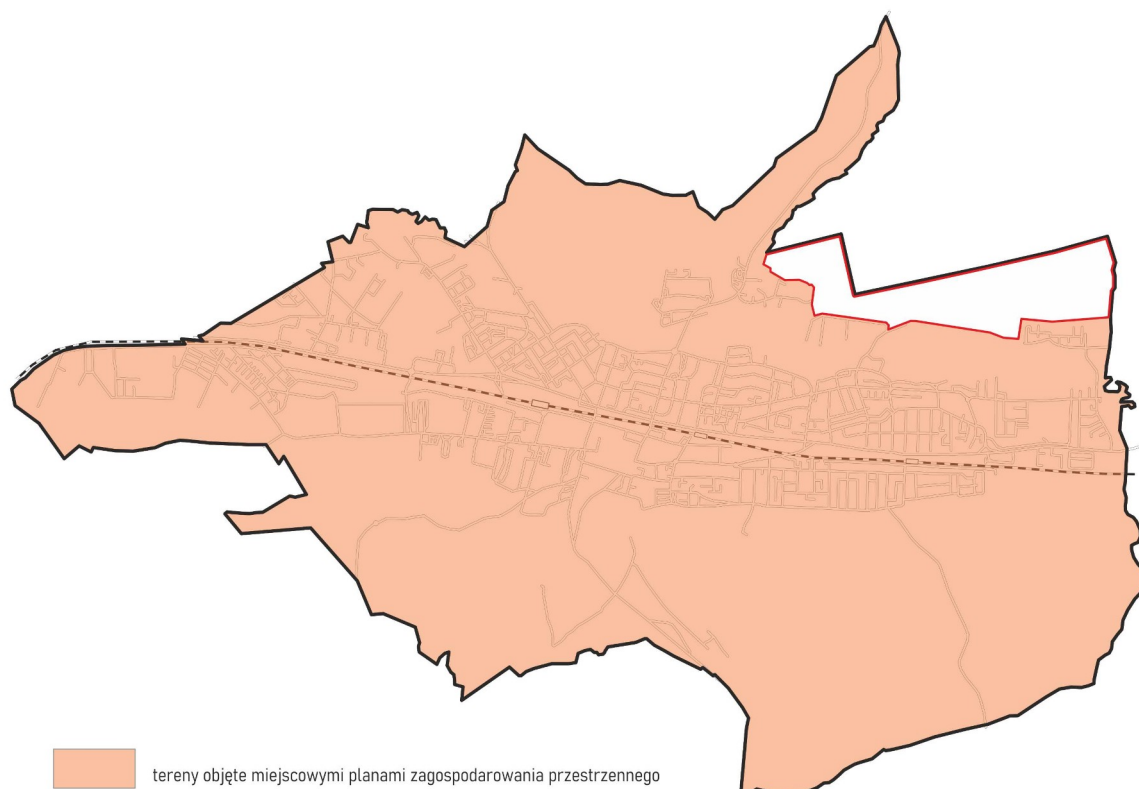
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wejherowa i Programu opieki nad zabytkami Gminy Miasta Wejherowa na lata 2022 – 2025

3.4. PLANOWANIE PRZESTRZENNE I REWITALIZACJA

Ład przestrzenny w mieście kształtowany jest w oparciu o politykę przestrzenną wyznaczoną w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obowiązująca Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Wejherowa została przyjęta Uchwałą Nr VIIIk/XVI/210/2020 Rady Miasta Wejherowa z dnia 17.03.2020 r. Rozwój przestrzenny miasta Wejherowa opiera się na zasadach racjonalnego gospodarowania istniejącymi zasobami ze szczególnym uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych.

Realizacja polityki przestrzennej miasta następuje poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obszar miasta Wejherowa prawie w 95% pokryty jest planami miejscowymi. Część nieobjęta planami to głównie lasy – tereny przejęte od Gminy Miasta Reda. Poniższy rysunek obrazuje zasięg terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta.

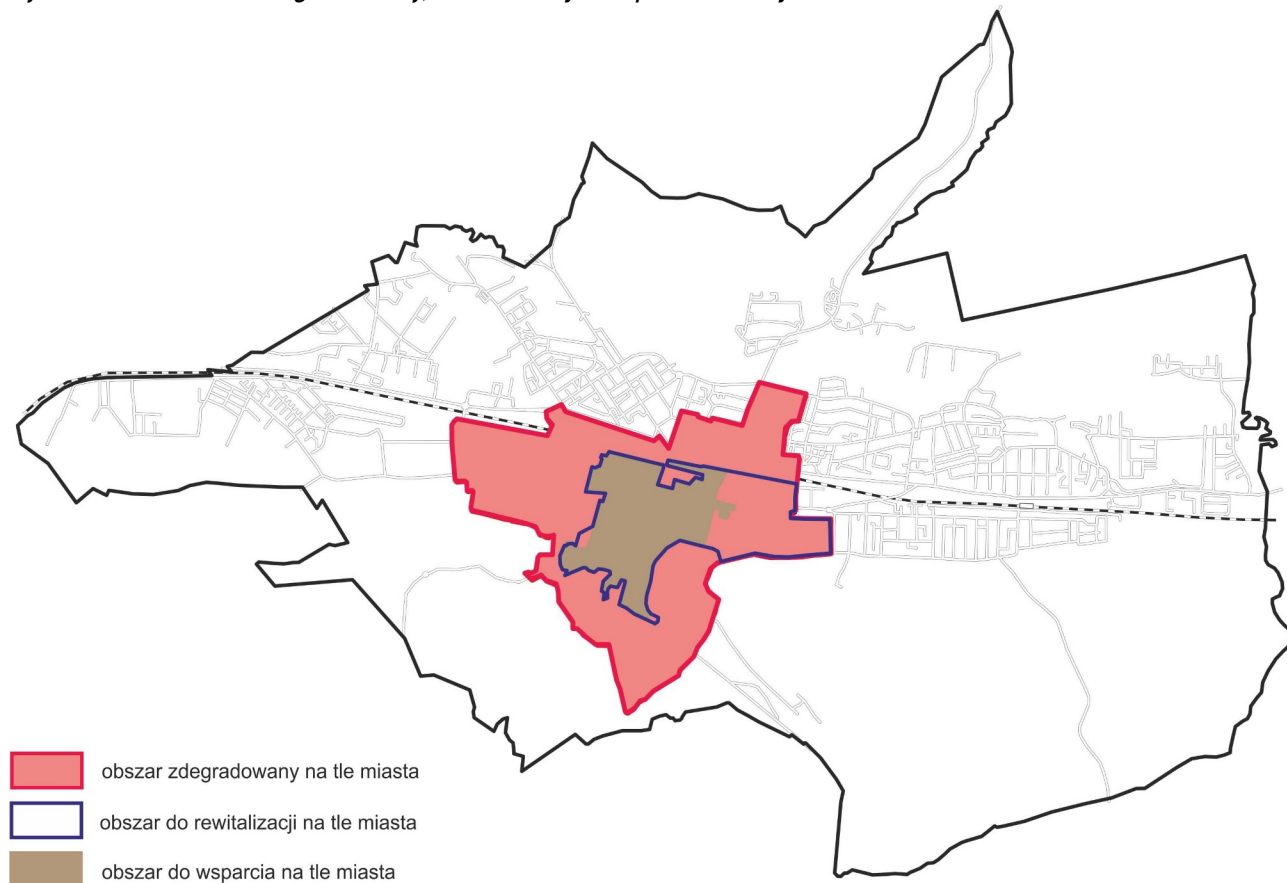
Rysunek 27. Pokrycie obszaru miasta Wejherowa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Wejherowie

W celu poprawy warunków życia mieszkańców w sferze zarówno przestrzennej, jak i społecznej oraz gospodarczej w Wejherowie podejmowane są działania rewitalizacyjne. We wrześniu 2017 r. uchwałą Nr VIIk/XXXVI/429/2017 Rady Miasta Wejherowa przyjęty został Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wejherowa do roku 2022. Dokument ten został opracowany przy bezpośrednim udziale społeczności miasta, jak i przy aktywnym zaangażowaniu przedstawicieli władz miejskich. W oparciu o jego zapisy w Wejherowie realizowane były działania zmierzające do ożywienia wybranych przestrzeni miasta. W granicach obszaru rewitalizacji znalazły się przede wszystkim tereny obejmujące historyczne centrum miasta oraz zespół mieszkaniowy położony bezpośrednio na wschód od tego rejonu.

Rysunek 28. Obszar zdegradowany, rewitalizacji i wsparcia w Wejherowie na tle miasta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wejherowa do roku 2022

Z uwagi na zbliżający się czas zakończenia obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji, a także wyraźną potrzebę dalszych działań rewitalizacyjnych, w opracowaniu jest nowy Gminny Program Rewitalizacji Miasta Wejherowa na lata 2024–2033, a przeprowadzona delimitacja pozwoli wyznaczyć nowe obszary rewitalizacji.

Spis rysunków

	Str.
Rysunek 1 Powierzchnia sąsiadujących gmin wg stanu na dzień 31.12.2020 r.	5
Rysunek 2 Gęstość zaludnienia w sąsiadujących gminach wg stanu na dzień 31.12.2020 r.	5
Rysunek 3 Odsetek klientów pomocy społecznej korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	14
Rysunek 4 Odsetek klientów pomocy społecznej korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności wg stanu na dzień 31.12.2019 r.	14
Rysunek 5 Rejonizacja szkół podstawowych na terenie miasta Wejherowa	22
Rysunek 6 Wyniki egzaminu ósmoklasisty – porównanie z sąsiednimi gminami w 2021 r.	26
Rysunek 7 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. – porównanie z sąsiednimi gminami	28
Rysunek 8 Podmioty lecznicze w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	40
Rysunek 9 Liczba zdarzeń oraz liczba pożarów w 2020 r. na terenie Wejherowa i sąsiednich gmin	46
Rysunek 10 Liczba podmiotów sektora pozarządowego (z wyłączeniem organizacji w likwidacji) w Wejherowie i sąsiednich gminach według stanu na dzień 31.12.2020 r.	50
Rysunek 11 Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej – stan na dzień 31.12.2021 r.	59
Rysunek 12 Inwestycje w Wejherowie w latach 2014–2022	68
Rysunek 13 Schematyczny przebieg dróg w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	71
Rysunek 14 Zintegrowane węzły przesiadkowe wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	72
Rysunek 15 Przebieg ścieżek rowerowych w Wejherowie wg stanu na dzień 01.07.2022 r.	73
Rysunek 16 Połączenia drogowe i kolejowe w Wejherowie	73
Rysunek 17 Średni szacunkowy czas dojazdu z Wejherowa	74
Rysunek 18 Trasy komunikacji miejskiej w Wejherowie wg stanu na dzień 30.06.2022 r.	75
Rysunek 19 Liczba mieszkańców korzystających z instalacji ściekowych w % ogółu ludności – stan na dzień 31.12.2020 r.	78
Rysunek 20 Przekroczenia pyłu PM ₁₀ w 2021 r. w podziale na miesiące	82
Rysunek 21 Wyroby azbestowe występujące na terenie Wejherowa wg stanu na dzień 30.06.2021 r.	83
Rysunek 22 Tereny zagrożone powodzią wraz z ujęciami wód podziemnych	84
Rysunek 23 Wybrane formy ochrony przyrody w Wejherowie	85
Rysunek 24 Korytarze ekologiczne w Wejherowie	87
Rysunek 25 Obszary zabytkowe w Wejherowie	88
Rysunek 26 Obszary i obiekty zabytkowe wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków	91
Rysunek 27 Pokrycie obszaru miasta Wejherowa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	92
Rysunek 28 Obszar zdegradowany, rewitalizacji i wsparcia w Wejherowie.....	93

Spis wykresów

	Str.
Wykres 1 Liczba mieszkańców Wejherowa w latach 2017–2020	4
Wykres 2 Struktura wieku mieszkańców Wejherowa w latach 2017–2020	6
Wykres 3 Struktura płci mieszkańców Wejherowa w latach 2017–2020	7
Wykres 4 Urodzenia i zgony w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Wejherowa w latach 2017–2020	7
Wykres 5 Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców Wejherowa w latach 2017–2020.....	8
Wykres 6 Prognozy ludności Wejherowa na lata 2022–2030	8

Wykres 7	Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej (na podstawie decyzji) w Wejherowie w latach 2017-2021	9
Wykres 8	Porównanie liczby korzystających z pomocy w Wejherowie ze średnią powiatową w latach 2017-2021	10
Wykres 9	Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w Wejherowie w latach 2017-2021	11
Wykres 10	Korzystający z pomocy społecznej w podziale na płeć w Wejherowie w latach 2017 - 2021	11
Wykres 11	Korzystający z pomocy społecznej w wieku poprodukcyjnym w podziale na płeć w Wejherowie w latach 2017-2021	12
Wykres 12	Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w Wejherowie w latach 2017-2021	12
Wykres 13	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w Wejherowie w latach 2017-2021	13
Wykres 14	Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych 500+ w Wejherowie w latach 2017-2021	13
Wykres 15	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w Wejherowie w latach 2017-2021	16
Wykres 16	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Wejherowie w latach 2017-2021	17
Wykres 17	Liczba uchodźców wojennych z Ukrainy na terenie Wejherowa wg stanu na dzień 03.06.2022 r.	18
Wykres 18	Poziom deprywacji lokalnej (%) w Wejherowie w latach 2017-2021	19
Wykres 19	Liczba placówek publicznych i niepublicznych w Wejherowie w latach 2018-2021.....	20
Wykres 20	Liczba wychowanków uczęszczających do przedszkoli, punktów przedszkolnych i szkół (w tym do gimnazjum) w Wejherowie w latach szkolnych 2018-2021	23
Wykres 21	Niepełnosprawni uczniowie w Wejherowie w latach 2019-2021	24
Wykres 22	Uczestnicy zajęć w świetlicach szkolnych w Wejherowie w latach szkolnych 2018-2021	25
Wykres 23	Stypendia i zasiłki szkolne wypłacone uczniom na terenie miasta Wejherowa w latach 2018-2021	25
Wykres 24	Wynik egzaminu ósmoklasisty w Wejherowie w latach 2019-2021	27
Wykres 25	Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Wejherowie w latach szkolnych 2015-2018	29
Wykres 26	Łączne wydatki ponoszone na oświatę i źródła ich finansowania w Wejherowie w latach 2017-2021	30
Wykres 27	Liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych WCK w Wejherowie w latach 2017-2021....	31
Wykres 28	Liczba czytelników i tradycyjnych wypożyczeń w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wejherowie w latach 2017-2021	32
Wykres 29	Liczba czytelników i wypożyczeń w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Wejherowie w latach 2018-2021	33
Wykres 30	Koszty ogółem ponoszone przez miasto Wejherowo związane z kulturą fizyczną w latach 2017-2021	35
Wykres 31	Kwoty dofinansowania kultury fizycznej i sportu w Wejherowie w latach 2017-2021	35
Wykres 32	Liczba postępowań przygotowawczych w Wejherowie w latach 2017-2021	42
Wykres 33	Liczba wykrytych przestępstw w podziale na wybrane kategorie w Wejherowie w latach 2017-2021	43
Wykres 34	Liczba wykroczeń na terenie Wejherowa w latach 2017-2021	44
Wykres 35	Liczba podejmowanych interwencji na terenie Wejherowa w latach 2017-2021	44
Wykres 36	Liczba wypadków drogowych na terenie Wejherowa w latach 2017-2021	45
Wykres 37	Liczba zdarzeń KPSP w Wejherowie w latach 2018-2021	47

Wykres 38 Liczba zdarzeń OSP w Wejherowie w latach 2018-2021	47
Wykres 39 Interwencje Straży Miejskiej w Wejherowie w latach 2018-2021	48
Wykres 40 Monitoring w Wejherowie w latach 2018-2021	49
Wykres 41 Podmioty sektora pozarządowego w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2020 r.	51
Wykres 42 Organizacje Pożytku Publicznego w Wejherowie wg stanu na dzień 31.12.2020 r.	51
Wykres 43 Zlecenie zadań publicznych w Wejherowie w latach 2017-2021 – liczba organizacji pozarządowych	52
Wykres 44 Kwoty przeznaczone na zleczone zadania publiczne w Wejherowie w latach 2017-2021	52
Wykres 45 Zakres zlecenia zadań publicznych w Wejherowie w latach 2017-2021	53
Wykres 46 Liczba zgłoszonych projektów do budżetu obywatelskiego w Wejherowie w latach 2017-2019	54
Wykres 47 Liczba wybranych projektów do realizacji w Wejherowie w latach 2017-2019	55
Wykres 48 Liczba osób bezrobotnych w Wejherowie w latach 2017-2021	57
Wykres 49 Odsetek bezrobotnych kobiet do bezrobotnych mężczyzn w Wejherowie w latach 2017-2020	58
Wykres 50 Ogólna liczba osób pracujących w Wejherowie w latach 2017-2020	58
Wykres 51 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w sąsiadujących gminach wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	60
Wykres 52 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Wejherowie w latach 2017-2021	60
Wykres 53 Liczba podmiotów w Wejherowie wg sekcji PKD wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	61
Wykres 54 Dochody ogółem na 1 mieszkańca miasta Wejherowa na tle porównywanych jednostek w latach 2017-2021	62
Wykres 55 Dochody miasta Wejherowa w latach 2017-2021	63
Wykres 56 Wydatki miasta Wejherowa w latach 2017-2021	65
Wykres 57 Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2017-2021	66
Wykres 58 Wykonanie budżetu miasta Wejherowa w latach 2017-2021	66
Wykres 59 Liczba przewiezionych pasażerów i przejechanych wozokilometrów w latach 2018-2021	76
Wykres 60 Tabor przewoźowy w Wejherowie w latach 2018-2021	76
Wykres 61 Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w Wejherowie w latach 2018-2021	79
Wykres 62 Koszt obsługi systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Wejherowie w latach 2018-2021	80
Wykres 63 Liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci w Wejherowie w latach 2018-2021	80
Wykres 64 Wyroby azbestowe na terenie Wejherowa w latach 2018-2020	83
Wykres 65 Dotacje na prace konserwatorskie i remontowe przy zabytkach	90

Spis tabel

	Str.
Tabela 1 Wybrane projekty w ramach budżetu obywatelskiego w Wejherowie w latach 2017-2019	55
Tabela 2 Dochody ogółem na 1 mieszkańca miasta Wejherowa na tle porównywanych jednostek w latach 2017-2021	62
Tabela 3 Dochody miasta Wejherowa w latach 2017-2021	63
Tabela 4 Wybrane dochody własne miasta Wejherowa w latach 2017-2021	64